

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Træ- og møbelindustrien i Ikast

**Redigeret af:
Frank Artved og Ester Bukhave
Bording, december 2023**

Indhold:	Side
Indholdsfortegnelse	1
Indledning	3
Afsnit I: Virksomheder	
Atena Møbler A/S	5
Belodan Limtræ A/S	7
Birger Andersen	13
BM Møbelindustri A/S	14
Bocian Møbler v/Jørgen Aagesen og Co.....	16
Brande Listefabrik A/S	17
CoreOne A/S	20
Dan Modul A/S, Peder og Jan Pedersen	31
Dan-Modul A/S, Henrik og Klaus Baisner	39
EJ Møbler, Ikast ApS	51
Elite Køkkenet - Peder Pedersen	52
Erik Larsen - Ikast Pladeopskæring	61
Fam. Hansen: Træmænd i 3 generationer: Elvin Hansen, tømrer	63
Kristian Hansen	64
Ikast Dørfabrik A/S - Idé Døren A/S	65
Ikast Design Doors A/S	68
HAMO Vinduer A/S	70
Højris Listefabrik og Ikast Listefabrik A/S	87
Ikast Byggeindustri A/S - Jens Nørholm	91
Ikast Møbelfabrik A/S og Dobbeltlame Fabrikken	96
Ikast Trædrejeri/Trædrejeriet v/Harry Linnebjerg Nielsen	111
ITM Ikast Maskinsnedkeri ApS	113
JO Møbler A/S	117
Kristian Skjærbæk, Tømrermester	118
Laurids Pedersen Ikast A/S	120
Midtjydsk Møbelfabrik v/N. P. Sørensen	123
Midtjydsk Møbelfabrik v/S. E. Petersen	128
Midtjydsk Møbelfabrik A/S	135
Midtjydsk Trædrejeri A/S - Johnny Rune	147
Niels C. Christensen	151
N C Produktion Låger og Finer A/S	154
Niels B. Møbler	158
Ove Hvergel A/S	159
O. H. Industri A/S	164
P. K. Production A/S	169
PEA Møbler A/S	173
Regner Madsen DUBO HUSET v/Vinter og Madsen, LOGI HUSE og Logi-døren	175
Scandinavia Production Group A/S Aage Schulz	183
Scanparkett Production A/S	186
SGS-Doors A/S	189
Skouhus A/S og Skouhus Fronts A/S	195
Snedkermester Poul Erik Thomsen	200
Viking Møbelfabrik A/S, Systema Ikast A/S	205
William Larsen A/S - Ikast Maskinsnedkeri	209
Winge Møbler A/S	219

Afsnit II: Personer:

Benny Søndergaard: Møbelsnedker hos Midtjydsk Møbelfabrik	226
Bjarne Højland: Mit liv i træindustrien	229
Eigil Nielsen: Mit liv på Ikast Møbelfabrik, hos William Larsen og så meget andet	231
Hans Christian Jeppesen: 42 år på Midtjydsk Møbelfabrik	250
Hans Jørgen Børsting: 46 år med maskiner i træindustrien i Ikast	258
Hardy Rosborg Mogensen: Tømrer	261
Jan Larsen: Mit liv i træindustrien	263
Jørgen Rasmussen: Mit liv i træindustrien	264
Knud Larsen: Mit liv i træindustrien	266
Leif Louring Petersen: 39 år på Midtjydsk Møbelfabrik	268
Frank Artved: Tage Holck Rasmussens liv og virke i Ikast	279

Indledning

Ikast har i mange år været kendt for sine mange hundrede tekstilvirksomheder og sport.

Træ- og møbelindustrien har aldrig fået samme opmærksomhed. Ikke desto mindre har i gennem ca. 50 år op til mange hundrede personer hvert år tjent deres løn her, som de har indkøbt for, betalt skat af, osv., så der er blevet råd til ældrepleje, veje, skoler, bibliotek mm.

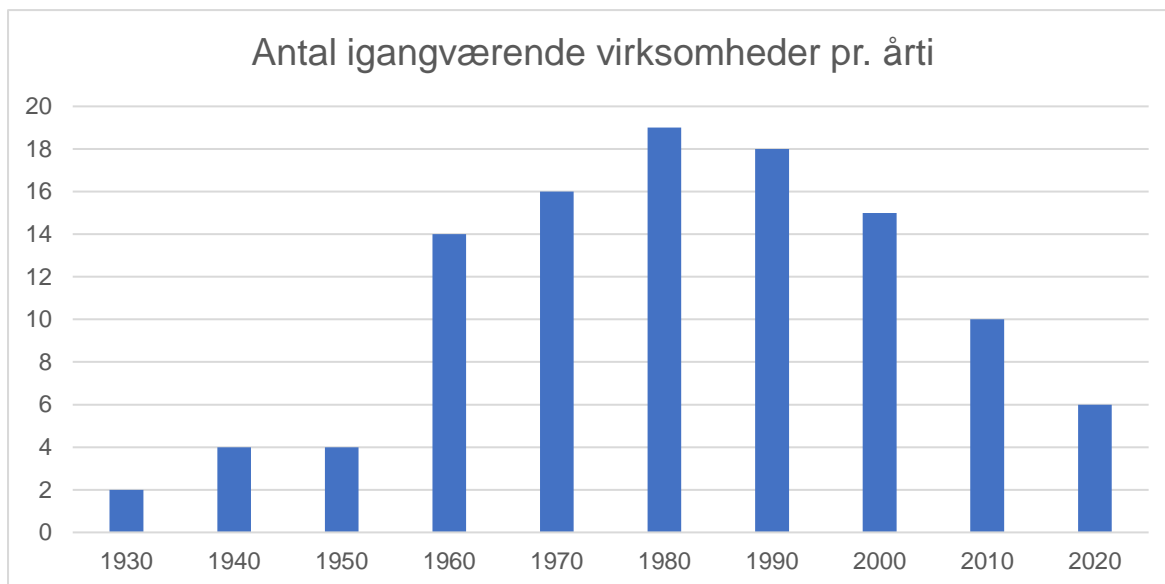
Hvis man om 100 år vil skrive Ikasts historie fra ca. 1960 til 2010, vil træ- og møbelfabrikkernes historie let blive glemt. Hvis historien herom skal bevares, skal der handles nu, hvor der stadig er nogle, som har været med og kan huske og fortælle.

Derfor startede vi dette projekt i 2017, hvor formålet var at beskrive træ- og møbelindustrien historie i Ikast. Det blev mere omfattende end forventet, og med en pause under Coronaepidemien har det til løbet til 2023.

Det viste sig hurtigt, at der ikke var bevaret meget om de virksomheder, der har været her. Hverken fagbevægelsen eller arbejdsgiverne har kunnet bidrage med historisk viden.

Vores undersøgelser baserer sig derfor primært på interviews med arbejdsgivere og medarbejdere, samt søgninger i aviser og tidsskrifter, bygningsoplysninger i web-lager og opslag i CVR registret efter virksomhedsregistreringer og regnskaber. Desværre har det vist sig, at nogle regnskaber, som er afleveret fra CVR til Rigsarkivet, ”ikke længere kan findes”. Derfor mangler der en del om de ældre virksomheder.

På trods af vanskelighederne er det lykkedes os at finde oplysninger om over 40 virksomheder, der dækker perioden fra 1930'erne til i dag. Der er her både tale om helt små enkeltmandsvirksomheder og virksomheder med op til 150 – 200 medarbejdere. Helt store virksomheder med mange hundrede ansatte har der ikke været i området.

Kilde: F. Artved optælling af virksomheder i materialet.

For 1930'erne vedkommende har vi kun kunnet finde sikre oplysninger om 2 virksomheder (Elvin Hansen og William Larsen), som ud over primært at være tømrervirksomheder også - i alt fald i perioder - havde en mindre træindustriell produktion ved siden af.

Der kan mangle nogle små virksomheder i vores undersøgelser, men med de kilder, vi har haft til rådighed, har vi ikke med sikkerhed kunnet identificere flere virksomheder med en vis grad af industriel produktion.

I 1940'erne grundlagdes 3 egentlige møbelfabrikker i Ikast:

I 1943 N.P. Sørensens Midtjydsk Møbelfabrik, som lukkede allerede i februar 1945 efter en brand.

I oktober 1945 S.E. Petersens Midtjydsk Møbelfabrik der fortsatte til 2008.

(S. E. Petersen havde været møbelsnedker på den nedbrændte fabrik af samme navn).

I december 1945 Ikast Møbelfabrik der lukkede i 1970.

(Fortsættelse af Chr. Schmidt-Møllers lille trævarefabrik på Sportsvej, stiftet ca. 1940).

Storhedstiden for træ- og møbelindustrien var fra 1960'erne til efter årtusindskiftet, hvor der var op til knap 20 virksomheder i gang på samme tid.

Fra 1960'erne gik mange tømrerfirmaer over til en industriel produktion af døre, vinduer, køkkenelementer, inventar mv. Langt de fleste af virksomhederne i Ikast var underleverandører af døre, vinduer, inventar, lister, møbelgreb, limtræ og køkkenelementer til byggeindustrien, køkkenfirmaer eller til møbelfabrikkerne.

1980'erne og 1990'erne var storhedstiden for produktion af billige fyrretræsmøbler.

Af de større møbelfabrikker, er det kun de nu lukkede Winge Møbler A/S, Midtjydsk Møbelfabrik, Ikast Møbelfabrik A/S og Møbelfabrikken Viking samt Core One, der fortsat eksisterer, der har haft egne designs af kvalitetsmøbler.

Efter globaliseringen omkring årtusindskiftet med import af billige varer fra Østeuropa og Fjernøsten gik flere virksomheder konkurs, andre lukkede blot. Denne udvikling blev forstærket af finanskrisen i 2008/09.

I 2023 er der kun 6 virksomheder med i alt omkring 280 ansatte. Herudover har Core One 5-600 ansatte i Vietnam.

De virksomheder der fortsat findes, kan meget groft opdeles i 3 "overlevelsesstrategier":

- 1: Produktion af standardprodukter, høj automatiseringsgrad og lave lønomkostninger.
- 2: Udflytning af produktion af standardprodukter. Udvikling, markedsføring og ledelse i Ikast.
- 3: Udvikling, design og produktion af individuelle specialprodukter.

Ud over virksomhedshistorierne er der for at supplere billedet medtaget 11 historier fra medarbejdere i træ- og møbelindustrien gennem tiderne.

Mange tak til de forfattere der selv har skrevet deres artikler, tak til dem, der med stor velvillighed har ladet sig interviewe, har bidraget med fotos og tegninger og efterfølgende har læst vores artikler kritisk igennem og endelig tak til Erik Hansen, der på vegne af Ikast slægts- og lokalhistorisk forening, har stået for vores arrangementer i forbindelse med projektet.

Igennem hele projektet har vi forsøgt at få tilladelse fra alle opretshavere. Såfremt der er nogle, hvis ophavsret vi alligevel har overtrådt, beder vi om, at de pågældende kontakter os.

Bording, december 2023

Ester Bukhave og Frank Artved

(Alle artikler, fotos og tegninger i projektet er beskyttet af ophavsret. Det betyder, at de ikke må kopieres til andet end privat brug uden tilladelse fra ophavsretshaveren. Korte uddrag af artiklerne kan dog benyttes med tydelig kildeangivelse)

Atena Møbler

af Frank Artved

Atena Møbler A/S blev etableret den 1. april 1996. Det overtager ved etableringen ejendommen Saturnvej 5, Ikast, nogle aktiver, noget gæld samt forpligtelser vedr. nogle medarbejdere. PEA Møbler I/S, der hidtil havde ejet ejendommen, er samtidig lukket, så det er rimeligt at antage, at Atena Møbler fortsætter PEA Møbler I/S aktivitet. Selskabets bestyrelse består af Svend Østergaard Pedersen, Jan Laurids Bek og Birthe Kirstine Petersen, og direktør er Jan Laurids Bek.

Aktiviteten er fra starten produktion og salg af møbler samt i begrænset omfang lønarbejde. Selskabets første årsregnskab udviser et underskud, hvilket er forståeligt, når det skal have organisation, produktion og salg etableret.

Regnskabsoversigt:

(T.DKR)	¼ 96	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Bruttofortjenste	0	3.276	8.376	11.952	14.990	18.003	?	Konkurs
Resultat før skat	0	-98	1.106	1.592	2.478	2.987	?	
Aktiver i alt	4.710	8.676	12.003	15.387	27.082	29.662	?	
Egenkapital	800	702	1.332	2.440	4.127	6.260	?	
Antal ansatte	0	20	31	39	43	44	?	

Som det ses af ovenstående tabel kommer Atena hurtigt godt i gang og har pæne overskud de følgende år. Atena Møbblers produktion består af vitrineskabe, spisestuemøbler, bogreoler, pc-borde og stereoborde i massivt fyrretræ. Møblerne sælges som saml-selv møbler. Med en omsætning på ca. 60 mill. kr. var der opbygget en eksport på 75 pct. til primært Norge, Sverige og UK. I 2000 har de et overskud på næsten 3 mio. kr., en egenkapital på 6,3 mio. kr. og 44 ansatte.

Atena har produktion på flere adresser:

Adresse	By	Startdato	Aktivitet
Saturnvej 5	Ikast	12.08.96	Produktion
Grøddevej 14	Ikast	10.10.99	Produktion
Merkurvej	Ikast	01.01.00	Lager Forsendelse
Rømersvej 13	Ikast	01.03.01	Produktion
Trøstrupvej 1	Videbæk	01.07.01	Produktion

Som beskrevet startede Atena på Saturnvej, men allerede efter 3 år blev der i 1999 etableret produktion på Grøddevej, og der blev dette år investeret ca. 8,5 mill. kr. i maskiner og inventar. I år 2000 blev lager og forsendelse flyttet til Merkurvej.

Så sent som 1. juli 2001 etablerede man en produktion i Videbæk.

De år var meget vanskelige for fyrretræsmøbelindustrien, og mange producenter gik konkurs – ofte efter flere års nedtur.

Hvad der går galt i 2001, efter at selskabet har udvidet 2 gange, er ikke afklaret, men der må være tale om en dramatisk nedtur, for selskabet gik allerede konkurs 1. maj 2002.

Bygningen sælges til Midtjysk Trædrejeri A/S (Johnny Rune). Møbelfabrikken Al-Ke A/S i Horsens købte Atena navnet, goodwill, ordrebeholdning og varelager, medens maskiner og inventar blev solgt på Herning Maskinauktion den 2. juli 2002.

Nogle af funktionærerne blev tilbudt job i Horsens, og nogle timelønnede overvejede det, men hvad der blev resultatet, er ikke afklaret.

Den 4. januar 2007 blev selskabet endeligt opløst efter konkursen.

Tekst: Frank Artved

Kilder: Artikler i Ikast Avis, Herning Folkeblad og Berlingske Business fra perioden.
CVR registeret
Den digitale tingbog

af Frank Artved

Belodan Limtræ ApS (Belodan) blev startet af Jørgen Ebbesen i 1990.

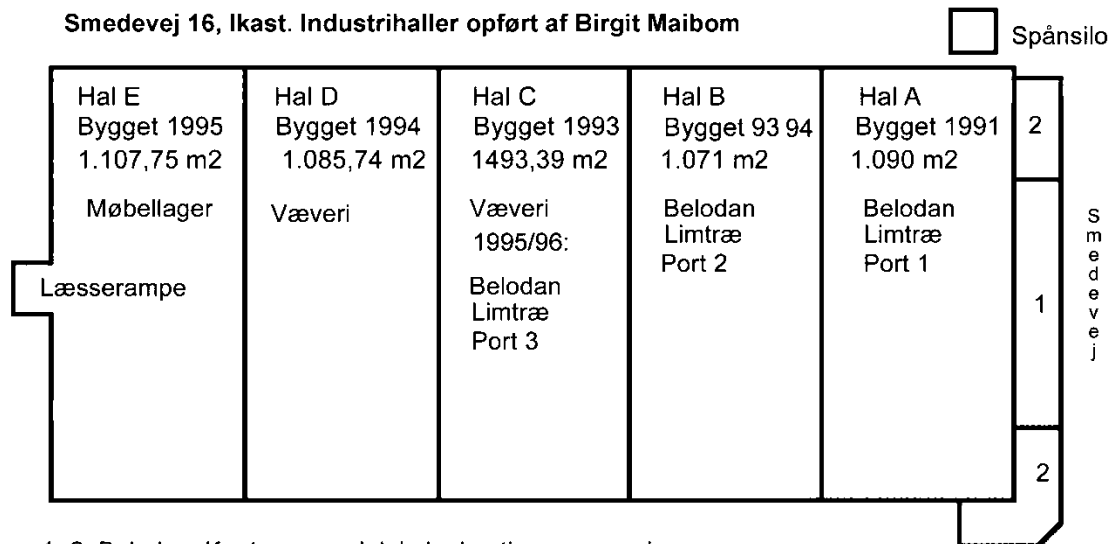
Jørgen Ebbesens baggrund var en uddannelse som tømrer i 1976. Fra marts 1979 arbejdede han på Idé Døren i Ikast, hvor han mødte Jan Bundgaard Sørensen. Efter 3 års samarbejde stiftede de i foråret 1982 Bel-Vi Møbelindustri i Sunds.

Efter 8 år startede Jørgen Ebbesen Belodan, der fra starten fik store leverancer af limtræ til Bel-Vi Møbelindustri, og med dem som grundlag også opbyggede en ekstern kundekreds.

Belodan fik adresse i lejede lokaler på Thrigesvej 8, Ikast, hvor Brande Listefabrik netop var flyttet ind i den tidligere HAMO Vinduesfabrik.

Her blev investeret ca. 1,6 mio. kr. i maskiner og udstyr, beskæftiget 14 mand og man fik en god start med positive resultater.

Allerede i 1992 flyttede selskabet til Smedevej 16, Ikast. Her lejede man af Birgit Maibom den nybyggede hal A på 1.090 m² samt kontor og personalerum på 140 m². Der blev afholdt flytteomkostninger og igen investeret ca. 1,6 mio. kr. i nye maskiner. Beskæftigelsen kom op på 17 mand.

1+2: Belodan: Kontorer, mødelokale, kantine, personalerum mv.

1: 140 m² bygget i 1992. 2: 155 m² bygget i 2000. (Ikke målfast skitse på baggrund af weblager.dk. F.Artved 2020)

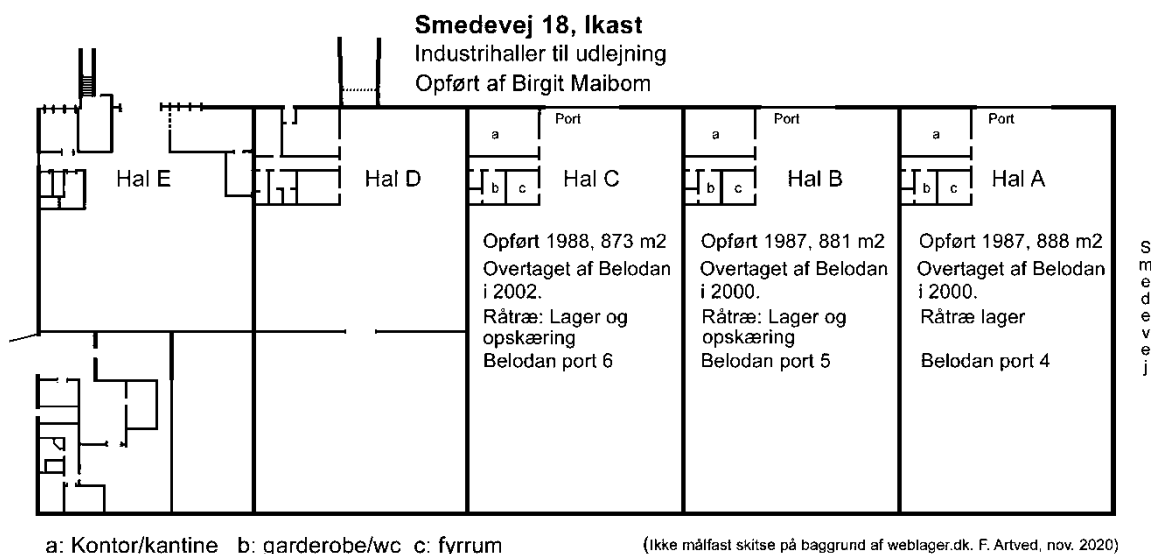
Smedevej 16, Ikast. Administration og port 1

Smedevej 18, Ikast. Port 4 - 6. (Foto: F. Artved jan. 2017)

I 1992/93 led Belodan et betydeligt tab på Bel-Vi Møbelindustri A/S, der stadig var den største kunde. Da tabet på i alt 4,1 mio. kr. i 1993/94 blev endeligt, måtte Belodan få en ordning med de største kreditorer for at kunne overleve. Ordningen betød, at kreditorerne afskrev 60% eller i alt 2,8 mio.kr. af deres samlede tilgodehavender.

Belodan havde herefter en årrække med stigende aktivitet og generelt positive resultater. Produktionen blev udvidet med nye haller, der blev bygget efterhånden som behovene opstod. På Smedevej 16 blev både hal B og C overtaget i 1995/96 og i år 2000 blev kontorer, personalerum mv. udvidet med 155 m². På Smedevej 18 overtog man hal A og B i år 2000 og hal C i år 2002, så virksomheden nu rådede over godt 6.000 m².

Produktion af limtræ er groft sagt ”at save træ i stykker og lime det sammen igen”.

Rå fyrretræsplanker, primært i dimensionen 50 x 100, 50 x 115, 50 x 125 og 50 x 135 mm saves op. Savbredden bestemmer pladetykkelsen, og antal lameller bestemmer pladebredden. Det giver stort set muligheder for alle pladetykkelser mellem 10 og 50 mm med et minimalt træspild. Denne proces er den vigtigste operation i forbindelse med produktion af limtræ. Kravene til udnyttelsen af råtræet er høje.

I en kehrer bliver plankerne herefter høvlet på begge sider. Tykkelsestolerancen på lamellerne må ikke overstige +/- 5/100 mm. Derfor skal en kehrer være kraftig bygget. En 50 hk motor til klingeboxen var for lille, og den blev udskiftet med en 60 hk. Det siger lidt om de kræfter der skal til for at udføre arbejdet.

Næste proces er påføring af lim og presning af pladerne. Inden pressen sorteres lamellerne, så kunderne får de ønskede kvaliteter alt efter krav til udseende og placering i et møbel. Kravene til en indvendig hylde i et garderobeskab er selvsagt ikke så høje som kravene til en bordplade eller en lågefylgning.

Efter presningen bliver pladerne kvalitetskontrolleret. Små huller, udfaldne knaster osv. spartles over, inden de går videre til pudsning og evt. kantbearbejdning. Herefter går varen til indpakning og forsendelse.

I de travleste perioder producerede Belodan op imod 25.000 m² om ugen hvilket svarede til 750 m³ råtræ. 3 hele læs om dagen.

Der blev løbende gennemført investeringer, der udvidede og effektiviserede produktionen.

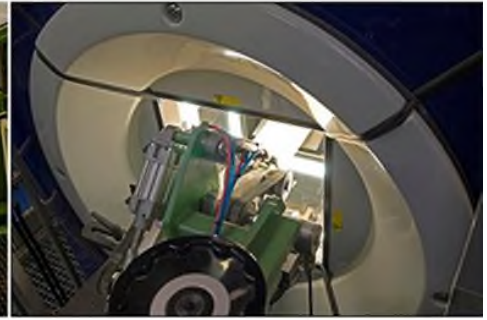
Wood Eye skanner

Råtræ indløb

Betjeningspanel

Skanner unit med 4 kameraer og 4 lasere

Da udnyttelsen af råtræet var vigtigt, blev en af de store investeringer en optimering af System TM afkorteranlægget, som blev udbygget med en såkaldt Wood Eye skanner og 3 ekstra stablere, så der tilsammen var 8 stablere.

Det bevirkede, at plankerne blev scannet på alle 4 sider i gennemløb, så snittene kunne lægges de rigtige steder i forhold til knaster, enderevner og andre defekter. De 3 ekstra stablere gav mulighed for at optimere på flere længder samtidigt. Det var en rigtig god investering som også højnede kvaliteten betydeligt.

Limtræspreser

Sorterbord presse 3

Presse 4 med presseplan på 6 x 2,1 m.

Udløb presse 4

I 1992 blev der investeret i en brugt Waco kehler (svensk produceret høvl) ombygget af Gråsten Maskinservice.

Belodan havde 4 pressere, samt et par stykker som blev udskiftet med større anlæg. De 2 største pressere var med "lamelafstryger" som lettede arbejdet for operatørerne. Varmpresserne blev produceret hos Kallesø Maskiner i Lem ved Ringkøbing, som nok er markedsførende på dette område.

Pudser

Spartelanlæg efter presse 4

Pudser indløb

Statisk elektricitet efter pudsnings fjernes

I Viet pudsegaden (over- og underpudser) udbrød der starten af 2019 brand i underpudseren. Det medførte så stor skade, at hele pudsegaden blev udskiftet med en brugt Costa pudselinie. Den skulle dog først gennemrenoveres. Det tog 2 – 3 måneder, og i denne periode blev pladerne pudset hos søsterselskabet, Steens Group i Kjellerup.

Til pudseren blev der investeret i en automatisk ilægger. Automatisering i forbindelse med pudseren var en vanskelig opgave, da det drejede sig om vidt forskellige emnestørrelser, der skulle håndteres. Ilæggeren blev udviklet af Belodan og leverandøren Obel-P Automation i et tæt samarbejde. Den bestod af en elevator, der førte pladerne op til en indskubber, så de tunge og besværlige løft blev fjernet. Resultatet var en højere effektivitet med en besparelse på en mand.

Dobbelttapper

Portalstabler efter presse 4

Indløb dobbelttapper

Portalstabler efter dobbelttapper

Kantbearbejdning skete på 2 Homag dobbelttappere som stod i gade. På begge maskiner var der påbygget dele/flæk sav. Det var Gråsten Maskinservice, som havde bygget dem ind i de eksisterende maskiner. Specielt dele saven på dobbelttapper 1 – der hvor pladerne blev savet i længde - blev brugt rigtig meget. Det gav mulighed for at lime korte emner (fra ca. 300 til 600 mm i længden) i dobbelt længde og efterfølgende dele dem på dobbelttapperen i nøjagtigt mål og derefter stable dem med portalstablere. Det sparede tid både ved limprocessen og ved dobbelttapperen. Da dobbelttapper linjen blev automatiseret med en portalrobotter, der stablede træemnerne hurtigt og præcist, gav det en øget effektivitet på 25-30%.

Beskæftigelsen kom op på ca. 50 mand, hvor der var flest.

**TRÆINDUSTRI-
ARBEJDER**
søges til betjening af
lamineringspresser fra
d. 29/7-96.
Henv. værkfører Brian
Nielsen, tlf. 97 25 22 44.

**BELODAN
LIMTRÆ ApS**
Smedevej 16, Ikast

Eksempler på jobannoncer i Ikast Avis:
Den 1. juli 1996

2 træindustriarbejdere
søges til betjening af lamineringspresser
til nathold - evt. oplæring.
Henvendelse:
Værkfører Brian Nielsen,
mellem kl. 8.00-15.00, på tlf. 97 25 22 44.

**BELODAN
LIMTRÆ ApS**
Smedevej 16, 7430 Ikast

26. oktober 1998

**STABIL
TRÆINDUSTRIARBEJDER**
SØGES TIL AFTENHOLD.
Tiltrædelse den 26. juli 1999.
Henv. til Jørgen Ebbesen, tlf. 97 25 22 44.

**BELODAN
LIMTRÆ ApS**
Smedevej 16 · 7430 Ikast

30. juni 1999

En produktion i denne størrelse krævede 3 holds drift på næsten alle maskiner. Det affødte en del vedligehold, også på de mere skæve tidspunkter af døgnet. Som regel kunne man selv løse problemet, men en gang imellem blev der sendt bud efter en smed eller elektriker udefra for at få opgaven løst.

Sammen med sin værkfører var Jørgen Ebbesen selv synlig på gulvet i produktionen, så spørgsmål kunne blive afklaret umiddelbart. Fra 1994 blev Carsten Christiansen, der var uddannet indenfor økonomi, ansat som leder af administrationen. Han varetog gennem alle årene både internt salg og den overordnede økonomistyring

Belodan producerede udelukkende møbellimtræ af fyr. 40% til Danmark

og 60% til eksport. Belodan tilbød kunderne en høj kvalitet og stor fleksibilitet, de var derfor stort set eneleverandør til de danske møbelfabrikker i en årrække. På eksportmarkedet var der et mangeårigt samarbejde med en stor tysk dørproducent, Mosel Türen i det sydlige Tyskland. De aftog rammer og fyldninger til massive indvendige døre, udelukkende produceret af finsk fyrretræ.

Færdig plade. Knastfri, fingerskarret

På det polske marked blev der primært leveret til de Ikea baserede produktionssteder. Herudover var HG Polen (Hedensted Gruppens afdeling i Polen), som producerer udstyr til mink produktion, en stor kunde. De købte færdigforarbejdede plader til redekasser. Det Polske marked blev stort, da der på kontoret i Ikast var ansat en polsk medarbejder, der helt forstod det marked både med hensyn til sprog, kultur, salg og service.

I perioden fra midt 90`erne til ca. 2008 var England også et betydeligt eksportmarked. Her leverede Belodan færdigbearbejdede emner som garderobereskabssider, dækplader og rigtig mange skuffefronter til mange forskellige fabrikker.

I årene op til finanskrisen i 2008/09 blev fyrretræ generelt og møbelmarkedet i særdeleshed presset både i Danmark og til eksport. Det store investeringsprogram i øget kapacitet og effektivitet blev afsluttet i de år. Det gav en betydelig øget produktion, men resultaterne på bundlinjen blev svage.

I nedgangstider vil en underleverandør som Belodan typisk blive ramt ekstra hårdt, da mange kunder vil trække produktion af limtræ hjem for at udnytte sin egen kapacitet bedre.

Da finanskrisen indtrådte i 2008/09, faldt aktiviteten så kraftigt, at bruttoresultatet blev mere end halveret fra det ene år til det næste. Besparelser på omkostningerne slog ikke igennem med samme hast, så nettoresultatet blev et betydeligt underskud. Antallet af medarbejdere blev reduceret til ca. 15 mand. Markedet for fyrretræ faldt fortsat, og polske producenter tog nu deres andel af det. De følgende år fortsatte derfor med lav aktivitet, og da omkostningerne ikke kunne reduceres tilsvarende, blev resultaterne negative.

I 2016 svigtede en kunde med et større tab til følge, og da markedssituationen ikke så ud til at ændre sig, indgav selskabet en konkursbegæring i oktober måned.

Om konkursen udtalte kurator:

"Man skal se at få standset, når man kan se, at det er ved at gå galt og selv indgive en konkursbegæring, så man ikke stifter yderligere gæld. På den måde ligner det her rettidig omhu fra ledelsens side, og i forhold til omsætningens størrelse, så er det egentlig en lille kreditormasse, vi taler om."

Belodan A/S

Der var en stor interesse for at overtage konkursboet og drive Belodan videre. Kurator fik hurtigt kontakt med 3 interesserede, og allerede ved udgangen af oktober 2016 blev et nyt selskab Belodan A/S stiftet af Birger Ø. Christensen.

Selskabet blev etableret med en kapital på 500 tkr. Det overtog maskiner, inventar mv. for et beløb, der svarede til bogført værdi.

Jørgen Ebbesen blev ansat som fabrikschef i det nye selskab. Nogle enkelte af de tidligere medarbejdere havde fået nyt arbejde, men resten af de 15-16 mand blev genansat. Søsterselskabet Stens Group A/S havde tidligere været en sporadisk kunde, men afgav nu løbende ordrer. En del af administrationen blev varetaget af moderselskabet, og en genforhandling betød, at huslejen blev reduceret. Alt dette betød, at det nye selskab kom godt i gang og opnåede positive resultater.

Primo 2020 er aktiviteten solgt til VTI Vinderup Træindustri A/S. De har købt kundekartoteket og produktionsudstyret, som nu er flyttet til Letland og fremover fortrinsvis skal producere hobbyplader.

Medarbejderne blev alle tilbudt arbejde i Vinderup og 5 – 6 stykker sagde ja til tilbuddet. De øvrige medarbejdere fik arbejde på andre virksomheder i Ikast området. Jørgen Ebbesen arbejder ved årsskiftet 2020/21 freelance med at få maskiner installeret og sat i drift i Letland.

I løbet af 2020 har Engsig Transport, der tidligere lejede én hal, men havde hovedkontor i Sunds, samlet alle sine aktiviteter i de bygninger, der tidligere husede Belodan.

Et kapitel af træindustriens historie i Ikast er slut.

Tekst: Frank Artved, feb. 2021

Fotos: Private, venligst udlånt af Jørgen Ebbesen, hvis andet ikke er anført.

Kilder: Ikke offentliggjorte notater fra og samtaler med Jørgen Ebbesen
CVR: Selskabsregistreringer og årsrapporter for alle årene
Weblager: Bygningsoplysninger
Ikast Avis: Stillingsannoncer og div. artikler
Wood Supply: Diverse artikler

Birger Andersen

af Ester Bukhave

Birger Andersen, der er født i 1944, blev udlært som tømrer hos Kristian Skjærbæk i 1966. Her arbejdede han sammen med Poul Erik Thomsen.

Poul Erik startede som selvstændig 1. april 1967 i stalden på gården Nederhold, Remmevej 35, Ikast. Her fik Birger arbejde. Da firmaet flyttede til Præstevænget 121 i 1971, flyttede Birger med, og han arbejdede her frem til 1985.

I 1985 slog Birger Andersen sig ned som selvstændig tømrer.

Han startede i faderens kostald på Fønnesbækvej 3, Isenvad. I 1992 flyttede han virksomheden til Smedevej 6, Ikast, hvor han har drevet snedker- og tømrerforretning siden.

Birger Andersen

Fønnesbækvej 3, Isenvad

Smedevej 6, Ikast

Værkstedet

Kehler

Fræser

På værkstedet er der udelukkende småmaskiner. Der udføres specialopgaver - i specialmål - efter ordre i alle træsorter. Der har normalt været en mand ansat, men ved længerevarende ordrer har der været en ekstra mand ansat.

Der er bl.a. blevet lavet individuelle døre, vinduer og trapper - også i de dyre træsorter - samt plankeborde i gammel stil i specialmål. En helt særlig opgave har været en døbefont til Lind Sognehus efter tegninger af kunstneren Jens Chr. Jensen.

De senere år har Birger Andersen udelukkende arbejdet på værkstedet. Han benytter sig af underleverandører til evt. montage på byggepladserne.

I dag er Birger alene på værkstedet, bortset fra når kollegaer lejer sig ind for at udføre småopgaver.

Tekst: Ester Bukhave, 2017.

Notater fra samtale med Birger Andersen.

Foto: Frank Artved

(S/H foto: Danmark set fra luften - før Google)

BM Møbelindustri (BM)

af Frank Artved

Bent Lenart Madsen fra Ikast stiftede som 31 årig BM Møbelindustri A/S i 1989.

Bents barndom, skolegang, uddannelse og arbejde frem til 1987 er ikke undersøgt. Men han var som ung en tid ansat på Ide Døren.

Senest i 1987 har han startet BM Møbelindustri på Rømersvej 21, Ikast.

I 1989 stiftes selskabet BM Møbelindustri A/S, og virksomheden er nu flyttet til Navervej 11, Ikast.

I 1992/93 har BM herudover en produktionsafdeling på Toftlundsvej 6, Ikast, med bl.a. håndbejdsning af fyrretræsemner.

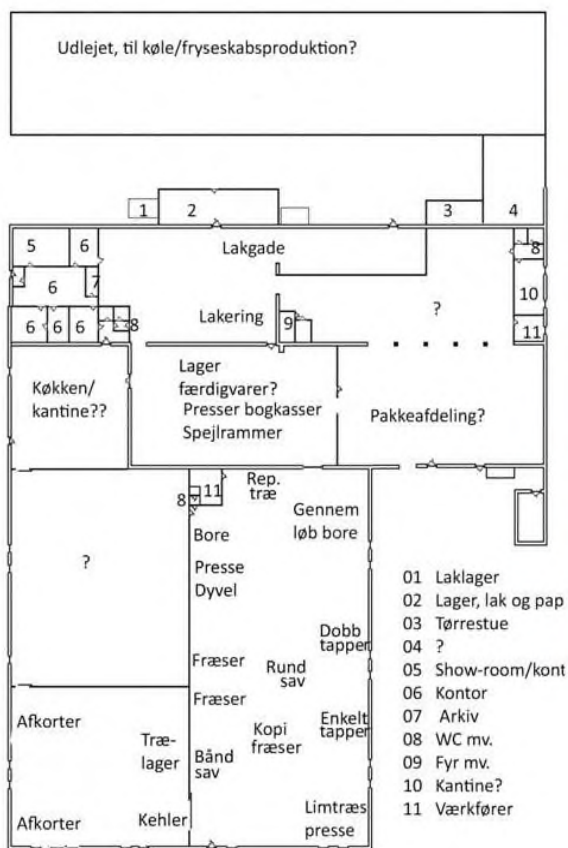
Det var en helt lille afdeling med 2-3 mand ansat.

BM's formål var træindustri med fremstilling af møbler. Produkterne var fyrretræsmøbler i den billige ende f.eks. købmandsdiske, kommoder samt småmøbler som telefonhylde, spejle, små borde og skabe bl.a. med glaslåger, CD holdere samt bogkasser. Senere udvides aktiviteten med engroshandel med møbler.

BM fik en betydelig produktion, så man i løbet af få år fik behov for mere plads. I 1993 overtog BM ejendommen Rømersvej 15, Ikast. Grunden er på ca. 15.700 m², og det bebyggede areal er på over 6.200 m². Ejendommen var genopbygget efter Viking Møbler A/S brand i 1988 og Systema Ikast A/S havde senest ejet den.

Ikast Avis 15. januar 1992

Ikke målfast skitse Rømersvej 15, Ikast

Luftfoto Rømersvej 15, Ikast

Der blev beskæftiget mellem 45 og 55 mand i det meste af 1990'erne. Der var et godt miljø på arbejdspladsen. Der blev lavet pensionsordning for alle medarbejdere, og hver fredag gav firmaet brød til formiddagskaffen.

Den eneste kunde fra starten var Åge Schulz selskab Scandinavia Production Group i Silkeborg. Han leverede som mellemhandler til storkunder, gennem mange år bl.a. til Jysk Sengetøjslager.

Det var kunder, der kunne købe ind i så store mængder, at priserne blev presset. I Danmark og resten af Vesteuropa faldt fyrretræsmarkedet stærkt, da Østeuropa og senere Kina blev åbnet efter murens fald. Da man så kunne få egetræsmøbler fra Kina til samme priser som fyrretræ i Vesteuropa, var markedet helt væk.

Da Østeuropa var åbnet forsøgte man sig med en produktion af skabslåger i Polen. Der blev sendt materialer, maskiner og 1-2 mand derved, så produktionen kunne komme i gang. Arbejdsmoral og kultur var helt anderledes, end den vi kender hjemmefra, så det var med betydelige vanskeligheder produktionen kom i gang.

Faldet i fyrretræsmarkedet hjemme betød, at man efter nogle gode år i starten kom ind i særdeles vanskelige år fra midten af 1990'erne. Virksomheden havde nu betydelige underskud hvert år. På grund af de dårlige resultater og udsigterne for fremtiden var den optjente egenkapital hurtigt væk.

I 1998 etablerede BM et datterselskab Scanboard SIA, Riga, Letland.

I 1999 blev ejendommen på Rømersvej 15 overtaget af Unibank, der var bankforbindelse for BM. Ejendommen blev hurtigt solgt videre til et finansieringsselskab. Ejendommen har siden været ejet af forskellige investeringsselskaber, der har udlejet den til industriformål.

BM flyttede efter salget en kort overgang til et mindre lejemål på Merkurvej 1 med kun ned til 8 ansatte. Adressen blev siden Rømersvej 15 igen.

I år 2000 solgte Åge Schulz Scandinavia Production Group til en storkunde, og selv om han forblev direktør til 2002 betød det at BM mistede sin største kunde.

I 2002 blev der indgivet konkursbegæring og selskaberne blev endeligt opløst i 2003. Datterselskabet i Letland blev overtaget af en anden ikastbo, og det bliver i dag drevet som en metalvirksomhed med 240 ansatte. Aktiviteten i Polen fortsatte ca. 1 år, inden den også blev lukket.

I BM Trævarer ApS var der fra 2002 frem til 2007 en mindre aktivitet med 1-2 ansatte, der var beskæftiget med engroshandel.

Tekst: Frank Artved, marts 2020.

Tegning: Frank Artved

Kilder: CVR: Registreringer og årsrapporter
Arkivalier online: Kirkebog Ikast, Digitaliserede tingbøger.
weblager.dk: Ejendommen Rømersvej 15, Ikast
tinglysning.dk: Ejendommen Rømersvej 15, Ikast
Ikast Telefonbøger fra perioden
Mails og telefonsamtale med Hardy Jensen, marts 2020.
Mails fra Johnny Rune, marts 2020.
Mail fra Søren Schulz, marts 2020
Info fra Knud Larsen
Info på FB Ikast i gamle dage marts 2020 fra:
Carl Martin Middelhede, Kristina Kolster, Michael Mørk Sørensen og Niels Holmgren Danielsen

Bocian Møbler

af Frank Artved

Ikast Finer Central I/S ved Jørgen Agesen og Co., der blev startet i 1961, lå i Skolegade, og flyttede senere til Gl. Kongevej 3 i Kr. Poulsens staldbygninger og lade. Firmaet ændrede i 1962 navn til Bocian Møbler ved Jørgen Agesen & Co.

Erik Pedersen og Jens Ove Pedersen begge af Ikast og Jørgen Agesen, Herning, var de ansvarlige deltagere og tegnede firmaet hver for sig.

I 1966 var der 7 ansatte.

Der blev lavet spiseborde med udtræk i teakfiner på bordpladen og massiv teak til sarg og ben. Fineren blev samlet i store flader og strøget sammen, så bordplade og tillægsplader passede sammen i mønster.

(Privat foto)

Fabrikken lå i længen til højre og i længen bag det store træ.

(Privat foto)

I foråret 1966 brændte 2 længer på gården.

Fabrikken blev før 1966 afhændet til Chr. Nielsen. En brand i foråret 1966 satte en stopper for hans virke. Møddingpladsen blev brugt til træaffald fra produktionen, og han syntes det var for dyrt at få det fjernet, og han satte derfor ild til det.

Konsekvensen var at flammerne slog op under udhænget. Der var halm på loftet, så der blev blus på, og så sluttede produktionen.

Tekst: Frank Artved

Kilder: Anmeldelser til handelsregistret 1961 og 1963, Kompas, 7. udgave 1967, Beretninger fra Hugo Mejer Hansen 30.01.2017 og Hans Chr. Jeppesen 08.02.2017

Brande Listefabrik

af Frank Artved

Brande Listefabrik blev startet i 1958 på Kirkegade i Brande af Richard R. Nielsen (Rationel Vinduer). Om starten skriver han i sine erindringer:

"I 1957 fik jeg lidt kontakt med Brande Bank...

Brande Bank havde også en gammel møbelfabrik, man gerne ville have solgt, og banken ville have, at jeg skulle købe den, men det kunne vi ikke rigtig blive enige om. Banken ville have 120.000 kroner for fabrikken, og jeg bød dem 60.000. Jeg viste ikke, hvad jeg skulle med fabrikken, hvis jeg fik den – og det gjorde jeg – for pludselig en dag ringede bankdirektøren og sagde: "Fabrikken er din for 60.000 kroner."

Så stod jeg pludselig med en helt tom fabrik i Brande.

Jeg spekulerede på, hvad jeg skulle lave i disse bygninger. Jeg havde på Rationel et par maskiner, der var sat til side, da de var erstattet med nogle nye. Disse udrangerede maskiner kørte jeg til Brande, og så startede jeg Brande Listefabrik. Jeg startede med to mand og sendte en mand ud for at forsøge at sælge lister. Det gik helt over forventning. Vi solgte ret mange lister, og efterhånden var vi oppe på at beskæftige 15 ansatte.

Det var faktisk en god fabrik, men den lå meget indeklemmt i Brande by. Der var ingen muligheder for udvidelse af fabrikken, og det var jo også forbundet med meget besvær at drive fabrik to steder. Rationel voksede jo også, så da jeg efter nogle års forløb fik et tilbud om salg af Brande Listefabrik, solgte jeg hele herligheden til tømmermester Fasterholt, Brande. Fabrikken drives stadig under navnet Brande Listefabrik A/S, men den er flyttet udenfor byen og har nu plads til udvidelser".

Richard R. Nielsen
Udlånt af Sdr. Felding Arkiv

Vagner Fasterholt

Brande Listefabrik 1962

Brande Listefabrik efter udflytning 1966

Fotos venligst udlånt af Lokalthistorisk Arkiv Brande

Foto af Vagner Fasterholt efter tilladelse fra Vejle Amts Folkeblad.

Efter at Vagner Fasterholt (f. 1922) i 1961 havde købt fabrikken, drev han den i Kirkegade frem til 1965. Da var lokalerne blevet for små, så han byggede en helt ny fabrik udenfor byen, på det der nu er Borupvej 4. Der blev i første omgang bygget 3.000 m², men den blev senere udvidet med 400 m² tørrestuer. I 1973 blev der bygget en stor lagerhal. I midten af 1960'erne var der 14 ansatte, man lavede rustiklofter samt andre lofts- og vægbeklædninger i alle slags træ og profillister i alle mål.

I 1977 solgte Vagner Fasterholt ejendommen til et selskab Brande Listefabrik ApS. (Hvem ejeren af ApS ét var, er ikke afklaret). Jens Sørensen Trælaster engros A/S, Rådhuspladsen 55, Kbh. V. fik samtidig pant ejendommen på ca. 456.000 kr. Brande Listefabrik havde en stor gæld for køb hos Jens Sørensen.

I 1983 køber ITH A/S (Ikast Trælasthandel), der er Hans Christian Espensens investeringsselskab, Brande Listefabrik af Jens Sørensen Trælast engros A/S. Samtidig køber ITH ejendommen ud af Brande Listefabrik. Henrik Baisner, der var salgschef i ITH, ansættes som direktør i Brande Listefabrik.

Henrik Baisner kom til et firma, med gamle og nedslidte maskiner. Det var måske stadig de maskiner, der var kommet fra Rationel. Der var 7 mand ansat, der kun lavede lister til håndværkere.

Der blev nu satset på nye produkter og markeder. Både møbel- og køkkenindustrien brugte mange kantlister, så de blev store kunder. Bygningerne blev renoveret og maskinerne skulle fornyes.

Brande Listefabrik voksede kraftigt. Det betød mere støj fra produktion, ansatte og kørsel med varer til og fra. Det kom til at betyde klager fra især én nabo, der tidligere havde bygget hus meget tæt på fabrikken. Det endte med at Brande Listefabrik i 1989 købte ejendommen på Thrigesvej 8 – 16 i Ikast. HAMO Vinduer flyttede ved udgangen af året ud, så Brande Listefabrik kunne flytte til Ikast. Her fik man nu 11.200 m² moderne industribygninger, der var opført kun 3 år tidligere.

Ejendommen Thrigesvej 8 - 16, Ikast som Brande Listefabrik købte i 1989. (KB: Danmark set fra luften...)

Man lavede stadig kantlister, hulkehllister, afdækningslister mm. til møbel- og køkkenindustrien samt glaslister til vinduesfabrikkerne. Man fik en stor eksport til nogle af de helt store møbelfabrikker og vinduesfabrikker i Tyskland bl.a. Niehoff og Alno. I de nye lokaler var der god plads, så man begyndte også at lave halvfabrikata og fremstilling af speciallimtræ til andre i træindustrien. På persiennelameller opbyggede man en nicheproduktion, så man blev verdens største leverandør på det marked.

Der var tale om et marked med stor konkurrence, hvor fokus på fleksibilitet, kvalitet og levering til tiden var et krav. De mange forskellige produkter og kunder krævede, at man kunne levere et bredt spekter af træsorter. Man havde kunder over hele verden, og de gik fra simple fyrretræsfabrikker til fabrikker med dyre designmøbler. Det betød, at der var store forskelle i krav til udsenet på varerne. Det kunne være farve, årestruktur, om det var spejlskåret eller kvartskåret, om der måtte være spejl eller kerne i træet mv.

For at sikre kvaliteten besøgte Henrik Baisner altid savværkerne og var med til at afgøre, hvordan kævlen eller stammen skulle skæres op for at få det rigtige udsende, og den bedste udnyttelse af træet. Han var også med til opmåling af træet. De 28 træsorter, der blev brugt, kom fra lande som Indonesien, Burma, Chile, USA, Finland, Estland, Letland m.fl. Mange råvarer blev bestilt op til 2 år før, de skulle bruges. For at få

den kvalitet som kunderne krævede, blev det skåret op efter Baisners ønske. Herefter skulle det tørre i lang tid, for at undgå revner i træet. Med ofte lange transporttider havde træet derfor en høj m³ pris, når det blev leveret i Ikast. Hos kritiske kunder kunne der være op til 40 % spild, indregnet i kundens pris, så en kalkulation kunne hurtigt ødelægges, hvis man ikke havde den rigtige råvare.

Der var en god efterspørgsel, så virksomheden ekspanderede konstant, så den omkring 1997 beskæftigede 54 medarbejdere.

Henrik Baisner fortsatte, med en kort afbrydelse, som direktør under ITH frem til 1997.

Brande Listefabriks ejer ITH A/S var en børsnoteret koncern med en omsætning på ca. 800 mio.kr. I 1997 vedtog man at opdele koncernen i 3 divisioner med ensartede produkter. Listefabrikken faldt udenfor disse divisioner, og da den var leverandør til både søsterselskaber i koncernen og til store, konkurrerende virksomheder, valgte ITH at sælge listefabrikken fra.

Det blev Henrik Baisner, der købte produktionen ud af koncernen i to nystiftede selskaber, hvoraf det ene overtog navnet Brande Listefabrik A/S. Selskabet der ejede ejendommen på Thrigesvej forblev i ITH koncernen, til det også blev overtaget året efter

Efter at have ejet Brande Listefabrik et par år blev Henrik Baisner kontaktet af Stones Invest (Steen Gudes holdingselskab), der var interesseret i at købe virksomheden. Listefabrikken var dog ikke til salg, men den blev alligevel solgt, med en aftale der indebar, at Henrik Baisner skulle fortsætte som direktør i to år.

Herefter blev navnet Brande Listefabrik A/S slettet, og alle aktiviteter overgik til Skouhus A/S.

På grund af ledelsesmæssige uoverensstemmelser fratrådte Henrik Baisner efter et år, hvorefter han udførte konsulentarbejder for FIH, inden han i september 2000 overtog MN Inventar i Herning, som han herefter drev i en årrække.

Tekst: Frank Artved.

Kilder: Richard R. Nielsen: En træmands erindringer, privattryk 1991
Samtale med Rigmor Vendelbo, august 2018.
Samtale samt notat fra Henrik Baisner, november 2018.
Kompas 1967
Herning Folkeblad og Ikast Avis diverse artikler 1984 til 1999.
Beskrivelse i arkiv.dk på fotos venligst udlånt af Lokalhistorisk Arkiv Brande og Sdr. Felding Arkiv
Offentlige regnskaber og CVR registreringer.

CoreOne

af Frank Artved

Core One ApS blev stiftet af Peter Flaskager Laursen, Mogens Steenholt Olsen og Lindy Valbjørn Sørensen i december 2008. De tre havde tidligere arbejdet sammen i Mogens virksomheder, Conlink Furniture og senere Interstil.

Mogens Olsen

Peter Flaskager Lauersen

Lindy Sørensen

Henrik Sig Kristensen

Selskabets formål var at sælge møbler i hele containerlæs fra Vietnam. Der blev betalt kr. 525.000 ind i kapital. Peter var den eneste ansatte, og de to medstiftere har gennem alle årene været aktive medejere, men har ikke deltaget i den daglige drift. I 2015 blev Henrik Sig Kristensen ansat som salgsdirektør og købte 10% af virksomheden. De tre stiftere ejer hver 30%.

Ideen var at starte en handelsvirksomhed med egne designs, der blev produceret på uafhængige vietnamesiske fabrikker. Navnet ”Core One” kom af, at missionen var at være en virksomhed, der var fokuseret på relativt få kernekompetencer, et begrænset antal leverandører, udvalgte råvarer, hurtig og effektiv produktudvikling, fokuseret sortiment, overbevisende kvalitet og stærk kundeservice.

Virksomheden kom hurtigt i vækst. I sommeren 2010 flyttede virksomheden fra Peters privatadresse på Jacob Gades Vej til lokaler på Rømersvej i Ikast, som man delte med møbelvirksomheden 2-Connect ApS. Her var Mogens Olsen også medejer. I 2011 var antallet af ansatte på otte heltidsansatte, heraf seks lokaltansatte på et repræsentationskontor i Ho Chi Minh City i det sydlige Vietnam, hvor virksomhedens leverandører var placeret.

I 2013 tog man skridtet til en stor forandring i CoreOne. Der blev stiftet et datterselskab ”Response Vietnam Co., Ltd.” med egenproduktion for øje. I starten med tilkøb af færdige komponenter, som blev overfladebehandlet, monteret og færdige møbler pakket og afskibet. Man startede med 20 mand i lejede lokaler på 2.000 kvm 40 km nord for Ho Chi Minh City, og i løbet af de efterfølgende knap tre år udvidede man ad flere omgange til 6.000 kvm. Efter blot få måneders drift blev det i starten af 2014 besluttet at ophøre samarbejdet med alle tidligere møbelleverandører, og CoreOne blev derefter producent og ikke længere handelsvirksomhed. Væksten fortsatte, og i efteråret 2016 flyttede man sine mere end 400 medarbejdere ind i en nyopført, lejet fabrik på 25.800 kvm.

Flytningen i 2016 var ikke uden udfordringer og trods dansk produktionsledelse på fabrikken, mere plads at arbejde på og en række store investeringer i automatisering blev man ramt af effektivitetstab og alvorlige kvalitetsproblemer. Det afstedkom en større oprydning på fabrikken i 2017, hvor ledelsen blev skiftet ud, der blev opbygget nye forretningsgange og driftseffektiviseringer, og kvaliteten blev rettet op til det niveau, man altid havde sigtet efter. Få år senere rundede man 700 ansatte i Vietnam, heraf knap 50 i administration og ledelse.

I 2016 var man kommet op på 10 medarbejdere i Ikast, og sammen med 2-Connect flyttede man i maj ind i nybyggede lokaler på Lene Haus Vej 9 A i Ikast. Her var der kontor og showroom på i alt knap 2.000 kvm. Begge selskaber fortsatte de høje vækstrater, og da man fra 2016 til 2019 sammen voksede fra 25 til næsten

50 medarbejdere, løb man tør for plads. Derfor fik man udlejer til at bygge en næsten identisk ejendom på den anden halvdel af matriklen i nr. 9 B, og der flyttede CoreOne ind i oktober 2019.

Produktion, logistik, kvalitetskontrol mv. styres på fabrikken i Vietnam, medens design, marketing og kundekontakt styres fra kontoret i Ikast. Arbejdsdelingen fremgår af denne oversigt:

Illustration af arbejdsdelingen mellem CoreOne i Danmark og Response Vietnam.

Kunder og markedsføring

Kunderne er primært stormagasiner, møbelkæder eller online-møbelgrossister, der aftager møbler i hele containerlæs. Markedet er de kunder, der satser på bedre designede møbler i den højere ende af mellempriis segmentet.

Størstedelen af salget sker til USA og Storbritannien, men herudover til lande som Norge, Schweiz, Japan, Australien, New Zealand og Taiwan. I Danmark var IDEmøbler og Ilva væsentlige kunder i de tidlige år, men samarbejdet ophørte omkring 2020, og der er ikke længere salg til hjemmemarkedet. I 2022 er der knap 40 kunder fordelt over 20 lande rundt omkring i verden.

På det irske marked arbejder CoreOne med en selvstændig handelsagent, og på alle andre markeder foretages salget direkte til kunderne af CoreOnes salgsteam.

Showroom i Ikast

CoreOnes kunder sælger CoreOne produkter som deres egne, og således er CoreOne at betragte som en "white label leverandør", hvor produkterne og emballagen mærkes med kundernes logoer. Deres forbrugere kender ikke CoreOne navnet. Kunderne forsynes med markedsføringsmateriale, dokumentation og fotos. Der er showrooms i Danmark og Vietnam, hvor de nye designs vises, og hvor kunderne kan komme for at blive inspireret.

Herudover markedsførte CoreOne sig ved hvert år at deltage på den store møbelmesse i Köln. I 2017 blev standen udvidet fra 100 kvm til 200 kvm, men med Coronaens indtog i 2020 blev messen i de kommende år aflyst, og man valgte i 2022 ikke længere at deltage.

Design og produkter

CoreOnes designs styres fra Ikast, men de er skabt af uafhængige, danske designere med en dyb viden om materialer og konstruktion. De er nøje udvalgt, så de også har CoreOnes designfilosofi, der er inspireret af skandinavisk "mid century" design og industrielt design. Nogle af de nyere designs omfatter kombinationer af marmor og træ, specielle konstruktioner af bordplader og bordudtræk.

Produkterne er møbler til spisestue, stue, soveværelse, entre og hjemmekontor, der leveres efter ordre i hele containerlæs.

Her er et beskedent udpluk af designs fra Core One:

Et lille udvalg af CoreOnes aktuelle designs. (Se flere eksempler i bilag 2)

Der udvikles og produceres primært træmøbler, og der bruges alene amerikansk hvid-eg og amerikansk valnød, som importeres direkte fra amerikanske savværker. Læderet kommer fra Brasilien, og stofferne fra danske virksomheder med produktion i Kina. Metaller, skum, overflader og emballage kommer fra internationale virksomheder med fabrikker i Vietnam. Siden 2019 har man også produceret loungestole, polstrede senge og sofaer, og i 2020 indviede man en særlig polsterafdeling på 2.000 kvm inde i fabrikken.

Response Vietnam

I efteråret 2016 kom fabrikken i Vietnam op på 25.000 kvm med yderligere 800 kvm kontorer og showroom.

Tegning af fabrikkens aktuelle layout:

Bygning 4:

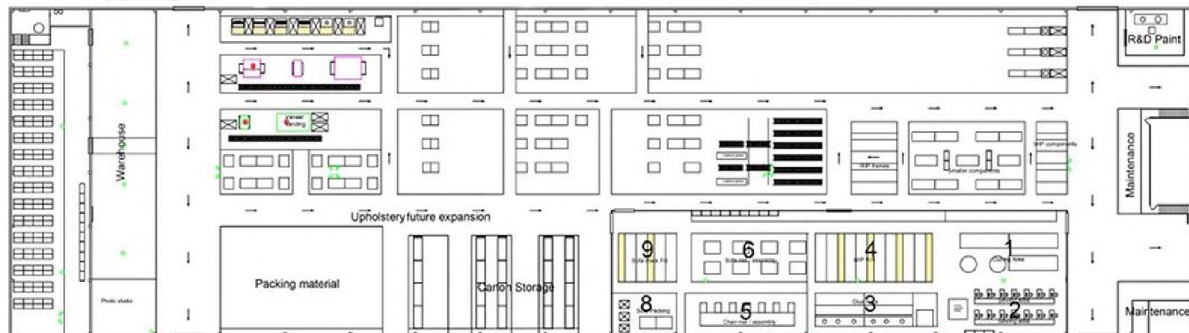
Metalproduktion og overfladebehandling. Metal-, råtræs-, og pakkematerialelager

Bygning 3:

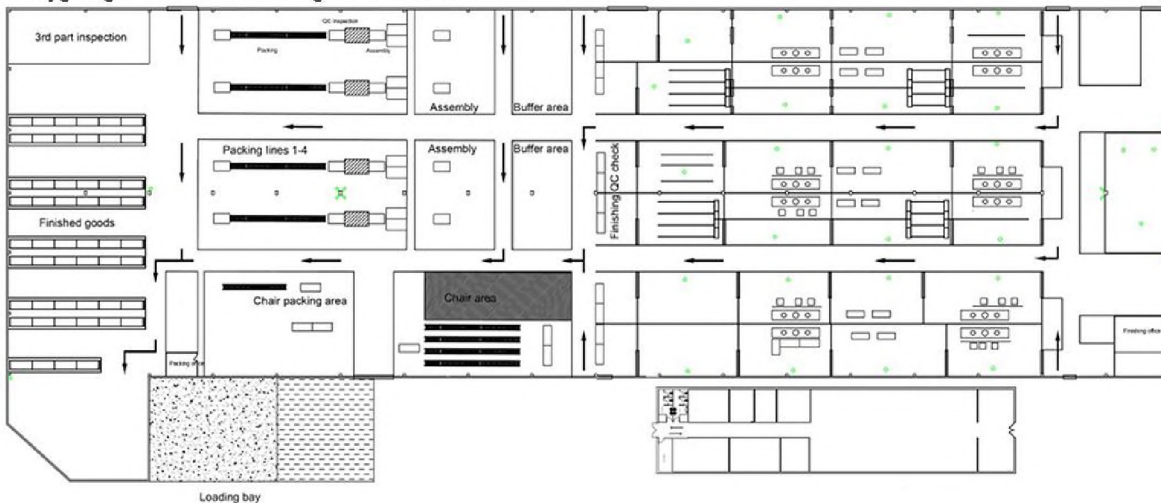
Opskæring råtræ, laminering, boring og støbning. Prøveværksted og testlaboratorium.

Bygning 2:

Træ og finerslibning og samling. Polstring. Fittings, vedligeholdelse og emballagelager. Fotostudie.

Bygning 1. Administration og showroom nederst.

Efterbehandling, montering og pakning af trævarer. 3.parts inspektion. Forsendelse.

Orden og renhold er et hovedfokusområde.

Hal 1: Samling og montage.

Hal 2: Finerede emner pudses på særligt kalibrerede bredbåndspudserne.

Fotos hal 1: Alle træemner sprøjtebehandles. Der arbejdes med bejdser, lakker og olier efter kundens ønske. Tredjepartsinspektion fra eksterne partnere og et internt team sikrer høj kvalitet

Fotos hal 2: Komponenter til senge, stole, bænke samt loungestole og sofaer produceres i fabrikkens særlige polsterafdeling.

Fotos hal 3:

Opskæring af træ foregår på fuldautomatiske, laserstyrede maskiner.

Der er 4 højfrekvens lamineringsmaskiner på fabrikken. Massivtræsemner pudses på store bredbåndspudserne.

Fotos hal 4:

Alle komponenter af metal færdigbehandles på fabrikken. Dagligt håndteres op til 1,5 tons stål.

I de første år på den første fabrik blev alle komponenter købt hos underleverandører, og kun overfladebehandling, montage og pakning har gennem alle årene været foretaget in house. Over årene har man insourcet yderligere produktionsprocesser, først al træbearbejdning, dernæst metal og senest polstring. I dag produceres alle møbler fra råvare til færdigt produkt på fabrikken, dvs. med alle komponenter af træ, metal og polstringer forarbejdet internt. Investeringerne i nye produktionsprocesser, automation og digitalisering beløb sig i 2020 og 2021 til over 20 mio. kr., og det samme forventes i de kommende år.

Fra 2015 og frem til sommeren 2022 havde man dansk topledelse på fabrikken, senest var tre danskere udstationeret. Under den danske CEO havde man et mellemliderlag af dygtige vietnamesiske ansatte med ansvar for IT, kvalitet, produktudvikling, HR, økonomi, sikkerhed, miljø og CSR, facility og indkøb. Derudover var produktionschefen og en lean-manager danske. Under produktionschefen var der seks supervisors og under dem en lang række team leaders i produktionen.

Fra sommeren 2022 lavede man om i strukturen og måtte afskedige de danske ledere, og det tidligere mellemliderlag blev daglig ledelse og kom fremover til at referere direkte til CoreOnes CFO, CEO og produktchef i Ikast.

Mens en stor del af lederne på fabrikken er veluddannede og taler og skriver engelsk, er der ingen formel uddannelse indenfor møbelproduktion i Vietnam. Derfor er sidemandsoplæring fremtrædende, og man skelner blot mellem, tekniske medarbejdere (f.eks. operatører af cnc-maskiner), ”skilled workers” og ”unskilled workers”, dvs. med og uden nævneværdig erfaring. De sidste er naturligvis de billigste men samtidigt mindst loyale og sværest af fastholde. Fremover ønsker man at begrænse antallet af unskilled workers til maksimalt 3% af styrken.

Maskinparken omfatter bl.a. fuldautomatisk overfladebehandlingsanlæg og pulverlakering af metal, laserstyret opskæring af træ, en række højfrekvens laminerings anlæg, seks bredbåndspudser, dobbelttapper og fire CNC-maskiner, den seneste en 5 akslet doublejet indkøbt i 2021. På trods af en vis automatisering af produktionen og brug af digital styring er der stadig en høj grad af manuelt håndværk. Produktionen er sat op til hurtige omstillinger, da alt er ordreproduceret og mindste bestillingsmængde er 30 styk. Så selvom der er tale om ordrer udelukkende i hele containerlæs, så kan der mikses på kryds og tværs i sortiment og materialer.

Med et meget stort fokus på hurtig produktudvikling har man gennem årene forsømt at kigge på standardisering af processer og komponenter, hvilket der i de kommende år skal rettes op på.

Værdier og mål

CoreOne har et antal stærke værdier og mål, som er basis for, hvad virksomheden foretager sig:

Kunden i centrum:

Alt er centreret omkring kundeoplevelsen. At købe originale designs i hele containerlæs fra Vietnam er ikke en simpel opgave, men CoreOne sikrer, at det kan ske uden problemer.

Kompromisløs kvalitet:

Effektivitet, design og optimering betyder intet, hvis kvaliteten svigter. Hele produktionsprocessen er underlagt kvalitetsmålinger og -kontroller. Præcise produktionsdata er grundlaget for forbedringer. Hver enkelt produktionsproces bliver kvalitetskontrolleret, og hvert enkelt produkt undersøges inden forsendelse.

Passioneret omsorg:

CoreOne brænder for det, de laver. De bekymrer sig om kunderne, medarbejdere, leverandører, produkter og miljøet. De højeste standarder for ordentlig adfærd og virksomhedernes sociale ansvar overholdes. Passionen holder dem motiverede og bidrager til at gøre virksomheden bedre hver dag.

Miljøpåvirkning:

CoreOne erkender, at de som virksomhed påvirker miljøet. De overholder alle regler for brug af kemikalier i produktion og i produkter. Hvor det er muligt, kommer råvarerne fra ansvarlige, sporbare og bæredygtige kilder.

Uproblematisk samhandel:

CoreOne forpligter sig til at levere enestående service, at levere kvalitetsprodukter rettidigt, at handle pålideligt og fleksibelt. Porteføljen af godt designede og konstruerede møbler udvides løbende.

Kontinuerlige forbedringer:

CoreOne vil være bedst. Men det bedste er ikke stationært, så de søger altid at forbedre og optimere. De anerkender nødvendigheden af at lære af kunder, værdien af inspiration fra kolleger og farerne ved selvtilstrækkelighed. De forfølger et potentiale, hvor end det er, og de ønsker at vækste forretningen.

Der forventes ambitioner af dem.

Herudover påtager CoreOne sig

Det menneskelige ansvar:

CoreOne forfølger høje standarder med hensyn til ordentlig adfærd og virksomhedernes sociale ansvar. Regler i Danmark og Vietnam overholdes, og medarbejdernes velfærd og sociale forhold tages alvorligt.

Ansvar for produktsikkerhed:

CoreOne er bevidst om det ansvar, de har for at levere møbler, der lever op til alle regler på de markeder, de leverer til. Gennem test, certificeringer og ved vejledning af underleverandører sikres det, at der kun anvendes miljøsikre og lovlige materialer.

Miljøansvaret:

CoreOne vægter bæredygtighed højt. Det giver værdi til kunderne. Forarbejdning og transport af produkter skal ske med så lille miljøpåvirkning som muligt. Energieffektivitet, affaldshåndtering og miljørigtige materialeindkøb er strategiske omdrejningspunkter.

Arbejdspladsen

Både i Danmark og i Vietnam skal arbejdspladsen være ekstraordinært attraktiv.

Der blev betalt fuld løn til alle 700 vietnamesiske ansatte i mere end 4 måneder i 2021, hvor fabrikken var lukket på grund af corona nedlukning af hele regionen. Man kunne have handlet anderledes og reduceret omkostningerne, men visionerne og de stærke værdier har ikke kun fokus på bundlinjen.

Modsat en række andre lande i Sydøstasien har Vietnam stærkt fokus på menneskerettigheder og arbejdsmarkedsforhold. Således er arbejderne beskyttet efter lignende forhold som i Danmark ift. aflønning, overarbejde, sikkerhed, sundhed, forsikringer og øvrige arbejdsforhold. Der er klare regler for afskedigelser og varsler, og arbejderne er organiseret i en fagforening. Men lønningerne er naturligvis markant lavere end for danske arbejdere, og selvom lønnen af staten er fastsat til at stige 6-7 % årligt, er Vietnam et af de mest konkurrencedygtige markeder at producere på.

For at både CoreOne og kunderne kan være sikre på, at alle lovkrav overholdes, bliver man auditeret og certificeret flere gange årligt, herunder bl.a. amfori BSCI og at SMETA, som er blandt de mest anerkendte systemer. Ligeledes laves både teknisk og kemisk audit af fabrikken hvert andet år. Siden 2021 har fabrikken været ISO 14001 certificeret (miljøledelse), og der er planer om yderligere ISO-certificeringer fremover. Siden 2019 har CoreOne og fabrikken været deltager i FN's GlobalCompact system.

I Vietnam er der startet et scholarship program for skolebørn, hvor op mod 100 skolebørn i fattige distrikter støttes med værktøjer og penge for at sikre fastholdelse i skolesystemet. Ledelse og arbejdere på fabrikken har ansvar for udvælgelse af elever og distrikter og for uddeling af midler. Der er stadig en meget stor del af vietnamesiske skolebørn, der ikke færdiggør grundskole, og det ligger både ejere og medarbejdere i CoreOne og Response Vietnam meget på sinde at bidrage.

I Ikast er der i 2021 opført en sportshal på 500 m² med padelbane, fine bad- og omklædningsfaciliteter, et loungeområde samt et fuldt udstyret fitnessrum, som medarbejderne kan benytte.

Resultater

Disse værdier og mål har i dag gjort CoreOne til en velkonsolideret, vækstorienteret virksomhed i en god udvikling.

I 2020 blev selskabet omdannet til et A/S. Bestyrelsen består af Mogens Olsen som formand samt af Peter Flaskager Laursen, Lindy Valbjørn Sørensen og Henrik Sig Kristensen som medlemmer.

Efter nogle år med svage resultater, hvor produktionen skulle køres ind og væksten kontrolleres, har de seneste år, bortset fra 2017 og 2021, givet tilfredsstillende resultater.

I 2017 var man ramt af effektivitetstab og alvorlige kvalitetsproblemer som tidligere omtalt.

Det svage resultat i 2021 skyldtes de globale fragtproblemer og prisstigninger på råvarerne. Covid 19 nedlukningen i Vietnam medførte et kapacitetstab på 25%. Det medførte en udskudt omsætning med en negativ effekt på resultatet på over DKK 15 mio.

På baggrund af CoreOnes visioner og stærke værdier er der i 2021 investeret mere i bæredygtighed, sociale initiativer, kapacitetsudvidelser og nye produkter end nogensinde før.

Som tidligere har både medarbejdere og kunder også nu udvist stor loyalitet. Det giver en god tro på at de ambitiøse vækstplaner kan genoptages, men markederne har i 2022 vist sig udfordrede, og man forventer udfordringer også i 2023.

Bilag:

- 1) Grafer, med nøgletal, der viser overskud, antal medarbejdere, investeringer og egenkapital.
- 2) Eksempler på CoreOnes designs.

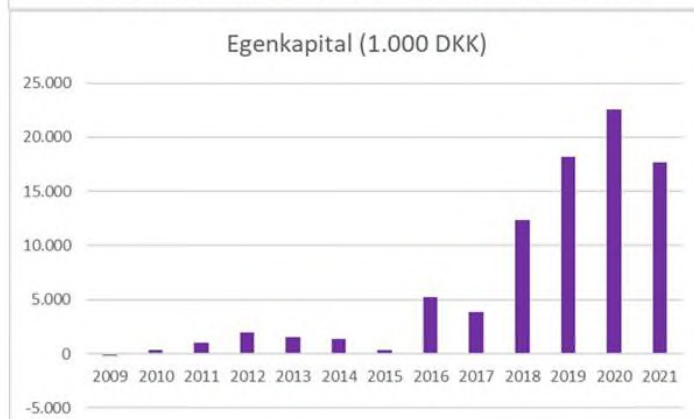
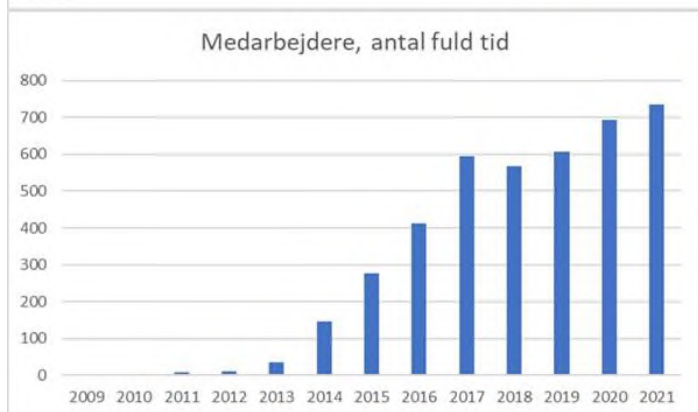
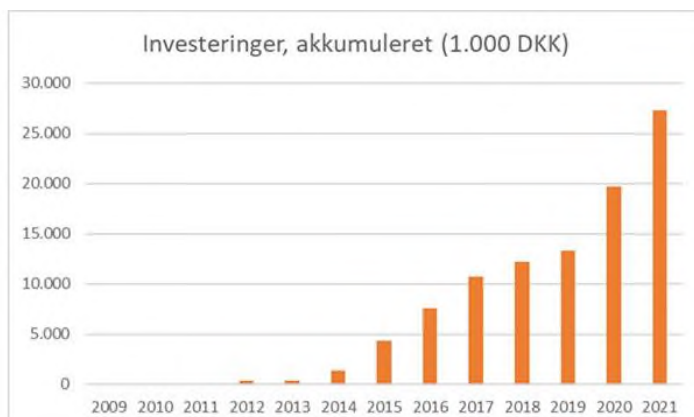
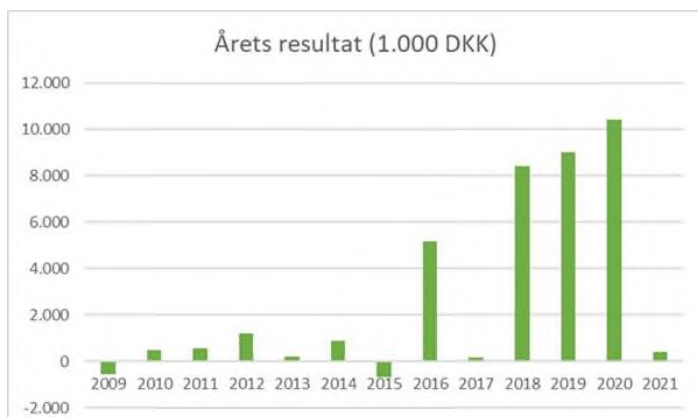
Tekst: Frank Artved, 2022

Fotos og tegninger: Venligst udlånt af Core One A/S

Kilder: Samtale med og notater fra Peter Flaskager Lauersen november 2022
CVR.dk: Registreringer og årsrapporter
Tekster på coreone.dk
Artikler om Core One A/S:
AOIB: 25.01.2017 og 24.01.2019
Herning Folkeblad: 27.03.2019, 03.02.2021 og 01.06.2022
Finans: 15.10.2020
Ikast Avis: 10.02.2021
Stillingsannonce CFO: 24.11.2021

Bilag:

1. Grafer

2. Eksempler på CoreOne designs:

DAN MODUL A/S

Jan og Peder Pedersen

Af Jan Pedersen

Peder Pedersen, der er min far, bliver kontaktet af en gammel lågeleverandør til Elite køkkenet, som mangler en leverandør af lakerede mdf låger.

1982: Opstart på Merkurvej 3.

Min fars bror Ingvard Pedersen køber et anpartsselskab af Anders Østergaard og Jens Nørholm, så vi har en startkapital på 30.000,- kr. Der skilles et område af værkstedet hos Ikast Byggeindustri på Merkurvej 3 af med en gipsvæg, og Dan Modul er i gang.

Første ordre er på mdf låger til England, så der købes en ældre Panhans rundsav og en Buerle stationær overfræser til opgaven. Der sættes i gang med at lave modeller til de forskellige lågestørrelser. Lågerne skal have en farve i bunden af sporet, så det er lidt af en opgave at løse (det resulterer i flere nye opgaver med lakering af spor fra andre kunder).

Der kommer kunder og spørger, om vi stadig kan levere køkkener, så der bliver taget kontakt til Danica, som var forholdsvis nystartet på det tidspunkt. Vi får en forhandling, og er nu i stand til at levere køkkener. Vi får forespørgsel fra låge agenten på massiv skuffer i fyr til en af de største møbelfabrikker i England. Vi kommer i gang med at levere, så vi må udvide maskinparken med en kap sav og en ældre Vitap rækkeboremaskine. Profiler af skuffer foregår på en Festo høvl hos Ikast Byggeindustri. Der dyvles i starten med bøtte og hammer. Senere indkøbes dog en dyvelpistol til opgaven. Der kom også flere kunder til på fyr skuffer i England.

Herefter tog især skuffeproduktionen fart. Der var levering af skuffer hver 3-4 uge med 20-30 paller til England. På dette tidspunkt var der 4 ansatte.

En specialbygget bore/dyvl maskine bestilles for at klare efterspørgslen. Det bliver dog aldrig en succes. I stedet finder vi en brugt Koch bore/dyvl maskine, som vi får til at køre rigtig godt. Vi begynder at fremstille låger med massive rammer og fyldninger med linoleum mm. Lejemålet på Merkurvej udvides for at gøre plads til den omfangsrige produktion.

Der er ønsker om at få skuffer med svalehale samlinger (dovetail joints), så vi arbejder med at løse den opgave. Vi køber en Brookmann 15 spindlet manuel maskine, som vi laver prøver på. Det varer dog ikke længe, før den ikke kan følge med, så en 25 spindlet fuld automatisk maskine sætter for alvor gang i produktionen.

Opstarten er meget præget af, at kunderne har forholdsvis store ordrer, som ikke kommer jævnt, så vi har meget travlt når ordrene kommer og må ”vente” lidt på de nye store ordrer.

1986: Udvider og flytter til Højris Allé 89

Pladsen bliver nu for trang på Merkurvej, og vi flytter i 1986 ind i Hamos bygninger på Højris Alle 89. Hamo har en ældre 5 spindlet Grama stående, der ikke skal bruges på den nye fabrik på Thrigesvej. Den handler vi om og har nu egen Kehler, den skal dog have en kærlig hånd inden den sættes i gang. Vi ansætter også en tidligere med arbejder fra Hamo til at betjene maskinen. Der bliver også indkøbt en pudser, så vi er i stand til at levere emner helt klar til lak og bejdse. Nu høvler vi selv profiler, som kappes og bores efterfølgende inden de pudses og emballeres til eksport.

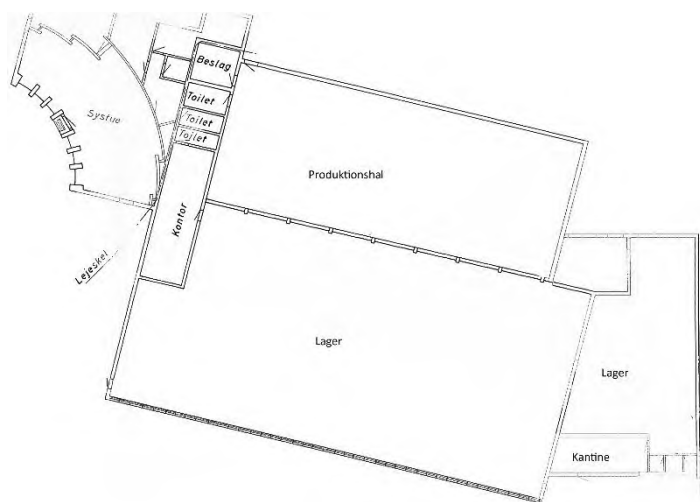
Der er nu også danske møbelproducenter, som efterhånden begynder at købe en del skuffer og beslægtede komponenter. Vi er på det tidspunkt ca. 5 mand ansat. Vi får brug for en dobbelt tapper til produktionen af fyrretræ og køber også en enkeltsidet kantlimer til pladedele i melamin.

Vi får stadig flere forespørgsler på pladedele forarbejdet med kanter borer og osv. Så vi begynder på at formatere plader i dobbelt tapperen og sende dem direkte i kantlimeren. Det er dog lidt af en opgave da kantlimeren er til bevægelig side på dobbelttapper. Opgaven løses ved at sætte specielle hjul på kantlimeren og montere skinner i gulvet.

Nu begynder vi så at kunne levere plade dele. I starten er det små ordrer til forskellige kunder bl.a. pladeleverandører, der ikke kan få delene leveret fra de store producenter.

Gennem en lokal forhandler af hvidevarer får vi kontakt fra en indkøbsforening, der leder efter en ny leverandør af køkkener. De får en del låger fra N.C. Produktion, men de mangler en til at producere korpus dele og samle og montere det hele. Vi ender med at få arbejdet med at levere køkkener. Da vi samtidig er vokset ud af den første hal på Højris Allé, får vi heldigt mulighed for at leje hallen ved siden af. Det sker i 1988. Det giver mere end en fordobling af produktionsarealet, og det er tiltrængt, da vi nu skal beslå låger, samle skabe og i et vist omfang være lagerførende af de emner og dele, der hører til.

Vi får samtidig mulighed for at etablere kontor til behandling af de mange køkken ordrer der kommer ind løbende.

Den lidt interimistiske opstilling til produktion af pladedele er ikke helt nok til at klare efterspørgslen.

Så vi er på jagt efter en kantlimer, som vi finder på et konkursbo efter en maskinhandler. Det ender med, at vi kommer til at købe hele restlageret af maskiner, hvilket vi ikke fik ros for, da vi kom hjem.

Det bliver hurtigt nødvendigt med endnu en lille udvidelse, da vi mangler et ordentligt frokostrum. Vi er ca. 10 mand i gang på Højris Allé.

Snart bliver pladsen for trang, så vi må overveje hvad vi skal gøre.

Højris Allé 89, Lejet af Hardy Mogensen, HAMO Vinduer.

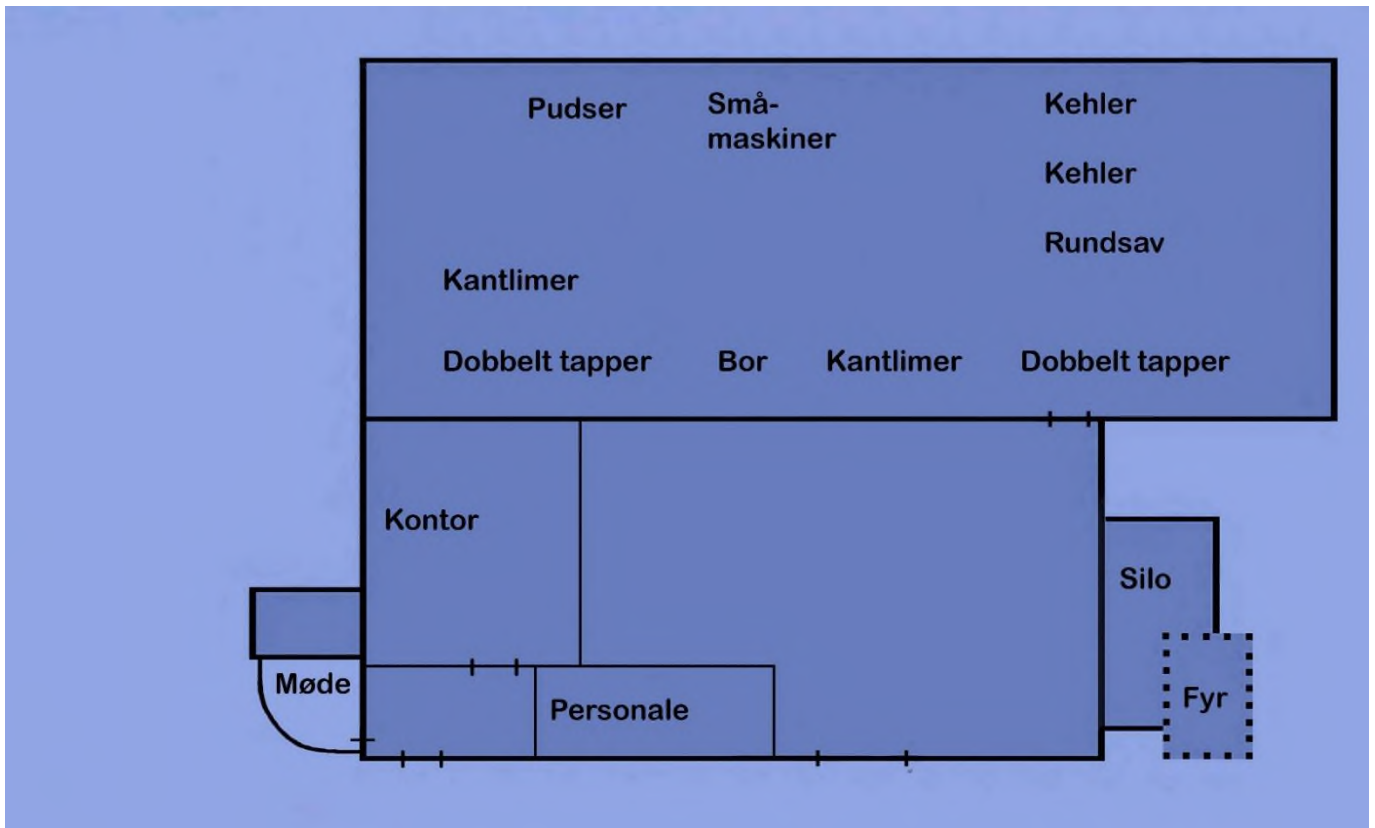
Vi har fra start fået at vide af Hardy Mogensen, at Laurids Pedersen, Ikast A/S havde fortrinsret til at leje lokalerne. Vi var da kun to lejere tilbage i de gamle Hamo bygninger. Vi ville gerne fremtidssikre virksomheden og undersøger derfor muligheden for at bygge nyt. Da vi får det helt på plads, viser det sig, at Laurids Pedersen har de samme planer. Så vi begynder at bygge på hver sin side af Smedevej.

1992: Bygger på Smedevej 1

De nye haller på Smedevej er færdige i 1992, og vi bruger sommerferien på at flytte ind. Vi holder 10 års jubilæum med åbent hus samme år.

Smedevej 1, Ikast, ved indflytningen juli 1992.

Smedevej 1, Ikast. Indretning ca. 1992.

Maskinhal med kehlere og 3 kapsave. Skuffeproduktion

Maskinhal med 2 kehlere i bulderhus og optikapper.

Maskinhal med 2 Koch maskiner

Maskingade: Dobbelttapper->dobbeltsidet kantlimer->boremaskine

Fotos efter indflytningen på Smedevej 1, Ikast.

Vi får nu mulighed for at optimere vores flow meget bedre og vi er i stand til at betjene flere kunder. Inden flytningen har vi bestilt nye maskiner som skulle have været leveret til Højris Allé men blev udskudt til Smedevej. Så nu har vi 2 nye kehlere og en optimerings kapper med fejludskæring. En helt ny Koch save/bore/dyvl maskine mm. Der er ramper så palle gods og køkkener køres lige ud i lastbilerne.

1995: Udvider på Smedevej

Der er meget gang i den nye fabrik, og vi får flere kunder i England, Norge og Danmark, så vi leder efter nye maskiner til vores pladeproduktion. Vi finder en 25 meter lang kantlimer, som kan alt, hvad man kan tænke sig af en kantlimer. Den køber vi, da vi så er i stand til at løse rigtig mange opgaver.

I den proces støder vi på nye muligheder for at afsætte pladedele. Vi ender med at forhandle med en ny stor kunde samtidig med maskinkøbet. Det ender med en 50 meter lang maskingade med et utal af muligheder, og de første store kunder på plads.

Det betyder, at vi faktisk allerede er nødt til at se på en udvidelse af fabrikken. Det sker i 1995, hvor vi kan tage den udvidede maskinhal og hal tre i brug.

De nye maskiner til pladeforarbejdning fylder hele den gamle maskinhal som nu er udvidet. Maskinerne til massivtræs forarbejdning flyttes til den nye hal.

Maskinsnedker søges

Vores nye maskingade er nu på plads derfor søger vi med omgående tiltrædelse en absolut øvet maskinsnedker med kendskab til kombinationsmaskiner og gennemløbsboremaskiner.

Varigt arbejde kan påregnes.

Henvendelse Jan Pedersen, telefon 97 15 66 33.

DAN

MODUL

SMEDEVEJ 1, 7430 IKAST

DAN MODUL A/S er underleverandør til møbelindustrien. Vi producerer bl.a. pladedele i melamin/filmtræ og mindre møbelkomponenter i massiv træ.

Herning Folkeblad, 13.09.95

Maskingaden ankommer til Smedevej.

Maskingaden aflæsses

Indløb til maskingaden

Færdige emner fra maskingaden

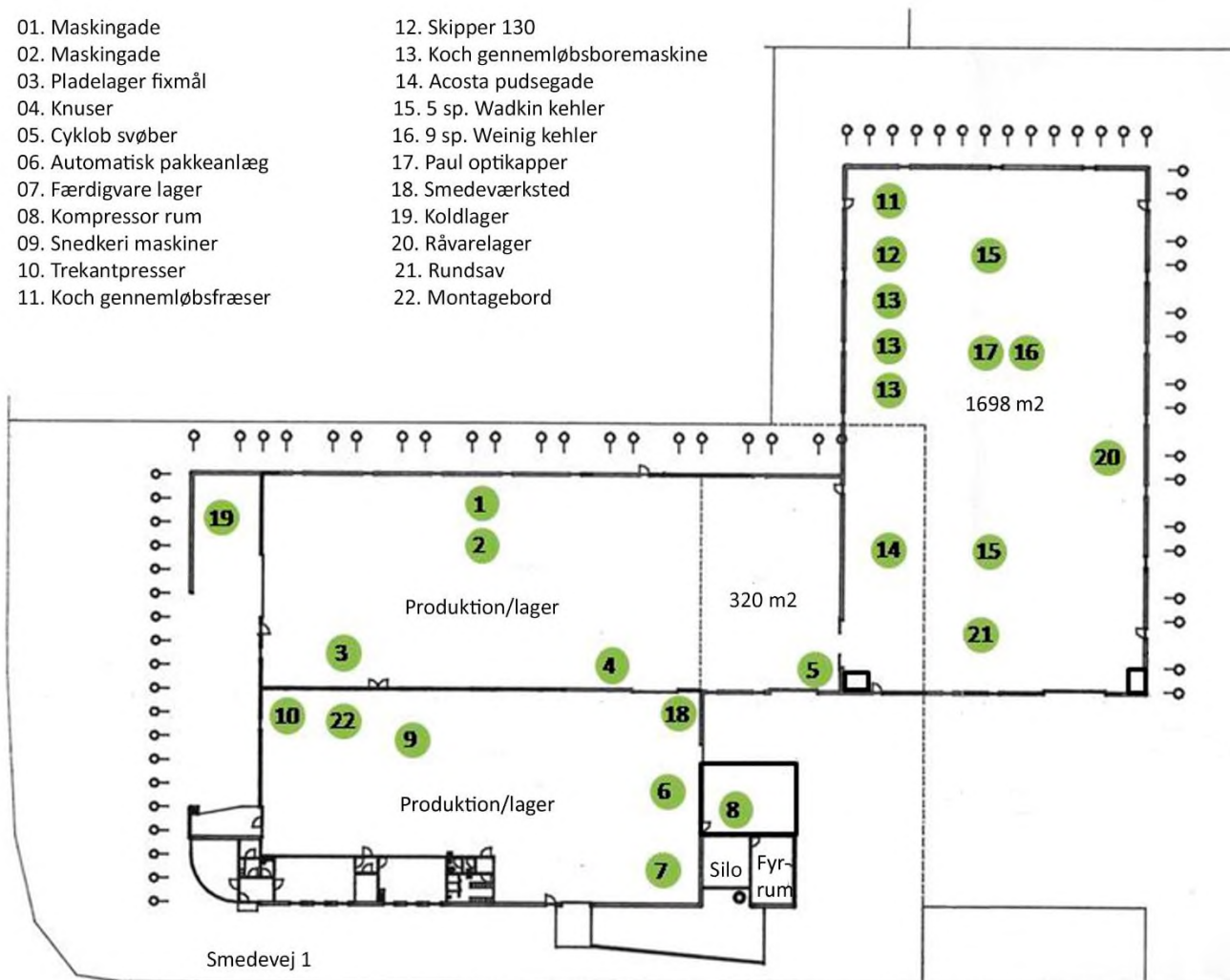
Maskingaden 1995

Smedevj 1, Ikast. Luftfoto efter udvidelsen 1995.

01. Maskingade	12. Skipper 130
02. Maskingade	13. Koch gennemløbsboremaskine
03. Pladelager fixmål	14. Acosta pudsegade
04. Knuser	15. 5 sp. Wadkin kehrer
05. Cyklob svøber	16. 9 sp. Weinig kehrer
06. Automatisk pakkeanlæg	17. Paul optikapper
07. Færdigvare lager	18. Smedeværksted
08. Kompressor rum	19. Koldlager
09. Snedkeri maskiner	20. Råvarelager
10. Trekantpresser	21. Rundsav
11. Koch gennemløbsfræser	22. Montagebord

Smedevj 1, Ikast. Indretning af produktionen efter udvidelsen i 1995.

Indløb Weinig

Transport til Paul sav

Udløb fra Paul sav

Dowetail skuffeside

Indløb til Koch

Udløb fra Koch

Fotos efter udvidelsen i 1995.

Vi er nu i stand til at producere pladedele i meget store mængder på den nye produktions linje. Det sker stort set uden nogen form for manuel håndtering. Plade emnerne placeres i hele pakker på rullebaner, der automatisk sender stakken ind i ilæggeren, som sender pladerne ind i linjen.

I massivtræs afdelingen får vi også et meget opdateret layout. Vi får en 9 spindlet Weinig kehrer ind, og vi bygger et transportsystem, så de høvlede profiler automatisk sendes til operatøren ved optimerings saven, som opmærker fejl i træet, og efter endt afkortning skubbes emnerne ud til afstabling. Det afløser tre afkorter save og giver meget mere kapacitet. Vi har nu tre Koch maskiner til at bore og dyvle møbeldele på. Vi får Koch til at bygge en gennemløbs maskine til os, der kan save, bore og samtidig fræse med specielle CNC styrede motorer, så vi nu også kan producere svalehale samlinger i gennemløb. Det afløser to 25 spindledede Brookmann maskiner og hæver samtidig kapaciteten.

Der bliver også plads til en kehrmaskine udelukkende til at profilere limtræ til dybe skuffer. En kehrer blev stillet op til at profilere bagklædnings brædder og andre specielle profiler på. Vi udviklede for eksempel i samarbejde med en vindues producent nye profiler i træ med tilhørende værktøj så de levede op til kravene for certificering.

Det viser sig, at den største af kunderne på pladedele er et kedeligt bekendtskab. Efter godt et år står vi med et betydeligt tab, selv om vi har kunden forsikret for over 3 mio.kr. Det er det første tab, der kan ses i regnskabet i vores historie. Og vi mangler også den ikke ubetydelige omsætning.

Det kommer til at fylde meget for os, og vi går i gang med at jage nye kunder til pladeproduktionen. Det lykkes for os, men det efterlader et stort hul, der skal fyldes. Vi får så mange kunder på plader, at vi i over et år kører pladeproduktion på to skift. Aftenholdet består af min far og mig.

Nye kunder, nye produkter

Montage hallen, hvor der fra starten mest blev samlet køkkener, bliver nu i stigende grad brugt til at fremstille mere specielle pladedele. Mindre pakke opgaver og en stigende mængde af specialinventar.

På et tidspunkt får vi en opgave fra den største producent af plademøbler i Danmark. De har et problem med at køre nogle plader, de har fået folieret hos en leverandør. Dem er vi i stand til at køre, så vi tager opgaven.

Der er bare det lille men, at de skal pakkes. Så vi etablerer en pakke linje, men da det er store mængder betyder det, at vi midlertidigt må ansætte 9 personer til at pakke i ca. 14 dage pr. ordre.

Vi begynder at producere butiksinventar af forskellig art bla. lofter, baldakiner og vinafdelinger til supermarkeder. Også is butikker bliver en stor vare for os.

Salget af pladedele går godt så vi er på udkig efter mere kapacitet. Der indkøbes to næsten nye KF maskiner og nyt håndterings udstyr to brugte boremaskiner som dem i den anden gade, så nu har vi to linjer til pladeproduktion.

Eksempler på butiksinretning og iskiosk.

En sjov opgave kommer fra en lokal virksomhed der for at spare form omkostninger vil have os til at skære nogle komplicerede emner i plast ned, så de kan levere en lav model. Det finder vi en løsning på, og fremover skærer vi disse emner ned for kunden.

Der kommer en forespørgsel om en meget speciel forarbejdning af ophængs lister fra en af de absolut mest kendte reol producenter i Danmark. Vi arbejder med at løse den, men det bliver for dyrt. Det ender med, at vi udvikler et specielt beslag til at løse opgaven. Beslaget design beskyttes, og vi kan gå i gang med at levere til kunden.

Vi er nu en meget alsidig virksomhed med mange muligheder for at overleve. Det er afgørende for os, da vi har oplevet en stor udskiftning i branchen gennem virksomhedens levetid.

Vi bliver lagerførende producent af specialdele til en af landets største køkken producenter.

For at imødegå de mange specialdele, som ofte ikke er forbundet med store mængder, forstærker vi produktionen med en ny type point to point som kan bore emner fra begge sider og også to ad gangen. Maskinen har automatisk ind og udløb, så den er meget produktiv. Det resulterer i, at vi sparer en lang opstillingstid på maskingaderne, som så kan producere de store mængder i stedet.

Vi arbejder på at blive leverandør af pladedele til en ny virksomhed, der leverer til sygehuse. Det sætter nye krav til os som leverandør. Det ender med, at vi bliver involveret i produktionen af inventaret til sygehuse. Det resulterer i et fælles produktions selskab, som sammen med kunden får til huse hos os på Smedevej. Der bliver nu skabt plads i massivtræs hallen og vi får sat samle bånd op til korpus produktion og montage. Produktionen af fyrretræ er efterhånden eksotisk lille så der er plads til de nye tiltag. Det nye selskab får også kontor på Smedevej.

Det er en spændende tid med mange nye udfordringer både i produktionen og i organisationen. De nye tiltag kræver en noget større organisation og en del mere mandskab, så pladsen bliver nu udnyttet maksimalt. Det er meget spændende at være med til og se på udviklingen af de nye produkter. Og vi har meget glæde af samarbejdet.

Samtidig arbejdes der med at få flere kunder på pladedele i Norge og det lykkes os at komme mere i gang der. Vi får skabt flere nye kunder i Norge som lægger en god bund i pladeproduktionen.

2012: Generationsskifte

Vi har efterhånden mange bolde i luften og er lidt på udkig efter forstærkning. På det tidspunkt er der 3-4 mand på kontoret hos os, og vi har brug for et generationsskifte, for stadig at udvikle os.

Det ender med at vi i 2012 får nye aktionærer med i firmaet, så vi kan få et generationsskifte i gang. Denne beslutning får den meget uheldige konsekvens, at vi må skilles fra vores hospitals venner. Og det har store konsekvenser for Dan Modul.

I 2014 sælges de sidste aktier, og vi er ikke længere en del af produktionen på Smedevej 1.

Tekst: Jan Østergård Pedersen, januar/april 2020.

Tegninger: Jan Østergård Pedersen

Fotos: Private, venligst udlånt af Jan Østergård Pedersen

Dan-Modul A/S

Henrik og Klaus Baisner

af Frank Artved

I starten af 2012 overtog Henrik Baisner og Klaus Baisner i deres fælles selskab HK Invest 60 % af aktierne i Dan-Modul. I 2014 overtog HK Invest de resterende 40 %. Henrik Baisner påtog sig ansvaret som direktør. Bestyrelsen blev sammensat af Henrik Baisner, hans hustru Conny og sønnen Klaus.

Med nye ejere blev der vedtaget en ny strategi for selskabet. Man skulle fortsat levere møbler, displays og skranke til indretning af restauranter, kontorer, forretninger, køkkener og nybyggerier.

Fremover ville man dog ikke længere kun være underleverandør, men selv have den direkte kontakt til kunderne. Herudover ville man fortsat som underleverandør levere standardkomponenter til møbel- og køkkenindustrien.

Produktionen skulle øges. Det skete ved, at gamle og udslidte maskiner blev solgt. De bedre maskiner blev ført up to date, og der blev investeret i nye maskiner.

Der kom fokus på aktivt salg. Der blev ansat en sælger, hvad man ikke havde haft før. På sin hjemmeside præsenterede man virksomheden og dens produkter. Man deltog i udstillinger og messer i Tyskland og i Norge. Eksporten blev øget både til Norge og Sverige, men også til andre lande i Europa.

Klaus og Henrik Baisner, nov. 2018
(Foto: F. Artved)

Dan-Modul, Smedevej 1, Ikast

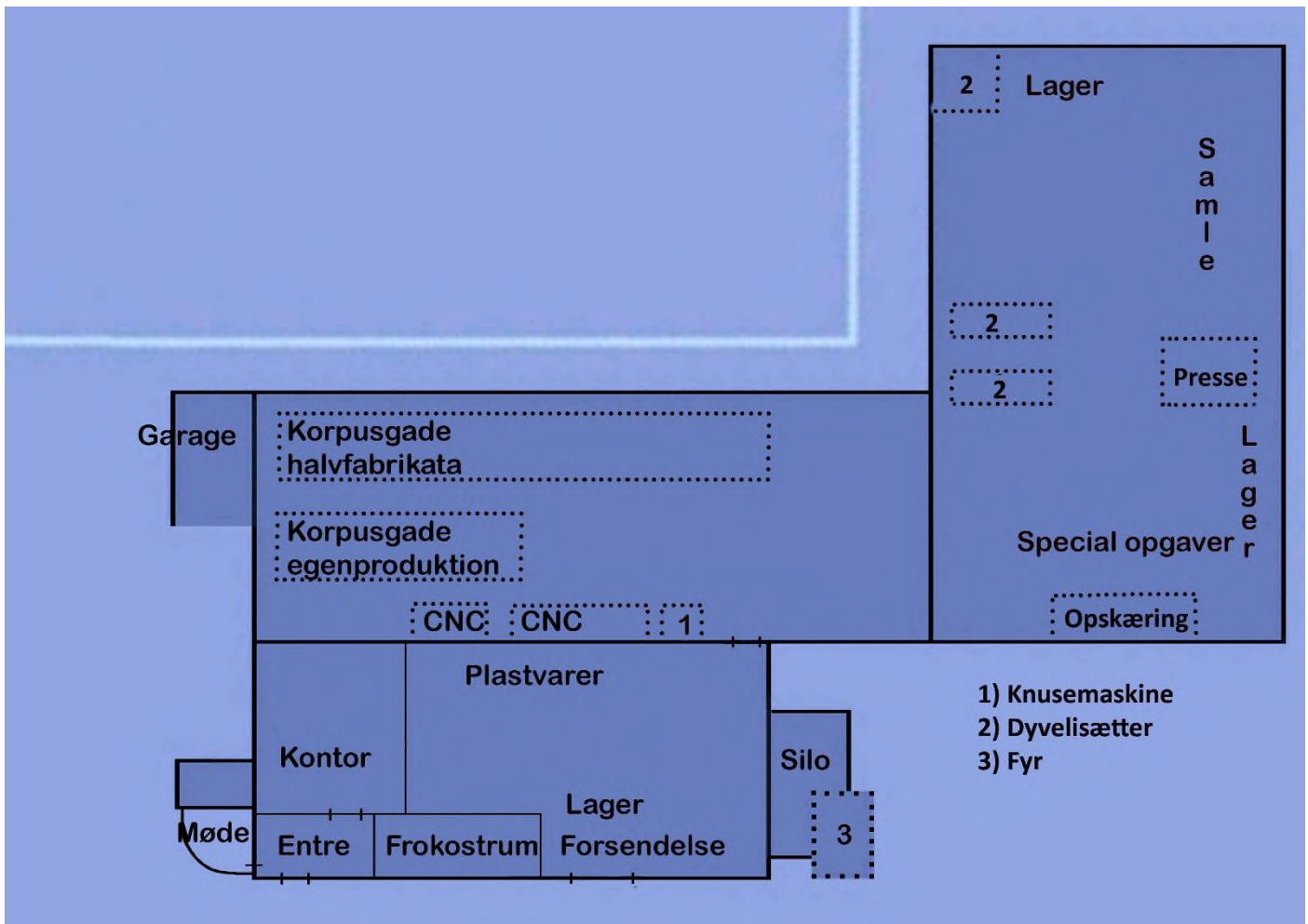
Administration

Produktion

(Foto: F. Artved, nov. 2018)

Dan-Modul, Smedevej 1, Ikast. November 2018
 (Ikke målfast skitse: F. Artved)

På kontoret kom der behov for at få den ekspertise, som omstillingen krævede. Der blev ansat teknikere med viden indenfor projektstyring, konstruktion og kalkulation. Der blev ansat en intern designer, samtidigt med at man havde kontakt til eksterne designere.

Der blev investeret i IT, både til tegning og administration, ligesom alle administrative rutiner blev ajourført. Alt i alt skete der et løft af alle funktioner. Det store program med investeringer fortsatte. Antal ansatte blev øget fra 9 til 25.

Disse investeringer og nyansættelser gjorde, at man fik større kapacitet og et optimeret layout. Dermed fik man en større fleksibilitet internt, samtidigt med at markedet fik et øget kendskab til Dan-Modul og dens produkter.

Omstillingen betyder, at virksomheden nu lægger vægt på at udvikle sig gennem innovation og ved samarbejde med møbel- og køkkenproducenter samt bygherrer, arkitekter, entreprenører og retailere.

Som eksempler på de produkter man leverer, kan nævnes Luxo Living i Herning, der i sin webshop og i den

fysiske butik markedsfører de nyeste trends indenfor bolig-indretning, restauranter i Københavns Lufthavn, kontor og besøgscenter for Danmarks Jæger-forbund i Jagtens Hus ved Kalø Vig og konceptbutikken Need Store for teens i alderen fra 8 til 18 år i Herning Centret.

Gorm's og Aamann's Restauranter, Copenhagen Airport 2015

De er kun nogle få eksempler på indretninger med høj kvalitet i både design og udførsel, der er tilpasset den enkelte kunde.

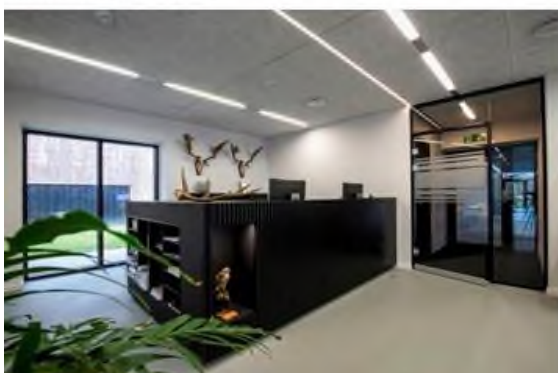

Jagtens Hus i Rønde ved Kalø Vig
Danmarks Jægerforbunds domicil.
Åbnede juni 2016

Need Store i Herning Centret
Konceptbutik til børn/unge i alderen 8 til 18 år.
Åbnede februar 2017.

Produktion af standardvarer som korbunke til skabe, ophængsliste, sider til skuffer m.fl. er fortsat. Det giver både den niche og den bredde, der skal sikre vækst og position i markedet for Dan-Modul. Med den Turn-around, Dan-Modul har gennemgået, er aktiviteterne nu at være

underleverandør til møbel- og køkkenindustrien samt at sælge, designe og producere møbler og inventar i direkte samarbejde med bygherrer, arkitekter, entreprenører og retailere.

Bilag 1: Dan-Modul Præsentations brochure

Tekst: Frank Artved, januar 2019

Fotos: Hvor andet ikke er anført, er fotos venligst udlånt af Dan-Modul.

Kilder: Samtaler med Henrik Baisner, november og december 2018
Artikler i Licitationen, Dagens Byggeri og Wood Supply 2014 – 2016
CVR registreringer
Årsrapporter 2011 til 2017

Bilag 1: DanModul præsentationsbrochure:

DANMODUL

INVENTAR TIL RETAIL, KONTOR & BYGGERI

TABLE OF CONTENTS

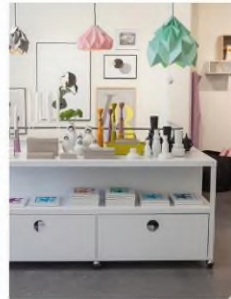
p. 04-06 Restaurants

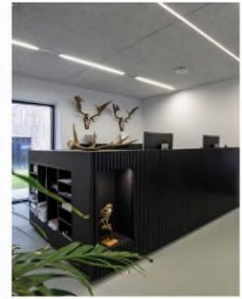
p. 07-14 Furnitures

p. 15-19 Shops

p. 20-22 Displays

p. 23-24 Counters

DANMODUL

It all started more than 35 years ago....

Many exciting things have happened since it all started. Today, we are experts in the development and production of furniture for retail, offices and buildings in, Scandinavia, as well as the rest of Europe.

We are proud of our many customer tasks and we produce some of the finest results. A daring assumption? Perhaps; therefore, we let our cases speak for themselves, see our presentation. Perhaps it can be inspiration for you, or maybe it can even set the tone for your next project.

DANMODUL

GORMS PIZZA
4

5

DANMODUL

LE SOMMELIER
6

DANMODUL

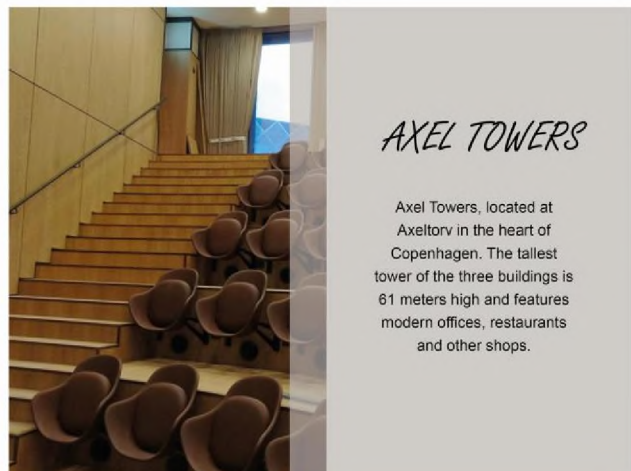
JAGTENS HUS
7

8

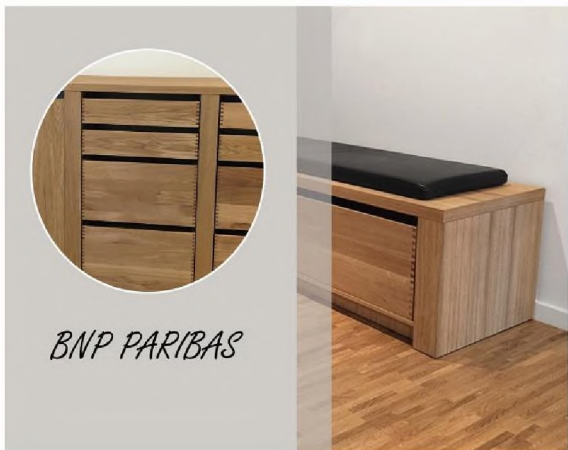
DANMODUL

9

DANMODUL

10

DANMODUL

11

DANMODUL

12

DANMODUL

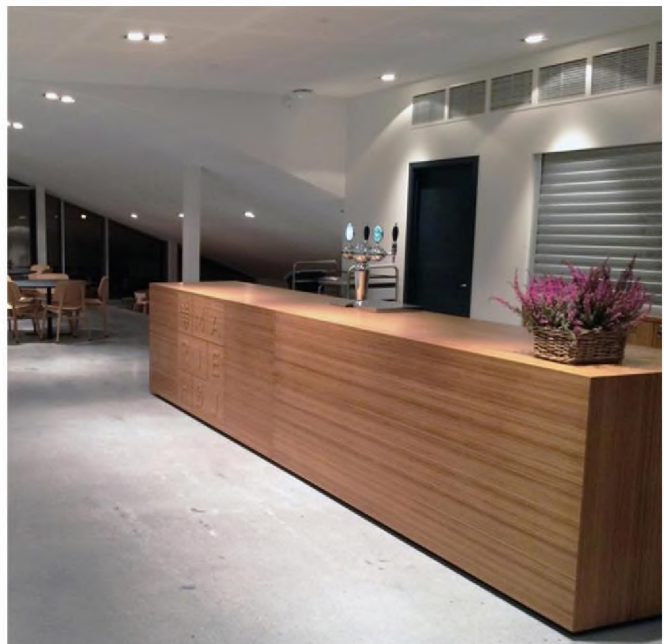

13

DANMODUL

14

DANMODUL

NEED STORE

15

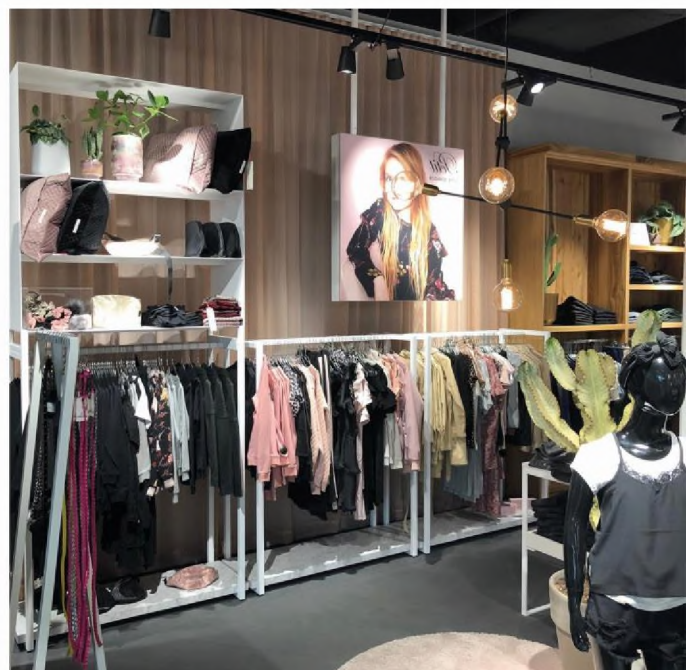
16

17

18

DANMODUL

19

DANMODUL

MUNK STORE
20

DANMODUL

21

22

23

24

EJ MØBLER, IKAST ApS

Toftlundvej 6 v/Egon Jørgensen

af Ester Bukhave

Tømrermester Egon Jørgensen drev tømrervirksomhed fra senest 1972 på Toftlundvej 6 i en gammel landbrugsejendom. I 1974 opførte han nyt beboelseshus. Avlsbygningerne blev anvendt til tømrerværksted.

I 1981 og 1982 udvidedes værkstedet.

Der var ingen større maskiner, kun småmaskiner på værkstedet.

Omkring 1977 var Egon Jørgensen begyndt at producere vinduer samtidigt med, at han drev sit tømrerfirma.

Han gik dog hurtigt over til at producere fyrretræsmøbler i stedet. Der var ansat 2-3 mand.

Produkterne var bl.a. stole til den amerikanske hær i Europas kantiner. Stolene blev leveret usamlede, så de ikke fyldte så meget ved fragten.

Andre produkter var sofasæt i fyrretræ med lænestol og to- og trepersoners sofaer.

4. juni 1982 stiftede Egon Jørgensen sammen med møbelsnedker Bent Stampe EJ MØBLER, IKAST ApS, hvis formål var møbelproduktion og anden dermed beslægtet virksomhed.

I oktober 1982 købte EJ MØBLER, IKAST ApS ejendommen af Egon Jørgensen.

Der var stor pladsmangel i bygningerne på Toftlundvej, så EJ MØBLER flyttede produktionen til lejede lokaler i Søbylund, måske i forbindelse med at lokalerne på Toftlundvej 6 brændte d. 10/5 1984.

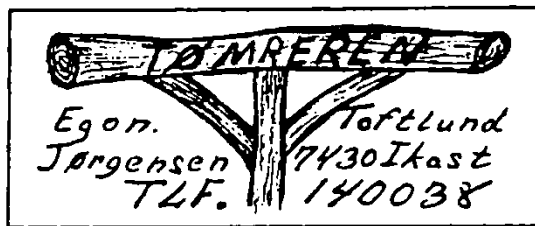
Virksomheden var kun få år i Søbylund, inden den ophørte. Egon Jørgensen flyttede herefter fra egnen.

Lokalerne på Toftlundvej, som blev genopført efter branden, blev senere lejet ud til lager mm. Trædrejer Jan Grønæk havde i en kort periode værksted her, det samme havde BM Møbelindustri A/S.

EJ MØBLER, IKAST ApS blev tvangsopløst d. 22. marts 1993. Forinden havde Herluf Nielsen på tvangsauktion købt ejendommen, hvorefter han indrettede bygningerne til busgarage.

Tekst: Ester Bukhave april 2020.

Kilder: Weblager.dk
CVR
Tingbog
Ikast Telefonbog 1974
Oplysninger fra Johnny Rune
Oplysninger fra Else og Magnus Larsen

Ikast Telefonbog 1974

Sofagrube i fyrretræ. Foto: Else Larsen.

Elite Køkkenet og Peder Pedersen

Af Peder Pedersen

Jeg er født i 1936 i Østre Tulstrup. Min far var gårdejer Ingvard Magnus Pedersen og min mor hed Signe. Jeg er vokset op og har gået i skole i Tulstrup.

Som 16 årig kom jeg i lære som møbelsnedker på Ikast Møbelfabrik. Man lavede endnu møbler i massiv eg med billedskærer arbejde og drejede ben. Jeg blev udlært den 26.4.1956 med bronzemedalje.

Ikast Møbelfabrik. Brochure 1949

Peder Pedersen. Svendebrev og bronzemedalje

Efter soldatertiden var jeg en kort tid hos Nybo Hagelskjær på Nygade, derefter på Brande Møbelfabrik.

Jeg flyttede til Silkeborg og arbejdede med blandt andet bådebyggeri hos Nedergaard Tømmerhandel, mens jeg byggede mit første hus i Sejs. Herefter arbejdede jeg på Silkeborg Møbelfabrik, siden den gamle træsko fabrik i Svejbæk, som da fremstillede inventar til gymnastiksale.

I 1959 blev jeg gift med Dorit, og vi kunne flytte ind i vores nye hus. I 1960 fik vi vores første søn Jan og senere sønnerne Gert og Rune.

Selvstændig

I 1963 begyndte jeg sammen med min far at bygge parcelhuse til salg i Ikast. I den forbindelse erhvervede jeg mig næringsbrev både som murer, tømrer og snedkermester, det skulle man have dengang. Vi opførte en halv snes huse og fik dem solgt, når de var færdige.

Herefter nedsatte jeg mig som selvstændig tømrer/snedker og byggede værksted på Eli Christensens Vej 88. Denne hal forelskede Wichman Madsen sig i, så jeg solgte den til ham. Så blev den til tekstil fabrik i stedet for tømrværksted. Selv lejede jeg mig ind og fik værksted i et nedlagt hønsehus i Toftlund på adr. Isenvadvej 11. Det var meget primitivt, bl.a. var varmen et pottefyr, men jeg havde lidt maskiner, en rundsav, en kombineret høvl/tykkelseshøvl, boremaskine, båndpudser en høvlebænk m.m.

Herefter renoverede jeg mange stuehuse i oplandet, ligesom jeg byggede fabrik på Eli Christensens Vej til tekstilvirksomheden KRIBO, lagde nyt tag på hos Niels Mikkelsens efft., var med ved etableringen af lokaler til Spinderokken, Ren Vask mm. Jeg fremstillede elementer til 3 sommerhuse og købte grunde ved Vestkysten, som jeg byggede sommerhusene på. Sideløbende hermed startede jeg på at lave møbler og sofaborde.

Bygningsinspektøren og arbejdstilsynet havde fået øje på hvad der foregik i hønsehuset. Så snedkermesteren (som havde den anden halvdel af huset) og jeg fik begge to påbud om at bringe det til ophør inden udgangen af 1969.

Elite Køkkenet

Conny Stück, min gamle arbejdskammerat fra tiden på trækofabrikken, var blevet ansat som montør af Poggenpohl Køkkener hos en køkkenforhandler i Virklund ved Silkeborg. Conny fortalte om dette tyske køkkenmærke, det var noget helt nyt, for elementkøkkener som vi kender dem i dag, var ikke almindelige i Danmark i 1960'erne. Der var nogle dyre tyske mærker såsom Poggenpohl og SieMatic på markedet, men almindeligvis brugte man individuelle køkkener med gammeldags forrammer, overfalsede låger og gennemgående hylder.

Conny Stück og jeg blev enige om at starte en fabrikation af elementkøkkener ligesom de tyske. Vi købte folie, klæber og vandfast spånplade, men først efter mange forsøg lykkedes det os at få et godkendt resultat. Vi købte en limpåfører og en spindelpresser med 3 spænd. Endelig kunne vi – mens jeg stadig havde værksted i det nedlagte hønsehus – starte produktionen.

Jeg tegnede selv element tegninger til brochure og prislister.

ELITE
ELEMENT
KØKKEN

ELITE-KØKKENET - svarer til sit navn

— det er absolut blandt ELITEN af danske kvalitets-elementkøkkener!
Det er et helt igennem **forarbejdet produkt**.

Den smukke, silkeglatte hårde PVC overflade er modstandsdygtig for påvirkning af lys, varme, kulde, kemikalier, stød og snarv.

Arbejde går let hen over ELITE-køkkenet, som aldrig kommer til at se slutt ud på grund af den homogene folie, som oven i købet er antistatisk behandlet.

Det var overfladen — men vi er også gået i dybden med ELITE-køkkenet, hylder, skuffer og skabe er lette at holde rene for den træde hænder og den besværlige indretning sparer meget tid.

Tid er penge — og ELITE-køkkenet er simpelthen den bedste investering. De kan foretage i Deres hjem.

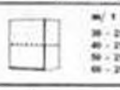

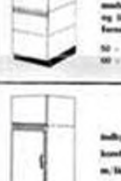
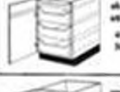

Ring til ELITE eller tal med Deres forhandler. Vi giver Dem gerne tilbud og forslag til Deres nye ELITE-køkken uden forbindelse.

ELITE - KØKKENET
TOFTLUND PE. 7430 IKAST - TLF. 87-15 22 34

FORHANDLER:

ELITE-køkkenelementer

FØRST BLANDT DE BEDSTE

UNDERSKABE		OVERSKABE	
 <p>m/1 låge og 1 hyld</p> <p>36 - 1 ..... 190,- 48 - 1 ..... 225,- 54 - 1 ..... 225,- 60 - 1 ..... 230,-</p>	 <p>enkeltstomt m/ 1 blyde</p> <p>60 - 7 ..... 230,- 60 - 7 ..... 230,- 60 - 7 ..... 242,- 120 - 7 ..... 275,-</p>	 <p>m/ 1 hyld og 1 låge</p> <p>36 - 21 ..... 127,- 48 - 21 ..... 145,- 54 - 21 ..... 152,- 60 - 21 ..... 177,-</p>	
 <p>m/2 låge og 1 hyld</p> <p>60 - 2 ..... 220,- 60 - 2 ..... 242,- 120 - 2 ..... 275,-</p>	 <p>højstomt m/ 1 hyld</p> <p>110 - 8 ..... 214,- 60, m/forrind ..... 400,- 110 - 8 ..... 400,-</p>	 <p>m/ 1 hyld og 2 låge</p> <p>60 - 22 ..... 200,- 60 - 22 ..... 200,- 120 - 22 ..... 280,-</p>	
 <p>m/1 låge, 1 hyld og skuffe - m/ rullekasser</p> <p>60 - 2 ..... 262,- 60 - 2 ..... 262,-</p>	<h4 style="text-align: center;">HØJE SKABE</h4> <p>bestået af 3 hylder, skuffeholder og krog samt låge forrest og forresten</p> <p>50 - 11 ..... 530,- 60 - 11 ..... 550,-</p>	 <p>enkeltstomt</p> <p>60 - 22 ..... 151,- 78 - 21 ..... 225,-</p>	
 <p>enkeltstomt m/ 1 hyld og skuffeholder</p> <p>60 - 4 ..... 267,- 60 - 4 ..... 267,-</p>	 <p>enkeltstomt m/ 4 hylder og låge forrest og forresten</p> <p>50 - 12 ..... 530,- 60 - 12 ..... 550,-</p>	<h4 style="text-align: center;">TILBEHØR</h4> <p>Skuffeholder pr. pålæg: 10 cm ..... 8,- Skuffeholder pr. pålæg: 18 cm ..... 20,- Hylder pr. pålæg: 18 cm ..... 3,- nr. 1 som tilpassningselement nærmeste størrelse, pris + 10 % Skuffeholder ..... 45,- Skuffeholder m/ rullekasser ..... 45,- 60 cm ..... 45,- Skuffeholder 60 cm ..... 27,- 60 cm ..... 27,- Skuffeholder m/ blyde, skuffeholder, størrelse 60 x 100 element ..... 27,- Priserne er alle netto og skattefrie moms.</p>	
 <p>skuffestomt m/ 4 gl. skuffeholder</p> <p>60 - 3 ..... 270,- 60 - 3 ..... 400,-</p>	 <p>skuffeholderpriser for kuffer og kuffer og låge forrest og låge til skuffe forrest.</p> <p>60 - 12 ..... 320,-</p>		
 <p>enkeltstomt m/ 1 låge og skuffeholder</p> <p>60 - 6 ..... 412,- 60 - 6 ..... 420,- 60 - 6 ..... 440,-</p>			

MÅLSKEMA

Totalløfte (til overkant af underskab og høje skabe)	200 mm
Overkastehøjde	63 og 38 mm
Aktuel mellem bordplade og overkast	52 mm
Underskabehøjde incl. skuffe	85 mm
Skuffehøjde	12 mm
Dybde af overkast incl. låge	31 mm
Dybde af under- og høje skabe incl. låge	60 mm
Dybde af bordplade	62 mm
Bordplades fremføring over skuffe	2 mm
Skabens tilføjelse	8 mm

I 1969 udgav vi vores første prislister.

Vi havde et komplet sortiment med 37 standardkomponenter, bestående af underskabe, overskabe, høje skabe og tilbehør. Lågerne kunne fås i hvid og palisander PVC, mahogni, teak, eg, elm, fyr eller oregon-pine finér. Gribelisterne var søvelokserede. Korpus var lavet af vandfast spånplade lamineret med hvid PVC. Vi lavede elementer, og vi fik opstillet et udstillingskøkken på Herning Træløst.

Conny Stück fik brochure og et overskab med i bilen, så kørte han til Silkeborg og opsøgte bygmestre og håndværksmestre. Det var ingen nem sag at overtale dem, de var jo vant til at bruge og selv lave forrammer, gennemgående hylder og overfalsede låger.

Der skulle tages mål og laves tegninger og gives tilbud. I 1969 leverede vi den første solgte ordre. Så kunne Stück bruge den som prøve, hvad der fik salget rigtig i gang.

Vi købte en Hanomag med lav chassis, så vi kunne bygge en kasse på, så højskabe kunne stå op. Nu kunne vi køre både køkkener og garderober ud til kunder.

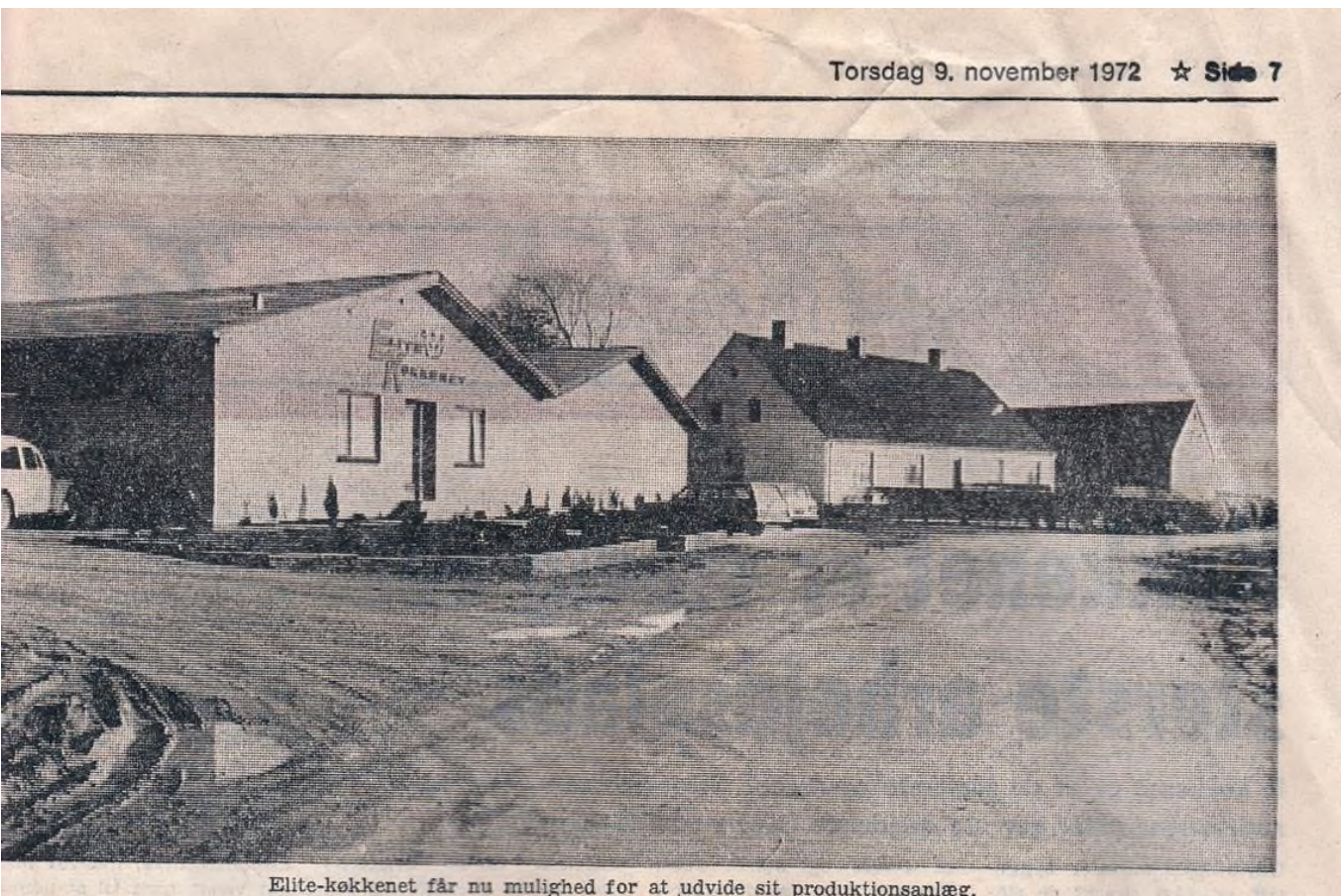
Conny Stück kommer i kontakt med Ejvind Facius Madsen, som var handelsuddannet. Han kom senere med til at stå for salgsafdelingen. Han etablerede sig i Herning på Silkeborgvej 16 med Elite Køkkenet, Herning A/S.

Finér-låger bestilte vi køkkervis hos tømmermester Niels Christensen, og så behandlede vi dem selv. Vi skilte et hjørne af og huggede hul ud til en ventilator, så havde vi et sprøjterum. (Ligesom jeg havde set på Ikast Møbelfabrik.)

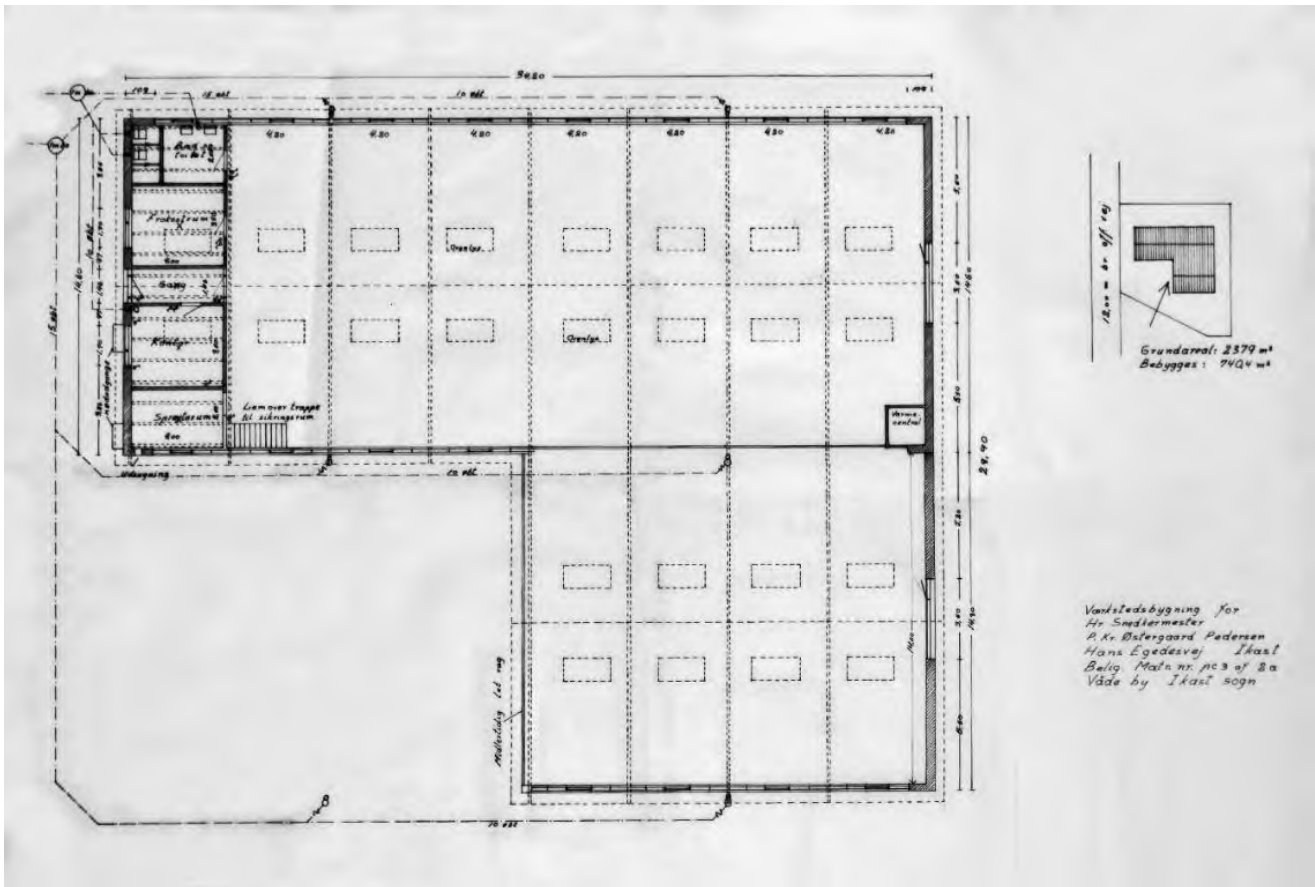
Vi havde stadig problemet med kommunen og arbejdstilsynet vedr. benyttelse af hønsehuset, som ikke var løst, så vi søgte dispensation. Jeg henviste til, at vi har en produktion, der direkte og indirekte beskæftiger 10 mand. Dispensationen blev bevilget. Så allerede den gang var kommunen erhvervsvenlig.

Jeg lejede den anden halvdel af hønsehuset. Vi var begyndt at købe Melamin plader til korpus og laminat plader til bordplader hos Riisfort fra Hornitex. Vi havde ingen truck, så vi måtte læsse af med hånden, når lastvognen kom fra Tyskland. Pladerne var 207 x 260 cm så to mand på vognen til at skubbe dem frem og to mand til at tage imod.

Dispensationen varede kun til 1970 ud, og vi manglede plads, så vi købte grund på Navervej 11. Jeg ville bruge samme tegning, som jeg havde brugt på Eli Christensens Vej 88, men inden vi kom i gang med byggeriet, blev vi enige om at bygge 2 haller ca. 1.000 m². Der blev bygget beskyttelsesrum i kælderen, som der dengang var påbud om (på grund af den kolde krig).

Ikast Avis 9. november 1972

Tegning Elite Køkkenet 1971

Primo 1971 flytter vi ind i den nybyggede fabrik på Navervej 11, samtidig stifter vi Elite Køkkenet, Ikast A/S.

Ordre mængden steg, og sortimentet blev større.

I prislister fra 1972 var vi steget fra 37 til over 100 standard elementer med uanede kombinationsmuligheder.

Vi havde nu flere lågetyper både finer og massiv træ og mange forskellige elementer, bl.a. med udtræk af strygebræt, brødskeer, mm., som vi købte hos Häfele i Tyskland.

Brochuren 1972:

Serveringsvogn med bokker i slagfast plastic.

Udtræksvogn til gryder på let-løbende kuglelejer.

Brød- og pålægsmaskine monteret i skuffe.

Halvkarrusel giver god udnyttelse af hjørnepladsen.

Udtrækkeligt spisebord uden generende ben op til 80x116 cm.

Strygebrædt fås monteret så det kun fylder 1 skuffeplads.

Ret til ændringer forbeholdes.

Hvad koster så et ELITE element-køkken? – Ja, de fleste af vore køkkener koster mellem 3.500 og 4.500 kr. (1970 priser). En økonomisk investering i betragtning af de mange fordele og den komfort ELITE køkkenet giver Dem.

Vi er meget gerne til tjeneste med demonstration af ELITE køkkenet samt med forslag til en individuel indretning eller modernisering af netop DERES køkken.

ELITE KØKKENET . IKAST . TLF. (07) 15 22 24

Vi producerede på enkelt maskiner, dobbelt formatsav, format og stødsav, dyvelboremaskine, fræser, enkeltsidet kantlimer, beslåningsautomat m.m. Vi havde behov for flere maskiner og mere plads, men for at kunne udvide blev det nødvendigt at købe landejendommen Navervej 13. Det var den tidligere Fattiggård.

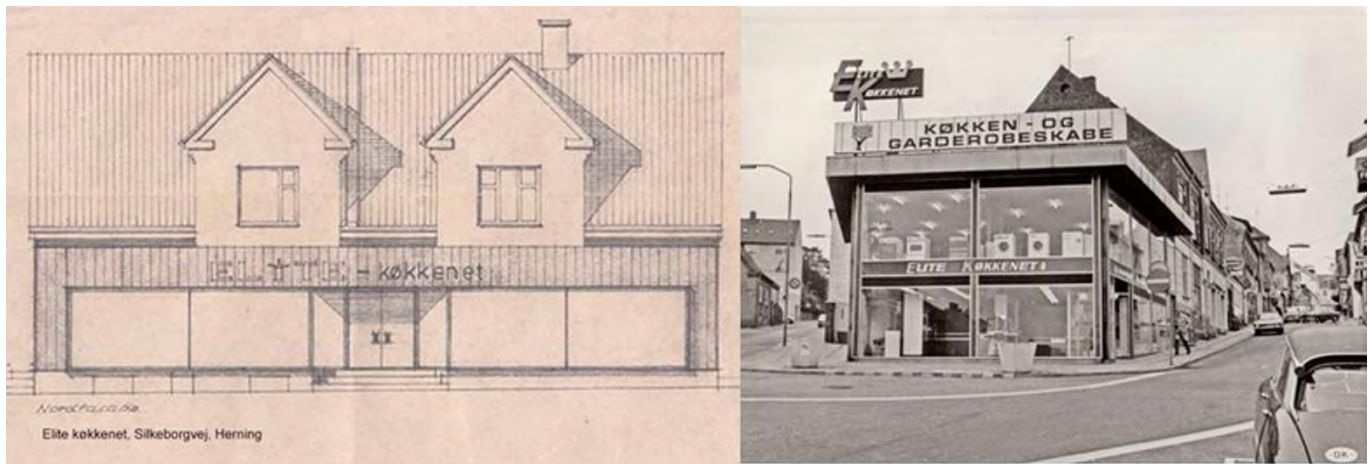
Udsnit af fotos fra 1982 og 1986 i forbindelse med nedrivningen af Ikast gamle fattiggård.
(Fotograf Søren Møller. Venligst udlånt af Ikast lokalhistoriske arkiv)

Jorden lejede vi ud og flyttede administrationen over i stuehuset, hvor vi også senere havde udstilling.

I 1973 byggede vi så yderlige ca. 1.000 m² for at få plads til pladeopskrævnings anlæg og maskingade samt 250 m rullebaner til opbevaring af halvfabrikata (pris for maskiner 1,5 mil.). Dertil kom opstilling, el, sug m.m., men så havde vi også Midtjyllands første og på den tid mest avancerede maskingade, som blev foreviget på en lille kortfilm.

På salgssiden havde vi vores egen salgsafdeling, som Conny Stück og Ejvind Madsen stod for. Vi købte forretningen på Silkeborgvej 16 i Herning, som var hovedkontor for salgsafdelingen. Den blev ca. 1974 udvidet med nr. 18. Der blev købt en møbelforretning i Skive.

Elite Køkkenet salgsafdelinger i Herning og Skive

Der blev købt ejendom i Århus Rosenkrantzgade 2 med butik i stueetagen og lejligheder på 1. og 2. sal. Den blev senere solgt, da vi byggede ny forretning ved hovedvejen i Egå. Vi fik forretning i Randers. Vi byggede forretning på hjørnet af Navervej og Ndr. Ringvej i Silkeborg.

Der var ansat sælgere og bestyrer i alle forretninger direkte under salgsafdelingen i Herning.

Vi havde fra fabrikken i Ikast selv en række selvstændige forhandlere:

25 i Danmark, 11 i Norge, 1 i Sverige, 1 på Færøerne og 1 i USA

Det var nu, vi lærte om forskellen på arbejdslivet i forskellige lande. På Færøerne kunne telefonen være død i flere dage. Det viste sig at være fordi, vejret lige passede til at gå på fjeldet og fange fugle, og så gjorde man det.

Den mest specielle oplevelse kom dog med en ordre fra en sheik i Riyadh. Han ville have et lille sommerpalads til afveksling fra det store gamle. Det "lille" palads indeholdt over hundrede garderober og et fuldt monteret køkken med alt det nye grej til hver af hans koner.

Jeg var sammen med en repræsentant for hovedentreprenøren med til møde hos sheiken, som havde lejet et helt hotel til sig og familien under opholdet her i Danmark. Under mødet kom en af sheikens sønner ind og beklagede sig over, at hans dyre bil var i stykker. Sheiken var tydeligvis irriteret over afbrydelsen og viftede ham væk med ordene "så gå dog ud og køb en ny". (Et helt andet forhold til penge end vi kendte her på heden). Det var et hyr med prøver på låger og bordplader, frem og tilbage til konernes værelser så alle kunne vælge. Til sidst fik repræsentanten sheiken overbevist om, at han og jeg slet ikke kiggede på piger, så fik konerne lov at komme ind og vælge. Det blev et meget flot palads med kuppel beklædt med bladguld. Så vidt jeg husker, blev den også lavet i Danmark.

Fragtmanden var nogle gange hård ved varerne, som blev stuvet sammen med forskellige andre varer. Nu var der brug for, at vi selv købte to store lastbiler (hvoraf den ene var værnepligtig og skulle stille ved mobilisering) til udkørsel af varer i Danmark.

Det kørte rigtig stærkt, i midten af 1970'erne beskæftigede vi i alt 42 mand. Vores kunder var foruden private, der købte køkken ved ombygning og renovering, også håndværksmestre der byggede huse, som de solgte, når de var færdige. Det var en god forretning i mange år, men efter oliekrisen i 1973 blev det vanskeligere. Omsætningen mere end fordobledes, bruttoavancen faldt og omkostningerne steg, så resultaterne blev svage.

ELITE
ØK
ØKKENET

1975 købte vi møbelfabrik i Silkeborg, som skulle producere finer låger. Vi havde også planer om yderlige udvidelse af fabrikken.

Men da krisen kom igen i slutningen af 70'erne og begyndelsen af 80'erne, blev det meget svært. Kunder, som altid havde set en stolthed i at betale enhver sit, kunne pludselig ikke betale. Det var hårdt for stoltheden hos mange dengang. Vores egen salgsafdeling og vores forhandlere led store tab, flere gik i betalingsstandsning, mange gik konkurs.

Fra Norge fik vi kun ca. 50 % af vores udeståender hjem.

I 1981 måtte vi gå i betalingsstandsning. Forholdene var ikke blevet bedre. Vi var forbundet økonomisk med salgsselskabet, hvor der var store omkostninger til husleje og personale, samtidig med at salget faldt og dermed gav færre ordrer til fabrikken. Vi sloges med en rente på kassekreditten på 20-22 %. Et forsøg på en rekonstruktion mislykkedes, så i sommeren 1982 måtte jeg melde Elite Køkkenet A/S konkurs.

Eventyret var slut men sikken oplevelse.

Så var det forfra. Med hjælp fra min bror kunne jeg starte Dan Modul sammen med min ældste søn Jan.

Heldigvis havde vi lavet ægtepagt, medens alt gik godt. I 1988 blev jeg fri af banken, så kunne jeg selv stå som ejer af Dan Modul.

Tekst: Peder Pedersen, feb. 2020

Tegninger og fotos: Hvor andet ikke er anført, er de private venligst udlånt af Peder Pedersen

Erik Larsen - Ikast pladeopskæring

af Erik Larsen

Jeg er født 1934. I 1957 flyttede jeg til Ikast og arbejdede nogle måneder som tømrer for William Larsen. Herefter arbejdede jeg på Grønland i 4 år. I januar 1962 kom jeg tilbage til Ikast og fik arbejde hos William Larsen og senere hos Sibø-Svendsen.

Den 1/10 1962 startede jeg for mig selv. Det første, jeg lavede, var et parcelhus, Linde Alle 13. Herefter lejede jeg nogle lokaler til værksted, dels i Danmarksgade, siden Villavej 20, Ikast.

Erik Larsen (Foto F. Artved 2017)

Den 1/12 1963 købte jeg et hus i Hestlund på Bordingvej. I 1964 byggede jeg et værksted her og drev en blandet tømrer- og snedkerforretning. Det var kun meningen, at der skulle være en eller to ansatte. I 1969 var vi 21.

Den 1/10 1971 overtog jeg en tømrer og snedkerforretning på Søbjergvej 31 i Tulstrup, som Ikast Sparekasse havde overtaget ved Martin Møllers konkurs. Min plan var at køre det som en kombineret tømrer- og snedkerforretning samt en produktion af vinduer og døre.

Vi begyndte med at lave vinduer og døre uden for standardmål til Hamo Vinduer, men gik ret hurtigt over til egen produktion.

Kunderne var vinduescentre i mange større byer. Vi havde selv forretning, Feldborg og Co. A/S i Odense.

I slutningen af 1970'erne indtraf en alvorlig krise i byggebranchen. Så det hele endte foråret 1982 i en konkurs for mig på grund af store debitortab.

Min gode ven og kollega Poul Erik Thomsen købte hele boet. Han syntes ikke forretningen skulle spredes for alle vinde. Han købte på de betingelser, at jeg skulle blive boende i ejendommen og passe forretningen, indtil jeg kom på fode igen og atter kunne overtage.

Efter Poul Erik Thomsens pludselige død i 1984 nedlagde hans kone Maja firmaet. Jeg overtog igen Søbjergvej 31.

Vi oprettede et selskab Erik Larsen, Ikast ApS med 4 anpartshavere. Herefter omlagde jeg hele produktionen til rent underleverandørarbejde til møbelfabrikanter og lign.

I april 1989 opstod en brand i værkstedet og de fleste af maskinerne tog skade. I løbet af sommeren fik vi anlægget genetableret og kunne arbejde videre.

I august 1991 fik vi endnu en brand. Det skyldtes en kortslutning i en maskine. Det halve af bygningerne nedbrændte, og maskinerne blev totalt skadede. Heldigvis blev et opskæringsanlæg, som stod i en anden bygning, ikke berørt heraf, så driften stod ikke stille.

Omkring december 1991 stod en bygning klar med nye, helt moderne maskiner. Jeg valgte at sælge min andel til min søn Per og blev ansat i firmaet. Dette var starten på Ikast Pladeopskæring.

Som navnet siger, pladeopskæring, var plader i alle afskygninger (spånplader, MDF og krydsfiner), som blev forarbejdet, skåret, fræset, boret, kantlimet osv. Det var betydelige mængder, der blev forarbejdet. Mellem 5-30 t. pr. døgn. Kunderne var store tømmerhandler, møbelfabriker, køkkenfabriker o. lign. Det var alt sammen lønarbejde. Der blev arbejdet i toholdsskift. Der var beskæftiget 6-8 mand.

Efterhånden blev pladsen Søbjergvej 31/Ny Bangsvej 32b for trang. Per købte 1998 den nedlagte foderstofforretning på Nedre Hestlundvej 1b i Tulstrup og flyttede hertil med de store maskiner. De små maskiner blev på Søbjergvej 31.

I 2003-2004 opstod igen krise i møbelbranchen. Fabrikkerne enten lukkede, trak lønarbejdet hjem eller udfasede produktionen til Østen.

I august 2004 erklærede Per sig personligt konkurs om formiddagen. Om eftermiddagen stillede Nordea med en køber og solgte. Jeg kunne ikke få lov at købe.

Min søn arbejdede som ansat et par steder til sin død i 2006.

I 2010 solgte jeg fabriksbygningerne på Ny Bangsvej 32b og opløste selskabet Erik Larsen, Ikast ApS. Den nye ejer solgte maskinerne og etablerede en fabrik, som lavede norske træhuse. Efter 2 år gik de konkurs. I dag ejes bygningen på Nedre Hestlundvej 1b af en landmand, som udlejer dem til Ikast Design Doors.

Fotos fra Erik Larsens værksted marts 2017.

Jeg bor stadigvæk på Søbjergvej 31, hvor jeg i dag bare har et hobbyværksted.

Tekst: Erik Larsen, marts 2017

Foto: Frank Artved, marts 2017

Fam. Hansen: Træmænd i 3 generationer

Elvin, Kristian samt Benny og Bjarne Hansen.

Ikast Dørfabrik A/S, IDÉ Døren A/S og Ikast Design Doors A/S

af: Frank Artved

Elvin Hansen

Elvin Hansen blev født i Grødde i 1902 som barn nummer 11 i en børneflokk på 12. Faren var landpost og husmand.

Elvin kom tidligt ud at tjene, bl.a. tjente han 6 år på en gård i nærheden. Det var dog ikke landbruget der havde Elvins interesse. Som 19 årig kom han i lære hos Martin Larsen, Ikast, der både havde møbel-, tømmer- og snedkerværksted, så her fik han en alsidig uddannelse. Herefter arbejdede han forskellige steder bl.a. som tømmer nogle år hos Thomassen i Hjøllund.

I 1927 blev han blevet gift med Anne Christine, og de overtog på det tidspunkt Elvins fødehjem i Grødde med 3 tønder land. De fik 3 børn, hvor Kristian var den ældste.

Elvin Hansen 1963
(Privat foto)

Elvin startede for sig selv i 1930 som snedker og tømmer i et mindre værksted, han havde indrettet på ejendommen.

Elvins barndomshjem i Grødde
(KB Danmark set fra luften)

Det blev udbygget ad flere gange både i 1930- og i 1950'erne. En spindel ned gennem værkstedet trak båndsav, rundsav mv.

Elvins første ordre var en lade på den gård, han havde arbejdet på i mange år. Siden byggede han mange landejendomme i Ikastområdet.

Han påtog sig normalt ikke mere arbejde, end han kunne klare det selv, men havde dog af og til en enkelt svend ansat.

Priserne var lave den gang. Tømmerarbejdet på en nybygning kostede normalt omkring 500 kr. I stille perioder producerede han vinduer og døre og lavede reparationsarbejder for bønderne.

I 1963 overtog sønnen Kristian værkstedet, men Elvin fortsatte med at arbejde for ham på timebasis.

Efter at han stoppede med at arbejde for sønnen, indrettede han et lille hobbyværksted med nogle få maskiner, hvor han lavede børnemøbler mm. til familien og til videresalg.

Elvin Hansen var aktiv i værkstedet indtil få uger inden sin død som 89 årig i 1991.

Kristian Hansen

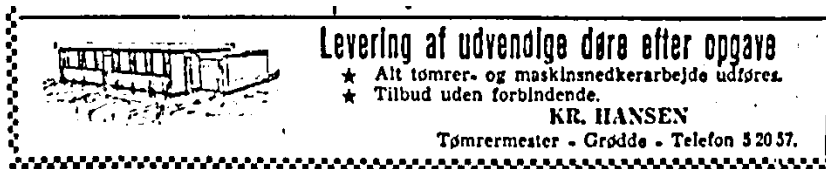
Kristian Peder Hansen blev født i Grødde i 1930, som ældste barn af Elvin og Anne Christine. Han kom i lære som snedker og tømrer og arbejdede herefter nogle år i Herning.

I 1953 blev han og Ellen Medum Lauridsen gift. De fik børnene Benny i 1954, Bjarne i 1958 og Helle.

Kristians ønske var at blive selvstændig. Han nedsatte sig i 1963 som snedker og tømrer i farens værksted i Grødde, som han lejede. Ellen passede regnskaberne, faren blev svend på timebasis og Jens Nørholm blev ansat som lærling.

Kristian Hansen 1983
(Foto: Jens A. Tvedebrink)

Annonce i Ikast Avis 1965

Opstarten var naturligvis svær, men ret hurtigt blev der ansat flere medarbejdere. Allerede omkring 1965 erhvervede han en nabogrund på Højris Alle, hvor der opføres et værksted på 300 m².

I samarbejde med en cementstøber i Kølvrå gik han ind i industribyggeri og bygning af industrihaller med cementspær.

Trondex huse i Ikast (Foto: F. Artved)

For at udnytte 1960'ernes byggeboom stiftede han sammen med ungdomsvennerne ingeniør Erik Trond Hansen, malermester Robert Bundgaard Nielsen, murermestrene Gunner Jensen og Leonard Christensen, I/S Trondex-Huse, der byggede et stort antal villaer især i Østjylland. I Ikast byggede de i Grønlandsgade kvarteret op mod 100-150 villaer.

I midten af 1960'ernes byggeboom blev der leveringstid på døre og vinduer. Kristian Hansen og Hardy Mogensen gik derfor sammen om at etablere en produktion af industrivinduer og udvendige døre i HAMO Vinduer A/S.

Efterhånden så Kristian Hansen en god forretning i at producere døre, som han herefter fokuserede på. Han overtog produktionen af døre fra HAMO Vinduer. Jens Nørholm, der havde overtaget ledelsen af hans tømrerafdeling, overtog denne og startede for sig selv. Det gav grundlag for at Kristian Hansen i 1972 kunne etablere A/S Ikast Dørfabrik, der senere blev til IDÉ-Døren A/S. (Se nedenfor.)

Kristian Hansen var direktør for IDÉ-Døren frem til 1991, hvor sønnen Benny Hansen overtog jobbet, men han fortsatte som bestyrelsesformand frem til sin død som næsten 71 årig i 2001.

Ikast Dørfabrik A/S - IDÉ-Døren A/S **Kr. Hansen og sønnerne Benny og Bjarne**

I 1972 omdannede Kristian Hansen sin hidtil personligt drevne dørproduktion til A/S Ikast Dørfabrik. Der var to mindre haller, et maskinværksted og en samlehal. Her arbejdede to mand på maskinværkstedet og 7-8 mand i montage- og finishafdelingen. Produktionen bestod af udvendige døre, fordøre, bagdøre, terrassedøre og hæve skydedøre.

Kristian Hansen etablerede et hyggeligt og familiært arbejdsklima på værkstedet. Han tog sig tid til at sætte sig på høvlebænken og få en øl og en snak med medarbejderne.

Han var også hurtig til at træffe beslutninger. Han holdt fast på dem, men kunne også indrømme, når han havde taget fejl.

Op gennem 70'erne og først i 80'erne udviklede virksomheden sig kraftigt. Der blev flere ansatte, og der blev bygget nye haller hvert eller hver andet år på Højris Alle 87.

Idé Døren, Højris Allé, 1989
(KB Danmark set fra luften)

1: Maskinværksted 2: Samling og montage
3: Lager 4: Lak og lager
5: Limtræ 6: Tørrehaller
(Ikke målfast skitse. F. Artved)

Sønnen Benny Hansen, der var uddannet civilingeniør, blev ansat i 1980 og stod for produktion og indføring af EDB. Den anden søn Bjarne Hansen, der var uddannet indenfor salg og trælast, varetog jobbet som salgschef.

Da man byggede nyt kontor på Højris Alle lavede man som forsøg nogle indvendige fyldningsdøre. De blev monteret i firmaets nye kontor. En bygmester, der var kunde til de udvendige døre, så de indvendige fyldningsdøre. Han blev så begejstret, at han ville købe dem til de huse, han byggede. Den første ordre var på 300 styk. Så skulle en præstegård renoveres, og her ville man også have døre, der så ud af lidt mere.

Så var man i gang, og efterhånden producerede man udelukkende indvendige fyldningsdøre.

Produktionen af udvendige døre stoppede helt i 1982.

Som start på et generationsskifte mellem Kristian Hansen og de 3 børn blev selskabet IDÉ-Døren A/S etableret i 1982. Navnet opstod, da Ikast Dørfabrik ofte blot blev kaldt

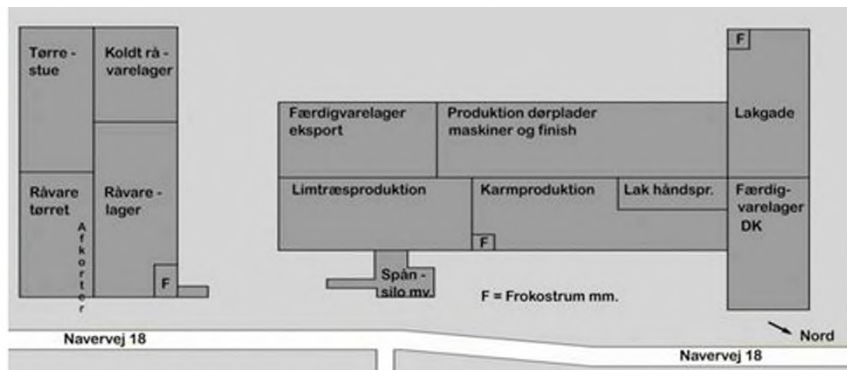
ID Døren, så det var naturligt, at det nye selskab kom til at hedde IDÉ-Døren. IDÉ-Døren og Ikast Dørfabrik blev senere fusioneret.

Virksomheden voksede til stadighed.

Omkring 1983 var den vokset ud af rammerne på Højris Allé, så der blev bygget en hal på Navervej. Udvidelserne fortsatte, så man i 1986 byggede hal 2 og senere kom der et nyt råvarelager samt en ny lak- og lagerhal.

Idé Døren, Navervej, 1989
KB Danmark set fra luften, AO89858-028

Idé Døren, Navervej, ca. år 2000
Ikke målfast skitse. F. Artved

På Højris Alle 87 var der ca. 4.600 m² bebygget og på Navervej 18-20 var der ca. 7.400 m² bebygget. I alt havde man ca. 12.000 m² produktionshaller mm. under tag. Grunden på Højris Alle 87 var på ca. 9.600 m², så den var fuldt udbygget, men på Navervej havde man i alt ca. 44.000 m² grund, så der var gode udvidelsesmuligheder.

Der var nu på det højeste ca. 160-170 medarbejdere i firmaet.

Produktionen bestod af fyldningsdøre først i lamineret fyrretræ og grantræ, senere døre der var beklædt med finer og massive kantlister, mest i eg og bøg, og sidst massive døre beklædt med 8 mm. MDF plader, der blev forarbejdet på en CNC fræser. Man lagde stor vægt på dørenes finish, så pudsning og lakering var af høj kvalitet.

I stille perioder producerede man limtræ til møbelindustrien, bl.a. Randers Møbler.

Kristian Hansen var direktør for IDÉ-Døren frem til 1991, hvor sønnen Benny Hansen overtog jobbet.

Kristian Hansen med sønnerne Benny og Bjarne fotograferet i 1983 (Foto Jens Anker Tvedebrink)

Træindustriarbejdere

Til vor karmafdeling søges 2 træindustriarbejdere.

Henv. Berg K. Jensen,

idé-døren

Højris Allé 87 . DK-7430 Ikast
Tlf. 07-15 26 00

Ikast Avis 28. juni 1985

Direktørskifte/Reception

Idé Dørens stifter, direktør Kristian Hansen, er pr. 1/9-91 fratrukt sin stilling som direktør for selskabet, men fortsætter som arbejdende bestyrelsesformand.

I stedet er stillingen pr. samme dato overtaget af junior, civilingeniør Benny Hansen.

I den anledning vil det glæde os at se venner af huset og forretningsforbindelser til

RECEPTION

onsdag den 11. sept. kl. 15.00-17.00
på fabrikken på Højris Allé

Vel mødt!

idé-døren a/s
Højris Allé 87, 7430 Ikast . Tlf. 97 15 26 00

Annonce Ikast Avis 1991

Kristian Hansen fortsatte som bestyrelsesformand frem til sin død i 2001.

I starten blev der udelukkende solgt til Danmark. Efterhånden kom eksporten også i gang. De største markeder var

Vesttyskland, Schweiz og Østrig. Eksportandelen var på det højeste oppe på ca. 80 %. Den største kunde var byggemarkedskæden "Praktiker" med 60-70 byggemarkeder.

IDE-Døren blev den største producent af fyldningsdøre i Danmark.

Træ- og møbelindustrien er ofte belastet af mange brande. Det har der ikke været tale om på IDE-Døren. Der har altid været stort fokus på oprydning, rengøring og vedligehold. Det er muligvis det, der har betydet, at der kun har været en større brand på fabrikken. En eltavle på Navervej brød i brand, med det resultat at der stod flammer op over taget

Efter murens fald i 1989 gik eksporten til Tyskland støt tilbage. Dels på grund af usikkerheden i den tyske økonomi, men også da markedet for standarddøre i både Tyskland og Danmark efterhånden blev oversvømmet af billige importerede døre. Det var især fabrikker i Slovenien og Tjekkiet, der på grund af det meget lavere omkostningsniveau kunne levere til langt lavere priser. At kvaliteten heller ikke var den samme, betød nu mindre. Der var ikke længere den store efterspørgsel på de kvalitetsdøre, som IDE-døren producerede.

Efter nogle års underskud og forgæves forsøg på at sælge virksomheden, besluttede bestyrelsen i december 2007 at lukke. Udsigten til at produktionen igen kunne blive rentabel blev anset for meget lille, hvorfor bestyrelsen fandt, at beslutningen om lukning var den eneste ansvarlige.

Der var på det tidspunkt ca. 75 medarbejdere - hvoraf flere havde været ansat i over 30 år - som så måtte ud at finde nyt arbejde.

Virksomheden havde en pæn egenkapital, der gjorde, at virksomheden kunne overholde alle sine forpligtelser. Lukningen blev derfor planlagt som en kontrolleret nedlukning med færrest mulige gener for kunder og medarbejdere. Alle indeværende ordrer blev leveret på normal vis.

Ved udgangen af marts 2008 var igangværende ordrer leveret, der var ryddet op i lagervarer, der blev sat til salg engros, og maskiner og udstyr var demonteret.

Med lukningen af IDE-Døren mistede Ikast en af sine helt store arbejdspladser, der i perioder havde beskæftiget over 150 mand, og derigennem havde stor betydning for økonomi og udvikling i hele Ikastområdet.

Dørproduktionen stoppede dog ikke helt. IDE-Dørens mangeårige salgschef Bjarne Hansen så et marked for en mindre dørproduktion af kvalitetsdøre til det danske marked, og han startede derfor Ikast Design-Doors. (Se nedenfor.)

I dag - 2017 - er der ingen træproduktionen i hallerne på Højris Alle. Ejendommen på Navervej er solgt til Sontex DK, der har installeret 80 strikkemaskiner i hallerne. Selskabet IDE-Døren A/S er et ejendoms-selskab, der fortsat ejes af Kristian Hansens 3 børn, og selskabet ejer en del af de tidligere produktions-bygninger, som bliver lejet ud.

Tekst: Frank Artved 2017

Kilder: Samtaler med Bjarne Hansen, Benny Hansen og Knud Larsen.
AO: Ikast Kirkebog.
CVR registret: Registreringer og regnskaber.
Ikast Avis: Omtaler ved mærkedage, nekrologer samt diverse artikler.
Ugens Erhverv 4. dec. 2007.

Ikast Design Doors A/S

Da IDÉ-Døren stoppede, startede Bjarne Hansen op for sig selv. Han var salgschef på IDÉ-Døren og havde mange kontakter, så han så et marked i Danmark for eksklusive, indvendige døre i individuel stil.

Med Bjarne Hansen som direktør og sælger, Helmuth Lauridsen som ansvarlig for indkøb og produktion, en kontordame til internt salg og bogholderi og ca. 3 mand i produktionen, der alle kom fra IDÉ-Døren, startede Ikast Design Doors op den 1. april 2008. Fra starten med en professionel bestyrelse med viden om produktion og salg.

Ikast Design Doors blev etableret i lokaler lejet af IDÉ-Døren på Højris Allé 87 og med udstyr overtaget fra IDÉ-Døren. I starten gik det fint. Da det første regnskab blev gjort op efter 6 måneder, var der trods startomkostninger mv. et mindre overskud.

Tidspunktet for start syntes rigtigt. Det danske marked boomed, efterspørgslen og priserne på boligmarkedet havde aldrig været højere.

Om efteråret hørte man om et bankkrak: ”Men hvad kommer det os ved, det sker jo af og til”.

Ingen havde set finanskrisen komme, men den kom med fuld kraft fra efteråret 2008. Det betød, at markedet blev svært med dårlige resultater til følge. Efter nogle svære år er markedet oppe igen, og Ikast Design Doors har siden 2014 haft pæne resultater.

I 2013 flyttede Ikast Design Doors til lejede lokaler på Nedre Hestlundvej 1 B. Her har man kontorer og et værksted med en traditionel maskinpark men også med CNC styrede overfræsere.

Ikast Design Doors A/S, Nedre Hestlundvej 1B, Ikast. Administration, produktion og lager.

(Foto: Frank Artved)

CNC overfræser og bord

CNC overfræser

Grama kehler

(Foto: Frank Artved)

Der udvikles og fremstilles individuelle, indvendige døre i høj kvalitet. De har en god lyddæmpning og har et design, der giver dørene deres helt eget præg. Der kæles for alle detaljer med respekt for træ, og der går ikke på kompromis med kvaliteten.

Dørene kan være med træoverflade eller behandlet med almindelig eller højglans lak. Det er døre, der kan holde til daglig brug i mange år og er smukke at se på.

Mellemvarelagerdørplader

Mellemvarelagerkarme

Færdige døre

(Foto: Frank Artved)

Dørene afsættes mest på markedet for eksklusive privatboliger. Det kan være nybyggede villaer eller til renovering af boligblokke i de større byer. Der leveres dog også til andre. I 2017 er der leveret specialdesignede branddøre til det nye bunkermuseum TIRPIZ ved Blåvand.

Ikast Design Doors producerer efter ordre. Én ordre er typisk på indvendige døre til én villa. Ved renovering af boligblokke med mange lejligheder kan ordren være på op til få hundrede døre.

Ikast Design Doors, eksempler på produkter kopieret fra hjemmesiden ikastdesigndoors.dk

Det direkte salg går via trælasthandel og byggefirma/tømrer til bygherren. Markedsføringen sker på nettet og er rettet mod arkitekter og byggerådgivere. Det er vigtigt altid at være højt placeret ved Google søgning på indvendige døre.

Bjarne Hansen blev 59 år i 2017. Hvad der skal ske med firmaet, når han -måske i løbet af 5 - 10 år - ønsker at trække sig tilbage, ved han ikke. Han håber naturligvis, at der dukker en op, der vil føre firmaet videre.

Tekst: Frank Artved

Kilder: Samtale med Bjarne Hansen juli 2017
Ikast Design Doors brochure og hjemmeside
CVR-registret

Hamo Vinduesfabrik

af Frank Artved

Vinduesfabrikken Hamo blev grundlagt af Kristian Hansen og Hardy Mogensen, efter at Kristian Hansen som tømrermester i en periode i midten af 1960'ernes byggeboom havde oplevet alt for lange leveringstider på vinduer og døre. De stiftede sammen Vinduesfabrikken HAMO I/S, hvor de hver især indskød 25.000 kr. Fabrikken blev etableret på Højris Alle 89, hvor de opførte en produktionshal på 260 m² med tilhørende maskiner, og Hardy Mogensen fik privat bopæl.

Produktionen startede den 1. maj 1965 med 4 mand. Hardy Mogensen varetog den daglige ledelse, men deltog også i den løbende produktion. Kristian Hansen var alene passiv investor.

Hardy Mogensen 1988
(Privat foto)

Produkterne, der blev tilbudt, var udover vinduer og udvendige døre også facadeelementer og almindeligt udvendigt snedkerarbejde. Man fik hurtigt fat i markedet. Til typehusfirmaet Conta i Farum leverede man 175 vinduer og 125 elementer om ugen. Herudover var de store kunder tømrere, bygmestre samt andre typehusfirmaer mv.

Der var en stor efterspørgsel, så hallen blev udvidet 2 gange op til 345 m², inden der i 1968 blev bygget endnu en hal på 576 m², til udvidelse af produktionen.

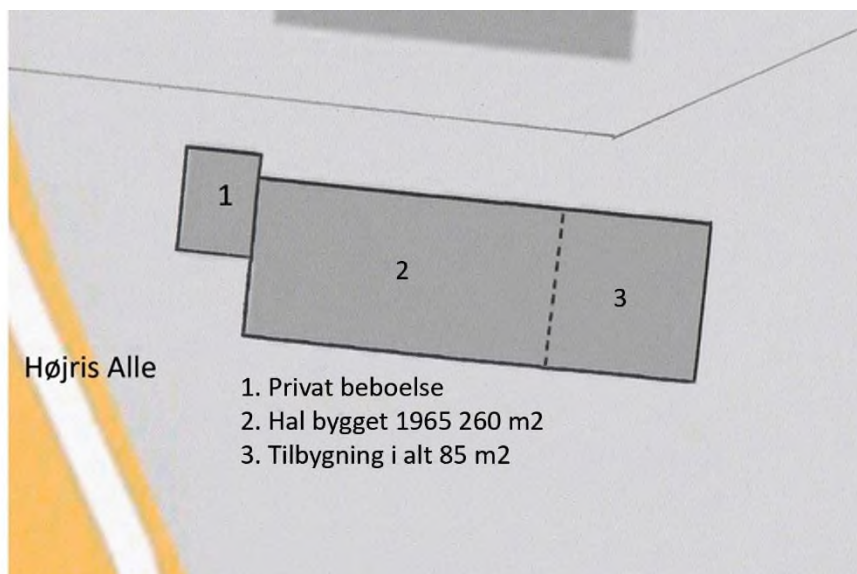

1965

1966

Hamo Vinduesfabrik på Højris Alle 89, Ikast.

Annonce i Ikast Avis 17. jan. 1966.

Th.: CONTA Typehuse i Farums lastbiler afhenter 125 elementer og 175 vinduer om ugen

Der blev nu produceret 90 vinduer om dagen og beskæftigelsen var oppe på 9 mand.

I 1970 blev firmaet omdannet til et A/S med Hardy Mogensen og Kristian Hansen som ejere. De var ejere frem til 1973, hvor Hardy Mogensen overtog hele aktiekapitalen. Kristian Hansen afviklede sin tømrerforretning og koncentrerede sig fremover udelukkende om dørproduktion i Ikast Dørfabrik/IDÉ Døren.

1960érnes højkonjunkturer sluttede imidlertid efter nogle år. I begyndelsen af 1970'erne var der krise i byggeriet. Energikrisen fra efteråret 1973 gav betydelige negative konsekvenser i hele samfundet. Efterspørgsel og produktion var lav, arbejdsløsheden kom igen, og driften på mange virksomheder gav betydelige underskud.

Dette gjaldt også for Hamo, der i løbet af nogle år var ved at gå fallit. I 1975 skete der pludseligt noget positivt. De stigende energipriser betød et betydeligt fokus på hele energiforbruget. Der kom krav til isolering af nye boliger, og der blev givet tilskud til isolering af den bestående boligmasse. De mange 1 lags glasvinduer uden isolering skulle udskiftes med 2 - 3 lags vinduer.

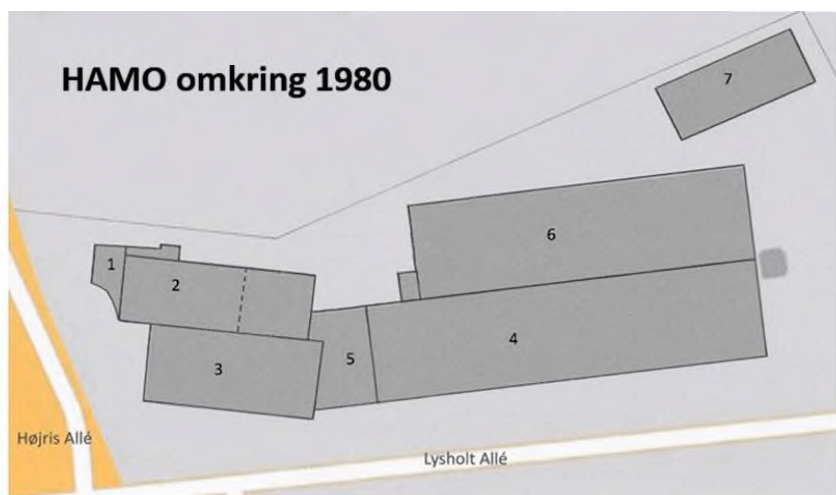

Produktionshaller og egne biler på Højris Alle 89, Ikast medio 1970érne.

Næsten fra dag til dag ændrede situationen sig. Der kom en stor efterspørgsel efter vinduer, der kunne opfylde de nye krav om isoleringsevne. Det betød en betydelig øgning af produktionen, så der var behov for en ny produktionshal næsten hvert andet år.

Hamo på Højris Alle. Fotos ca. 1978.

1. Privat bolig, ombygget 1968 til kontor 210 m²
  2. Bygget 1965. 260 m², udvidet til i alt 345 m²
  3. Bygget 1969. 576 m²
  4. Bygget 1972. 1.895 m²
  5. Bygget 1972. 220 m²
  6. Bygget 1976. 1.642 m²
  7. Bygget 1979. 319 m². Koldt lager.
- I alt 4.997 m² produktion samt 210 m² kontor.**

De gode år for Hamo fortsatte i 1980érne. Der var nu ca. 5.000 m² produktionshaller, 210 m² administration

og ca. 60 mand ansat. Omsætningen var ca. 40 millioner på hjemmemarkedet og ca. 4 millioner på eksportmarkedet, hvor Norge var det største.

Efterspørgsel og produktion udviklede sig positivt, og der skabtes gode resultater. Der var fortsat behov for udvidelser af produktionen. Med over 5.000 m² bebygget på en grund på under 10.000 m² var det ikke muligt at bygge mere på Højris Alle.

På Grøddevej var Rex gartneriernes grund på 35.000 m² købt. Drivhusene på 2.200 m² blev beklædt med stålplader og benyttet dels som lager og dels til samling af plastvinduer. Arealet blev solgt i 1986.

Hardy Mogensen så sig om efter muligheder for udvidelse.

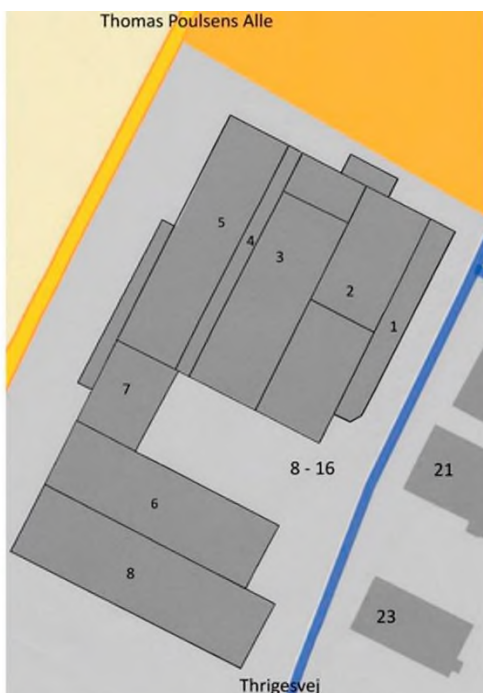
På Thrigesvej i Ikast fik han mulighed for at erhverve en industrigrund på næsten 40.000 m². I 1985 præsenterede han planerne for en helt ny fabrik på ca. 8.600 m². Projekteringen af fabrikken blev udført af arkitektfirmaet Karl V. Søndergård, Ikast og Ikast Byggeindustri stod for opførelsen.

Feb. 1985: Hardy Mogensen præsenterer planerne om en ny fabrik på Thrigesvej.
(Foto: Clausen Foto Ikast)

Luftfoto 1988

HAMO Vinduer A/S Thrigesvej 8-16, Ikast

Bygning 1 – 6 bygget 1986:

- 1: Administration
- 2: Færdigvarelager
- 3: Samlehal
- 4: Vacuum og imprægnering
- 5: Maskinhal
- 6: Råvarelager

- 7: Opskæring. Bygget 1987.
- 8: Plastvinduer. Bygget 1988.

Fabrikken blev indviet i 1986 med en reception for ca. 350 gæster og underholdning af Østjysk Musikforsyning, der tog gas på alt og alle.

Allerede i 1987 og 1988 blev fabrikken udvidet til i alt ca. 11.200 m². Der var tale om en samlet investering i bygninger og maskiner på ca. 40 millioner kroner, der stort set blev finansieret af Hamo selv.

Hamo hørte nu til en af Danmarks største vinduesfabrikker. Der var investeret i de mest moderne produktions- og administrationsfaciliteter. Dette gav en større produktionskapacitet, hurtigere gennemløbstid og kortere leveringstider. Alt i alt en større fleksibilitet der gav Hamo en betydelig stærkere stilling på markedet end hidtil.

Hamo på Thrigesvej: Produktion. Hæve-skyde dør. Terrassedør. Produktudvikling.

Administration.

Ud over en effektiv produktion og administration blev der også satset på løbende produktudvikling.

Det gik fortsat godt, omsætningen nåede 65 mill. kr., der var ca. 100 mand ansat, og der blev tjent mange penge.

Presset på Hardy Mogensen blev efterhånden for stort. I marts 1989 fik han en alvorlig blodprop i hjertet. Beskeden fra lægerne var, at hvis ikke han lagde om, ville han kun have kort tid tilbage. I løbet af 2 uger var Hardys livsværk ”HAMO Vinduer A/S” solgt.

Køberen var SDS, der også havde interesser i Miljø Vinduer i Snejbjerg. Produktionen i Ikast stoppede og blev flyttet til Snejbjerg. Bygningerne blev solgt til Brande Listefabrik. HAMO Vinduer A/S blev omdøbt til HAMO-Miljø Vinduer A/S, der fortsatte nogle få år, inden det blev fusioneret med Centrum Vinduer A/S, der så kunne fortsætte endnu nogle få år, inden hele vinduesproduktionen stoppede.

Kort efter år 2000 var alle 3 selskaber likvideret. HAMO-Miljø Vinduer efter en frivillig likvidation, de to andre efter konkurs.

Bilag: Produktkatalog ca. 1987

Tekst: Frank Artved, februar 2018.

Billeder: Hvor andet ikke er anført, er de private, venligst udlånt af Hardy Mogensen.

Tegninger: Frank Artved.

Kilder: Samtaler med Hardy Mogensen 2018
Artikler og annoncer i Ikast Avis
Produktkatalog ca. 1987
CVR-registret
BBR-meddelelser Højris Alle og Thrigesvej
Anmeldelser til Handelsregistre

Lidt om Hamo...

Lidt om Hamo...

Hamo er en større træindustriel virksomhed med en bred erfaring i vindues- og dørkonstruktioner. Hamo blev etableret i 1965 og tog i januar 1986 et helt nyt fabriksanlæg på 9000 m² i brug.

Hamo råder i dag over de mest moderne produktionsfaciliteter, tekniske ressourcer og dygtige træfolk, som er de afgørende forudsætninger for konkurrence-dygtige kvalitetsprodukter.

En intensiv produktudvikling, kombineret både med en kritisk råvare disponering og en høj kvalitetskontrol, er af vital betydning for Hamo's førende markedsposition.

Hamo's produktprogram indeholder ideelle løsningsmodeller til såvel det lave som det etagehøje byggeri, samt til langt de fleste opgaver i renoveringssektoren.

Standardprogrammet leveres i mange populære størrelser, men har de opgaver, der kræver specialmål, laver Hamo de præcise mål hertil.

Langtidsholdbar overfladebehandling er blevet lidt af et nøgleord i disponeringen af vinduer og udvendige døre. Hamo har et teknisk avanceret anlæg, der fuldautomatisk styret, sikrer en kvalitet med finish og holdbarhed. Læs mere herom under afsnittet »Overfladebehandling«.

Indhold

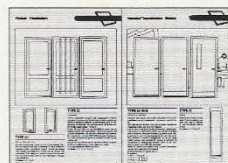
Målskema
Side 3

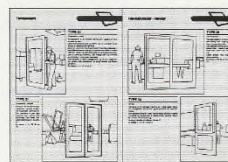
Detaljer
Side 4

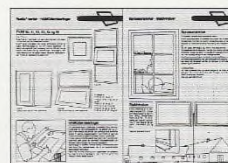
Combi-serien
Side 5

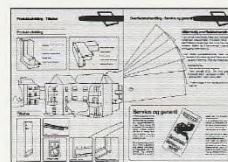
Vinduer - Facadedøre
Side 6
Hamolux luksusfordere -
Side
Side 7

Terrassedøre
Side 8
Hæveskydeder - Halvdør
Side 9

Rustic-serien
HAMO moderniseringer
Side 10
Sprosserammer
Staldvinduer
Side 11

Produktudvikling
Tilbehør
Side 12
Overfladebehandling
Service og garanti
Side 13

Fra råtræ til færdigt produkt
Side 14

Målskema

Vare nr.	Udvendigt karmmålt B x H (mm)	MYNDIGHEDSKRAV				Brandretning
		Murhul areal m ²	K-værdi beregnet efter DS 418	Med 2-lags glas	Med 2-lags lavenergigulde	

01

010606	588 x 588	0,37	2,2	1,4	0,25	
010608	588 x 788	0,49	2,3	1,4	0,35	
010610	588 x 988	0,62	2,4	1,4	0,45	
010612	588 x 1188	0,72	2,4	1,4	0,55	
010613	588 x 1320	0,82	2,4	1,4	0,62	
010905	888 x 588	0,56	2,4	1,4	0,40	
010905	888 x 788	0,74	2,5	1,4	0,56	
010910	888 x 988	0,92	2,5	1,4	0,72	
010912	888 x 1188	1,10	2,6	1,4	0,88	
010913	888 x 1320	1,22	2,6	1,4	0,99	A
019506	948 x 588	0,59	2,4	1,4	0,43	
019508	948 x 788	0,79	2,5	1,4	0,60	
019510	948 x 988	0,96	2,6	1,4	0,78	
019512	948 x 1188	1,17	2,6	1,4	0,92	A
019513	948 x 1320	1,30	2,6	1,4	1,06	A
011206	1188 x 588	0,74	2,3	1,4	0,55	
011208	1188 x 788	0,98	2,4	1,4	0,77	
011210	1188 x 988	1,22	2,5	1,4	0,99	A
011212	1188 x 1188	1,46	2,6	1,4	1,21	A
011213	1188 x 1320	1,62	2,6	1,4	1,38	A
011214	1188 x 1368	1,71	2,6	1,4	1,43	A
011306	1308 x 588	0,81	2,5	1,4	0,61	
011308	1308 x 788	1,08	2,6	1,4	0,86	
011310	1308 x 988	1,34	2,7	1,4	1,10	A
011312	1308 x 1188	1,61	2,7	1,4	1,34	A
011313	1308 x 1320	1,78	2,7	1,4	1,51	A
011314	1308 x 1368	1,89	2,7	1,4	1,59	A
011506	1488 x 588	0,92	2,5	1,4	0,70	
011508	1488 x 788	1,22	2,6	1,4	0,98	
011510	1488 x 988	1,53	2,7	1,4	1,26	A
011512	1488 x 1188	1,83	2,7	1,4	1,54	A
011513	1488 x 1320	2,03	2,7	1,4	1,73	A
011514	1488 x 1368	2,13	2,7	1,4	1,82	A

02

029510	948 x 988	0,98	2,5	1,4	0,73	
029512	948 x 1188	1,17	2,6	1,4	0,89	B
029513	948 x 1320	1,30	2,6	1,4	1,00	B
029514	948 x 1368	1,37	2,6	1,4	1,06	B
021210	1188 x 988	1,22	2,6	1,4	0,94	B
021212	1188 x 1188	1,46	2,6	1,4	1,16	B
021213	1188 x 1320	1,62	2,7	1,4	1,30	B
021214	1188 x 1368	1,71	2,7	1,4	1,38	B
021310	1308 x 988	1,34	2,6	1,4	1,05	B
021312	1308 x 1188	1,61	2,6	1,4	1,29	B
021313	1308 x 1320	1,78	2,7	1,4	1,45	B
021314	1308 x 1368	1,88	2,7	1,4	1,53	B
021510	1488 x 988	1,53	2,6	1,4	1,21	B
021512	1488 x 1188	1,83	2,7	1,4	1,48	B
021513	1488 x 1320	2,03	2,7	1,4	1,66	B
021514	1488 x 1368	2,13	2,7	1,4	1,75	B

04

040612	588 x 1188	0,74	2,4	1,4	0,55	B
040613	588 x 1320	0,82	2,4	1,4	0,62	B
040713	708 x 1320	0,98	2,5	1,4	0,77	B
040713	708 x 1320	0,98	2,5	1,4	0,77	B

04

041212	1188 x 1188	1,46	2,5	1,4	1,15	B
041213	1188 x 1320	1,62	2,5	1,4	1,29	B

05

050812	588 x 1188	0,74	2,4	1,4	0,55	
050813	588 x 1320	0,82	2,4	1,4	0,62	
050712	708 x 1188	0,88	2,5	1,4	0,68	B
050713	708 x 1320	0,98	2,5	1,4	0,77	B
050912	888 x 1188	1,10	2,6	1,4	0,88	B
050913	888 x 1320	1,22	2,6	1,4	0,99	B

07

070912	888 x 1188	1,10	2,5	1,4	0,83	D
070913	888 x 1320	1,22	2,5	1,4	0,94	D
079512	948 x 1188	1,17	2,6	1,4	0,89	D
079513	948 x 1320	1,30	2,6	1,4	1,00	D
071212	1188 x 1188	1,46	2,7	1,4	1,16	D
071213	1188 x 1320	1,62	2,7	1,4	1,30	D

Vare nr.	Udvendigt karmmålt B x H (mm)	MYNDIGHEDSKRAV				Brandretning
		Murhul areal m ²	K-værdi beregnet efter DS 418	Med 2-lags glas	Med 2-lags lavenergigulde	

08

080821	588 x 2120	1,31	2,8	1,5	1,02	
080921	888 x 2120	1,95	2,9	1,5	1,63	
080921	948 x 2120	2,08	2,9	1,5	1,75	
081212	1188 x 1188	1,46	2,9	1,5	1,21	
081213	1188 x 1320	1,62	2,9	1,5	1,36	
081214	1188 x 1368	1,71	2,9	1,5	1,43	
081216	1188 x 1568	1,95	2,9	1,5	1,65	
081221	1188 x 2120	2,59	2,9	1,5	2,24	
081312	1308 x 1188	1,61	2,9	1,5	1,34	
081313	1308 x 1320	1,78	2,9	1,5	1,51	
081314	1308 x 1368	1,88	2,9	1,5	1,59	
081316	1308 x 1568	2,14	2,9	1,5	1,83	
081321	1308 x 2120	2,85	2,9	1,5	2,49	
081512	1488 x 1188	1,83	2,9	1,5	1,54	
081513	1488 x 1320	2,03	2,9	1,5	1,73	
081514	1488 x 1368	2,13	2,9	1,5	1,82	
081516	1488 x 1568	2,43	2,9	1,5	2,10	
081521	1488 x 2120	3,23	2,9	1,5	2,85	

12

120920	888 x 2050	1,88	2,4	1,4	1,52	C
120921	888 x 2120	1,95	2,4	1,4	1,58	C
120922	888 x 2180	2,00	2,4	1,4	1,62	C
129519	948 x 1900	1,86	2,4	1,4	1,50	C
129520	948 x 2050	2,01	2,4	1,4	1,64	C
129521	948 x 2120	2,07	2,4	1,4	1,70	C
129522	948 x 2180	2,13	2,4	1,4	1,75	C

14

149520	948 x 2050					(C)
149521	948 x 2120					(C)
149522	948 x 2180					(C)

15

159520	948 x 2050					(C)
159521	948 x 2120					(C)
159522	948 x 2180					(C)

16

169520	948 x 2050					(C)
169521	948 x 2120					(C)
169522	948 x 2180					(C)

17

172420	240 x 2050	0,54	2,3	1,5	0,26	
172421	240 x 2120	0,56	2,3	1,5	0,27	
172422	240 x 2180	0,58	2,3	1,5	0,28	
173620	350 x 2050	0,79	2,5	1,5	0,46	
173621	350 x 2120	0,82	2,5	1,5	0,49	
173622	350 x 2180	0,84	2,5	1,5	0,50	
174820	480 x 2050	1,04	2,6	1,5	0,67	
174821	480 x 2120	1,07	2,6	1,5	0,69	
174822	480 x 2180	1,11	2,6	1,5	0,73	
175420	540 x 2050	1,16	2,6	1,5	0,77	
175421	540 x 2120	1,20	2,6	1,5	0,80	
175422	540 x 2180	1,24	2,6	1,5	0,83	

20

200920	888 x 2050	1,88	2,5	1,4	1,51	C
200921	888 x 2120	1,95	2,5	1,4	1,57	C
200922	888 x 2180	2,00	2,5	1,4	1,61	C
209520	948 x 2050	2,01	2,5	1,4	1,63	C
209521	948 x 2120	2,07	2,5	1,4	1,69	C
209522	948 x 2180	2,13	2,5	1,4	1,74	C

21

211520	1488 x 2050	3,13	2,5	1,4	2,70	C
211521	1488 x 2120	3,23	2,5	1,4	2,76	C
211820	1788 x 2050	3,75	2,5	1,4	3,26	C
211821	1788 x 2120	3,86	2,5	1,4	3,38	C

Vare nr.	Udvendigt karmmålt B x H (mm)	MYNDIGHEDSKRAV				Brandretning
		Murhul areal m ²	K-værdi beregnet efter DS 418	Med 2-lags glas	Med 2-lags lavenergigulde	

25

252121	2088 x 2120	4,52	2,7	1,4	3,57	C
252421	2388 x 2120	5,16	2,7	1,4	4,14	C
253021	2988 x 2120	6,45	2,7	1,4	5,29	C
253621	3588 x 2120	7,73	2,7	1,4	6,43	C

30

305920	948 x 2050	2,01	2,1	1,3	0,86	C
309521	948 x 2120	2,07	2,1	1,3	0,92	C

50

500606	L 588 x 588					
--------	-------------	--	--	--	--	--

51

51	1188 x 1188					
	1188 x 1320					
	1308 x 1188					
	1308 x 1320					

52

52	1188 x 1188					
	1188 x 1320					
	1308 x 1188					
	1308 x 1320					

53

530812	L 588 x 1188					A
531212	L 1188 x 1188					A
531312	L 1188 x 1320					A
531312	L 1308 x 1188					A
531313	L 1308 x 1320					A

54

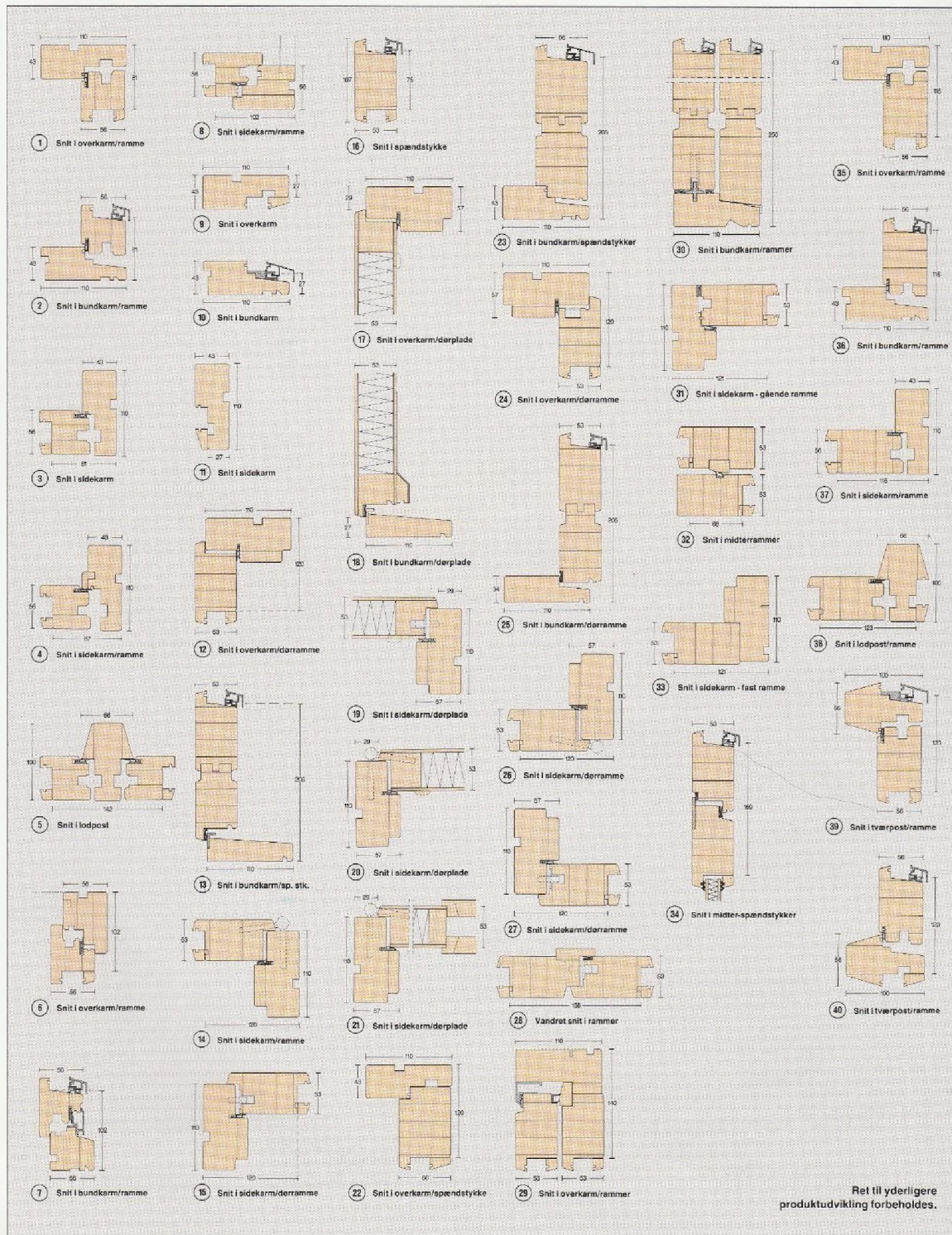
54	1188 x 1188					
	1188 x 1320					
	1308 x 1188					
	1308 x 1320					

55

550921	L 888 x 2120					
559521	L 948 x 2120					

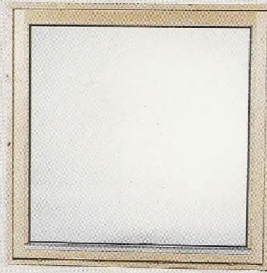
GRÅ, TYPE 40

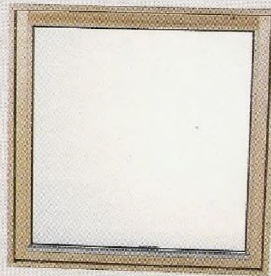
Ret til yderligere produktudvikling forbeholdes.

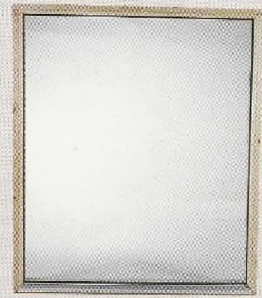

TYPE 14-15-16

Hamolux® luksusfordøre

Hamolux® dørprogram med massive dørplader er en fornem kvalitetsløsning som indgangsdør - og prisen er overkommelig!

Den højsolerede dørplade med den populære overfals har metalpladeindlæg, der sikrer formstabilitet.

Type 14, der har yderfinér til maling, leveres excl. sparkeplade. Type 15 og 16 er udført med fyrrefinér, og er på den udvendige side forsynet med dekorative profilspor og dækpropper. Begge dørtyper leveres med sparkeplade på den udvendige side. Som standard er dørene indadgående, og De kan vælge mellem venstre- eller højrehængt. Karmen er lamineret og bundstykket er oliebehandlet hårdtræ. Døren er som standard monteret med ASSA 565-låsekasse.

Hamolux® dørene kan bestilles med 3-punkts lukkesystem, der gør dem maksimalt indbrudssikret.

Se øvrigt afsnittet om tilbehør side 12.

Se detalje nr:

TYPE 14: 17, 19 og 20

TYPE 15: 17, 18, 19 og 20

TYPE 16: 17, 18, 19, 20 og 21

Målskema - Detaljer

TYPE 17

Sidelys

Sidelyset anvendes hovedsageligt til sammenstilling med døre, f.eks. type 12. Sidelyset er med laminerede spændestykker

Se detalje nr. 11, 22 og 23.

TYPE 20

Terrassedør - enkelt

Terrassedøren er en praktisk løsning som udgang til have, terrasse og altan.

Døren har lamineret karm og ramme, der er overfalslet. Bundstykket er oliebehandlet hårdtræ.

Døren er monteret med et kombineret 3-punkts lukkesystem, samt friktionsbremse, der gør, at rammen kan »låses« vindfast indtil 90°. Døren har forkromet greb og et medleveret fingergreb til udvendig montering. Den kraftige karm og rammens overfals letter monteringen betydeligt.

Som standard er døren udadgående, og De kan vælge mellem venstre- eller højrehængt. Se iverigt afsnittet om tilbehør på side 12.

Se detalje nr. 24, 25, 26 og 27.

TYPE 21

Terrassedør - dobbelt

Dørtypen har de samme specifikationer - og giver de samme muligheder - som type 20. Som standard er den højre dørplade (set udefra) først oplukkelig. Den »faste« dørplade fastholdes af 2 skudrigler.

Se detalje nr. 24, 25, 26 og 28.

Rustic®-serien - HAMOderniseringer

TYPE 50, 51, 52, 53, 54 og 55

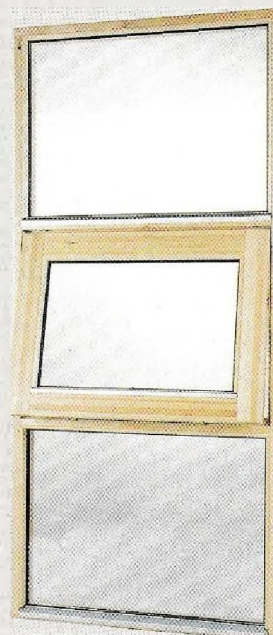
Rustic®-serien

Rustic®-serien indeholder nye løsningsmuligheder, og koster kun lidt mere end de traditionelle vinduer.

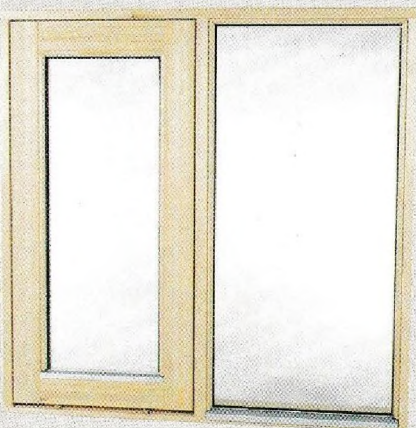
Rustic®-serien fremstilles med brede, laminerede rammer og poste. Rammebredden er 100 mm. Serien lagerføres i en række standardmål med tophængt ramme. De kan iøvrigt bestille individuelle mål og udformninger. Afhængig af den valgte løsning kan De vælge mellem følgende beslagløsninger: Topstyret, sidehængt og side-sving.

Type 50.

Type 55.

Type 51.

Type 52 som type 51, men spejlvendt.

Type 53.

Type 54 som type 53, men spejlvendt.

Se detalje nr.:

TYPE 50: 35, 36 og 37.

TYPE 51: 9, 10, 11, 35, 36, 37 og 38.

TYPE 52: 35, 36 og 37.

TYPE 53: 9, 36, 37 og 39.

TYPE 54: 10, 35, 37 og 40.

TYPE 55: 9, 10, 37, 39 og 40.

Målskema - Detaljer

HAMOderniseringer

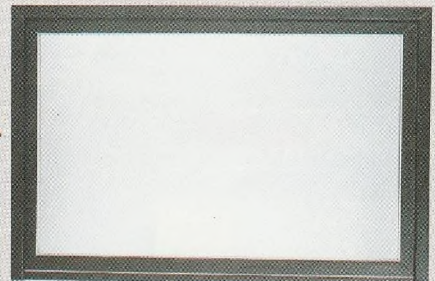
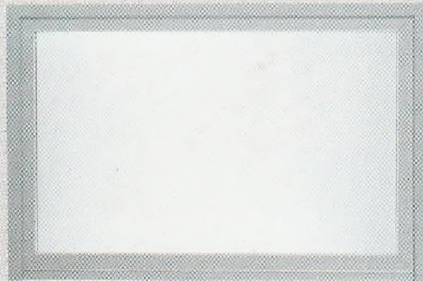
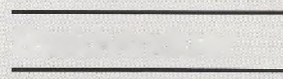
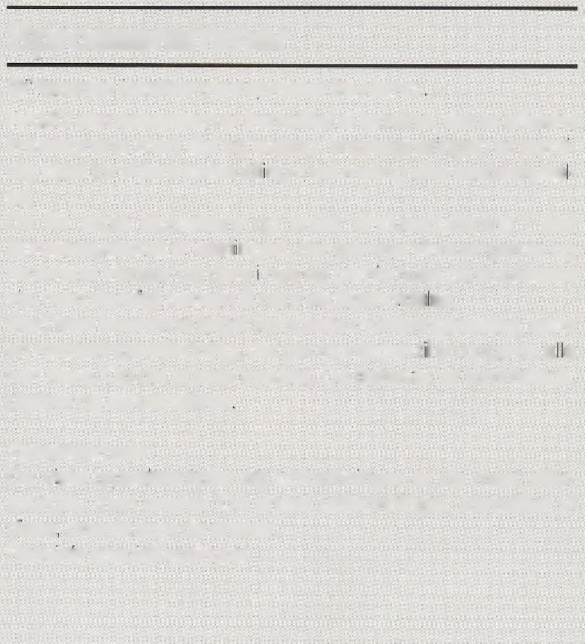
Vor standardprogram indeholder umiddelbart flere løsningsmuligheder for renoveringssektoren. Og gælder det nye vinduer til almindelige parcelhuse, kan samtlige typer anvendes direkte. Et særligt produktionsafsnit hos HAMO har gjort det mindre trekantet at bestille firkantede vinduer i specialmål.

En lang række andre tilpassede løsninger, f.eks. Dannebrog-udformning eller andre fler-rammede vindueselementer kan tilbydes til større bygge- og renoveringsopgaver.

Specialopgaver bestilles normalt færdig overfladebehandlet med Aqua Flex træbeskyttelse, der er en langtidsholdbar elektrostatisk behandling.

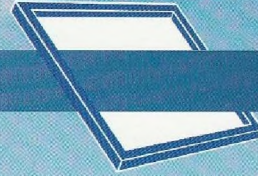
Hamo har en bred erfaring som opgaveløser af tilpassede løsninger til renoveringsopgaver, og vi kommer gerne med forslag til Deres næste opgave.

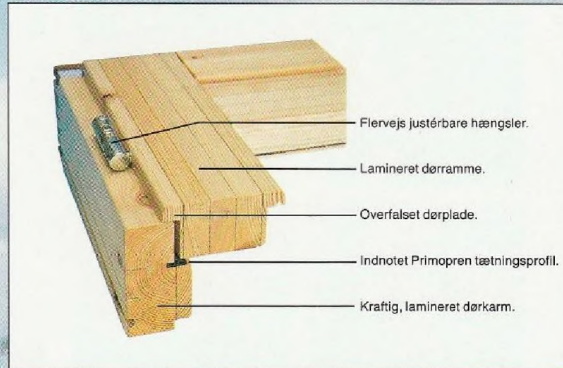

Produktudvikling - Tilbehør

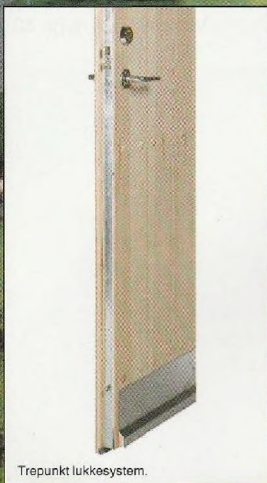
Produktudvikling

Ret til yderligere produktudvikling forbeholdes.

Tilbehør

Miljøvenlig overfladebehandling

I vort teknisk avancerede anlæg sker overfladebehandlingen fuldautomatisk. Processen består af 2 elektrostatiske sprøjtninger med Aqua Flex træbeskyttelse. Mellem de 2 behandlinger udføres en omhyggelig mellemslibning.

Lad HAMO overfladebehandle Deres næste leverance af vinduer og døre! Det er en sikker og god investering i finish og holdbarhed.

Standardfarver

Som standard leveres følgende:
Mørk antikblå (673) - Off white (2181) - Svenskrød (842) - Jamaicabrun (884) - Drivtømmer (922) - Grøn umbra (982).

Til større opgaver kan tilbydes andre farvenuancer.

Service og garanti

HAMO's produkter leveres gennem et landsdækkende forhandlernet af trælast- og byggematerialeforretninger. Hamo Vinduer A/S er tilsluttet DVK, der står for Dansk Vindues Kontrol, der fører et uvildigt tilsyn med produktion og produkter. Det er en ekstra tryghed for Dem.

Der er garanti bag produkterne. HAMO's garantiordning dækker produktions- og materialefejl i en 5 års periode, og garanti bestemmelserne er iøvrigt til-

passet den nye Byggeleveranceklause! Vi er selvfølgelig ikke ufejlbarlige, og konstaterer De fejl ved et leveret produkt, vil vor serviceafdeling omgående tage sig af sagen.

Med hver leverance følger en udførlig monterings- og vedligeholdelsesvejledning. Følger De vejledningen omhyggeligt, får de for det første et mere tilfredsstillende resultat. Og for det andet er en korrekt montering og vedligeholdelse afgørende for fortsat garanti.

kandinavien det midtjyske

ng, og
vi har aldrig så travlt, at det

ngen

De

måde

Med venlig hilsen fra
Deres HAMO-forhandler:

Hamo Vinduer A/S

Thrigesvej 8-16
DK 7430 Ikast
Telf. 07 15 60 00
Tel. int. + 457 15 60 00
Telefax 07 25 02 42

Saigskontor i Norge:

v/Finn-Tre A/S

Boks 6 Nordstrandhøgda,
112 Oslo 11, Norge
Telf. 02 29 34 00
Telefax 02 29 34 16

Højris Listefabrik og Ikast Listefabrik

af Frank Artved

Højris Listefabrik, der senere blev til Ikast Listefabrik, lå på den gamle teglværksgrund på Remmevej 24, Ikast, hvor den næsten var nabo til Plejehjemmet Højris.

Om starten på listefabrikken skriver Herning Folkeblad den 30. marts 1963:

**”Fra teglværk til listefabrik
Højris Listefabrik har startet produktionen**

Snedkermester Johannes Vestergaard Jensen, Ikast Maskinsnedkeri, købte, som tidligere nævnt Højris Teglværk, hvor han har opført en ny, hensigtsmæssig og smuk fabriksbygning, og hvor man nu er gået i gang med produktionen.

Der er installeret de mest moderne, fuldautomatiske maskiner til fremstilling af alle slags lister, rustik og andre bygnings-artikler.

Annonce: Ikast Byen der klæ'r Danmark ,1963

KB: Sylvest Jensen Luftfoto, 1987

De gamle bygninger er fuldt istandsat, og de nye bygninger indeholder moderne tørreovne til tørring af baade teak og palisandertræ, fyr og gran med flere træsorter. Der er ligeledes egen transformator, som har været nødvendig at opbygge på grund af den store maskinpark.

Bygningen omfatter 3000 m2 gulvflade, og pladsen er fint udnyttet, saa det hele nu præsenterer sig som et smukt, moderne fabrikskompleks.

Efterhaanden er det meningen at udvide arbejdsstyrken, og formentlig bliver der tale om helaarsbeskæftigelse.”

Hardy Mogensen, der i 1962 var jobsøgende, skriver om sin ansættelse:

”I Jyllands Posten så jeg en annonce fra en tømrmester Johannes Vestergård i Ikast. Jeg kørte til Ikast og talte med Johannes og hans hustru Tina ..... I samtalens løb spurgte Johannes mig, om det ikke var noget for mig at starte som værkfører/driftsleder på hans nye listefabrik, Højris Listefabrik. Han havde netop købt Højris gl. teglværk, og han var ved at lave bygningerne om til listefabrik.

I den forbindelse manglede han en dygtig mand til at lede og drive fabrikken.

Jeg tænkte et par dage over tilbuddet, ringede til Teknologisk Institut i Århus, om de kunne lære mig alt om kehling og fræsning med mangespindlet kehlemaskine på 8 dage. De mente, at det var en mulighed, så jeg ringede til Johannes Vestergård og spurgte, hvornår jeg kunne starte. Han svarede ”I morgen”. Jeg måtte fortælle ham, at der ville gå 14 dage. Det var også i orden, så 14 dage efter, den 18/01-63, startede jeg i Ikast på Højris Listefabrik, som om jeg aldrig havde lavet andet. Jeg var da blevet 22 år.

Det gik rigtig godt. Vi fik godt fat i markedet og producerede lister i meget store mængder. Jeg lærte rigtig meget ved Johannes og Tina. Efter fyraften kom tømrmestrene og hentede lister til deres forbrug. Derved lærte jeg mange håndværkere at kende”.

I 1960'erne var der byggeboom, så det gik rigtig stærkt, man var oppe på at beskæftige ca. 12 mand, heraf 2 funktionærer. Kunderne var tømmerhandlere.

Nogle af Vestergaards tømmerlærlinge arbejdede om aftenen til kl. 22 på listefabrikken. De skar gipsplader op og fasede dem til loftsplader.

Hardy Mogensen stoppede i 1965, hvor han startede for sig selv.

I 1966/67 gik Vestergaard konkurs og listefabrikken blev overtaget af Skov fra Grødde gl. skole. Han drev listefabrikken til 1970/71, hvor han også gik konkurs.

Konkursboet blev overtaget af Midtbank, hvor Mads Mouritzen var direktør.

Under et middagsselskab hvor Richard Rohde Nielsen, der var direktør og ejer af Rationel Vinduer, og Mads Mouritzen mødtes, fortalte Richard Nielsen om nogle tanker han havde om at starte en listeproduktion i Sdr. Felding. Det mente Mads Mouritzen ikke han skulle. Banken havde netop overtaget Højris Listefabrik efter en konkurs, og der skulle han starte sin listeproduktion.

Richard R. Nielsen skriver i ”En træmands erindringer”:

”Samme år [1971] købte jeg af Midtbank i Herning en nedlagt møbel- og listefabrik i Ikast.

Denne fabrik, der var på 2000 m2 med tilhørende funktionærbolig, var gået konkurs og blevet overtaget af Midtbank. .... Sammen med vores datter Rigmor og hendes mand Henry Vendelbo startede vi så Ikast Listefabrik.

Ikast Avis ca. 1980

Vi stiftede sammen A/S Ikast Listefabrik, og Rigmor og Henry flyttede til Ikast”.

Herning Folkeblad skriver den 28. maj 1971 om den konkursramte listefabrik i Højris i Ikast:

”Fabrikken er overtaget af Rich. Nielsen, Rationel, Sdr. Felding, og det er tanken at man genoptager listeproduktionen.

- Vi skal i gang hurtigst muligt, men det er klart, at vi starter forsigtigt, siger Rich. Nielsen. Vi vil begynde med tre - fire mand, og vil forsøge at oparbejde en selvstændig virksomhed.

Vi starter med en produktion af lister til Rationel, men på længere sigt må fabrikken i Ikast, konkurrerer med andre fabrikker om leverancer til Rationel”.

Funktionærboligen

Henry ved fabrikken

Henry Vendelbo og svigerfaren var i Ikast for at se på fabrikken og funktionærboligen. Henry gik med billedet af boligen i brystlommen i nogle dage, inden han viste det til Rigmor. Der ville hun ikke bo. Resultatet blev dog, at de startede en listeproduktion og flyttede ind i funktionærboligen.

Efter 6 måneder byggede de hus på Haslevej og værktøjerne Arne Heesgaard overtog funktionærboligen.

Rationel Vinduer var selvfølgelig den store kunde, men der blev også solgt mange lister til andre vinduesfabrikker, især når de havde travlt, så det kneb med selv at producere listerne.

Herudover blev der solgt lister til trælastere, byggecentre og tømmerhandlere over hele landet.

Ikast Listefabrik ca. medio 1980'erne

Henry var med overalt i produktion og salg.

I starten var det dårlige tider for byggeriet og for mange vinduesfabrikker, men efter energikrisen i 1973 gik det pludseligt stærkt. Vinduer med 1 lag glas skulle udskiftes til isolerende vinduer med flere

lag glas, og der skulle bruges lister til alle vinduerne. Da det gik bedst, var der ansat 12 mand.

Efter en konkurs i 1990 kom produktionen aldrig op på samme niveau, der var nu kun 2-3 mand ansat.

Henry Vendelbo døde pludselig i februar 1999. Den tidligere medarbejder Mogens Aarup Dahse overtog aktierne og førte virksomheden videre frem til efteråret 2000, hvor den gik konkurs.

Herefter førte Jan Rene Jørgensen listefabrikken videre, med kapital fra Færøerne, i selskabet Wood-Denmark ApS, til den igen gik konkurs i 2003.

Efter Henrys død overtog Rigmor ejendommen og lejede den ud til fortsat produktion.

I 2005 sælger hun hele ejendommen til Ejner Rahbek, der herefter river fabriksbygningerne ned. I den østlige ende udstykkes en parcelhusgrund på 1.250 m², medens resten - ca. 4.000 m² - stadig i 2018 henligger som en ubebygget storparcel.

Træindustrien har ry for mange brande. Det kan være helt naturligt, at en gnist antænder træstøv, så der opstår en brand. Især i tidligere tider, hvor man ikke havde den samme kultur omkring miljø og sikkerhed, kan brandene også skyldes det, vi, med nutidens øjne, vil kalde sjuks samt manglende rengøring og vedligehold.

Silobrand på Ikast Listefabrik ca. medio 1980'erne.

Når man ser listefabrikens brogede skæbne, får man et billede af de betingelser mange underleverandører til byggebranchen lever under.

Når der er byggeboom, og det kniber med at følge med, lægger fabrikkerne produktionen af standardprodukter ud til underleverandører, og de har så gode tider. Når byggeriet igen er i krise, trækkes underleverandørarbejdet hjem, så de selv kan bevare beskæftigelsen, men det går så hårdt ud over underleverandørerne, der pludseligt mister deres afsætningsmuligheder.

Det er en virkelighed mange underleverandører må leve med.

Tekst: Frank Artved, august 2018/november 2019

Foto: Hvor andet ikke er angivet: Privatfotos udlånt af Rigmor Vendelbo

Kilder: Hardy Rosborg Mogensen. Ikke trykt notat, januar 2018.
Richard R. Nielsen: En træmands erindringer, privattryk, Sdr. Felding, 1991.
Samtaler med Hardy Mogensen og Rigmor Vendelbo august 2018
Samtale med Bjarne Højland november 2019
Regnskaber og registreringer offentliggjort på cvr.dk
BBR-registret
Herning Folkeblad, Ikast Avis samt lokale telefon- og adressebøger

Træ med tilbehør i 45 år

Jens Nørholm Andersen
Ikast Byggeindustri A/S
IBI-Finans A/S
Merkur Vinduer A/S

af Ester Bukhave

Jens Nørholm
(Privat foto)

Tømrerlærling

Jens Nørholm Andersen, der er født 1949 i Isenvad og i 1968 udlært som tømrer hos tømremester Kr. Hansen, Grødde, fortæller:

”Jeg startede i erhvervslivet i 1963 som arbejdsdreng hos Helmer Zülau i Grødde, hvilket virkeligt var alment lærerigt. Herefter var jeg i en periode på efterskole.

Elvin Hansens gård i Grødde, hvor Kristian Hansen startede i 1963 og tog Jens Nørholm i lære.

Inden start på efterskolen havde jeg søgt læreplads hos tømremester Kr. Hansen, der netop havde overtaget sin fars værksted i Grødde. Jeg øjnede her en chance for en læreplads og fik det. Første dag efter hjemkomst fra efterskole, sad jeg derfor på skolebænken på Teknisk Skole i Herning. Læretiden som tømrer var startet.

Læretiden hos Kr. Hansen var for en knægt på 15-19 år en spændende udfordring i forhold til mange andre lokale lærepladser. Hvis du ville fremad, fik du også mulighed for at tjene ekstra penge på akkord sammen med svendene. Hvis man ville arbejde, ville de gerne have en med, hvilket gjorde, at en stor del af min læretid gik med jobs på nybyggeri for en stor dels vedkommende på Århus-egnen, hvor vi havde mange entrepriser.

Vi var meget på farten, og det gjorde, at dagene var lange. Men det blev de ikke mindre spændende af: Op kl. 5, cykle til Ikast og afsted fra Ikast kl. 6. Ved bager i Århus kl. 7 efter rundstykker, dagens job, retur til Ikast kl. 18. Hjemme kl. 18.30. Spisetid, så i byen eller fuske og dagen var væk.

Vi havde den luksus, at vi overhovedet ikke arbejdede i firmaet om lørdagen, hvilket de fleste håndværkere på det tidspunkt gjorde.

Det var en god og spændende læreplads, hvor en indsats blev honoreret. Men man skulle kende sine begrænsninger, hvad krav angik, når man som lærling mente, at 50 % i kørepenge ikke var nok, men ville have det samme, som svendene fik. Jeg fik valget om, at nøjes med det jeg fik, eller male stakit i Ikast fra næste morgen tidlig. Der var en konsekvens ved at være for grådig som lærling – det var godt.

Jeg fortsatte med at køre til Århus til halv pris. Kr. Hansen hyrede en arbejdsmand til at male stakit. ”

JN opnåede medalje til svendepøven og var til svendefest i Kongreshallen for alle udlærte fra Herning Tekniske skole.

”Med opnåelse af medalje fik jeg mulighed for at deltage i en Europarejse betalt af Tuborg fonden, men ak det gik ikke, da jeg var indkaldt til militærtjeneste i det tidsrum, ØV.

Jeg fortsatte i firmaet som tømrersvend i ca. et halvt år efter, jeg var udlært. ”

Selvstændig

Efter soldatertiden blev Jens Nørholm igen ansat hos Kristian Hansen, idet denne ville bruge sin tid på at oparbejde A/S Ikast Dørfabrik. JN blev driftsleder i tømrer/snedker-afdelingen, hvilket dannede baggrund for, at han kunne starte som selvstændig og etablere A/S Ikast Byggeindustri den 1/10 1972:

” Trangen efter selv at kunne bestemme over hverdagen har nok ligget i mig hjemmefra, og før man starter som selvstændig, tror man nok, at det forholder sig sådan, hvis man driver eget firma. – Noget andet er nok virkeligheden – i særdeleshed når der er mange ansatte. – Nej i virkeligheden er det nok nærmere lysten til at kunne sætte noget i gang – starte noget – prøve noget nyt – trykke på knappen. Uanset, hvad der drev, startede vi i hvert fald. Fra starten skulle der bare produceres noget. Det med papirerne var dengang ikke så vigtigt. Per Norup Koch (som sad med i bestyrelsen indtil 2005) hjalp os med at stifte aktieselskabet Ikast Byggeindustri d. 1/10 1972, og så var det vel papirer nok.

Firmaets første regnskabsår var på 21 måneder, inden vi fik fat på en revisor, og vi lavede regnskab til Aktieselskabsstyrelsen. Det var et langt regnskabsår – den gik nok ikke i dag. Siden har vi holdt os til 12 måneder pr. regnskabsår. ”

Ikast Byggeindustri startede med et værksted på forældrenes ejendom i Isenvad og hjemmekontor på privatadressen. I starten med i samarbejde med underleverandører at opføre parcelhuse, dels for egen regning med henblik på videresalg – og dels efter ordre. Aktiviteterne ændredes hurtigt til også at omfatte tømrer/snedker og totalentrepriser på større industribyggerier i Midt- og Østjylland.

I takt med udviklingen fik firmaet egne håndværkere, og snart blev det nødvendigt at udskifte værkstedet på forældrenes ejendom i Isenvad samt hjemmekontoret på Engtoften med egentlige værksteds- og kontorfaciliteter.

I efteråret 1975 blev der bygget nye kontor- og værkstedsfaciliteter på Merkurvej 3 i Ikast. Allerede i vinteren 1975-76 blev det nødvendigt at udvide de nye lokaler til det dobbelte areal.

Forældrenes ejendom Sandhus på Tyvkærvej, Isenvad, her startede Ikast Byggeindustri 1972.

Merkurvej 3, Fra 1976 Ikast Byggeindustris værksted og kontor.

Merkurvej 3, Ikast, 1989

Fra 1975 udvidedes aktiviteterne til også at omfatte et maskinsnedkeri. Det beskæftigede sig primært med produktion af tilbehør til byggeriet samt produktion af limtræ og metervarer (f.eks. bogkasser) til møbelindustrien.

Tømrer- og snedkerforretningen voksede i slutningen af 70'erne til cirka 30 medarbejdere.

I 1982 fik Ikast Byggeindustri arbejde på øen SYLT i Tyskland, med fagentrepriser som underleverandør men også med direkte ordrer.

Byggeplads på Sylt

Materialer til byggeri på Sylt

Stand på Agromek 1992

I de år var møbelindustrien i dyb krise, hvilket medførte, at maskinsnedet blev nedlagt.

Fra 1983 gik Ikast Byggeindustri over til at udføre erhvervsbyggeri i totalentreprise med egen produktion i tømrer-snedkerarbejde og egen byggestyring. I travle perioder var der beskæftiget op til 60 medarbejdere.

Firmaet overtog i 1986 Henry Henriksens murer og entreprenørfirma, Ikast, med personale og materiel.

I slutningen af 1980'erne etablerede firmaet sin egen tegnestue og gik mere og mere over til at løse flere og flere opgaver ved hjælp af underentreprenører, samtidigt med at byggeopgaverne ændredes til især butik-, restaurant- og kontorbyggeri.

I landbrugssektoren udførtes en del opgaver, især komplette løsninger til større svineproducenter.

Ikast Byggeindustri fik stadig større og flere ordre på Sjælland og i særdeleshed i København og etablerede derfor i midten af halvfemserne kontor på Østergade 16 i København.

På samme måde gik det i Sverige, hvor der i 1997 blev oprettet kontor og datterselskab (IBI AB) beliggende Aniaraplatsen 2 i Sollentuna ved Stockholm. Hertil gik firmaudflugten for alle ansatte i sommeren 1998 med fly fra Billund til Arlanda. Det første projekt i Sverige var til Onoff og Silvan, senere et 20.000 m² stort butikscenter i Kungens Kurva udenfor Stockholm. (Navnet fordi her kørte Kong Gustav V's chauffør i grøften i 1946.)

Hovedvægten af Ikast Byggeindustri A/S aktiviteter har ligget på opførelse af kontorer, butikker, trikotagefabrikker og meget andet blandt andet: Silvan Kæden, Mc. Donald's, Thorn EMI, HTH, Jensens Bøfhuse og renovering af næsten alle Matas butikker i Danmark.

Matas, Ikast

DTC Frost, Vejle

I Ikast har Ikast Byggeindustri opført følgende træindustri-/møbelfabrikker:

HAMO Vinduer, Thrigesvej 8-12, Ikast

PEA Møbler, Saturnvej 5, Ikast

Dan Modul, Smedevej 1, Ikast

Merkur Vinduer, Merkurvej 4, Ikast

Systema, Rømersvej, Ikast

Ikast Byggeindustri, Merkurvej, Ikast
(KB Danmark set fra luften)

<u>Hamo Vinduer:</u> Nyopførelse 1985 og senere tilbygninger	<u>PEA Møbler:</u> Tilbygninger i flere omgange	<u>DanModul:</u> Nyopførelse 1992 og senere tilbygninger
<u>Merkur Vinduer:</u> Nyopførelse	<u>Systema Ikast:</u> Genopførelse efter brand	<u>Ikast Byggeindustri:</u> Nyopførelser

Den 30. januar 1998 indviedes nye undervisnings-, fritids- og motionslokaler i Danmarksgade nr. 1 (Lokaler som JN havde erhvervet i et andet regi.)

Nye ejerforhold

I slutningen af 1990'erne gennemførtes en glidende overgang med nye i ejerkredsen, og i sommeren 1999 blev Bo Olesen hovedaktionær. Jens Nørholm Andersen trak sig i 1999 fra den daglige drift, men fortsatte som bestyrelsesformand, medens Bo Olesen blev administrerende direktør. Samtidigt hermed flyttede Ikast Byggeindustri til nye lokaler på Finsensvej 3, Ikast, ved motorvejen.

Finsensvej 3, Ikast. Ikast Byggeindustris domicil 1999.

Finsensvej 3, Ikast, 2017. Fra 1999 Ikast Byggeindustris domicil. Fra 2011 NRE Group A/S domicil. (Foto: Frank Artved)

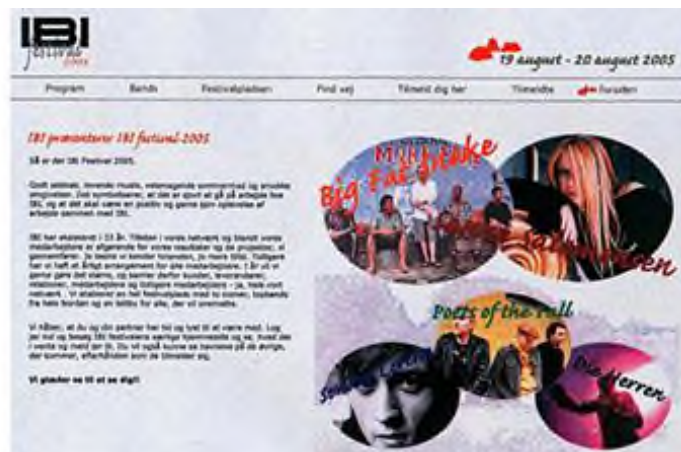
2006 solgtes Ikast Byggeindustri med godt 80 medarbejdere ind i Sjælsø Gruppen. Efter dennes konkurs i 2013 købte en tidligere medejer igen rettighederne til navn, domæne mv. og fortsatte med lignende aktiviteter i et nyt selskab IBI Group 2013 A/S.

(Dette selskab må ikke forveksles med IBI-Finans A/S, som stadig ejes og drives af familien Jens Nørholm Andersen).

Efter bruddet med Sjælsø startede Bo Olesen firmaet NRE A/S på Finsensvej 3, Ikast, der gennemfører byggeprojekter i Danmark, Sverige og Tyskland.

IBI Festival

Den 19-20 august 2005 blev der holdt et festival arrangement for kunder, forretningsforbindelser og alle nuværende samt tidligere ansatte i firmaet. I alt ca. 1.600 deltog.

Merkur Vinduer

I 1989 etablerede en gruppe investorer (herunder bl.a. Jens Nørholm Andersen) Merkur Vinduer A/S med adresse på Merkurvej 4.

Her produceredes plastvinduer og -døre med ca. 30-35 ansatte, hvoraf mange kom fra træindustrien, heriblandt en del tidligere medarbejdere fra HAMO Vinduer.

Merkur Vinduer blev i 2001 solgt til Primo Vinduer A/S i Lintrup, som 2003 flyttede produktionen fra Ikast.

Tekst: Ester Bukhave

Kilder: Jens Nørholm Andersen 2017.

Fotos: Jens Nørholm Andersen, hvor andet ikke er angivet.

Ikast Møbelfabrik A/S

af Frank Artved

Grundlæggelse

Ikast Møbelfabrik (IM), eller det der senere blev til Ikast Møbelfabrik, blev grundlagt af Christian Richard Schmidt Møller (SM). Han er født i Bregninge Sogn i 1904, men flyttede siden med familien til Kjellerup.

Da han i 1939 blev gift med Mary Poulsen, står han i kirkebogen anført som trævarefabrikant. Ved folketællingen i 1940 benævnes han igen som trævarefabrikant og bor Møllegade 46, Ikast. Samme adresse står i skattelisterne for 1940/41 og 1941/42.

I maj 1940 køber han et hus på Sportsvej 26 (Ikast, Suderbæk By, matr. 1kc) af væver Otto Landrock. Året efter er fabrikken i gang, da der sker en ulykke, hvor en medarbejder får højre pegefinger skåret af i en maskine. I 1943 kom Vagn Schmidt Møller til Ikast. Han blev ansat hos broderen, og han var på Ikast Møbelfabrik frem til 1970.

Christian Richard Schmidt-Møller 1957 (Privat foto)

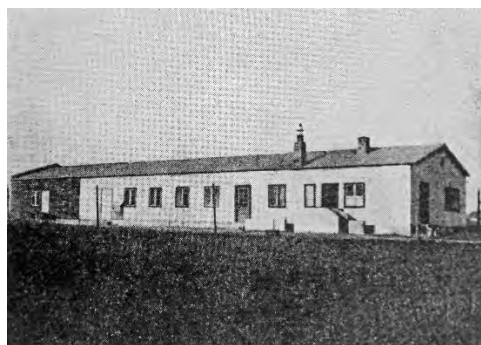

Foto: Herning, Hammerum Herred
Fonnesbergs Forlag. Haderslev 1943

I 1942 optager SM lån på i alt kr. 30.000 dels i Ikast Spare og Lånekasse og dels hos sin svoger Ole Vestergaard-Poulsen. Lånene er måske til en om/tilbygning, da han efter 1942 bor på Sportsvej 26. I 1943 køber han en grund mere på Sportsvej af Vognmand Marius Christensen.

Ved 9. Almindelige Ejendomsvurdering i 1945 er der, siden 8. Almindelige Ejendomsvurdering i 1936, bygget beboelse og værksted på grunden. Værdiforøgelsen udgør 13.000 kr. Ved deres børns fødsel 1942, 1944 og 1949 samt i skatte listerne fra 1942/43 til 1950/51 bor SM og Mary her, og han er alle årene trævarefabrikant.

I juli 1944 brænder SM's trævarefabrik ned. Det opdages ved 02,30 tiden om natten, at det brænder. Huset består af en lang bygning med beboelse i den ene ende, fabrik og lager i den anden. SM får tilkaldt brandvæsnet, der redder beboelsesdelen, da der er brandmure mellem de enkelte dele, men hele fabriksdelen brænder ned. Bygningen er opført i masonit og lignende. Under branden eksploderer masonitpladerne med høj brag, og de blev slynget højt op i luften.

SM arbejdede indirekte for tyskerne, og branden var sabotage beordret fra Århus. Bernhard Larsen, der var en central person i modstandsbevægelsen lokalt, har i en udklipsmappe en oversigtsartikel om besættelsesårene, hvor der står, at en trævarefabrik i Ikast var udsat for sabotage.

En lille dreng, der er født i 1941, har fået en ny gyngehest. Benene på gyngehesten var for lange, så de skulle afkortes. Gyngehesten blev derfor afleveret til SM, den dag fabrikken brændte, og den lille dreng mistede sin fine, nye gyngehest i branden. Det passer med branden i juli 1944, for han kan stadig i 2017 huske det.

De første år

Den 17. december 1945 stiftes Ikast Møbelfabrik A/S. Stiftere og den første bestyrelse var snedkermester William Larsen (WL), fabrikant O. Vestergaard-Poulsen (OVP) og fabrikant Christian Richard Schmidt-Møller.

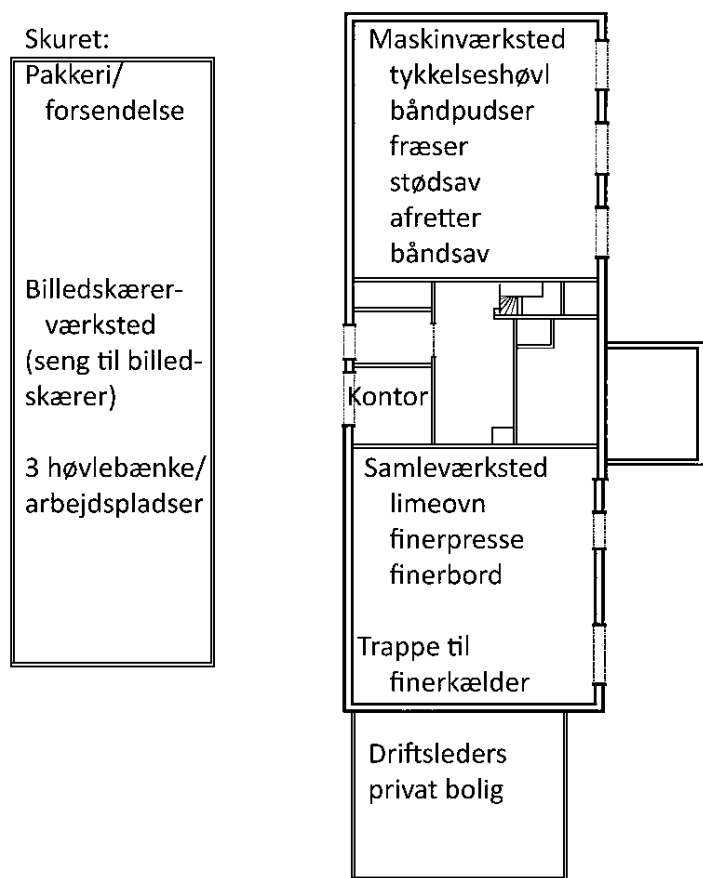
Det var en indgift kreds, da WL var gift med SM's søster, og SM var gift med OVP's søster.

William Larsen blev ansat som direktør, og han var officielt direktør i hele IM's levetid. SM blev ansat som driftsleder.

Baggrunden, for at Ikast Møbelfabrik blev startet, kan være, at Midtjysk Møbelfabrik, der blev grundlagt af møbelsnedker N. P. Sørensen i 1943, nedbrændte i februar 1945. I juni 1945 oplyste N.P. Sørensen, at genopbygningen trak ud, og at han i stedet overvejede at opføre en ny fabrik i Silkeborg. Virksomhedens speciale var rigt udskårne egetræs spisestuer.

Der var altså et ledigt marked og ledige medarbejdere med speciale i den type møbler, som Ikast Møbelfabrik producerede i starten.

Ikast Møbelfabrik. Bygget 1946. Stueplan.

I 1946 solgte SM 2/3 af grunden på Sportsvej 26 til WL og OVP, og der blev bygget en fabrik på grunden.

I stueetagen var der maskinværksted og samleværksted. På 1. sal var der i gavlen tv. på billedet lakrum og lager af lak og kemikalier. Der var trælager i siden mod Stensbjerg Alle og behandlerværksted i modsat side.

Når møblerne var færdiggjort, blev der fjernet nogle sektioner i gulvet, møblerne blev firet ned, båret ud og klargjort til fragtmand.

I den lille træbygning der hed "skuret" (det flade tag mod Stensbjerg Alle) var der billedskærerværksted. Her var der også tre høvlebænke samt pakkeri.

Billedskæreren, der hed Andi Nielsen, var fra Randers, han boede i værkstedet, sov på en feltseng og rejste hjem fredag aften.

Møblerne der blev produceret var "klassiske stilmøbler". I IM's katalog nr. 1 fra 1949 (Bilag 1) ses hele sortimentet. Her spisebord og stol fra side 7.

Stueetagen primo 1950'erne iht. Eigil Nielsen.
(Ikke målfast skitse F. Artved)

(Foto: KB Danmark set fra luften før Google, 1961).

(Ikast Møbelfabrik Katalog Nr. 1 1949 side 7)

Med SM som driftsleder kom IM i løbet af nogle år op på at have 10-12 ansat i produktionen men ingen på kontoret.

De økonomiske resultater var dårlige. Der var underskud hvert år, og i 1951 var ca. 84% af aktiekapitalen på 100.000 kr. tabt. WL og OVP måtte indskyde private midler for at holde driften i gang.

På en generalforsamling i marts 1951 fratrådte SM som driftsleder. Han blev i bestyrelsen frem til 1954, hvor Gunnar Tibergaard Nielsen indtrådte i stedet. På dette tidspunkt solgte SM den sidste 1/3 af grunden på Sportsvej til OVP og WL.

Schmidt-Møller blev siden ansat som værkfører på Midtjydsk Møbelfabrik, men han døde allerede i 1957 som kun 53 årig.

1950- og 60'erne

I september 1951 blev Gunnar Tibergaard Nielsen (TN) ansat som driftsleder. Han overtager også driftslederens bolig på fabrikken.

Tibergaard var født i 1920 i Brædstrup, han var udlært som snedker og havde kun arbejdet som snedker. Fra 1948 var han ansat som maskinsnedker på Ikast Møbelfabrik.

I jobbet han nu overtog skulle han udover produktionen også varetage både design, salg og bogholderi til trods for, at han hverken havde uddannelse eller erfaring indenfor disse områder.

Han fik styr på produktionen, designede et helt nyt produktsortiment og opdyrkede eksportmarkederne. Herudover lærte han sig bogholderi.

Produktsortimentet han designede, var med sine enkle linjer og sit funktionelle design helt i tidens ånd. Det er stadig i 2017 internationalt anerkendt som "Danish Design", og hans møbler sælges til gode priser i Danmark og udlandet. Skrivebordet herunder ca. 26.000 kr. Sortimentet bestod bl.a. af skriveborde, chatoller og reoler, i teak, lys eg, palisander og nød.

Den engelske hjemmeside retroliciusltd.com skriver om chatollet til venstre (min F. A. oversættelse):

"1960'erne bragte os en af de mest ikoniske design epoker med fantastiske linjer og dristige nye designere i den stadig mere dansk dominerede designstil.

Ikast Møbelfabrik er utvivlsomt en af de største designere i denne epoke med sin unikke stil, der har skabt dette vidunderlige chatol med den store

skrivebordsplade og 2 store

opbevaringskuffer hvorunder de ikonisk lige ben. En perfekt arbejdsplads til enten en tablet eller bærbar computer, den store skriveplade er ideel til arbejde, brevskrivning eller til at lave scrapbog og har en lille split-niveau hylde til venstre."

retroliciusltd.com

1stdibs.com

Den "turn-around," som Tibergaard gennemførte, medførte, at resultaterne blev positive fra 1952.

I 1958 var der ca. 25 ansatte. Se navnene og billede i bilag 2.

IM deltog hvert år på møbelmessen i Fredericia og efter deltagelse i den internationale møbelmesse i Köln i 1958 kom der gang i eksporten. Eksporten gik herefter til 19 lande med Vesttyskland som det største.

I starten af 1960'erne var der en rivende udvikling. Omsætningen steg, så den i 1963 var på 2 mill.kr. Der var nu 45 ansatte.

Jysk Aktuelt omtaler fabrikken i rosende vendinger:

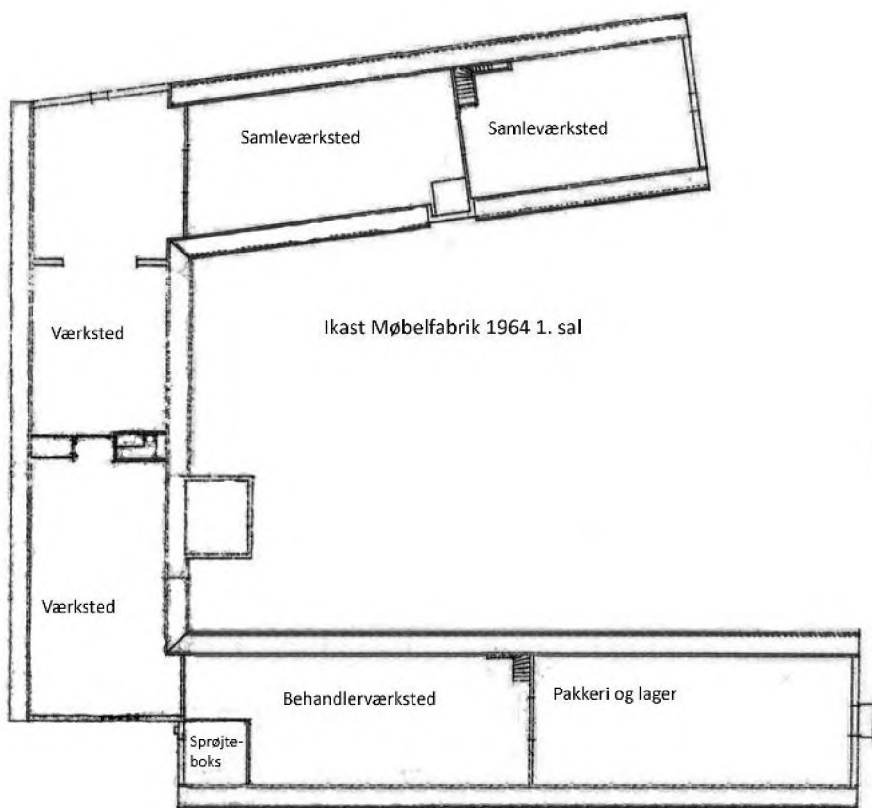
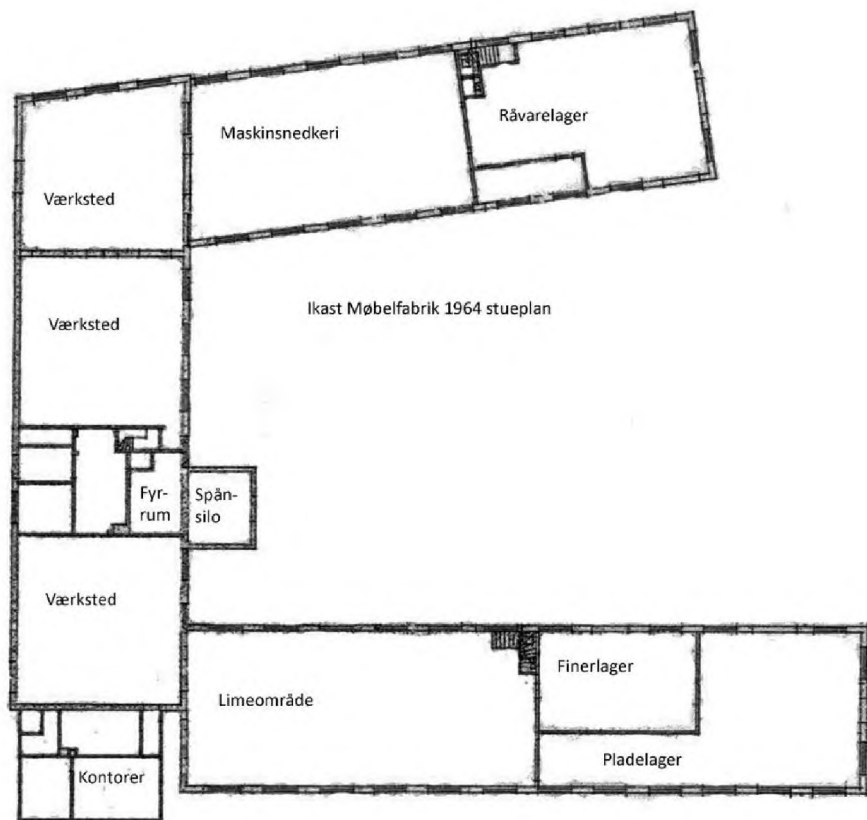
Udklip fra Jysk Aktuelt 27.02.1963

Der er på Ikast møbelfabrik tale om virkelig moderne produktionsmetoder, hvor man har erstattet den gamle limovn med moderne presse, der giver et tryk på 500 tons

og en varme på 100 graders C., så man limer finér på pladerne på ca. 1½ minut, hvor man før brugte dage. Kantlisterne limes på med koldlim, og presses ligeledes ved trykluft på pladerne, hurtig og effektivt. Igen en Ikastvirksomhed, der slår byens navn fast på god måde, og skaffer arbejde til mange.

I 1963 blev fabrikken udvidet med to fløje mod øst (på tegningen mod højre) den nordlige på 30 m. og den sydlige på 40 m.

(Ikke målfast skitse F. Artved. Efter udbudsmateriale i forbindelse med salg af Hjemmeværnsgården)

Efter færdiggørelsen af byggeriet var der i stuen i den nordlige bygning råvarelager og maskinsnedkeri. I mellembygningen værksted og fyrrum, samt en spånsilo ud for den vestlige facade. I den sydlige bygning pladelager, finerlager samt limeområde.

På 1. sal i den nordlige bygning var der samleværksted. I mellembygningen værksted. I den sydlige bygning var der behandlerværksted, lager og pakkeri og i det sydvestlige hjørne en sprøjteboks.

Der blev installeret et transportbånd, som de færdige møbler kunne køres ned ad til pakkeriet i stuen. Det var nu ikke længere nødvendigt at fjerne gulvsektioner for at hejse de færdige møbler ned. Når materialer skulle fra stuen (maskinsnedkeriet) op til møbelsnedkeriet på 1. sal, blev de på paller fragtet med en vareelevator, der blev placeret i hjørnet af maskinsnedkeriet.

Tibergaards hidtidige bolig på fabrikken inddrages til kontor, så han byggede villa på Toftvænget lige over for fabrikken.

I 1965 blev Ole Vestergaard-Poulsen ansat som direktør sammen med William Larsen. Deres 2 sønner Kaj Vestergaard-Poulsen og Helmer Larsen blev indvalgt i bestyrelsen, så den herefter bestod af 5 medlemmer.

Hverken OVP eller WL havde imidlertid overskud til at deltage i den daglige drift. De havde begge deres egne virksomheder at styre, og OVP havde også sit politiske virke. WL kom på fabrikken 1-2 gange om ugen. For at sikre sig mod overraskelser krævede de derfor en statsautoriseret revisors underskrift på regnskaberne. De har også bedt revisor om at gennemgå kalkulationerne og at lave halvårsregnskaber for selskabet.

Efter fabriksudvidelsen steg omsætningen og antal ansatte igen, så omsætningen lå på et niveau omkring 4 mio. kr. og der var nu ca. 80 ansatte heraf 10 funktionærer. Der var et stort antal ungarbejdere og lærlinge.

Arbejdsdreng

antages omgående, til senere lærepladser.
Fri hver lørdag.

Ikast Møbelfabrik A/S
Sportsvej 26 - Ikast - Telefon 5 12 17.

Ikast Avis 2/10 1964

Kontorelev

Ung pige med gode skolekenskaber, venlig og høflig, antages omgående eller 1. november til interessant og afvekslende uddannelse på vort kontor. — Fri hver lørdag.
Skriftlig ansøgning til

Ikast Møbelfabrik A/S
Sportsvej 26 - Ikast - Telefon 5 12 17.

Ikast Avis 2/10 1964

Udviklingen fra en produktion på ca. 2 mio.kr. til ca. 4 mio.kr. fra 1963 til 1966 ses i ”Skematisk oversigt over produktion, omkostninger og nettofortjeneste” vedhæftet som bilag 3, som er udarbejdet af selskabets revisor.

Det ses, at ifølge regnskaberne har selskabet, på trods af nybygning og ansættelse af mange nye medarbejdere, kunnet fastholde et materialeforbrug på ca. 37 - 40% og en direkte arbejds løn på 19% af produktionen alle årene. Overskud (”Til disposition”) før selskabsskat mv. har udgjort mellem 9 og 14% af produktionen alle årene. Ifølge WL selv har han givet udtryk for, at et overskud på 10% var naturligt for en virksomhed af denne størrelse.

I forbindelse med retssagen mod Tibergaard - der vil blive behandlet længere nede - udarbejdede Kriminalpolitiet Rejsehold en opgørelse for årene 1965 - 1969, der viser, at der i de 5 år samlet var et underskud på 740.000 kr., hvor regnskaberne viser et overskud på 1.068.000 kr.

Produktions/salgstigningen fra ca. 2 til ca. 4 mio. kr. i en ny fabrik samt udvidelsen af antal ansatte op til ca. 80 mand har måske betydet, at Tibergaard har mistet overblikket over og styringen af virksomheden.

Han var stadig alene om ansvaret for alle områder. I et så stort firma er der normalt flere om at dele ansvaret. Arbejdsbyrden må have været for stor for én mand. Under retssagen var der uenighed, om bestyrelsen tilbød Tibergaard hjælp, som han afviste eller, om Tibergaard bad om hjælp, og det blev afvist af WL.

Der blev hele tiden talt om at pengebindingen i varelager og debitorer var for store. Kreditterne i banken var trukket helt op og der blev etableret en eksportkreditgaranti. Det blev af Tibergaard forklaret med dels, at de store lagre var nødvendige på grund af de store seriestørrelser i produktionen og dels, at lange kreditter var nødvendige på eksportmarkederne.

Herudover forklarer TN, at de ansatte ikke bruger af lagret af halvfærdigvarer, men de producerer nyt hele tiden på trods af hans ordre om det modsatte.

For at reducere lageret begynder Tibergaard, at forudfakturere varer. I december 1965 faktureres varer for ca. 0,3 mio. kr., der først bliver leveret i 1966. For at kunne imødekomme WL's krav om et overskud på 10-11% af omsætningen, begynder han samtidigt at opskrive lagrene. Det er skruet uden ende, da forud faktureringen og opskrivningen det ene år mangler det næste år.

I 1970 kan det ikke længere skjules. Tibergaard bliver fyret og politianmeldt. Fabrikken må træde i likvidation. Der var ca. 50 medarbejdere, heraf var en tredjedel lærlinge. Da Ikast Møbelfabrik lukkede mistede byen en af sine vigtige arbejdspladser. Tibergaard var vellidt og under hans ledelse havde IM udviklet sig til en stor arbejdsplads, med et godt arbejdsmiljø. De fik en god løn, og mange blev i firmaet i mange år. Der var arbejde til de unge, der fik både job og uddannelse.

De mange snedkere mm., der blev udlært her, har siden været kernemedarbejdere mange andre steder i byen. Mange fik en ballast, der gjorde, at de selv startede egen virksomhed, og derved skabte nye arbejdspladser og indtjening til Ikast.

Tibergaards design har slået Ikasts navn fast både i Danmark og i store dele af udlandet.

Da Tibergaard blev for overbebyrdet, mistede han overblikket, og så ikke anden udvej end at "fifle" med regnskaberne. Det har haft store konsekvenser for Ikast, der mistede en stor arbejdsplads, for ejerne, der led økonomiske tab, og for ham selv, der blev straffet, mistede sit job og sit gode omdømme.

Efter straffen var udstået, blev familien boende i villaen på Toftevænget. Her drev Tibergaard handel med tekstiler. Da hans forældre døde nogle år senere, overtog han deres hus i Brædstrup. Her boede Tibergaard til sin død.

I 1972 købte Ikast Kommune møbelfabrikken. Den har siden huset Civilforsvaret, Hjemmeværnet og Ungdomsskolen. Fra 2015 har bygningerne rummet den islamiske "Ikast Faith Camii Moské".

Dobbeltlamel-Fabrikken A/S

I 1960 etableres en produktion i Nygade med navnet Dobbeltlamel-Fabrikken A/S, som Ikast Møbelfabrik A/S herefter registrerede som binavn.

Ideen var, at lamellerne i en sengebund ophænges i elastikker, så sengebunden bliver mere eftergivende. Der var taget patent på løsningen, og Niels Bonde stod for produktionen.

Efter 4 år, hvor der blev tabt næsten 200.000 kr. stoppede produktionen, og binavnet blev afregistreret.

Fabrikkens lukning - Sagen mod Gunnar Tibergaard Nielsen

William Larsen skriver i et ikke dateret notat:

”Den 28/4-1970 kl. ca. 9,30 ringede revisor Laursen, Silkeborg, til fabrikens kontor, hvor jeg netop var til stede og omtalte en faktura vedrørende et firma i Tyskland. Tibergaard Nielsen kunne ikke gøre rede for denne faktura og blev mere og mere nervøs. Da samtalen var sluttet, spurgte jeg T. N. ”Hvad er der med denne faktura, hvorfor sælger vi varer på den måde. T. N. tog sig til hovedet og sagde omtrent ordret: Nej Larsen det er ikke blot denne faktura det drejer sig om, det er millioner, det hele er brudt sammen for mig, familie m.m. og jeg har flere gange tænkt på at tage mit eget liv. Ja sådan lød T. N.’s tilståelse.”

Det var starten på den sag, der skulle involvere Tibergård Nielsen, revisor Poul Laursen, Ole Vestergaard-Poulsen, William Larsen og deres 2 sønner i bestyrelsen.

Straks den 28. april 1970 blev der holdt møder med resten af bestyrelsen, banken og revisor. Tibergaard erkendte at have udstedt fiktive fakturaer for ca. 1,2 mio. kr. og at have opskrevet lageret med 0,3 - 0,4 mio. kr. Balancen blev gennemgået med revisoren, og man vurderede, at selskabet stadig var solvent. Det blev derfor besluttet at fortsætte driften og at lade Tibergaard deltage i Møbelmessen i Bellacentret nogle dage senere for at prøve at redde firmaet igennem krisen.

Efter hjemkomst fra møbelmessen gik WL og et par svende i gang med optælling af varelagrene. Det blev herefter vurderet, at lageret var optaget 1,8 mio.kr. for højt i balancen. Ukurante varer for et større beløb var vurderet som værende kurante, bl.a. var finer i småstykker, der ikke kunne indgå i produktionen, vurderet som kurante.

Bestyrelsen besluttede på denne baggrund, at der ikke var grundlag for at fortsætte virksomheden. Tibergaard blev politianmeldt og fængslet. Den 29. maj 1970 trådte selskabet i likvidation.

Under sagen erkendte Tibergaard, at han havde forud faktureret ikke leverede leverancer. Kontorpersonalet forklarede, at Tibergaard hver gang kom med et koncept til fakturaen. I starten var det hele ordrer, der var klar til levering. Senere blev det indgåede ordrer og endnu senere forventede ordrer eller blot lovede rammeordrer.

Fakturaen blev dateret og bogført men ikke sendt til kunden. Ved varens forsendelse blev fakturaen på ny dateret og sendt til kunden. Ved delleverancer blev disse manuelt afskrevet på den oprindelige faktura, så der altid var styr på, hvor meget der var forudfaktureret.

Tibergaard forklarede ligeledes under sagen, at der ikke havde fundet en total lageroptælling sted siden 31. december 1964. Ved hvert hel- eller halvårsregnskab siden vurderede han lagerets størrelse men skelede også til, at resultatet kunne blive som bestyrelsen ønskede.

Under sagen konstaterede Kriminalpolitiets Rejsehold, at de for meget fakturerede beløb fra 1965 til 1969 i alt udgør 1.600.979 kr. og, at varelagrene har været opskrevet hvert år. Ved udgangen af 1969 var opskrivningen 206.632 kr. I alt udviste regnskaberne et overskud, der var 1.807.611 kr. bedre end det reelle resultat.

Regnskaberne for de 5 år har udvist et overskud på 1.067.526 kr., hvor det virkelige resultat var et underskud på 740.085 kr.

Direktion og bestyrelse har godkendt regnskaberne, der er revideret af en statsautoriseret revisor. Regnskaberne kunne derfor uden problemer danne grundlag for at få øget kreditterne i banken og til at få en eksportkredit garanti. De har ligeledes dannet baggrund for udbetaling af tantieme til Tibergaard.

Tibergaard forklarede under sagen, at han har mistet overblikket over selskabets økonomiske status, og at han troede, at der havde været overskud i perioden.

Gunnar Tibergaard Nielsen idømmes 2 års fængsel for bedragerierne.

Efter denne sags afslutning blev der rejst tiltale mod Ole Vestergaard-Poulsen og William Larsen og deres 2 sønner, Kaj Vestergaard-Poulsen og Helmer Larsen, der alle sad i bestyrelsen.

De blev tiltalt for ikke at have ført fornødent tilsyn med virksomheden, så Tibergaard kunne forvanske selskabets bogholderi, så det udviste et for godt resultat, og at selskabet måtte træde i likvidation. Kaj og Ole Vestergaard-Poulsen samt Helmer Larsen blev frikendt. William Larsen fik en bøde på 5.000 kr. WL fik bøden for ikke at have ført tilstrækkeligt tilsyn med aktivernes tilstedeværelse og bl.a. at have underskrevet varelageropgørelserne uden at kontrollere dem.

Efter disse sagers afslutning kunne sagen mod statsautoriseret revisor Poul Laursen, Silkeborg indledes i 1974. Sagen har først været behandlet i FSR's Responsumudvalg. I retten blev han anklaget for ikke at have revideret fabrikkens regnskaber tilstrækkeligt i perioden fra 1965 til 1969.

Revisor erklærede sig uskyldig og blev frikendt, bl.a. da han har udarbejdet en revisionsplan for selskabet, og den var i fuld overensstemmelse med "god revisionssskik".

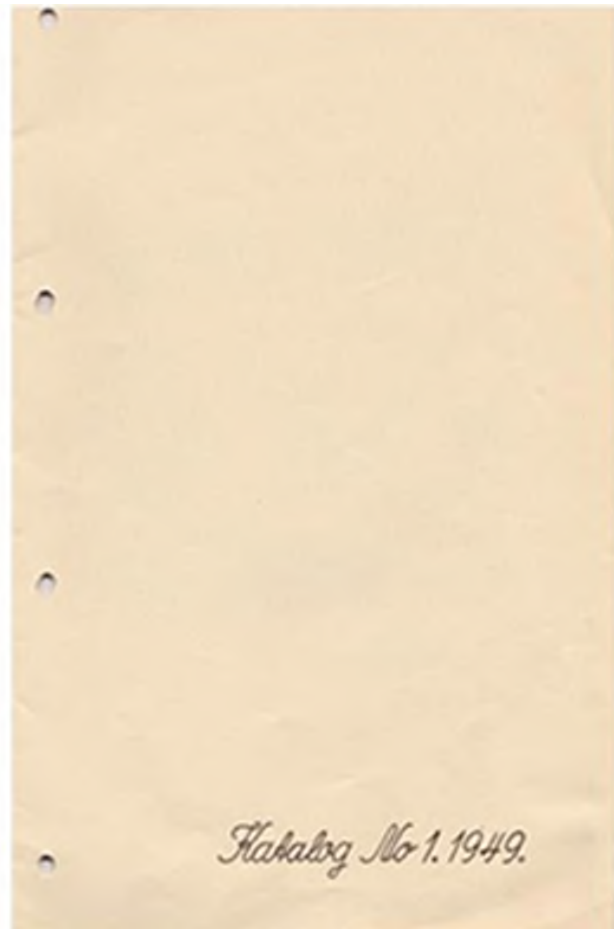
4 år efter sagens start er den endeligt afsluttet.

Bilag: 1. Katalog nr. 1. 1949
2. Ansatte ca. 1958
3. Økonomioversigt 1963 – 1966
4. Svendeprøve 1953

Tekst: Frank Artved. 2017.

Kilder: Oplysninger fra:
Bjarke Skovgaard Andersen, Eigil Nielsen, Kurt Larsen, Jens Arne Krøjgård Poulsen, Familie til de involverede.
William Larsen, ikke publiceret hæfte: WL a/s fra start 1/10-33 - 1/10 1985.
Foto fra 1 - 188
Google-søgninger på Tibergaard, der viser at hans møbler sælges på auktioner for op til over 10 - 20.000 kr.
Ikast Avis, Herning Folkeblad, Silkeborg Avis: Diverse udklip fra hele perioden.
Jysk Aktuelt 27.02.1963.
Kompass. Indeks over Danmarks Industri og Næringsliv. 7. udgave København 1967.
Telefonbog, vejvisere, skatte- og adressebøger for Ikast.
Arkivalier online:
Kirkebøger Ikast Sogn og Ring Sogn,
Folketælling Ikast 1940,
Digitaliserede tingbøger Ikast, Suderbæk By.
9. Alm. Vurdering pr. 1/10 1945 Ikast Kommune.
Bernhard Larsens udklipsmappe: Ikast ved Nytaarstid 1945-46, Smaatræk fra besættelsearene.
Herning Folkeblad 1946.
Udbudsmateriale i forbindelse med salg af Hjemmeværnsgården, Ikast. Januar 2014.
Ikast Møbelfabrik A/S, Ikast. Driftsregnskab og status pr. 31. december 1966.
Ikast Møbelfabrik A/S, Ikast. Genpart af revisionsberetning for 1966.
Diverse analyser og oversigter udarbejdet af selskabets revisor for året 1966.
Udskrift af retsbogen for straffesager for retten i Ikast: Anklagemyndigheden mod Gunnar Tibergaard Nielsen.
Udskrift af dombogen for straffesager for retten i Ikast: Anklagemyndigheden mod Gunnar Tibergaard Nielsen.
Rigspolitichefen, Rejseafdelingen Rapport vedrørende Gunnar Tibergaard Nielsen.
Et ikke dateret notat fra William Larsen.
Tilsgivelse om at møde i Retten i Ikast samt Anklageskrift mod:
I Ole Vestergaard-Poulsen, II William Larsen, III Kaj Vestergaard-Poulsen,
IV Helmer Larsen

Bilag nr. 1: Katalog nr. 1. 1949:

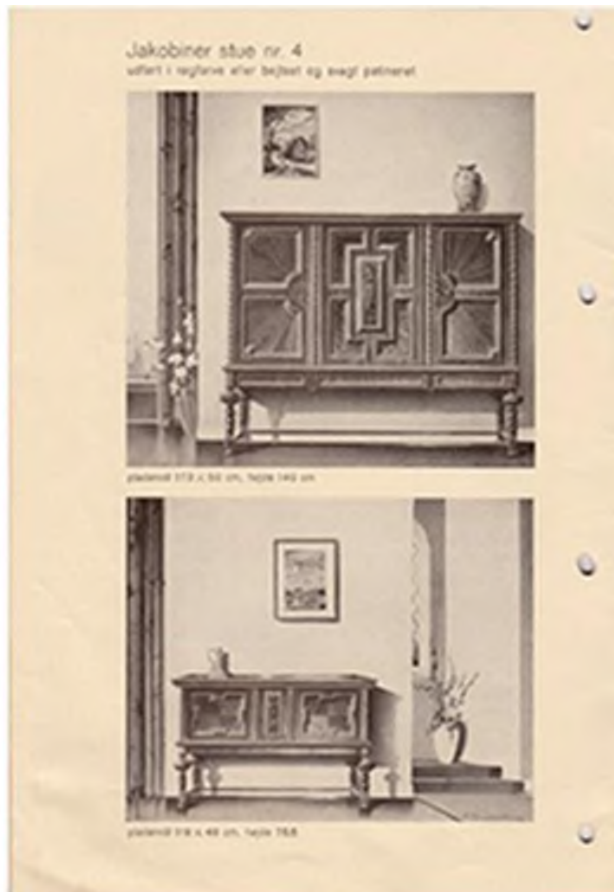

Kødet vi herved fremsender vort katalog, det første i rækken, håber vi at have afhjælpet et savn på dette område. Det står os klart, at siden for møbelsalg har ændret sig en del, hvorfor vi gerne vil gøre mest muligt for at yde vore kunder den bedste service.

Et sådant katalog kan selvfølgelig ikke give det rette indtryk af vore modeller, men vi tør garantere Dem, at De ikke vil blive skuffet ved modtagelse af en af vore stuer, som i realiteten er skønnere end disse aftryk kan udvise. Vort kvalitets er absolut prima og udført under de mest moderne forhold på vore værksteder og vore materialer er alle udvalgte, kødet vi hylør princippet: „Det bedste er ikke for godt“, og herved undgår vi de altid kedelige reklamationer.

I håb om, at De vil gøre flittig brug af dette vort katalog, skal vi meddele Dem, at enhver ordre, stor eller mindre, som vi måtte modtage fra Dem, betragter vi som en adressat af ekspedens bedst muligt.

Med hilsning
Ikast Møbelabrik M/S

plademål 220 x 55 cm, højde 81 cm

plade 180 x 100 cm m. hult, eller sørguldet

renaissance spisebue nr. 1

plademål 183,5 x 47 cm, højde 118 cm

plade 127 x 87 cm, højde 82 cm

plade 218 x 87 cm, højde 77 cm

plade 182 x 100 cm, højde 78,8

renaissance opholds- og dagligstue nr. 1

skab som spisebue nr. 1

stø. mål 188, sæde 160, rygplade 78 cm

plade 85, højde 83 cm

renaissance opholds- og dagligstue nr. 1
skab som spisestue nr. 1

plade 208 X 87 cm, højde 77 cm

såle mål 190, sæde 160, ryghøjde 79 cm

plade 182 X 100 cm, højde 75,5

plade 85, højde 53 cm

opholds- og dagligstue nr. 5

såle 180, sæde 160, ryghøjde 87 cm

ryghøjde 87 cm

plade 187 X 85 cm, højde 120 cm

plade 180 X 100 cm

Bilag 2: Ansatte ca. 1958

Nr:	Navn	Adresse	Bemærkninger
1	NN	Mindegade/Nørregade	Lakarbejder, døvstum
2	Axel Hansen		
3			
4	Knud Resen		til Winge Møbler
5	Laurids Bredvig		
6			
7	Gunnar Lillelund		
8			
9	Lars Peter Meldgård		
10	Palle Pallesen	Suderbæk	Død
11	Erik Pedersen		Død, gift med ekspeditrice i "Spin Mode"
12			
13	Ib Nielsen	Villavej	
14			
15	Kurt Mikkelsen		død
16			
17			
18	Niels Søndergård	Faurholt	Død, enke bor Villavej, udlært IM 1953
19	Poul Erik Thomsen	Præstevænget	Død, selvstændig tømremester.
20	Henning Nielsen		Far var cementstøber i Nørregade, f. ca. 1943
21			
22	Søren Garsdal	Jørgen Krogs Vej	
23			
24			
25	John Mikkelsen	Bording	Søn af vognmand i Tulstrup

Bilag 3: Økonomi oversigt 1963 - 66

Ikast Møbelfabrik A/S, Ikast.

Skematisk oversigt over produktion, omkostninger og nettofortjeneste.

	1963:		1964:		1965:		1966:	
	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%	Kr.	%
Produktion	2.438.000	100	3.425.000	100	4.102.000	100	4.140.000	100
Materialeforbrug	895.000	37	1.378.000	40	1.618.000	39,5	1.514.500	36,6
Direkte arbejds løn	473.000	19	649.000	19	771.000	18,8	794.500	19,2
Driftsomkostninger	270.000	11	461.000	13	532.000	13,0	647.000	15,6
Administrationsomkostninger excl. emballage, salgspro- vision, tantieme samt veder- lag til direktion og besty- relse	96.000	4	127.000	4	116.000	2,8	188.000	4,5
Renter og disconto	73.000	3	120.000	4	156.000	3,8	164.000	4,0
Afskrivninger	92.000	4	138.000	4	130.000	3,1	115.500	2,8
I alt udgifter	1.899.000	78	2.873.000	84	3.323.000	81,0	3.423.500	82,7
Nettofortjeneste	539.000	22	552.000	16	779.000	19,0	716.500	17,3
Herfra går emballage og provision til sælgere og tantieme til driftsleder	197.000	8	249.000	7	272.000	6,6	275.000	6,6
Til disposition	342.000	14	303.000	9	507.000	12,4	441.500	10,7

I møbelfabrikens regnskab for 1966 fremkommer de 441.500 kroner således:

Gage til direktør William Larsen	27.000
Gage til direktør O. Vestergaard Poulsen	18.000
Vederlag til Helner Larsen og K. Vestergaard Poulsen	4.000
Aktieselskabsskatter	114.200
Forøgelse af afskrivning på varelager	48.800
Nettofortjeneste i møbelfabriken	229.500
	Kr. 441.500

Bilag 4: Svendep prøve 1953

Niels Søndergaard var i lære på Ikast Møbelfabrik fra 1949 til 1953. Som svendestykke lavede han et barskab i nød. Her hans svendestykke, svendebrev og en tegning der viser svendepørens forløb.

Ikast Trædrejeri/Trædrejeriet

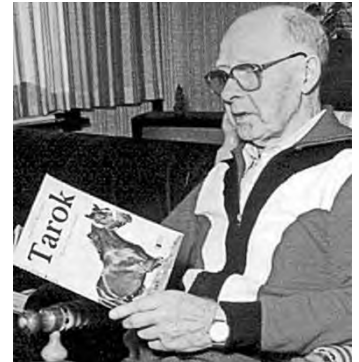
Harry Linnebjerg Nielsen

af Frank Artved

Harry Linnebjerg Nielsen er født i Kølør, Rind Sogn, i 1916. Hans mor døde, da han var lille, derfor boede han en del hos bedsteforældrene i Ikast.

Efter skoletiden kom han ud at tjene i landbruget, han arbejdede som murer-arbejdsmand i København, i brunkullene i Søby og som skovarbejder i Sverige, inden han i 1963 kom ”hjem” til Ikast.

Han havde fået leddegigt og følte derfor, at han måtte tilbage til Danmark, hvor han var bedre dækket med sygekasse mv.

Harry Linnebjerg Nielsen 1999
(Privat foto)

Han etablerede sig med et lille trædrejeri i kælderens Villavej 22, hvor han boede. I begyndelsen var det vel mest, hvad man kunne kalde husflid – måske i en lidt større målestok. Han lavede en del mindre brugs- og pyntegenstande til hjemmet bl.a. forskellige hylder, skåle, fade, pibestativer mv. Herudover lavede han også lidt større inventargenstande f.eks. fodskamler, gyngestole og spinderokke. Reparation af spinderokke og gyngestole udførte han også.

Den 1. januar 1970 flyttede virksomheden til Skolegade 45 i lokaler, der var blevet ledige hos Midtjysk Møbelfabrik.

Annoncer i forskellige medier:

Julegaver i TRÆ
DET ER GODE GAVER ...

Krydderihylder i flere modeller - store og små tallerken-rækker - skåle, fade, bakkere og tallerkener til mange formål. — Tobakstønder, cigaretbægre, pibestativer, figurer, fodskamler, amagerhylder og m. m.

Gamle spinderokke og gyngestole.

Trædrejeriet
KÆLDEREN - VILLAVEJ 22 - IKAST

Ikast Avis 18.12.1964

Gyngestole
brugte samt nye i afsyret eg. Gamle spinderokke på lager.

Trædrejeriet,
Villavej 22, Ikast.

Ikast Avis 22.08.1965

Trædrejeriet
Villavej 22
FLYTTET 1. JANUAR TIL SKOLEGADE 45.
(Midtjysk Møbelfabrik).

Egemøbler rep. og afsyres. - Alt indenfor hånddrejning udføres. - Rep. af spinderokke, gyngestole m. m.
Nye gyngestole på bestilling.
Godt nytår ønskes alle mine kunder. - Venlig hilsen
H. LINNEBJERG NIELSEN.

Ikast Avis 29.12.1969

Ikast Trædrejeri
v. H. Linnebjerg
Skolegade 45 - Ikast - Telefon (07) 15 30 49

Hvem Hvad Hvor i Ikast
Storkommune 1970.

IKAST
TRÆDREJERI
v/Harry Linnebjerg Nielsen
SKOLEGADE 45
7430 IKAST
TLF. (07) 15 30 49

Ikast Vejviser Mostrup 1976

Firmanavnet blev nu ændret fra Trædrejeriet til Ikast Trædrejeri v/Harry Linnebjerg Nielsen. Bemærk det helt ændrede logo.

På et tidspunkt må produktionen være blevet mere industriel, for han fik en møbelfabrik som kunde. Det må antages, at kunden var Midtjysk Møbelfabrik. Produktionen bestod af underleverancer til møbelfabrikken, fremstilling i hundredvis af gyngestole og reparation og afsyning af gamle egetræsmøbler. Om han havde ansatte vides ikke, men det må antages, at leverancerne til møbelfabrikken har krævet hjælp.

Omkring 1980 havde virksomheden adresse på Nørregade 11 A. Da han solgte virksomheden i 1983, for at gå på pension som 67 årig, var virksomhedens adresse Lassonsvej.

Køberen af virksomheden i 1983 var Henrik Jensen, der ændrede navnet til ITM Ikast Maskinsnedkeri A/S og senere flyttede den til Thrigesvej 6, hvor den stadig ligger.

Harry Lindebjerg Nielsen døde som 83 årig i 1999, og han ligger begravet på Ikast kirkegård.

Tekst: Frank Artved

Kilder: Arkivalier online: Kirkebog Rind Sogn og Ikast Sogn
Artikler i Herning Folkeblad 30.01.1996 og 25.09.1999
Annoncer i Ikast Avis, Hvem Hvad Hvor i Ikast storkommune, Ikast vejviser Mostrup

ITM Ikast Maskinsnedkeri

af Frank Artved

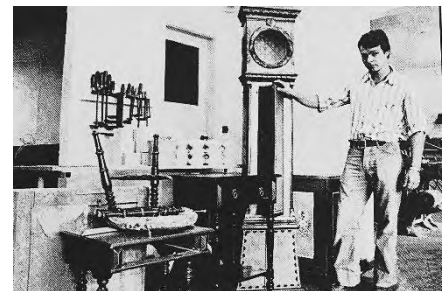
ITM Ikast Maskinsnedkeri er en fortsættelse af Ikast Trædrejeri v/Harry Linnebjerg.

Da Harry Linnebjerg valgte at gå på pension i 1983, solgte han sin virksomhed på Lassonsvej til Henrik Jensen.

Henrik er oprindeligt fra Herning, men han flyttede med sin mor til Ikast da han var ca. 11 år gammel. Allerede i 13-14 årsalderen viste han, at han ville have med møbler at gøre. I den alder startede han i sin morfars garage på Givskovvej med at afsyre og male møbler i almuefarver. Hans annoncer under "Det lille marked" i Herning Bladet gav gode resultater, og han tjente godt på sin lille virksomhed.

Da Henrik tog over efter Harry Linnebjerg, var han 20 år gammel og nyuddannet maskinsnedker fra Kildsgaard i Bording.

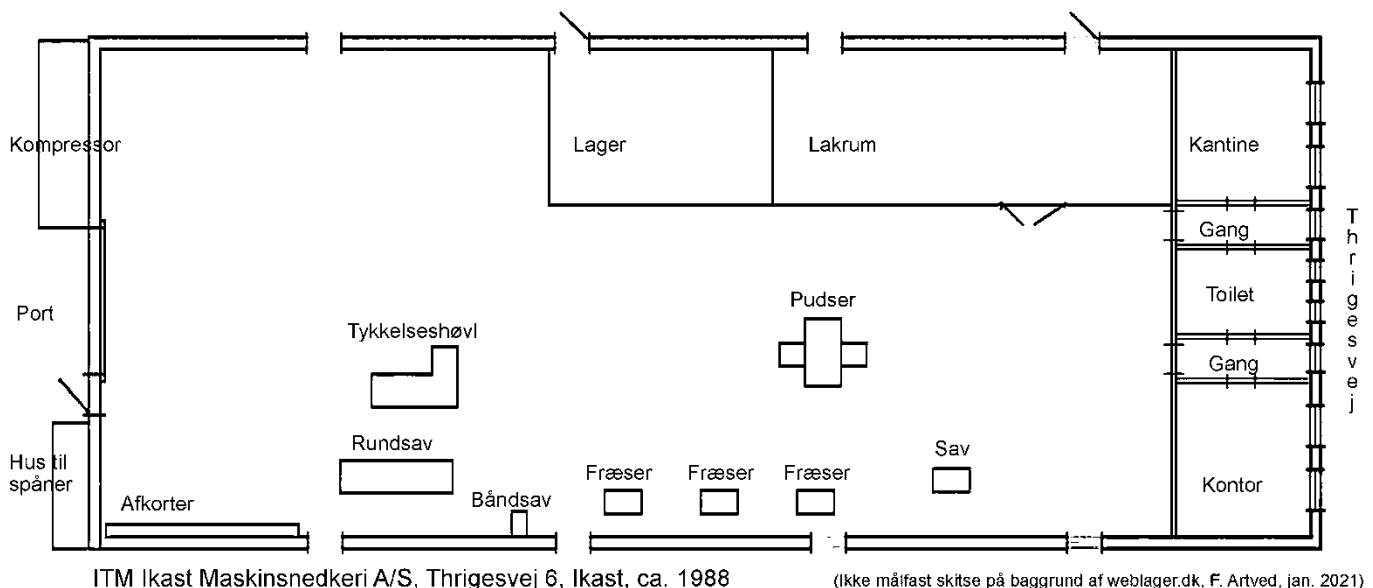
Firmanavnet blev ændret til "Ikast Trædrejeri og Maskinsnedkeri v/Henrik Jensen". Den gedigne håndværkstradition fra tidligere skulle føres videre. Harry Linnebjerg hjalp ham i starten især med trædrejningen, som Henrik ikke var uddannet i. Henrik fortsatte også med renovering og almuemaling af gamle møbler. Nogle af de tidlige opgaver var renovering af et skab fra 1700 tallet, et gammelt bornholmerur og en antik skrivepult.

Henrik Jensen i sit værksted
(Herning Folkeblad 1983)

Han fremstillede også nye møbler i gammel stil. Det var både tobaksskabe, skrivepulte og skabe til vægure mv. Fra starten var planen herudover at satse på underleverandørarbejde indenfor maskinsnedkeriet.

Det gik hurtigt for ITM på det tidspunkt. Allerede 5 år efter starten flyttede ITM til nye lokaler. ROTA A/S havde opført en værkstedsbygning på 554 m² på Thrigesvej 6 i Ikast. Denne bygning lejede ITM.

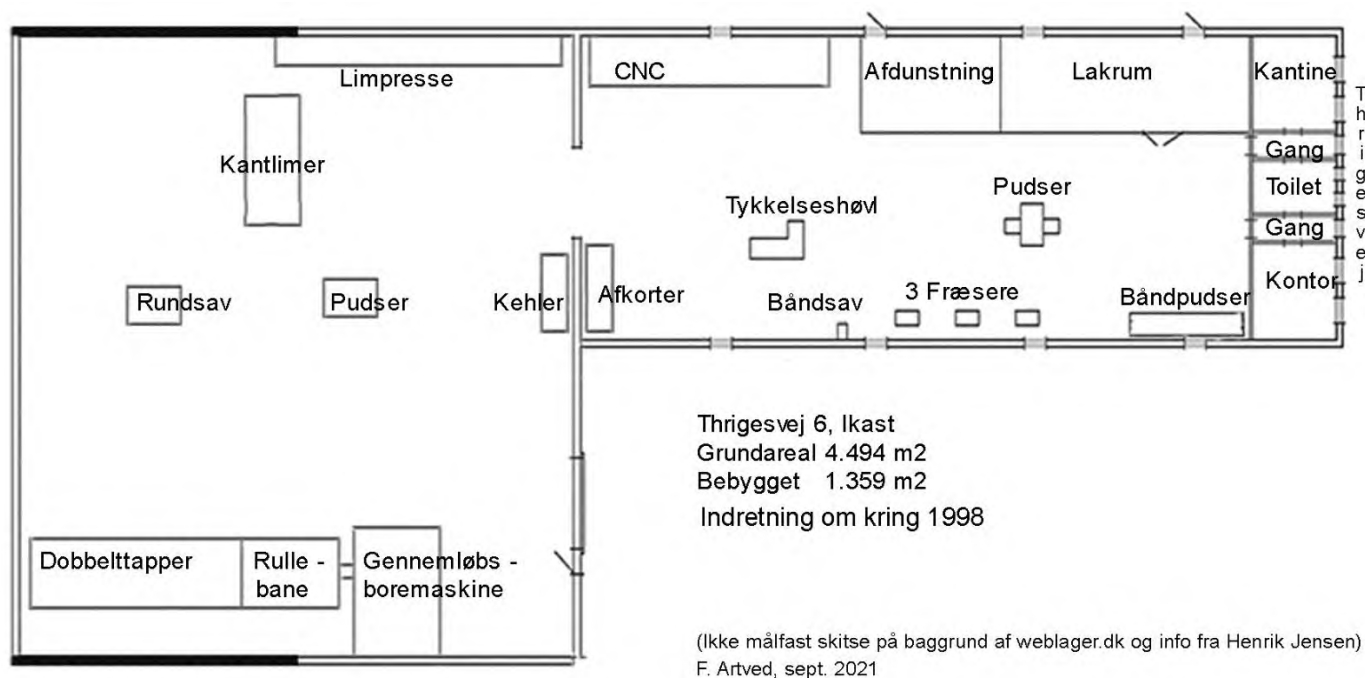

ITM Ikast Maskinsnedkeri A/S, Thrigesvej 6, Ikast, ca. 1988

(Ikke målfast skitse på baggrund af weblager.dk, F. Artved, jan. 2021)

Det gik stadig fremad for ITM. I 1992 blev der bygget en hal på 405 m² og i 1995 endnu en hal på 398 m², så der i dag i alt er 1.359 m² under tag.

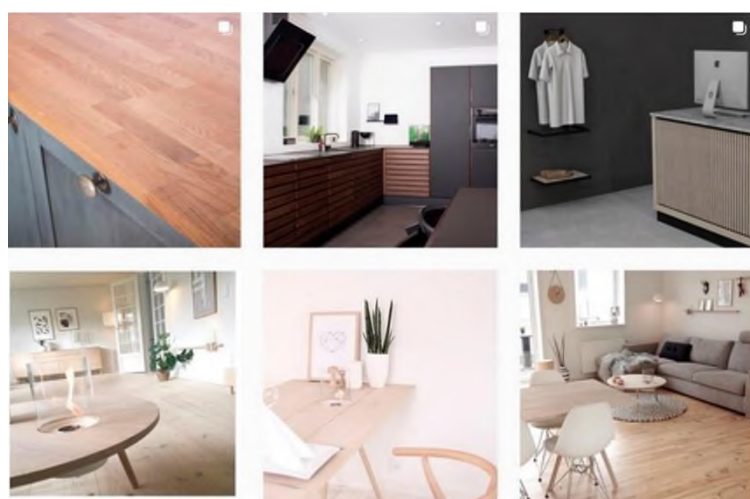

Undervejs blev den personlige virksomhed i 1993 omdannet til et aktieselskab, der fik navnet ITM Ikast Maskinsnedkeri A/S. Året efter skete der en ændring i selskabsstrukturen, idet Henrik købte et andet selskab, som fik navnet ITM Ikast Maskinsnedkeri A/S, og det hidtidige selskab fik navneændring til 6.9.1994 ApS. Dette selskab blev nu den juridiske ejer af ITM.

Omkring årtusindeskiftet gik det stadig godt for ITM. Med ca. 15 mand tilknyttet kom antallet af fuldtidsansatte op på ca. 10 mand. Heraf var der 3 fastansatte damer og 2-3 løst ansatte. Det var damer, der fra tekstilindustrien var vant til et højt arbejdstempo, så de var gode til "pillearbejdet" som f-eks. at sætte glas og glaslister i låger til vitrineskabe. Det, at der nu var kvinder på arbejdspladsen, skabte et helt andet arbejdsmiljø.

I 1999 købte selskabet ejendommen på Thrigesvej.

I de år var der stadig en lang række virksomheder i træindustrien. De opbyggede et godt samarbejde, hvor man kunne hjælpe hinanden. Når en havde fået en ny ide, gik den hurtigt videre til de andre. De både købte og solgte til hinanden, og havde sociale arrangementer sammen.

Eksempler på ITM's møbeldesign. (Kilde: ITM-Ikast.dk)

Produkterne hos ITM blev undervejs ændret, så møblerne i gammel stil er udskiftet med specialinventar og møbler til butik, restaurations- og hotelbranchen samt til køkken- og møbelindustrien i et moderne design.

Der produceres både skranker, diske og køkkenlåger i alt fra massive træsorter til møbelplader med finér, laminat og melamin og også med malede overflader.

Der var nu så stor aktivitet, at ITM måtte leje sig ind forskellige steder i Ikastområdet.

Det var korttidslejemål, der kunne opsiges, når aktiviteten igen var faldet.

ITM havde frem til finanskrisen i 2008 en lang række år med gode resultater.

ITM tilbyder kompetencer inden for indretning og møbeldesign, så det optimale møbel leveres både til private og til virksomheder. Det rigtige håndværk er i højsædet.

ITM er underleverandør til køkkenfirmaer og virksomheder, der tilbyder indretning af forretninger, restauranter og andet. En af de store kunder gennem alle årene er Østergaard Interieur A/S, der leverer et udvalg af møbler og inventar til restauranter, cafeer, pizzeriaer, kroer og andre professionelle brugere. Et eksempel herpå er leverancen af barområdet på Café Nøhr i Ikast.

ITM på Thrigesvej 6, Ikast

Dobbelttapper

CNC styret overfræser

Kantlimer

(Foto: F. Artved)

(Fotos 2021)

Ud over underleverancerne har Henrik nu også en egen møbelserie "Wood Junkie". Den er designet af hans søn Jonas, der er uddannet møbelsnedker. Wood Junkie: Afhængighed af enkle møbler, der interagerer.

Eksempler på Wood Junkies design. (Kilde: woodjunkie.dk)

Der er skabt et mærke med tidløse møbler i den nordiske, enkle stil, der er smarte, skåret ind til benet, uden overflødige detaljer og mulighed for at forbrugeren kan interagere med designet.

Efter finanskrisen i 2008 har ITM's marked været svagt. Bemandingen er reduceret til 2-4 mand. Det har medført tilsvarende svage regnskabsmæssige resultater.

Under Corona pandemien i 2020/21 har ITM været hårdt ramt, idet virksomheden leverer en del til restaurationsbranchen, som har haft det vanskeligt under pandemien.

Tiden har været udnyttet til ombygning og nye tiltag. Sønnen Jonas har designet en køkkenserie "Koeck" til private, og et showroom til serien er under indretning.

Markedet er nu bedre end ITM har set det længe, så det forventes, at driften bliver positiv igen.

Tekst: Frank Artved, okt. 2021

Kilder: Samtale med og mail fra Henrik Jensen, sept./okt. 2021
Herning Folkeblad artikel 1983
www.ITM-Ikast.dk
www.woodjunkie.dk
www.weblager.dk
CVR: Årsrapporter og registreringer

JO Møbler v. Jørgen Overgaard

af Ester Bukhave

Jørgen Overgaard er født 18/6 1945 i Ikast. Udlært møbelsnedker på Ikast Møbelfabrik 1965

Efter endt læretid og efter at have været soldat fik Jørgen Overgaard arbejde hos Niels B. Sørensen, først i lokalerne i Skalmstang, siden på den lille nybyggede fabrik på Navervej 1. Fabrikken producerede sofaborde, indskudsborde og urskiver i massivt træ med kakler.

Saturnvej 5
DK 7430 Ikast
Tlf. 07-15 23 35

Efter Niels B. Sørensens bratte død i 1970 overtog Jørgen Overgaard maskinerne og produktionen samt lejede værkstedet, efter at han i en kort periode havde styret fabrikken for enken. Jørgen Overgaard fik næringsbrev d. 2/7 1971 til at drive virksomhed på Navervej 1, i hvilken forbindelse han fremviste svendebrev indenfor snedkerfaget.

I 1972 købte Jørgen Overgaard sammen med sin far, Ejnar Overgaard og svoger, Per Krone en industrigrund på Saturnvej 5. I 1972/73 blev der bygget 366 m² værksted her. De havde da stadig rådighed over lokalerne på Navervej 1. Men året efter blev lejemålet opsagt, og lokalerne på Saturnvej 5 blev udvidet med yderligere 284 m² til i alt 650 m².

J.O. Møbler A/S med adresse Overgårdsvej 15 fik næringsbrev 17/11 1973.

Ud over produktionen af sofaborde og indskudsborde med kakler, som Jørgen Overgaard havde overtaget efter Niels B. Sørensen, begyndte han nu også at producere spiseborde med kakler midt i bordet samt spiseborde i syret eg uden kakler. Træsarterne var især teak, palisander og syret eg. Der blev arbejdet både i finer og massivtræ. Til sidst i perioden påbegyndtes også en produktion af fyrretræsmøbler.

Jørgen Overgaard stod for produktionen og Per Krone havde kontakten til kunder, pakkede og lagde kakler i.

På Navervej havde der kun været nogle få småmaskiner. På Saturnvej udvidedes maskinparken kraftigt. Der var normalt ansat ca. 6 mand på fabrikken på Saturnvej, men i perioder kunne der være op til 10-12 mand. Firmaet benyttede to faste sælgere (som også solgte andre møbler for andre fabrikker), en i Jylland og en på Sjælland. Desuden var der eksport til England.

I 1977 solgtes bygningerne og maskinerne til Per og Erik Andersen, PEA Møbler. Inden da var Per Krone gået ud af firmaet og fået arbejde på Fragtcentralen.

Jørgen Overgaard arbejdede hos PEA i en kort periode. Herefter arbejdede han en del år bl.a. på Sunds Møbelfabrik og hos Winge Møbler.

Tekst: Ester Bukhave, april 2020

Kilder: Oplysninger fra Jørgen Overgaard
Oplysninger fra Per Krone
Næringsprotokol. Herning Politikreds.
Weblager.dk. Saturnvej 5, 1 pk Suderbæk. (= parcel nr. 10 af 1ad)
Digitaliserede tingbog: Opslag 582/852 Saturnvej 5, Suderbæk 1pk.
Skøde 29/12 1972 til Jørgen Overgaard ¼, Per Krone ¼ og Ejnar Overgaard ½.
Skøde 13/3 1977 til Per Andersen og Erik Andersen.

Kristian Skjærbæk

Sverigesgades Tømrer- og Maskinsnedkeri

Sverigesgade 5, Præstevænget 115

af Ester Bukhave

Kristian Skjærbæk var født i Tulstrup i 1934. Han døde 1989.

Han blev udlært tømrer i 1951 hos sin farbror, tømrermester Frederik Skjærbæk i Kølkær og på Teknisk Skole i Herning. Han arbejdede herefter som svend i nogle år. I den periode byggede han Nygade 68 i Ikast som bolig til sig selv.

Den 15. oktober 1961 begyndte Kristian Skjærbæk som selvstændig tømrer i Ikast. Han havde lejet sin bror, Peder Skjærbæks, garage i Sverigesgade 5 til værksted.

Garagen lå (og ligger stadig i 2018) bag det nuværende Sverigesgade 6 ved siden af vandtårnet. (Husnumrene på Sverigesgade er siden ændret, så nr. 5 nu er nr. 6).

Kristian Skjærbæk
(Privat foto)

Garagen til Sverigesgade 5 (6).
Kr. Skjærbæks første værksted.

Ikast Avis 13/10 1961

Ikast Avis 9/2 1962

Ca. 1963 byggede han værksted og senere igen bolig til sig selv på Præstevænget 115.

Værkstedet Præstevænget 115

Boligen Præstevænget 115

Peder Skjærbæks hus, Sverigesgade

Kristian Skjærbæk har bl.a. haft tømrerarbejdet på flere parcelhuse i Ikast, på Ikasthallen, et motel i Vejle samt Svømmestadion i Viborg. Han stod også for den ret specielle overbygning på broderen Peders hus i Sverigesgade.

Ud over almindelig tømrervirksomhed drev han en produktion af bl.a. komponenter til Winge Møbler og saml-selv reoler. Han havde 2-10 ansatte – afhængigt af arbejdsopgaver.

Kristian Skjærbæk
Tømrer og Snedker
Præstevænget 115 - Ikast

Ikast Avis 27/12 1963

* Tilbud gives uden forbindelse
* på såvel nyt som reparationer...!
KR. SKJÆRBÆK
Tømrer og Bygningsnedker
Præstevænget 115 - Ikast - Telefon (071) 5 10 31.

Ikast Avis 8/10 1965

KRISTIAN SKJÆRBÆK
TØMRER OG SNEDKER
Præstevænget 115 - Telefon 15 10 37
•
Som alle karstenerester og træ-
tilbehør repareres store og små udgifter

Hvem Hvad Hvor i Ikast storkommune 1971

Kristian Skjærbæk med sin førerhund. (Privat foto)

Kristian Skjærbæk, der havde sukkersyge, blev i 1976 blind og måtte opgive virksomheden. Han fortsatte dog en tid herefter med selv at stå i værkstedet og save op for Winge Møbler efter at have fået nogen til at indstille saven for sig.

Broderen Peder var meget bekymret for, om han kom til skade, da han næsten ikke kunne se, men der skete heldigvis ingen uheld.

Værkstedet og privatboligen på Præstevænget 115 blev senere solgt til naboen Winge Møbler.

Kristian Skjærbæk var meget aktiv for at forbedre blindes forhold og var kasserer for Dansk Blindesamfund i Ringkøbing Amt i mange år.

Tekst: Ester Bukhave 2018

Foto: Hvor andet ikke er anført: Frank Artved 2018

Kilder: Peder Skjærbæk, Ikast (bror)
Britta Kviesgaard (datter)
Tømrer- og snedkermester Erik Larsen, Tulstrup.
Ikast Avis. Nekrolog 18/9 1989.
Ikast Avis. Div. annoncer.
Hvem Hvad Hvor i Ikast Storkommune. Vejviser. 1971.

Laurids Pedersen, Ikast A/S

af Frank Artved

Laurids Bak Pedersen er opvokset i Skygge, Engesvang. Han blev uddannet indenfor snedkerfaget og fik som 29årig næringsbrev indenfor handel, håndværk og industri i 1974. Hvor han er uddannet, har arbejdet og hvad han lavet efter han fik næringsbrev er ikke afklaret.

Højris Alle 89, Ikast
(KB Danmark set fra luften)

Han overtager muligvis produktionen efter Kristian Skjærbæk, da denne blev blind og måtte opgive sin virksomhed i 1976.

Han får værksted i lejede lokaler hos Zülau på Grøddevej 25 E, her bor han i nogle år, inden han i 1987 flytter til større lokaler på Højris Alle.

I 1987 stifter han også Laurids Pedersen, Ikast A/S og lejer sig ind på Højris Alle 89, i hallen bagerst th. på 1.895 m2.

Her HAMO netop er flyttet ud.

Produktionen består af reoler i fyrretræ, og andre hermed beslægtede produkter.

Laurids Pedersen, Ikast A/S får ret hurtigt fat på markedet, så aktiviteterne udvikler sig positivt.

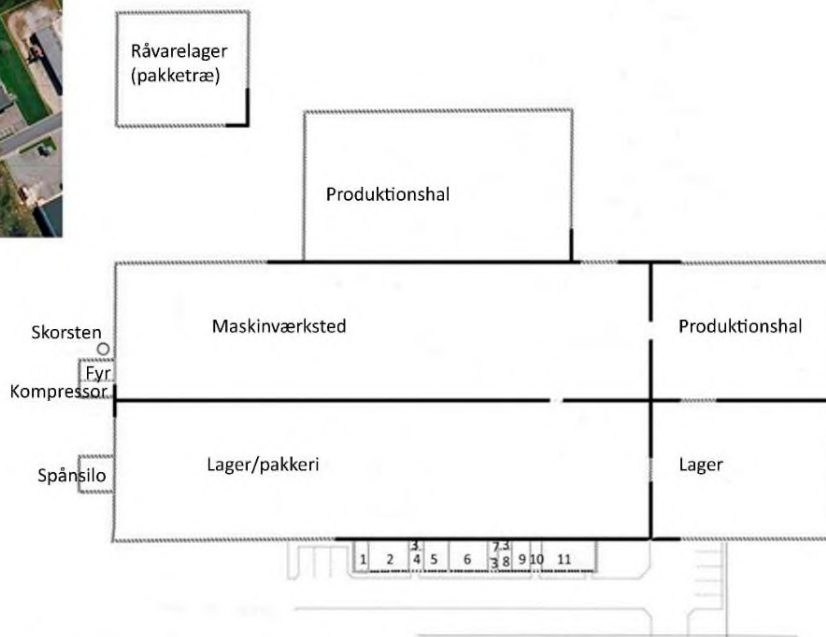
I løbet af få år får selskabet behov for mere plads. I 1992 bliver der derfor bygget en helt ny fabrik på Smedevej 14, Ikast. Her bygges produktionshal, lager, personalerum og administration i alt næsten 4.700 m2.

KB: Danmark set fra luften. 2006

Administration og personale:

- 01 Arkiv
- 02 Bogholderi
- 03 Toilet
- 04 Gang
- 05 Kontor
- 06 Mødelokale
- 07 Bad
- 08 Forrum
- 09 Garderobe
- 10 Gang
- 11 Kantine

Smedevej 14, Ikast, 2001. (Ikke målfast skitse. F. Artved)

Efter weblager.dk

I 1993 etableres et nyt selskab ”Handelsselskabet af 1/9 1993 ApS”, hvis aktivitet er engroshandel med træ, trælast og byggematerialer.

Produktionen består stadig af reoler i fyrretræ, og andre hermed beslægtede produkter. Den eneste kunde er Åge Schultz’ Scandinavia Production Group i Silkeborg.

Den positive udvikling fortsætter. Der er pæne resultater (se bilag 1) og medarbejderstaben kommer op på 20 mand. Der bygges løbende yderligere produktionshaller og lager til, så der i 2001 er over 7.200 m² bebygget.

I årene omkring årtusindeskiftet er fyrretræsbranchen inde i en krise. Det betyder at Laurids Pedersen, Ikast A/S medarbejderstab og resultater falder. Selskabet har to år med underskud. Situationen retter sig, så der kommer et par år med lidt bedre resultater.

I 2006 er det galt igen. På grund af markant stigende priser på træ, som det først forskudt var muligt at overvælde på salgspriserne, kommer selskabet ud af året med underskud.

I begyndelsen af 2007 så det igen bedre ud for firmaet, omsætning og salgspriser udviklede sig positivt. Markedet udviklede sig imidlertid stærkt negativt, og firmaet mistede de to mest betydningsfulde kunder i løbet af året.

I år 2000 havde Åge Schulz solgt Scandinavia Production Group til en storkunde. Han forblev som direktør til 2002, men det betød, at Laurids Pedersen på sigt mistede sin største kunde.

Dermed forsvandt produktion og omsætning forsvandt, og varelagrene havde ikke længere den samme værdi, så man måtte nedskrive dem med betydelige beløb. Man kom derfor ud af året med et stort negativt resultat, og egenkapitalen var næsten helt væk.

Et forsøg på at rette situationen op med tilgang af nye kunder lykkedes ikke og aktivitetsniveauet og resultaterne i 2008 var ikke tilfredsstillende. Der blev derfor afsagt et konkursdekret i 2009 og selskabet blev endeligt opløst i 2010.

Selskabets ejendom på Smedevej 14, Ikast, blev i 2010 overtaget af et finansieringsselskab, der udlejer ejendommen til erhverv.

Bilag 1 viser årets resultat og antal ansatte grafisk 1992/94 - 2007.

Tekst: Frank Artved, april 2020

Fotos: KB Danmark set fra luften

Kilder: CVR registreringer og regnskaber

Byggesager i weblager.dk

tinglysning.dk

Arkivalier online: Kirkebøger

Telefonbøger fra perioden

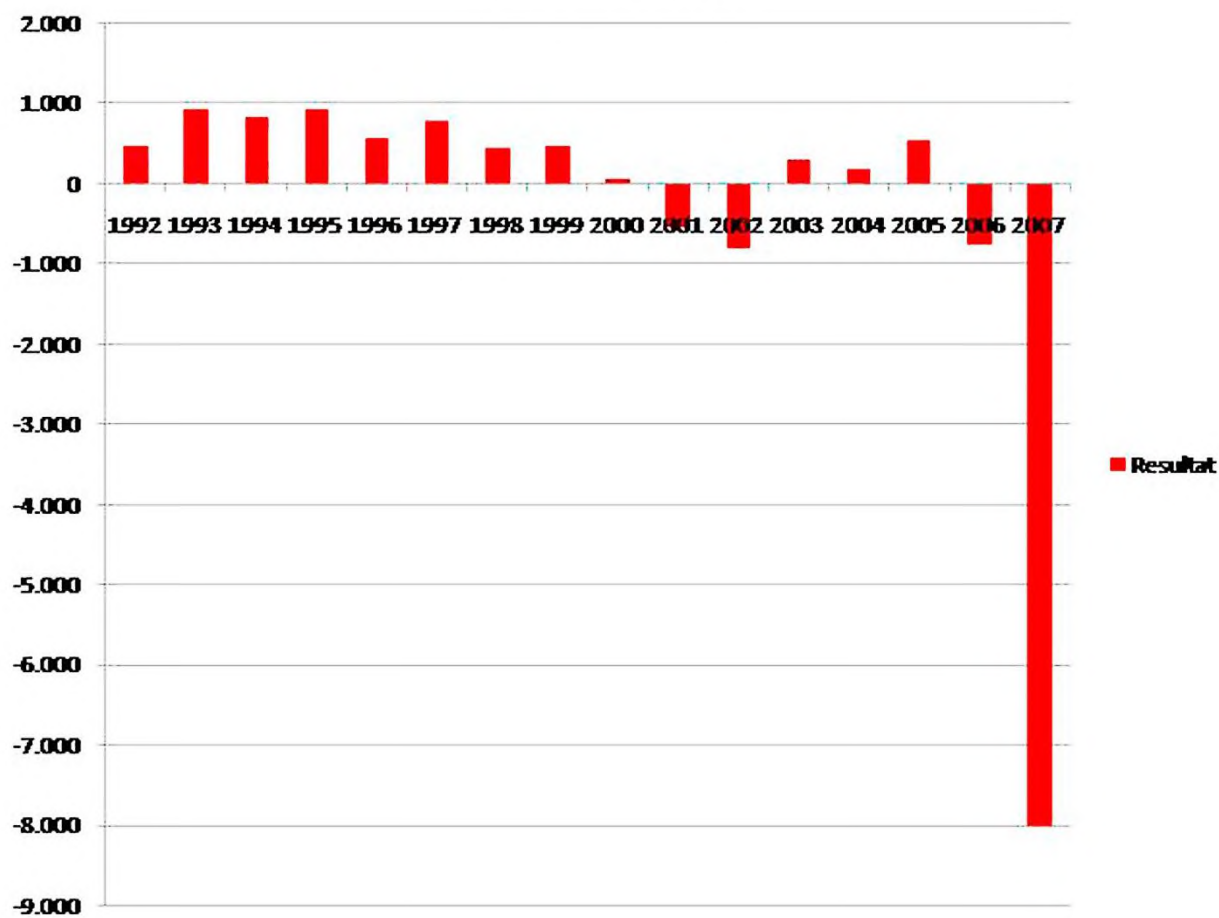
Herning Politikreds: Næringsprotokol B409

Ikke offentliggjort notat fra tømrer- og snedkermester Erik Larsen, Tulstrup.

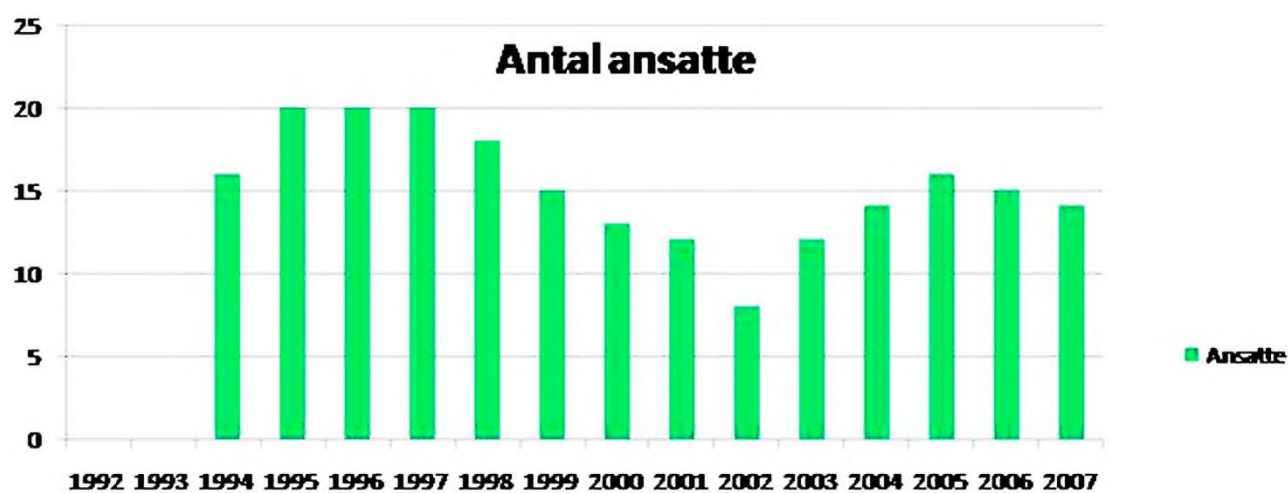

Bilag 1

Årets resultat

Antal ansatte

I/S Midtjydsk Møbelfabrik v. N. P. Sørensen & Co.

af Ester Bukhave

Niels Peter Sørensen er født 1910 i Grønbæk. Han blev gift 1932 i Christianshede Kirke med Anna Gjørret, datter af gårdejer og ejendomshandler Peder Gjørret, Bording

I 1930'erne var han møbelhandler og møbelsnedker i Bording. I november 1938 købte N. P. Sørensen Bredgade 30, Ikast af tømrermester Thomas Hesselvig og indrettede sig her med maskinsnedkeri og møbelforretning.

I februar 1943 solgte N.P. Sørensen ejendommen Bredgade 30 (med butik, værksted og beboelse) til malermester Oscar Nielsen, som herefter førte møbelforretningen videre. Til gengæld solgte Oskar Nielsen sin villa, Sportsvej (nu Claudisvej) 9 til N. P. Sørensen.

En Hyggestol

det er saadan noget helt personligt — noget, man skal falde til i, og som pynter. Vi kan vise Dem ikke alene Hyggestole, men ogsaa Soveværelser, Spisestaer og kombinerede Stuer i mange forskellige Stilarter.

N. P. Sørensen
Møbelsnedker · Bredgade · Ikast.

Ikast Avis 19. februar 1943

Al Regningsgæld.

Grundet paa Aftaelse af min Møbelforretning og Maskinsnedkeri bedes al Skyld til mig venligst indbetalt snarest paa Fabrikens Kontor, Grønnegade 28, Ikast.

Erbødigst
N. P. SØRENSEN.

Ikast Avis 16. marts 1943

Forretningsoverdragelse.

Det meddeles herved mine værdige Kunder, at jeg Dags Dato har overdraget min Møbelforretning, Bredgade 30, Ikast, til Herr Malermester Oskar Nielsen, Ikast, og idet jeg takker for den mig viste Tillid gennem Aarene, beder jeg samme overført paa min Efterfølger.

Erbødigst:
N. P. Sørensen,
Møbelforretning, Bredgade, Ikast.

I Henhold til ovenstaaende tillader jeg mig hermed at anbefale Forretningen til saavel nye som gamle Kunder.

Det skal være mit Formaal at betjene Kunderne til deres fulde Tiltredshed.

Forretningen vil være forsynet med et godt Lager i forskellige Møbler til mindst taulige Priser.

Vær venlig at aflægge os et Besøg.

Erbødigst:
Oskar Nielsen,
Møbelforretning, Bredgade 30, Ikast.

Ikast Avis 26. februar 1943

Samtidigt hermed købte N. P. Sørensen en toetagers nedlagt tekstilfabrik på hjørnet af Fabriksvej (nu Odinsgade) og Grønnegade for 57.000 kr. af Jydsk Trikotagefabrik. De 47.000 var for ejendommen og de 10.000 for løsøret, som bestod af det til ejendommen hørende inventar, 2 elektromotorer, aksler og brændsel.

Fabrikken blev ombygget til møbelfabrik og firmaet fik navnet I/S Midtjydsk Møbelfabrik ved N. P. Sørensen og Co. De ansvarlige indehavere var udover N. P. Sørensen selv, trikotagefabrikant Jens Lysholk og bankbestyrer Johs. Nygaard Christensen, begge Ikast. Dette blev i august 1944 blev anmeldt til handelsregistret.

Politikreds Nr. 59.

Jens Lysholk, Niels Peder Sørensen og Johs. Nygaard Christensen, Ikast, driver Industri i Ikast Kommune som eneste ansvarlige Indehavere af I/S Midtjydsk Møbelfabrik ved N. P. Sørensen & Co. Niels Peder Sørensen og Johs. Nygaard Christensen tegner Firmaet hver for sig.

Politimesteren i Herning m. v., den 19. August 1944.
Paul Hansen.

Fabrikens speciale var store, rigt udskårne spisestuemøbler i egetræ.

Det var dyre møbler. Et spisestuemøblement kostede 2.250 kr. hos Oskar Nielsen i 1943.

Det svarede ifølge Arbejdsgiverforeningens lønstatistik til ca. et halvt års løn før skat for en almindelig arbejder.

I begyndelsen af maj 1943 blev de første sæt møbler færdige fra fabrikken, og Oscar Niensens møbelforretning indrykkede annonce i Ikast Avis.

Samtidigt skrev Silkeborg Avis 6/5 1943 om den nye fabrik:

*” For en Tid siden begyndte en ny Møbelfabrik i en nu nedlagt 2-
Etagers Trikotagefabrik i Ikast.*

*Fabrikken byggedes for 14-16 Aar siden af nu afd. Fabrikant Iver
Christensen, der for faa Aar siden solgte den til A/S Jydsk
Trikotagefabrik.*

Til de unge, nygiftes Hjem

Ny Spisestue i Renæssance,
bestående af Bord med holl. Udtræk, Skab,
Arretørkønl og 6 Stole fra den nye Fabrik i Byen,
MIDTJYDSK MØBELFABRIK, N. P. Sørensen, er
udstillet i Butikken. — Kom ind og se de smukke Møbler,
Kun Kr. 2250,00.

Oskar Nielsen,
N. P. Sørensen Eftf.
Møbelforretning - Bredgade 30 - Ikast

Bygningerne købtes i Vinter af Møbelsnedker N. P. Sørensen, Ikast, der siden har været travlt optaget af at ombygge Virksomheden til en moderne Møbelfabrik, der nu er saa vidt fremme, at man i denne Uge har det første Sæt Møbler færdige fra Fabrikken.

Paa nuværende Tidspunkt beskæftiges 16 - 17 Fagarbejdere, men ved fuld Produktion vil man komme op på 25 mand. Af Arbejderne er 6 gifte, og de er nu alle bosiddende i Ikast. Faget deles i øvrigt i Maskinsnedkere, Samlere og Borere.

Ved fuld Produktion vil man komme op paa 2 - 3 Sæt om Ugen. Allerede nu har man 24 Sæt færdige fra Maskinerne og klar til Samling, mens andre 30 Sæt er taget i Arbejde. Den nye Fabriksvirksomhed har taget Navnet Midtjydsk Møbelfabrik.”

Den store toetagers bygning midt i billedet er Midtjydsk Møbelfabrik, medens den stadig var tekstilfabrik.
(Det Kgl. Bibliotek. Luftfoto ca. 1939. Aero Ekspress)

Fotos fra Midtjydsk Møbelfabrik fra bogen: "Herning, Hammerum Herred" af Tage Heft. Fønnesbergs Forlag, Haderslev 1943:

Midtjydsk Møbelfabrik etableret 1943.

Limer kantlister med dørtvinge. Finerpresse i baggrunden

Afretter   Båndsav   Tykkelseshøvl
(Ukendt fotograf)

Rammesav   Høvlbænk, m. jernspindel

Måske for at skaffe bolig til de nye faglærte medarbejdere, hvoraf flere kom udenbys fra med familie, købte N. P. Sørensen i februar 1943 villaen Sportsvej 18, som han dog meget hurtigt igen solgte videre til sin svoger, Anders Gjørret.

En af de faglærte medarbejdere, som flyttede til Ikast for at arbejde på Midtjydsk Møbelfabrik, var møbelsnedker Svend Erik Petersen fra Åbyhøj. S. E. Petersen boede til leje i villaen Sportsvej 18 indtil ca. 1950, hvor han opførte en villa ved siden af sin fabrik på Skolegade 45.

Møbelsnedker Tage Holck Rasmussen (se denne) kom ligeledes til Ikast i 1943 for at arbejde på Midtjydsk Møbelfabrik.

Fabrikkens levetid blev kort. D. 24. februar 1945 nedbrændte Midtjydsk Møbelfabrik til grunden. Branden opstod i lakafdelingen i forbindelse med svejsning ved installering af varmeanlæg.

Skaden beløb sig til ca. 300.000 kr. Det eneste, som ikke blev ødelagt ved branden, var et stokerfyr og nogle lagerskure.

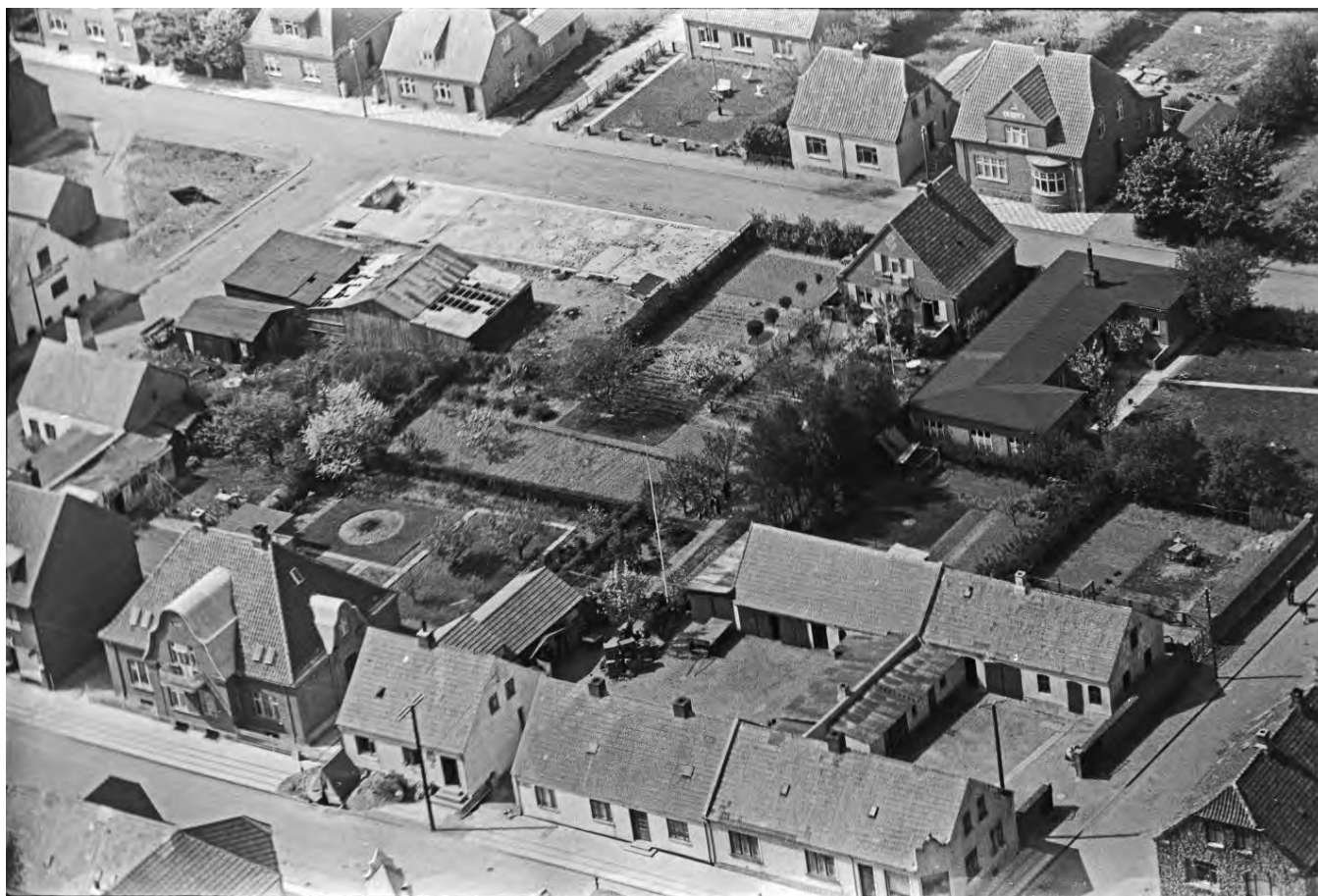
De 25-30 medarbejdere, hvoraf mange var flyttet til byen ved fabrikkens start, mistede deres arbejde. Fabrikken blev ikke genopført.

I 1950 solgte N. P. Sørensen grunden med brandtomten til Johs. Nygaard Christensen for 63.544 kr. I handlen var indbefattet brandskadeserstatningen på kr. 51.544 fra Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger.

Kort efter branden solgte N. P. Sørensen sit hus på Sportsvej 9 og flyttede til Silkeborg, hvor han i en del år drev møbelforretningen Silkeborg Bolig Montering i Søndergade.

Malermester Oskar Nielsen solgte 1946 møbelforretningen på Bredgade 30 til Møbelpolstrer Hilmer Olesen.

Møbelsnedker Svend Erik Petersen startede i oktober 1945 sin egen Midtjydsk Møbelfabrik på Skolegade 45 i Ikast.

Brandtomten på hjørnet af Fabriksvej (Odinsgade) og Grønnegade.
(Det kgl. Bibliotek. Luftfoto. Sylvest Jensen 1947.)

Brandtomten stod ubebygget i en del år og var en yndet legeplads for området børn.

Først i 1970 ophævedes firmaet Midtjydsk Møbelfabrik ved N. P. Sørensen & Co. officielt, hvorefter Svend Erik Petersen overtog firmanavnet - som han i øvrigt allerede i mange år forinden delvist havde anvendt.

Anmeldelse til Handelsregistret 1970:

*"Firmaet Midtjydsk Møbelfabrik v/ N. P. Sørensen & Co. af Ikast kommune er hævet.
Svend Erik Petersen af Ikast kommune udøver industridrift i Ikast kommune som eneste ansvarlige indehaver af firmaet Midtjydsk Møbelfabrik v/ Svend Erik Petersen.
Politimesteren i Herning, den 16. oktober 1970."*

Tekst: Ester Bukhave, april 2018

Kilder: Retten i Herning, Tinglysningen: Skøde- og servitutgenparter I (1927-1973) SG-109 og SG-113:
Skøde 14/11, tinglyst 17/11 1938 fra tømrermester Thomas Hesselvig til snedkermester N. P. Sørensen på matr.nr. 6 ak og 1 bz af Suderbæk, Bredgade 30, Ikast.
Skøde 20/2, tinglyst 1/4 1943 fra møbelfabrikant N. P. Sørensen til malermester Oscar Nielsen på matr.nr. 6ak af Suderbæk, Bredgade 30, Ikast.
Skøde 20/2, tinglyst 17/11 1943 fra malermester Oskar Nielsen til møbelfabrikant N. P. Sørensen på matr.nr. 1ks af Suderbæk, Sportsvej 9, Ikast.
Skøde, tinglyst 1/12 1943 fra Jydsk Trikotagefabrik A/S, Silkeborg v. L. Chr. Rasmussen og Jens Lysholk på matr.nr. 6di af Suderbæk.
Skøde 20/2 1943, tinglyst 20/9 1943 fra murer Henry Henriksen til møbelfabrikant Niels P. Sørensen på matr.nr. 1is af Suderbæk, Sportsvej 18, Ikast.
Skøde 27/5 1943, tinglyst 20/9 1943 fra møbelhandler N. P. Sørensen til fabriksarbejder Anders Gjørret på matr.nr. 1is af Suderbæk, Sportsvej 18, Ikast.
Skøde 23/2 1950, tinglyst 3/4 1950 fra møbelfabrikant Niels P. Sørensen, Silkeborg til fabrikant Johs. Nygaard Christensen, Ikast på matr.nr. 6di af Suderbæk.
Bording Kirkebog 1932
Skattebøger for Ikast Kommune 1940-1945
Ikast Avis. Div. annoncer.
Herning Folkeblad: 6/5 1943, 24/2 1945, 26/2 1945.
Silkeborg Avis: 6/5 1943
Anmeldelser til Handelsregistret august 1944 og oktober 1970.
Det Kgl. Bibliotek. Luftfoto. Aero Ekspress. AE_02494.tif
Det Kgl. Bibliotek. Luftfoto. Sylvest Jensen 1947. L01832-30.tif
Oplysninger fra Jørn Petersen (Søn af S.E. Petersen)

Midtjydsk Møbelfabrik v/Svend Erik Petersen

Skolegade 45, Eli Christensens Vej 84 (1945-1971)

af Ester Bukhave

Fabrikken er stiftet 10/10 1945 af møbelsnedker Svend Erik Petersen. Svend Erik Petersen (S. E.) er født 1/6 1916 i Aarhus. Han døde 26/9 1989.

Han var udlært møbelsnedker hos Chr. Withen, Mindegade i Aarhus med svendebrev af 30/4 1935.

I 1943 flyttede han til Ikast fra Åbyhøj for at arbejde på N. P. Sørensens dengang nystartede Midtjydsk Møbelfabrik på Fabriksvej (nu Odinsgade). Fabrikken nedbrændte i februar 1945.

S. E. Petersen

(Privat foto)

Skolegade 45

I oktober 1945 begyndte S.E. for sig selv i Skolegade 45 i en gammel, gul barak, som tyskerne bl.a. havde brugt i forbindelse med, at de afholdt skydeøvelser på arealet, hvor nu Stadion ligger.

Bygningen var vist oprindeligt en gammel hestestald. Skødet på matrikel nr. 1g, Stensbjerg (Skolegade 45) blev tinglyst 11/2 1946.

S.E. fik næringsbrev som snedkermester 21/11 1945.

Der var kun ganske få ansatte de første år: S.E. selv, som lakerede, Peter Westergaard (senere P. Westergaards Møbelfabrik i Silkeborg) i maskinværkstedet og fra 1948 Leif Petersen som samler.

S.E.'s svigerfar, som boede på Oehlenschlægervej 26 i Åbyhøj, var snedker og hjalp til med at samle. Møblerne blev fragtet til Åbyhøj fra Ikast og tilbage igen.

S.E.'s bror, Ludvig, kom ofte og gav en hånd med. Han boede i Århus og kunne køre gratis med toget, da han var ansat hos Statsbanerne.

I 1950 købte S.E. nabogrunden Stensbjerg Alle 56 og byggede villa her. Indtil da havde familien boet til leje på Sportsvej 18 hos N. P. Sørensen, senere dennes svoger Anders Gjørret.

Der var store problemer med brande på fabrikken i Skolegade. Den 3/5 1952 nedbrændte de gamle fabriksbygninger i Skolegade 45.

Herefter blev der bygget nyt værksted. De følgende år var der ildebrand ca. 14 gange på fabrikken. Hver gang brandvæsnet rykkede ud, sagde folk i Ikast, nu brænder det igen hos snedker Petersen.

Forside af katalog fra slut 1940'erne.

Ca. 1957. Foto: Sylvest Jensen.

Midtjysk Møbelfabrik i forgrunden med privatbolig Stensbjerg Alle 56 og værksted Skolegade 45.

Ca. 1961. Foto: Sylvest Jensen.

Midtjysk Møbelfabrik med privatbolig på Stensbjerg Alle 56 og nu udvidet værksted (skråt tag) på Skolegade 45.

I begyndelsen bestod produktionen hovedsagelig af spisestuemøbler (borde, stole og dækketøjsskabe).
Se hele kataloget fra slutningen af 1940'erne i bilag 1.

Hjørneskab med buet front og skrivebord i teak.

Fra o. 1950 begyndte man også at producere skriveborde, sofaborde, chatoller, skænke, chiffonierer og hjørneskabe.

Især hjørneskabene var Midtjydsk Møbelfabrik meget kendt for, og man producerede disse til langt op i 1970'erne.

Træsarterne var palisander, teak, eg, nød og mahogni. Fabrikken's speciale var buede fronter.

Fra slutningen af 1950'erne begyndte Midtjydsk Møbelfabriks produktion gradvist at ændre sig fra de håndværksmæssigt meget fine, polerede finermøbler til industriproduktion af finerede reoler og skriveborde til det amerikanske militær i Sydtyskland – mest i teaktræ, men ofte også i palisander til officererne. Mange af de amerikanske soldater havde deres familie med i Tyskland. De købte ofte Midtjydsk's møbler.

Når pakkerne blev afsendt fra Ikast, blev soldaternes navn og nummer skrevet på pakkerne. Ved hjemsendelse eller ved udstationering til andre steder, betalte den amerikanske stat for forsendelsen af soldaternes møbler til USA. Mange ordrer blev fremskyndet, når soldaterne fra Tyskland blev sendt til Vietnam.

Som noget meget specielt – og kun til USA – produceredes geværskabe. Det var glasvitrineskabe med plads og ophæng til 3-4-12 geværer, som så kunne "præsentere" sig.

Pakkerne blev sendt med jernbane fra Ikast. Transporten ned til stationen fra Skolegade skete de første år pr. trækvogn.

Midtjydsk var ikke bare en fremstillingsvirksomhed. Den tog også reparationsopgaver ind, såsom at lime stole sammen for Hotel Ikast, når det var gået lidt spændende for sig dernede.

Eli Christensens Vej 84

Trods tilbygninger ad flere omgange, var det efterhånden meget småt med plads på Skolegade 45.

1965 købte S. E. Petersen grunden Eli Christensens Vej 84 i Ikast. I 1965 byggedes en samlehal og i 1969 et maskinværksted her.

Atter grundkøb og udvidelse 1984. Finerafdelingen forblev nogle år endnu i Skolegade 45.

I 1970 fejrede Midtjydsk Møbelfabrik 25- års jubilæum. Ifølge Ikast Avis d. 5/10 1970 var der da beskæftiget 25 mand på fabrikken. Ca. halvdelen af produktionen var til eksport. Skænke, skabe o. lign. til USA, England og Frankrig, resten til hjemmemarkedet.

Eksempler på jobannoncer fra Midtjydsk gennem tiden.

En ung mand

ca. 16 år, søges som arbejdsdreng. Må være flink og opvakt. God løn.

Møbelfabrikken, Skolegade 45,
Ikast. Telf. 269.

Januar 1960

En ung mand

til oplæring ved maskiner søges snarest.

Midtjydsk Møbelfabrik,
Skolegade 45, Ikast. Telf. 5 12 69.

En Kontorelev

søges snarest.

Midtjydsk Møbelfabrik,
Skolegade 45, Ikast. Telf. 5 12 69.

August 1965

Arbejdsdreng

flink og opvakt, søges. God løn.

Midtjydsk Møbelfabrik,
Skolegade, Ikast. Telf. 269.

Februar 1960

Ny fabrik

søger 2 unge mænd, 15—17 år, til oplæring.

God løn. — Lørdag fri.

MIDTJYDSK MØBELFABRIK

Eli Christensensvej - Ikast - Telefon 5 12 69.

September 1965

Træindustriarbejder

eller ung mand med kendskab til træbearbejdningsmaskiner - eventuelt til oplæring - søges.

MIDTJYDSK MØBELFABRIK

Eli Christensensvej - Ikast - Telefon 15 12 69.

Oktober 1969

Lærlinge, evt. forbundter maskinsnedker møbelsnedker

søges.

Midtjydsk Møbelfabrik,
Eli Christensensvej 84, Ikast.
Telf. 15 12 69.

Juni 1970

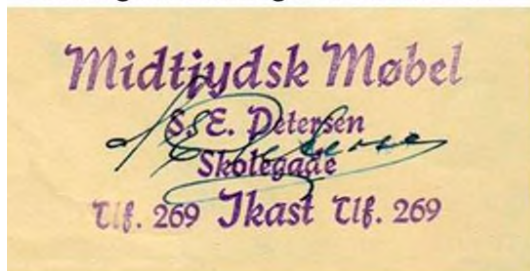

Hvad var firmaets navn, og hvordan skulle det skrives?

N. P. Sørensen havde retten til firmanavnet Midtjydsk Møbelfabrik frem til oktober 1970, selv om hans fabrik var brændt i 1945.

Katalog fra slutningen af 1940'erne.

Stempel fra 1951.

Brevhoved fra 1951.

Møbelfabrikken, Skolegade 45, Ikast. Telf. 269.

Jobannonce januar 1960

Midtjydsk Møbelfabrik, Skolegade, Ikast. Telf. 269.

Jobannonce februar 1960

Midtjydsk Møbelfabrik, Skolegade 45, Ikast. Telf. 5 12 69.

Jobannonce august 1965

MIDTJYDSK MØBELFABRIK
Eli Christensensvej - Ikast - Telefon 5 12 69.

Jobannonce september 1965

MIDTJYDSK MØBELFABRIK
Eli Christensensvej - Ikast - Telefon 15 12 69.

Jobannonce oktober 1969

Firmaet *Midtjydsk Møbelfabrik v/ N. P. Sørensen & Co.* af Ikast kommune er hævet.

Svend Erik Petersen af Ikast kommune udøver industridrift i Ikast kommune som eneste ansvarlige indehaver af firmaet *Midtjydsk Møbelfabrik v/ Svend Erik Petersen.*

Politimesteren i Herning, den 16. oktober 1970.

Fra oktober 1970 er navnet officielt
Midtjydsk Møbelfabrik
v/ Svend Erik Petersen

1971 blev den hidtil personligt drevne virksomhed omdannet til aktieselskabet Midtjydsk Møbelfabrik A/S. (Se denne)

Bilag 1 Katalog fra slutningen af 1940'erne.

Tekst: Ester Bukhave, marts 2020.

Kilder: Jørn Petersen (S. E. Petersens søn)
Tidligere medarbejdere:
Leif Petersen, Benny Søndergaard, Arne Kristensen, Hans Chr. Jeppesen og Leif Bønding.
Næringsprotokol 1945.
Samling af anmeldelser til Handelsregistrene. 1970
Digitaliserede Tingbøger. Midtjylland. Herning 57. Stensbjerg, Ikast. 137. Opslag 398ff
Ikast Avis
Det Kongelige Bibliotek. Danmark set fra luften før Google.

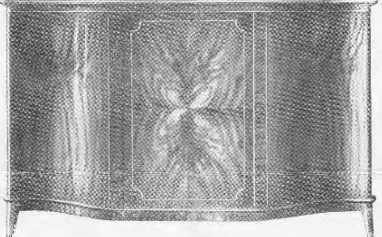
Bilag 1: Katalog fra slutningen af 1940'erne:

Midtjysk Møbel
 Sv. E. Petersen · Skolegade · Ikast
 Telefon 269 · Postgiro 75719 · Bankforbindelse: Ikast Handels- og Landbrugsbank

---

Skab Nr. 27   Bredde: 170, Højde: 130, Dybde: Siden 45, Midten 50 cm.

5 forskellige
 Tøkker i
 venstre Side

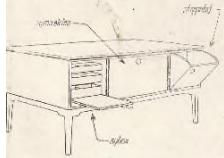
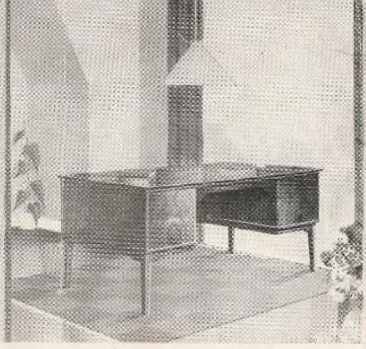

3 Lådter
 i Midten og
 højre Side

Moderne Opholdsstuer
 Combinerede Skabe · Borde
 Chatoller · Skriveborde
 udføres i Nød, Mahogni og Eg

*Kvalitetsmøbler
 til konkurrencedygtige Priser!*

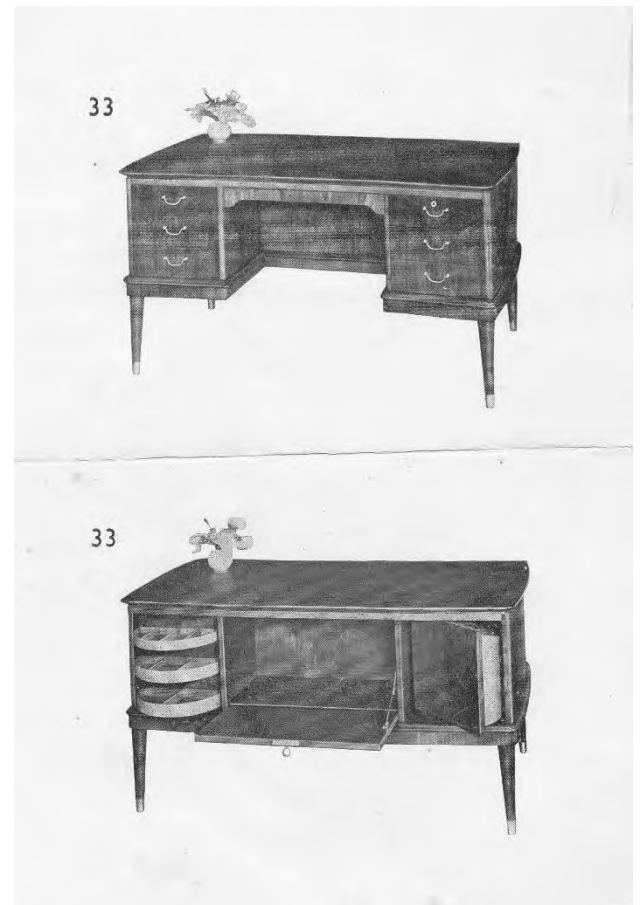
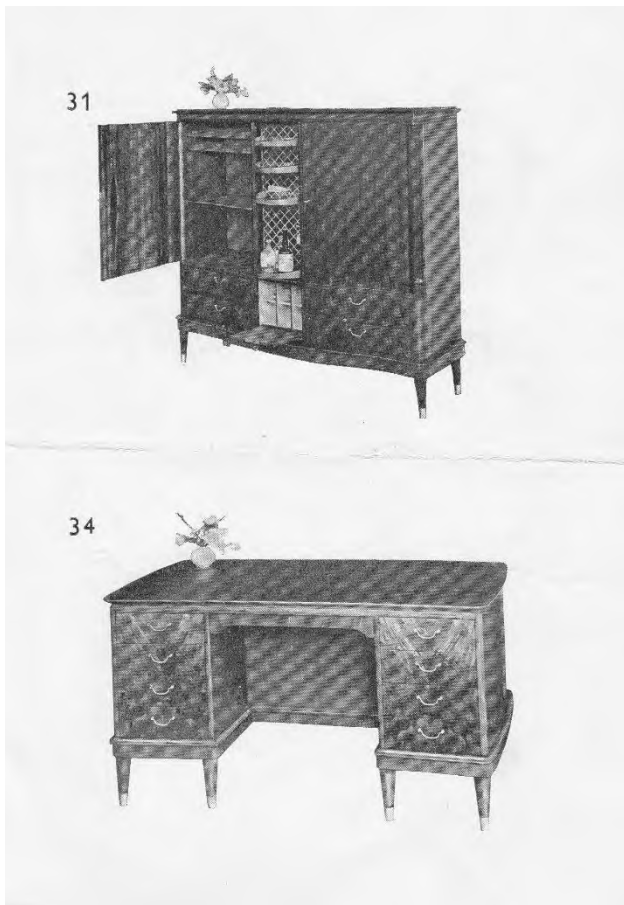
Repræsenteret ved:
 Jylland og Øerne: **Aksel Hansen**, Bandholm, Telefon 108.
 København: **H. Lundager**, Bäckersvej 80, Telefon Amager 3538

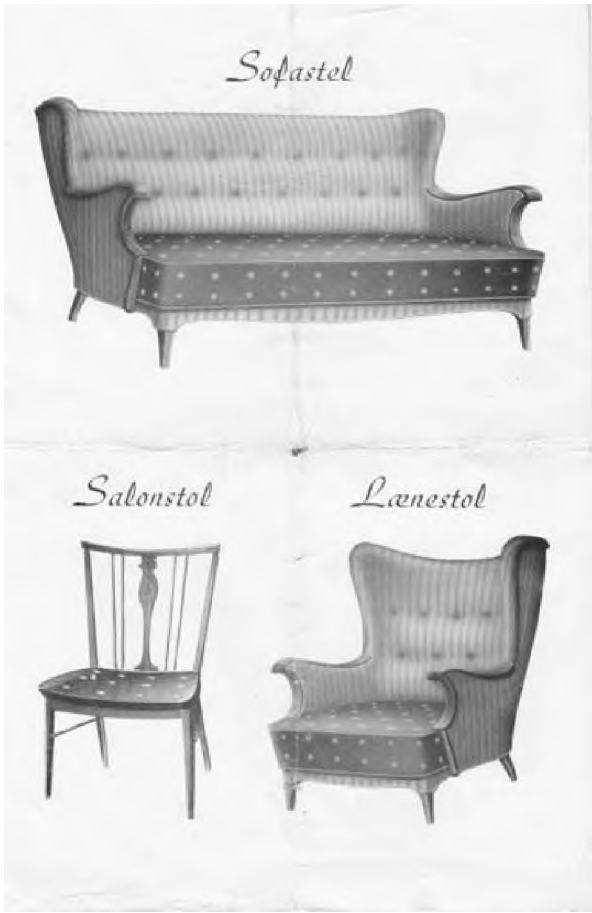
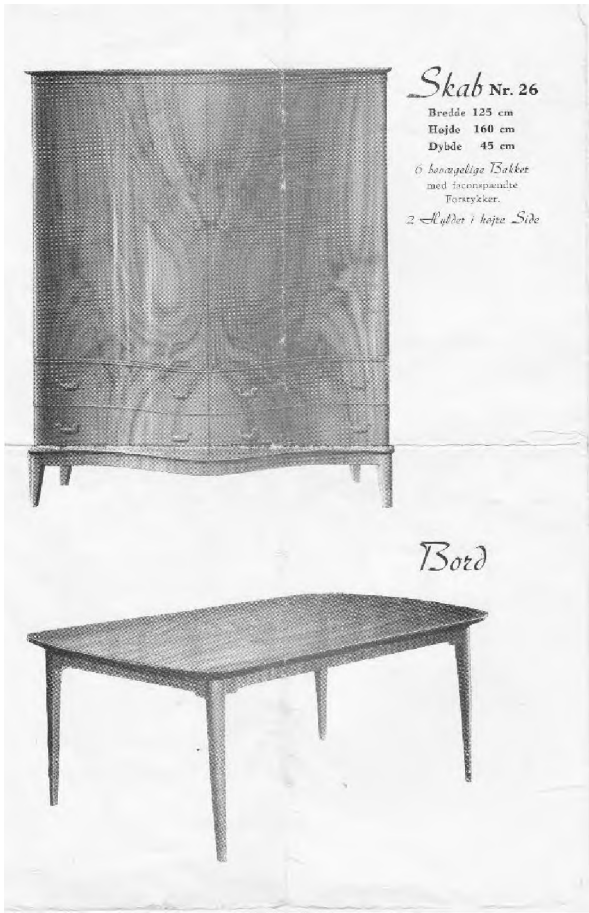
Arbejdsbord
 Plademaal: 75×135 cm.

Chatol
 Bredde: 90 cm, Højde: 100 cm.
 Udvækselplade · 6 Skuffer

Midtjydsk Møbelfabrik A/S

af Frank Artved

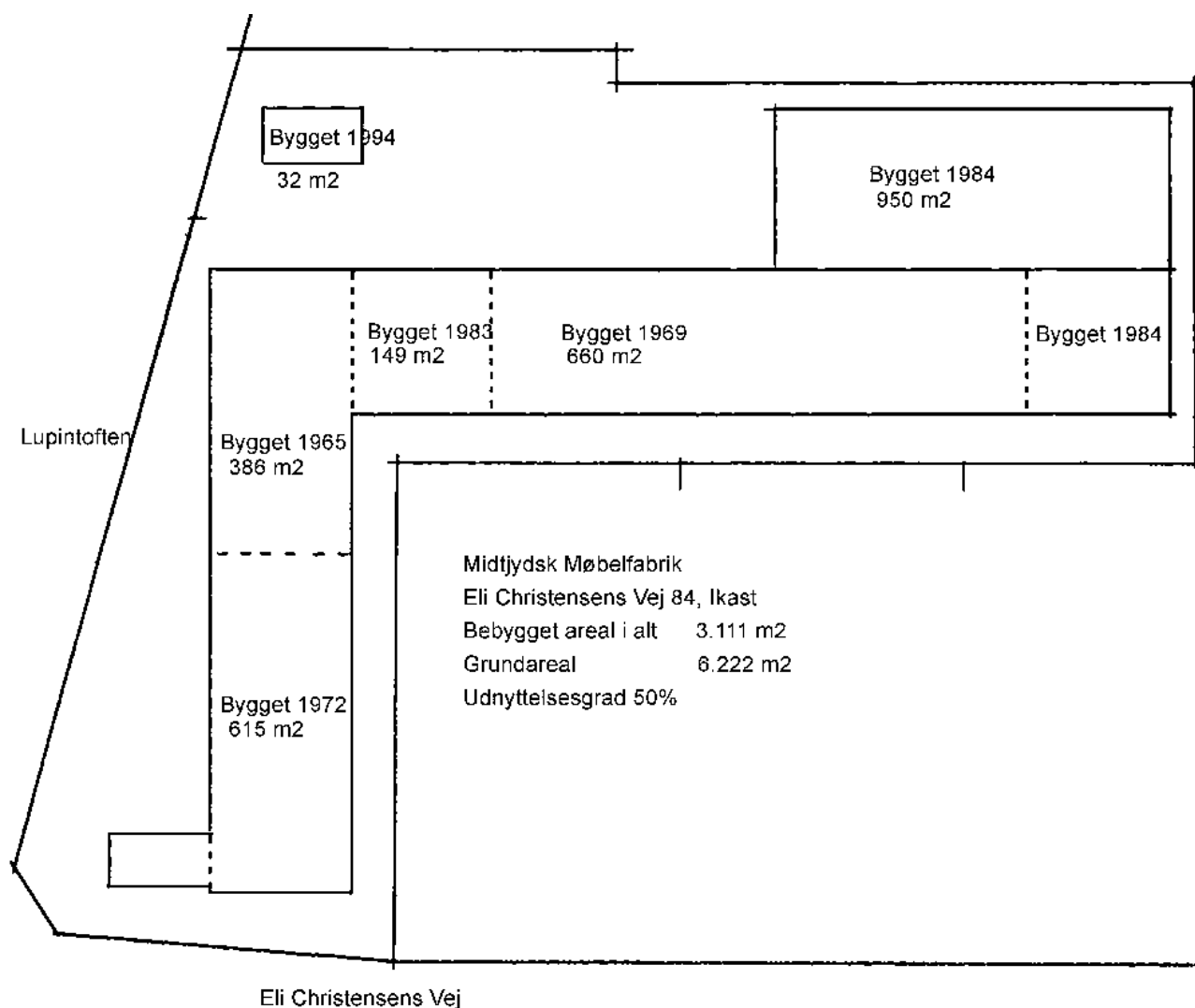
Efter over 25 års personligt ejerskab af virksomheden besluttede S. E. Petersen i 1971 at omdanne den til et aktieselskab med navnet Midtjydsk Møbelfabrik A/S. Aktiekapitalen blev på 900.000 kr. og bestyrelsen kom til at bestå af S.E., hans hustru Ida Schack Petersen og sønnen Gert Henning Petersen.

Det var en virksomhed med ca. 25 mand ansat, hvor 50% af produktionen blev solgt til det danske marked, og 50% blev solgt til eksport. USA var det største eksportmarked, men der blev også solgt til England, Tyskland og Frankrig.

Udflytningen fra Skolegade 45 til Eli Christensens Vej 84 var i gang. Kontor og finerafdelingen var endnu ikke flyttet. De ledige lokaler på Skolegade blev udlejet til Ikast Trædrejeri, der også blev leverandør til selskabet.

Byggeriet på Eli Christensens Vej strakte sig over mange år:

Udbygning på Eli Christensens Vej. (Ikke målfast skitse FA)

I 1965 var der bygget lager og lakafdeling på 386 m², og i 1969 var maskinafdelingen flyttet ind i en 660 m² ny hal.

Udbygningen fortsatte, så man i 1972 fik bygget 615 m² til samle- og pakkeafdeling, færdigvarelager og forsendelse samt kontorer.

Da Midtjydsk fik flere og større ordrer, blev det nødvendigt at udvide maskinparken.

Der blev investeret i 2 dobbelttappere og vendeborde samt en gennemløbsboremaskine, så emnerne kørte automatisk ind i den og blev boret. En kombineret gennemløbsboremaskine med dyvelisætter og en stor stablemaskine var den næste investering. Senere blev der investeret i 2 ilæggere, 1 til maskingadens skærebord og en til kantlimer gaden.

Der blev også investeret i rullebaner. De blev placeret på de åbne områder, og hvor der var plads foran maskinerne.

I 1983 blev der bygget 149 m² mellemvarelager, så maskinafdelingen var bygget sammen med de øvrige afdelinger.

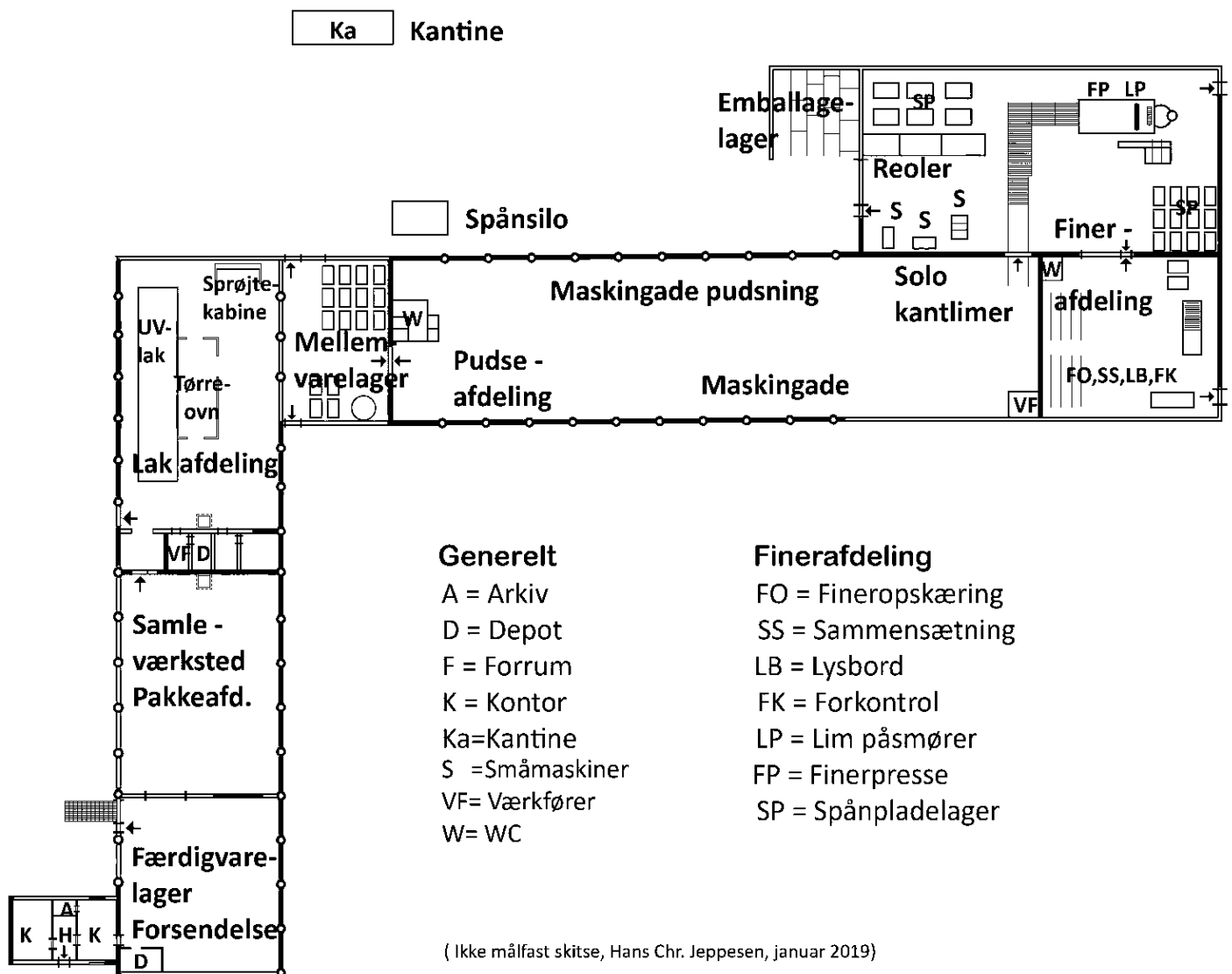
I 1984 blev finerafdelingen flyttet fra Skolegade til 950 m² nye lokaler, der også husede spånpladelageret og småmaskiner. Fineranlægget bestod af en limpåsmører, en gennemløbsfinerpresser og en stablemaskine. Der var 2 mand til betjening af anlægget: 1 ved limpåsmører og 1 ved presserens indføring.

Midtjydsk Møbelfabrik A/S 1989. (KB: Danmark set fra luften)

På luftfotoet ses fabrikken fuldt udbygget i 1989.

Tegningen viser indretningen på Eli Christensens Vej 84 mod slutningen i 2008:

Beliggenheden på Eli Christensens Vej kunne ikke undgå at skabe problemer, da naboområdet blev udlagt til parcelhusområde. I årene 1972 til 1975 blev grundene på Lupintofte 10 – 20 udstykket og bebygget med parcelhuse. Miljøbeskyttelsesloven blev vedtaget i 1974, så der kom snart klager over gener fra afbrænding af affald og efter opstillingen af en spånsilo støv- og støjgener. Virksomheden blev nægtet tilladelse til afbrænding af affald, og den blev pålagt at følge miljøstyrelsens nye anvisninger til virksomheder i et erhvervsområde om støjniveauet i nærliggende områder med åben, lav boligbebyggelse.

Der blev påbegyndt en udflytning af virksomheden til et industriområde nær motorvejen på Niels Bohrs Vej, hvor der omkring år 2000 blev bygget en lagerhal på 2.200 m².

Ved selskabets etablering i 1971 blev der i Danmark stadig solgt en del produkter med en mere håndværksmæssig udførelse. Hjørneskabet med buet front, der havde været fremstillet i en længere årrække, var stadig et stort produkt. Hjørneskabene blev fremstillet både i teak, eg, palisander, nød og mahogni. Der var 9 forskellige modeller med i alt 24 variationer. Herudover var skriveborde også et stort produkt. (Se bilag 1)

DECO wall units –

KVALITETSMØBLER

as an Entertainment Center

as Curio Cabinets

as a bedroom Hi-Boy

38. m. Blyruder
H. 130 cm, b. 88 cm, d. 64 cm.
Teak indvendig med 2 blyruder.
Med frit mellemrum –
meget elegant skab.
Beh.: Syrebeholdende lak og olie.
Aftagelige ben.
Lac. i teak og palisander.
Håndværksmæssigt udført.
For det kvalitetsbevidste
publikum.

Rundbuet hjørneskab m. blyruder

Reolvæggen i teak

Til USA var produktionen i det væsentligste maskinelt producerede plademøbler i teak. DECO 25 reolvæggen blev et stort produkt. Det blev designet i begyndelsen af 1970'erne som en løsning, hvor hylder, træ- eller glasdøre, skuffer, bordplader mv. fleksibelt kunne placeres i en enkelt eller dobbelt basissektion efter individuelle behov. Udover teak kunne den også leveres i palisander og valnød. (Se bilag 2). Den blev fra starten i mange år frem solgt gennem den amerikanske agent Ed Johnssons DECO INC., San Diego, California, USA.

En anden agent var MidtFurn, 45 Bennet Street, Atlanta, Georgia, USA:

Telestær
Model 140

Simplicity Platform Bed
Model 69PB (Queen)
Simplicity
Headboard Box
Model 69HBB

Her var det primært reolssystemer/audio-video enheder og soveværelsesmiljøer i teak eller eg.

(Prisliste se bilag 3)

På de amerikanske baser i Tyskland var det selskabet Guild Hall der i 1970'erne solgte for Midtjydsk Møbelfabrik.

Salget til USA blev herudover varetaget af Gert Petersen til de store kæder Storehouse og Interline og fra 1991 Michael Petersen til de øvrige kunder gennem salgsselskabet M-Furn.

M Furn serierne bestod af skriveborde, reoler, skabe m.m. og de blev leveret i både teak, palisander, kirsebær samt sort- eller hvidlakeret.

Eksempler på produkter i M Furn serierne 500, 600, 700 og 800

(Se bilag 4)

I 1989 dør S. E. Petersen 73 år gammel. Sønnen Gert Petersen, 47 år, bliver direktør. Han havde hidtil været prokurist og var eksponent for den positive udvikling af virksomheden. Han varetog både produktudvikling

og salg, hvor han stod for gennembruddet på det amerikanske marked på såvel øst- som vestkysten. Der var tale om langvarige kunderelationer.

Ved firmaets 50-års jubilæum i 1995 var der 30 mand ansat. USA var blevet det alt dominerende marked, der aftog 80 % af produktionen.

Den store afsætning til USA betød, at udviklingen i kursen på den amerikanske dollar fik stor betydning for selskabets økonomi. Kursen svingede i perioden fra primo 1970'erne til efter årtusindeskiftet op og ned nogle gange fra et niveau under kr. 600 til over kr. 1.000 for 100 USD. (Se bilag 5).

Omkring årtusindeskifter topper kursen endnu en gang. Da det efterfølgende kursfald falder sammen med en faldende efterspørgsel i USA, bliver det vanskeligt at opretholde omsætning og indtjening.

Da selskabets største kunde går konkurs i 2005/06, er en hensættelse til imødegåelse af tab og nedskrivning varelager på i alt 1,9 mio. kr. nødvendig.

Selskabets situation er nu så vanskelig, at man må træffe en beslutning om afvikling af produktionsaktiviteten. Ejendommen på Eli Christensens Vej samt maskiner og varelager blev solgt med en gevinst på 3,9 mio. kr. Afviklingen betød, at de ca. 20 ansatte mistede deres job, men de havde alle fået nyt arbejde i løbet af få uger. Afviklingen betød ikke tab for firmaets øvrige samarbejdspartnere.

Selskabet blev omdannet til et ApS, formålet blev ændret til handel og investering, og navnet blev ændret til M-Furn ApS. I 2011 ophørte selskabet endeligt.

- Bilag:
1. Prislister maj 1969
  2. Fotos Deco 25 systemet
  3. Fotos Midtfurn Collection
  4. Fotos M-Furn
  5. USD kursudvikling 1970 til 2008

NB: Både Benny Søndergård, Hans Chr. Jeppesen og Leif Petersen har fortalt deres historier om arbejdet på Midtjydsk Møbelfabrik. Se disse historier for nærmere redegørelse for produktionen mv.

Tekst: F. Artved, mar. 2021

Foto: Ole Misfeldt (Midtjydsk Møbelfabrik A/S M-Furn)
Hammerschmidt Foto, CCO-licens

Kilder: CVR: Selskabsregistreringer og årsrapporter
Weblager: E. Christensens Vej 84 og Niels Bohrs Vej 2, Ikast
Hans Chr. Jeppesen: Notat og tegning.
Artikler i Ikast Avis den 9.10.1970, 30.06.1989, 27.09.1995, 13.01.2013.
Michael Petersen: Notat om salgskanaler mv. i USA
<https://fx.sauder.ubc.ca/etc/USDpages.pdf>

Bilag 1. Prislister maj 1969:

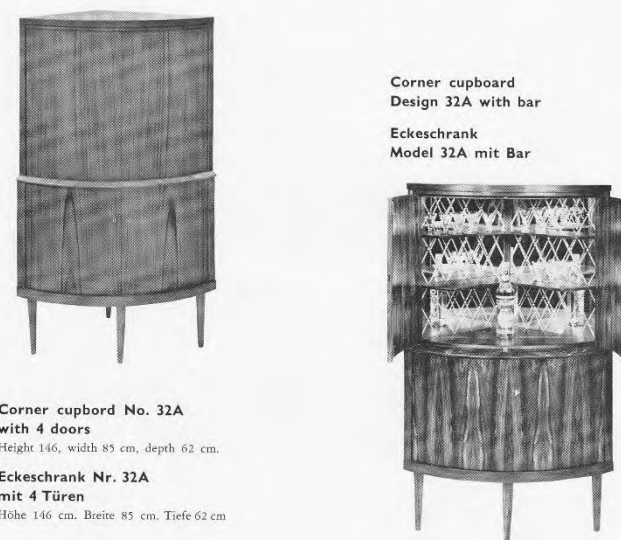
Corner cupboard No. 32A nut
Height 146, width 85 cm, depth 62 cm.

Eckeschrank Nr. 32A nuss
Höhe 146 cm. Breite 85 cm. Tiefe 62 cm

**Corner cupboard
Design. No. 32A open**
Eckeschrank Model 32A offen

midtjydsk møbelfabrik

**Corner cupboard
Design 32A with bar**
Eckeschrank
Model 32A mit Bar

**Corner cupboard No. 32A
with 4 doors**
Height 146, width 85 cm, depth 62 cm.

**Eckeschrank Nr. 32A
mit 4 Türen**
Höhe 146 cm. Breite 85 cm. Tiefe 62 cm

midtjydsk møbelfabrik

Writing table No. 60 - teak
With 6 drawers + 1 drawer of filing cabinet
Lock in the upper drawer.
Plate measures 150x78, height 74 cm.

Schreibtisch Nr. 60 - teak
Mit 6 Schubkästen + 1 Karteikasten.
Schloss im oberen Schubkasten.
Platte Mass 150x78, Höhe 74 cm.

Bureau no. 60 - teak
Avec 6 tiroirs + 1 tiroir à fiches.
Fermoir au plus haut tiroir.
Dessus 150x78, hauteur 74 cm.

Skrivebord nr. 60 - teak
Med 6 skuffer + 1 skuffe til hængemapper.
Lås i øverste skuffe.
Pladestørrelse 150x78, højde 74 cm.

Kvalitetskontrollerede møbler

midtjydsk møbelfabrik
IKAST

Hjørneskab nr. 33 i palisander og teak
med messingsprosser og antikglas.
Højde 146 cm, bredde 85 cm, dybde 62 cm.

Kvalitetskontrollerede møbler

midtjydsk møbel
IKAST

Moderne arkitektoniske modeller
håndværksmæssigt udført
9 modeller i hjørneskabe
24 variationer

Kvalitetstestrettede
møbler
Træarter: Nøgle, mahogni,
palisander, teak, eg

Prisliste MAJ 1969

Hjørneskabe

No. 32a m. 4 døre, nød	kr. 880,00
No. 32a m. 4 døre, mahogni	kr. 880,00
No. 32a m. 4 døre, teak	kr. 550,00
No. 32a m. 4 døre, palisander	kr. 760,00
No. 32f m. 2 døre, teak, fjernsyn eller radioskab	kr. 285,00
No. 32f m. 2 døre, palisander, fjernsyn eller radioskab	kr. 335,00
No. 33f m. 1 dør, palisander	kr. 310,00
No. 33 teak, m. striber glas	kr. 500,00
No. 33 teak, m. bly, sprosser og røgfarvet antikglas	kr. 545,00
No. 33 teak, m. messingruder	kr. 365,00
No. 33 teak, m. træfylding	kr. 520,00
No. 33 lys eg, m. bly	kr. 555,00
No. 33 lys eg, m. træfylding	kr. 525,00
No. 33 palisander, m. klart glas	kr. 635,00
No. 33 palisander, m. træfylding	kr. 685,00
No. 33 palisander, m. striber glas	kr. 650,00
No. 33 palis., m. messingruder, røg- eller mørk antikglas	kr. 730,00
No. 33 palisander, m. messingruder og bly	kr. 810,00
No. 38 teak, m. bly, sprosser og røgfarvet antikglas	kr. 820,00
No. 38 palisander, m. bly, sprosser og røgfarvet antikglas	kr. 1050,00
No. 39 teak, m. skydedøre, glas foroven og træ fornedet	kr. 350,00
No. 39 palis., m. skydedøre, glas foroven og træ fornedet	kr. 470,00
No. 40 palis. m. skydedøre, rammedøre klart glas foroven	kr. 525,00
Ekstra tillæg for barindretning i modellerne 32a, 33 samt 38	kr. 85,00

Skriveborde

No. 60 teak, (160x78 cm) m. kartoteks-kuffe	kr. 450,00
No. 63 teak, (160x78 cm) m. 9 skuffer	kr. 450,00

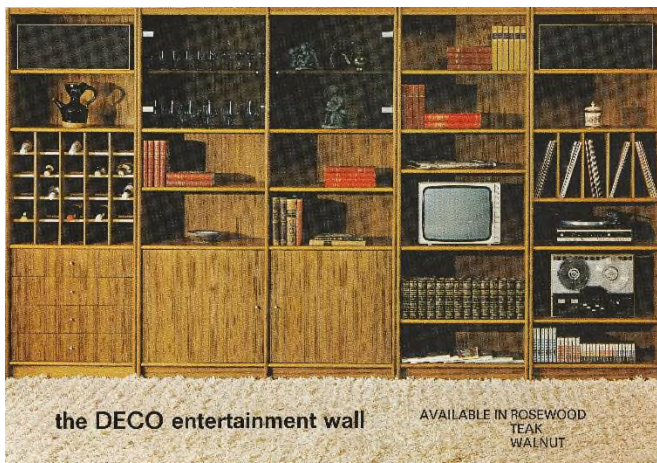

midtjydsk møbelfabrik

Kontor og samlehal 211 Christensensvej · IKAST
Telefon (07) 35 12 60

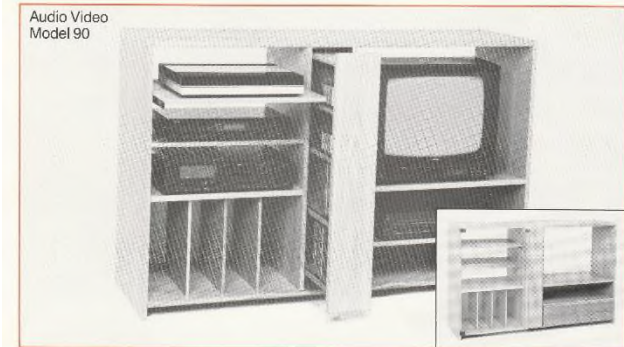
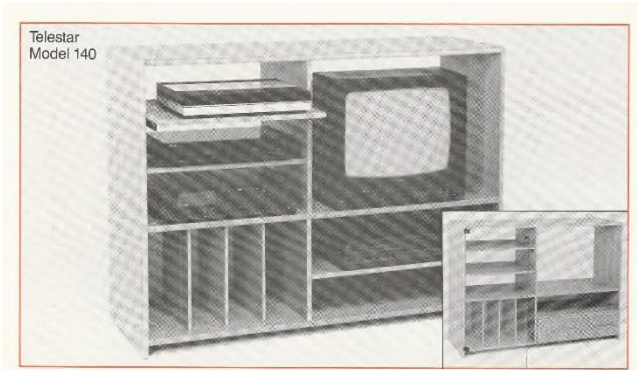

Bilag 2. Fotos Deco 25 systemet

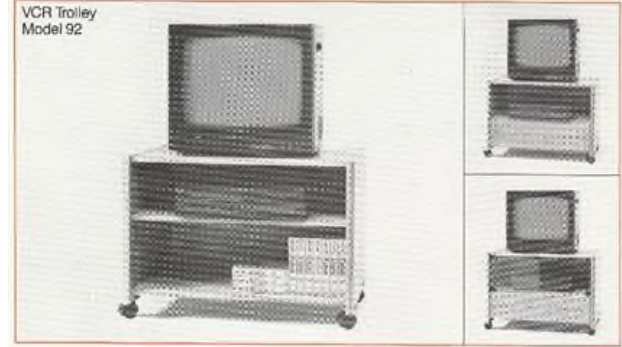
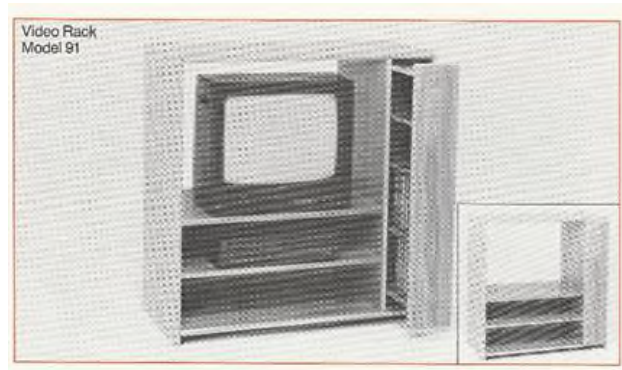

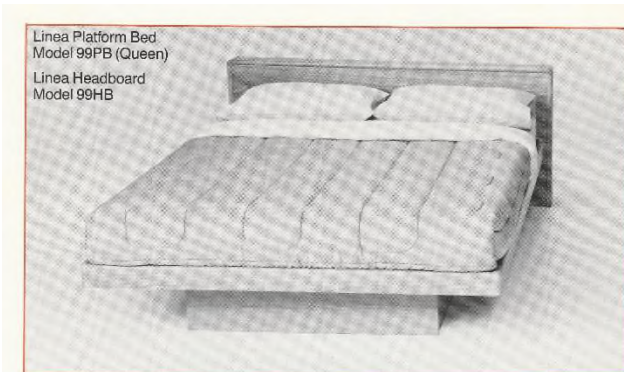
Bilag 3. Fotos Midtfurn Collection

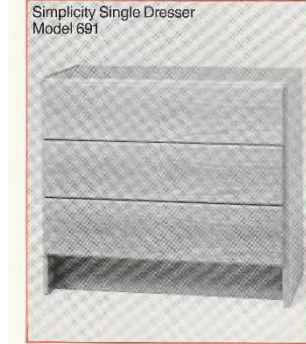
The Midtfurn Collection

The Midtfurn Collection

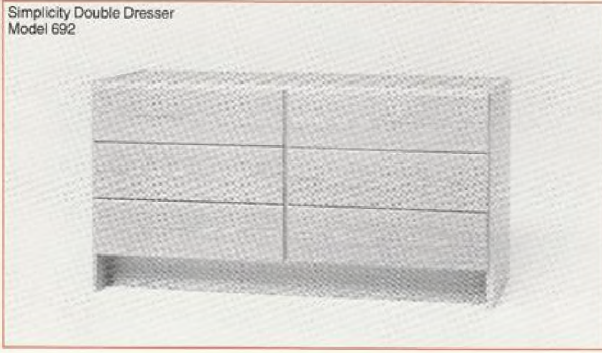
The Midtfurn Collection

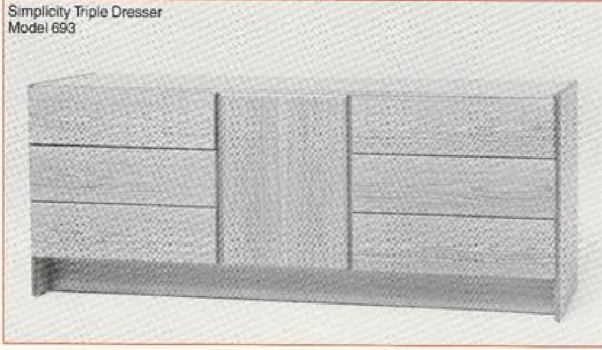
The Midtfurn Collection

Simplicity Double Dresser
Model 692

Simplicity Triple Dresser
Model 693

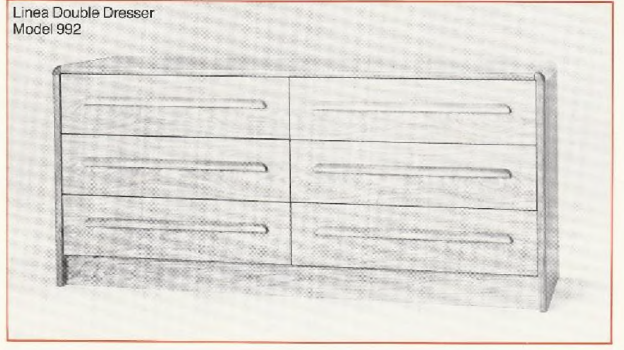

The Midtfurn Collection

Linea Single Dresser
Model 991

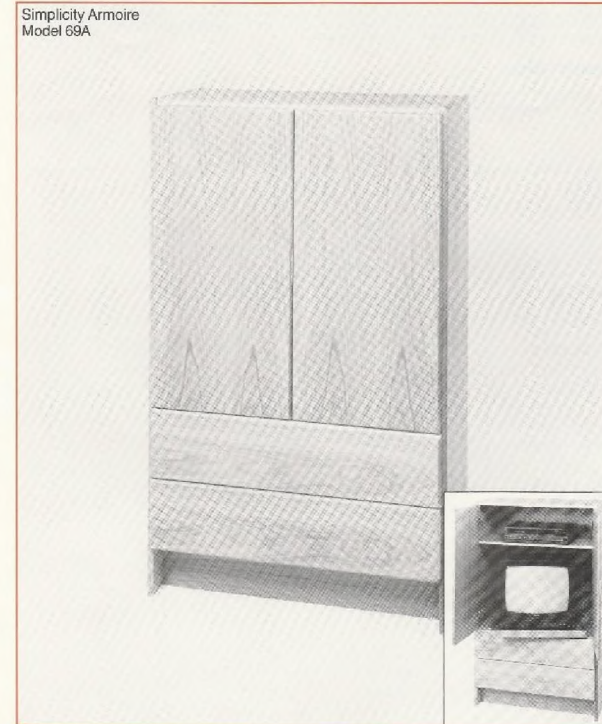

Linea Double Dresser
Model 992

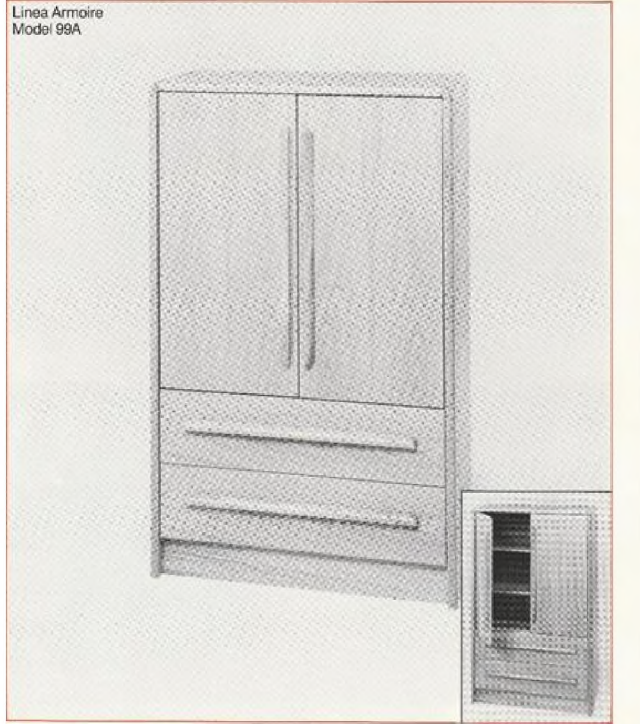
The Midtfurn Collection

Simplicity Armoire
Model 69A

The Midtfurn Collection

Linea Armoire
Model 99A

The Midtfurn Collection

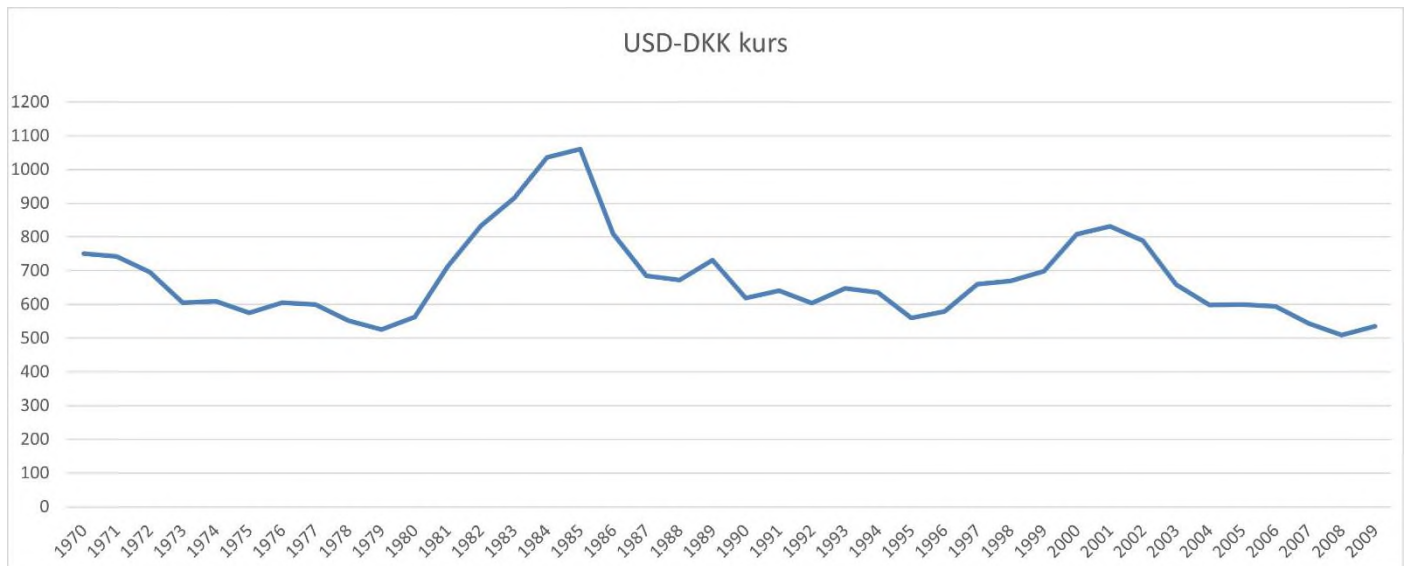

Bilag 4. Fotos M-Furn (udvalg)

Bilag 5. USD kursudvikling 1970 til 2009

Kilde: <https://fx.sauder.ubc.ca/etc/USDpages.pdf>

Midtjydsk Trædrejeri

Scan Production A/S - Johnny Rune

af Johnny Rune

Jeg blev udlært på Ikast Møbelfabrik 1. maj 1970 som 18-årig, og ca. 1 måned senere gik fabrikken konkurs og direktør Tibergaard fik 8 måneders fængsel for at have opskrevet varelageret.

Medejerne tømrermester William Larsen og borgmester Ole Vestergaard Poulsen gik fri, og det var der meget snak om dengang.

På fabrikken var der dengang godt 70 ansatte hvoraf de 27 var lærlinge, og de fleste af egnens møbelfabriksejere stammer fra denne fabrik.

Fabrikken var kendt for at have de bedste akkordlønninger i landet. De ting der blev produceret, var mest finerede møbler af spånplader beregnet for det amerikanske marked.

Der kan fortælles mange historier fra dagligdagen på fabrikken, hvor der på grund af de mange ret unge ansatte ofte var liv og glade dage både til dagligt og efter arbejdstid. Jeg husker, at jeg som 13-årig arbejdsdreng fik udleveret et checkhæfte sammen med den første løn, og det var der mange, der havde lidt svært ved at kunne styre.

Som 21-årig efter 1½ år ved Søværnet startede jeg Viking Møbler i en gammel fabrik på Bredgade 36 i Bording. 1½ år efter gik jeg i kompagniskab med Birger Christensen, fordi jeg selv intet ejede udover mine egne to hænder og en gammel Opel P2, der havde en værdi af et par tusinde kroner og derfor havde svært ved at få finansieret tingene. Et halvt år efter flyttede vi fabrikken til Rømersvej i Ikast, hvor vi havde bygget den første hal. Efter nogle måneder blev vi enige om, at vi skulle skilles, hvis vi stadig skulle kunne være venner. Så solgte jeg min halvdel til ham, flyttede til Grønland i 1974, hvor jeg arbejdede som tømrer i 4 år.

Jeg flyttede hjem igen i 1978 og startede i 1979 Midtjydsk Trædrejeri på Skolegade 3 i Ikast, hvor jeg havde købt en tidligere tekstilfabrik, med beboelse til som først skulle renoveres, da den tidligere ejer havde haft en flok kæmpestore hunde gående, som både havde ædt dørkarme og meget andet.

Min første kunde var Viking Møbler, der brugte en masse teaktræsben beregnet til det amerikanske marked, der dengang på grund af valutakursen var meget interessant. Efterhånden begyndte vi at få kunder fra de møbelfabriker der var hoppet på den nye trend med at lave fyrretræsmøbler. Da disse lokaler efter få år blev for små, lejede jeg en hal på Navervej 3, som jeg senere købte og udvidede samtidigt med, at jeg flyttede derud privat. Ejendommen på Skolegade blev solgt til Erik Schollert, der startede et tekstilbroderi i lokalerne.

Midtjydsk Trædrejeri, Industrivej, Ikast 1997
(Fotograf ukendt)

Jeg købte desuden nogle fabriksbygninger i Kollund, hvor jeg åbnede en afdeling. Senere lejede jeg yderligere en nedlagt møbelfabrik i Hampen, hvor vi også producerede en masse drejede emner. Samtidigt åbnede vi en afdeling i Polen, hvor vi udelukkende producerede knopgreb i træ til fyrretræsmøbler.

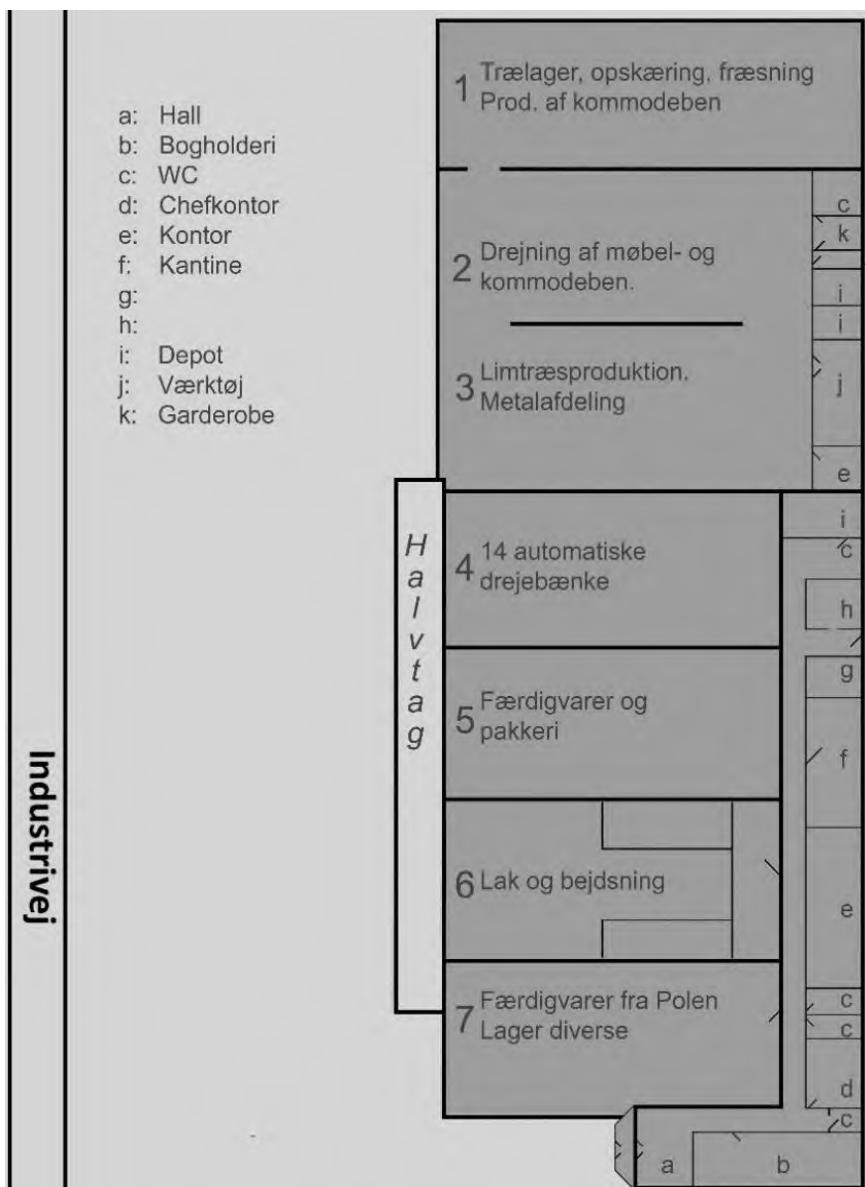
I 1993 købte jeg bygningerne på Industrivej af de tidligere medejere af tekstilfabrikken Vagni Pytex og besluttede så at samle det hele der og afviklede de to andre steder i Hampen og Kollund hen over en periode.

Johnny Rune, feb. 2017
(Foto: F. Artved)

Da pladsen efterhånden blev lidt trang, byggede vi en ny hal til på Industrivej i 1996

På Industrivej havde vi i:

Hal 1: Trælager og opskæring. Vi fræsede en del emner og havde produktion af kommodeben.

Hal 2 og 3: Her drejede vi møbel- og kommodeben, vi havde en limtræsproduktion til vore egne produkter. Her var også vores metalafdeling, hvor vi lavede formstål og byggede egne specialmaskiner.

Hal 4: Her havde vi 14 automatiske drejebænke, hvor vi producerede træknopper. Kapaciteten var på 60.000 til 100.000 dagligt afhængigt af modellerne. Herudover fik vi ca. 200.000 knopper fra vor fabrik i Polen.

Hal 5: Her havde vi pakkeri, færdigvarerlager og forsendelse. Varerne blev hentet af fragtmænd eller kørt i vores egen lastbil.

Hal 6: Her havde vi lak- og bejdsafdeling. Vi kunne dagligt lakere 40-50.000 kommodeben, 40-50.000 træknopper og 8-10.000 møbelben på 3 lakanlæg.

Hal 7: Her var der lager af diverse samt færdigvarer fra vores polske fabrik.

Industrivej, Ikast (Ikke målfast skitse. F. Artved, 2019)

Jeg opkøbte løbende en række konkurrerende firmaer, der var nødlidende og udvidede kraftigt i nogle år.

I 1999 købte jeg en af vores største konkurrenter i Sverige ca. 300 km nord for Stockholm med ca. 60 medarbejdere, hvor der udover en stor fabrik også var et savværk beregnet til at opskære birkeplanker.

I Ikast købte jeg omkring 2003 en tidligere møbelfabrik på Saturnvej, hvor vi etablerede en afdeling til fremstilling af kommodeben i fyrretræ. Omkring 2005 købte jeg en lukket fabrik i Ans som 3 måneder efter blev solgt med en ret pæn fortjeneste.

Produktionsmæssigt foregik det meste på fuldautomatiske maskiner, men også på en del specialbygget udstyr som vi selv fremstillede til de forskellige opgaver. Produkterne var alt fra drejede senge- og bordben til kommodeben, knopper, greb og andet møbeltilbehør.

Fyrretræ var den langt mest fremherskende træsort, men også bøg, birk og egetræ var en del af råvaresortimentet. På grund af kravet til leveringstid var vi tvunget til hele tiden at ligge inde med et stort

råvarelager i de nævnte træsorter i forskellige dimensioner.

Igennem årene har vi i Ikast haft ansat en lang række dygtige personer, herunder også en del forskellige ledere, værkførere, kontoransatte m.m. der alle har bidraget med de opgaver, de hver især havde i systemet.

Salget har jeg selv taget hovedparten af i Danmark, mens vi har haft agenter ansat i bl.a. England.

De forskellige værkførere har styret hver deres afdeling i produktionen.

I både Ikast og Sverige har vi haft moderne produktionsstyringssystemer til brug for bl.a. planlægning, bogholderi osv.

Fyrretræsindustrien startede i begyndelsen af firserne og voksede til et meget stort niveau, hvor enhver tømrmester, der bare havde en rundsav og en tykkelseshøvl, pludselig kunne være med til at producere møbeldele.

Nogle firmaer voksede til at være meget store med flere hundrede ansatte. Den største var Bodilsen i Nykøbing Mors, der samlet på et tidspunkt beskæftigede omkring 1.000 medarbejdere på deres 4 – 5 fabrikker og var vores største kunde.

På et tidspunkt havde vi aktiviteter i 5 lande og beskæftigede samlet mellem 150 og 200 mand udelukkende som underleverandør til den hastigt voksende fyrretræsmøbelindustri og var nok Europas største trædrejeri dengang.

I 2002 købte jeg nogle bygninger i Estland og etablerede der et trædrejeri, der mest solgte dele til de lokale danskejede møbelfabrikker derovre. Nogenlunde samtidigt overtog jeg et selskab i Letland, der var ejet af boet efter BM Møbelindustri i Ikast. Jeg købte al indhold i konkursboet af Nordea og solgte det meste tilbage til den tidligere ejer, men beholdt bl.a. det lettiske selskab.

I 2002 gik jeg ind i en fusion med to af de største konkurrenter, Holstebro Træteknik og Gammelstrup Møbelfabrik i Brædstrup. Udregninger lavet af Teknologisk Institut viste, at vi sammen ville kunne tjene en hel del mere end ved at køre hver for sig. Dette viste sig dog ikke at kunne holde stik. Efterfølgende købte jeg så de to andre ud af firmaet og fortsatte derefter igen selv.

Samtidigt med denne fusion ændrede vi firmanavnet til Scan Production A/S.

På grund af 2 store brande med 4 måneders mellemrum i 2007 nedbrændte store dele af lokalerne på Industrivej i Ikast. Set i lyset af de problemer der ville være ved at genopbygge virksomheden igen, besluttede jeg at nedlægge produktionen. I stedet koncentrerede jeg mig om den metalvirksomhed, vi havde startet nogle år tidligere på Navervej i Ikast og som vi i 2002 havde flyttet til lokalerne i Letland.

I Letland var der fra starten et stort arbejde med at renovere de forskellige bygninger. Fra starten var landet ikke i EU, hvilket betød et bureaukrati uden lige med en masse toldere der alle stod med hånden fremme for at få bestikkelse. I byen Liepaja, som vi lå lige udenfor, var der dengang ansat 300 – 400 toldere, mens dette antal blev reduceret til ca. 30 den dag man kom i EU.

Metalfabrikken udsprang fra trædrejeriet, hvor vi havde et reparationsværksted der samtidigt producerede vores egne værktøjer til drejning.

Announce Ikast Avis 21.10.1998

De to brødre der var ansat i denne afdeling ønskede på et tidspunkt at blive selvstændige, og så flyttede vi værkstedet over på Navervej i mine gamle bygninger og startede firmaet Midtjydsk Værktøj som så i 2002 blev flyttet til Letland under navnet Medzes Components.

Omkring 2008 begyndte hele markedet at ændre sig, da bl.a. Ikea og Lars Larsen kunne aftage så store mængder fyrretræsmøbler, at man med fordel kunne etablere store møbelfabrikker i bl.a. Kina. Det betød, at fyrretræseventyret i Europa stille og roligt begyndte at forsvinde. En lang række fabrikslukninger i de kommende år betød, at der i dag kun er enkelte fabrikker tilbage i Nordeuropa, der producerer denne slags møbler, hvor der tidligere var mange hundrede.

Samtidigt med at markedet forsvandt, betød det også meget lavere priser på fyrretræ. Det har medført en kolossal omlægning af savværks-industrien i bl.a. Sverige og Finland samt i de Baltiske lande, hvor store koncerner i dag ejer det meste, og de mange mindre savværker er i dag lukkede og er erstattet af meget store savværksenheder.

Som en konsekvens af alt dette besluttede jeg at afvikle en stor del af de aktiviteter, der var rundt i de forskellige lande. Selv om en del af det kostede penge at lukke ned, endte det i den sidste ende med, at det lykkedes uden de store skrammer.

I dag er alle vores aktiviteter samlet i Letland, mens alt andet er lukket og solgt fra bortset fra bygningerne på Industrivej, der indtil videre er udlejet.

I Letland havde vi i starten 15 – 20 ansatte, mens der i dag er ca. 250. Vi startede i en 1500 m² stor hal, der blev renoveret sammen med nogle kontorlokaler. I dag er der over 12.000 m² moderne fabrikslokaler til rådighed. Tanken fra starten var lidt, at man godt kunne producere i Østeuropa med ældre manuelle maskiner på grund af den billige arbejdskraft, men denne opfattelse blev hurtigt ændret til, at vi indkøbte moderne CNC styrede maskiner, og i dag er vi nok en af de mest moderne metalfabrikker i Letland. Kunderne befinder sig i de skandinaviske lande med Danmark, Finland og Sverige som de største markeder.

Johnny Rune
2017/2019

Niels C. Christensen

af Frank Artved

Niels Christen Christensen (NC) blev født den 30. august 1914 i Skjern som søn af maskinarbejder Claus Christensen og hustru Mette Marie. De fik i alt 6 børn med Niels som den ældste, og de gav dem en stærk missionsk opvækst.

Niels blev konfirmeret i Skjern kirke i 1928 og fik siden en Præliminæreksamen. Herefter kom han i tømrerlære hos tømrer Mikael Vestergård i Skjern, hvor han blev udlært i 1935. De følgende år arbejdede han om sommeren for at tjene penge til sin videreuddannelse. Om vinteren læste han på Haslev Håndværkerskole, hvor han efter 5 år bestod konstruktøreksamen i 1940.

Herefter arbejdede N.C. forskellige steder bl.a. hos arkitekt Poulsen i Herning, til han slog sig ned som selvstændig tømrer den 1. oktober 1944. Han fik værksted på Møllegade 2, Ikast, i den gamle mølles lagerbygning. Her havde han værksted frem til 1950, hvor han byggede nyt værksted på Møllegade 7, Ikast.

I 1945 blev Niels C. Christensen og sygeplejerske Anna Margrethe Olsen, "Grethe", fra Ringkøbing, gift i Ringkøbing Kirke. Sammen fik de 3 børn: Vibeke i 1946, Birthe i 1951 og Claus i 1955.

I 1947 løste Niels næringsbrev som snedker og tømrermester, så nu udførte han både tømrer og snedkerarbejde.

137	"	Niels Christensen f. 30/8 1914 i Skjern	Snedker	Møllegade 2 Ikast	40,-
140	9/3	Niels Christensen f. 30/8 1914 i Skjern	Tømrermester	alt	40,-

Næringsprotokol Herning Politikreds 8. marts 1947

I 1958 og i 1960 annoncerer han i Ikast Avis både med tømrer og snedkerarbejde:

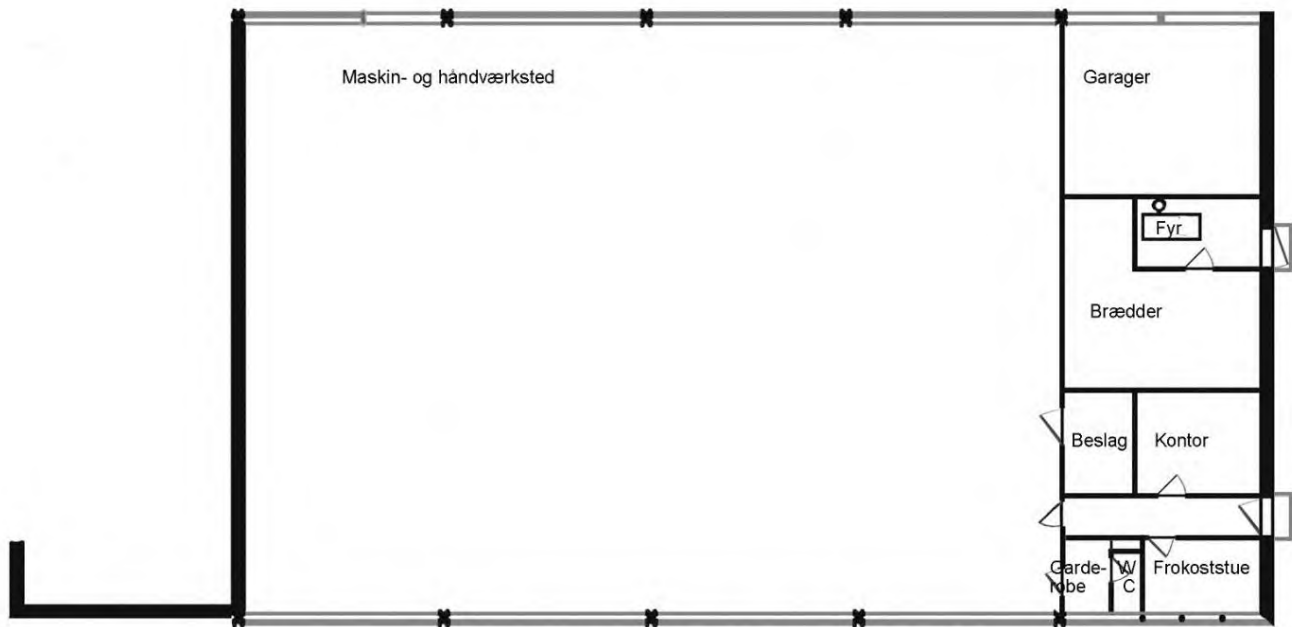
**Alt i moderne butiksmontage
og omforandring af køkkener udføres.**
Nye vinduer, døre og forsatsvinduer - gulvbelægning
- såvel på land som i byen.
N. CHRISTENSEN
Tømrer- og Snedkermester - Møllegade 7 - Ikast - Telefon 348

Niels Christensen annoncerede i Ikast Avis.
Ovenfor den 24. januar 1958 til højre den 28. marts 1960

Niels Christensen
Snedker- og Tømrermester
Møllegade 7 - Ikast
Telf. 348

Pladsen blev efterhånden for trang i Møllegade 7, så i 1962 erhvervede N.C. en grund mellem Eli Christensens Vej og Vestergade på 1.990 m².

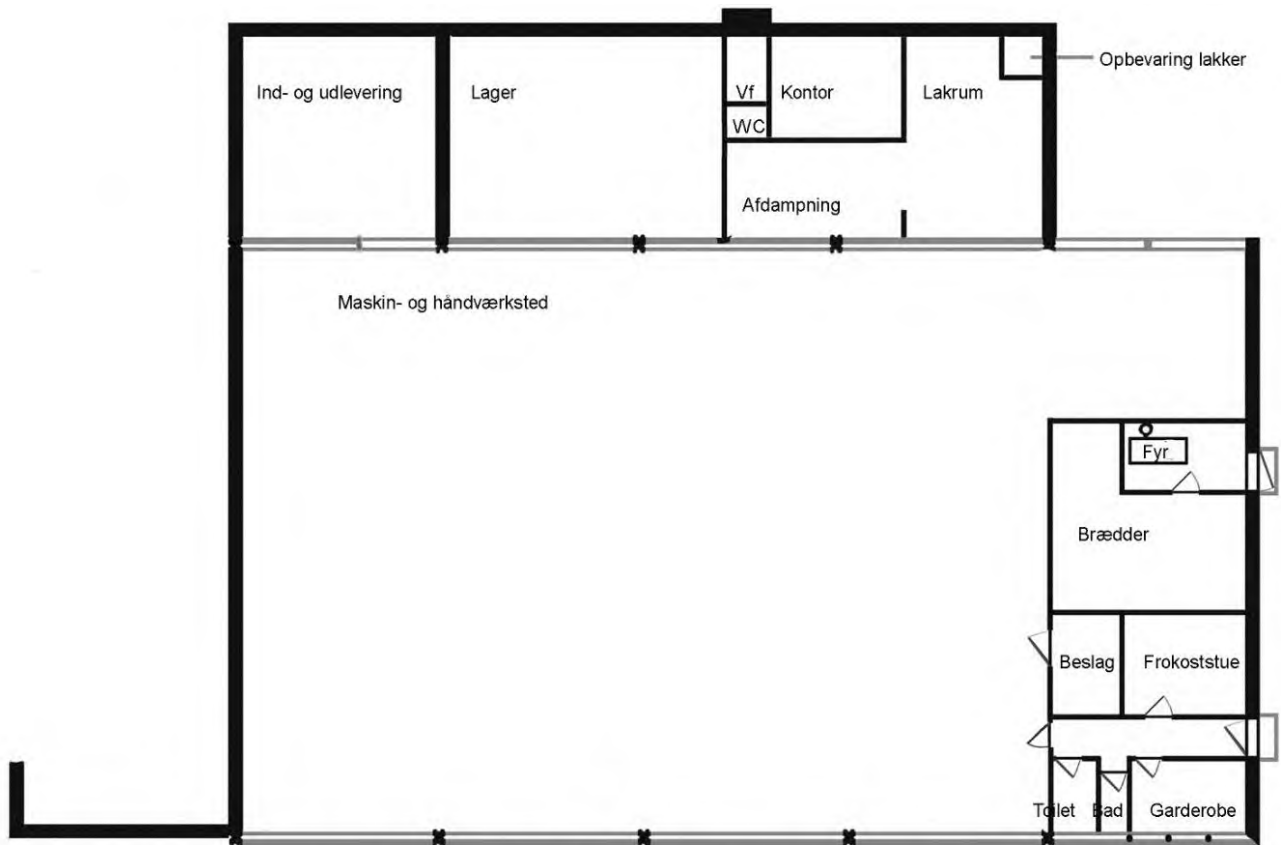

Værksted 545 m2 bygget 1962 på Eli Christens Vej 13, Ikast (Ikke målfast skitse F. Artved, nov. 2021)

På denne grund blev der nu bygget en værkstedsbygning på 545 m2 og en privat bolig på 148 m2. Møllegade 7 blev solgt til Brugsen.

Nybyggeriet betød en stor udvidelse af værkstedskapaciteten. I 1965 tog han lågeproduktion op sideløbende med det traditionelle tømrer og snedkerarbejde, der hidtil havde været beskæftigelsen.

Det blev nu nødvendigt med yderligere ansættelser og en lang række investeringer i specialmaskiner til lågeproduktionen. I 1971 blev det traditionelle tømrer og snedkerarbejde helt droppet, og virksomheden producerede nu udelukkende låger. Elite Køkkenet var en af de store kunder.

Værksted 545 m2 bygget 1962 på Eli Christens Vej 13, Ikast (Ikke målfast skitse F. Artved, nov. 2021)
Udvidelse af værksted med 144 m2 i 1976

Kun nogle få år efter denne beslutning kom energikrisen i 1973/74. Det var naturligvis ikke klart, hvad den ville betyde for firmaets fremtid.

Der gik imidlertid kun få år, før efterspørgslen igen var steget, så det blev nødvendigt med flere ansættelser og investeringer i maskiner. I 1976 blev der foretaget en tilbygning på 144 m². Her blev der investeret i bedre forhold for den øgede medarbejderstab, der kom et nyt lakrum mv., lagerfaciliteter og en varemottagelses- og forsendelsesafdeling.

Lågeproduktionen var under fortsat udvikling. Man producerede standard låger i standardmål, men hovedparten af produktionen var kundespecifikke ordrer. Det betød, at man ikke kunne konkurrere på prisen men, at man leverede i den udførelse og kvalitet som kunderne ønskede, hvilket var dyrere end standardprodukterne. Ud over lågerne leverede man også det tilbehør, der naturligt fulgte med f.eks. skuffeforsider, gavle, lister mv.

I 1978 havde virksomheden en omsætning på 3,5 mill. kr. og i 1983 var den steget til 5,9 mill.kr. Det var en størrelse, hvor Niels Christensen fandt, at yderligere ekspansion var nødvendig. Han fyldte 70 år i 1984, og ønskede at trappe lidt ned. Hverken børn eller børnebørn ønskede at gå ind i virksomheden. Det var derfor nødvendigt at finde andre alternativer.

I 1970'erne og 1980'erne blev forskellige former for medarbejder medejerskab af virksomhederne (ØD) diskuteret. Det lykkedes aldrig at få et konkret forslag gennemført. Tankerne om ØD gled ud i slutningen af 1980'erne, og de er ikke siden blev genoptaget.

I lyset af disse tanker tilbød Niels Christensen at omdanne sin personligt ejede virksomhed til et aktieselskab, hvor medarbejderne kunne få 50 % medejerskab. 7 medarbejdere tog imod tilbuddet. Den 10. oktober 1983 blev N.C. PRODUKTION, LÅGER & FINER A/S stiftet. Kapitalen var på 600.000 kr., der blev indskudt dels kontant og dels i værdier. Niels Christensen trak sig fra den daglige drift, men blev formand for bestyrelsen, der herudover bestod af de 7 medarbejdere, der havde taget mod tilbuddet. Som direktør blev bogholder Peter Just Holm udpeget. (Se selskabets historie under "N. C. Produktion Låger og Finer A/S")

Niels Christensen har, udover at have drevet sin virksomhed, også været aktiv i sit fags organisationer. Han har siddet i bestyrelsen for Ikast og Omegns Mesterforening i 25 år, heraf 11 år, fra 1963 til 1974, som formand. Han var i amtsbestyrelsen for Ringkøbing Amts Mesterforening i mange år, heraf fra 1967 til 1975 som formand. Derudover var han i 8 år både i Jydsk Afdelings og i H.O.s bestyrelse. Ud over sit bestyrelsesarbejde har Niels også siddet i Fagkomiteen på Herning tekniske Skoler i 15 år, været mæglingmand i ca. 20 år og været skuemester for tømmerfaget i knap 30 år.

I 1988 udtrådte N.C. af bestyrelsen i N. C. Produktion og flyttede fra privatboligen til en villa på Grønlandsgade. Her boede han med sin hustru "Grethe" til dennes død i 2002, hvorefter han flyttede i lejlighed. Her klarede han sig selv, til han i 2011, som 97 årig, kom på plejehjemmet Dybdalsparken i Engesvang. I foråret 2014 faldt han og brækkede lårbenet. Det kom han sig ikke over, men døde i maj måned kun godt 3 måneder før han kunne være blevet 100 år.

Tekst og tegninger: F. Artved, feb. 2022

Kilder:
Arkivalier online: Kirkebøger, Ikast, Skjern og Ringkøbing Sogne
Arkivalier Online: Folketælling 1916 og 1930 Enghavevej 1, Skjern
Næringsprotokol, Herning Politikreds
Weblager.dk: Ikast-Brande, Eli Christensens Vej 13 - 15
CVR: N.C. PRODUKTION, LÅGER & FINER A/S
Ikast Avis: Annoncer 24.01.1958 og 28.03.1960
Ikast Avis: Artikler 29.08.1984 og 27.05.2014
Ikast Avis: Navnestof 28.08.1989, 26.08.1994 og 21.05.2014
Danmarkshistorien.dk: Økonomisk Demokrati

N. C. Produktion Låger og Finer A/S

af Frank Artved

I 1970'erne og 1980'erne blev forskellige former for medarbejder medejerskab af virksomhederne (ØD) diskuteret. Det lykkedes aldrig at få et konkret forslag gennemført. Tankerne om ØD gled ud i slutningen af 1980'erne, og de er ikke siden blev genoptaget.

I lyset af disse tanker tilbød Niels Christensen at omdanne sin personligt ejede virksomhed til et aktieselskab, hvor medarbejderne kunne få 50 % medejerskab. 7 medarbejdere tog imod tilbuddet. (Se artiklen "Niels C. Christensen")

Den 10. oktober 1983 blev N.C. PRODUKTION, LÅGER & FINER A/S stiftet. Kapitalen var på 600.000 kr., der blev indskudt dels kontant og dels i værdier:

Åbningsbalance pr. 1/7 - 83	
AKTIVER	DKR
Debitorer	1.902.000
Varelager	402.000
Driftsmidler	200.000
Goodwill	250.000
AKTIVER I ALT	2.754.000
PASSIVER	
Kreditorer	1.915.000
Kassekredit	239.000
Aktiekapital	600.000
PASSIVER I ALT	2.754.000

Niels Christensen, der i 1984 fyldte 70 år, trak sig fra den daglige drift, men blev formand for bestyrelsen, der herudover bestod af de 7 medarbejdere, der havde taget mod tilbuddet:

Bestyrelse:

Tømrermester Niels C. Christensen (formand)
Bogholder Peter Just Holm
Snedker Jens Erik Jensen
Specialarbejder Poul Arne Kristensen
Snedker Hardy Langborg-Hansen
Snedker Ove Schmidt Ovesen
Tømrer Finn Strøm Petersen
Snedker Viktor Søndergaard.

Direktion:

Bogholder Peter Just Holm

Niels Christensen indskød den igangværende virksomhed, der netto blev værdiansat til kr. 300.000.

Medarbejderne indskød kr. 30.000 hver, bortset fra Peter Just Holm, der indskød kr. 120.000, total indskudt kr. 600.000 i aktiekapital.

Ejendommen Eli Christensens Vej 13 samt produktionsmaskinerne blev ikke indskudt i selskabet, men Niels C. Christensen udlejede dem til selskabet.

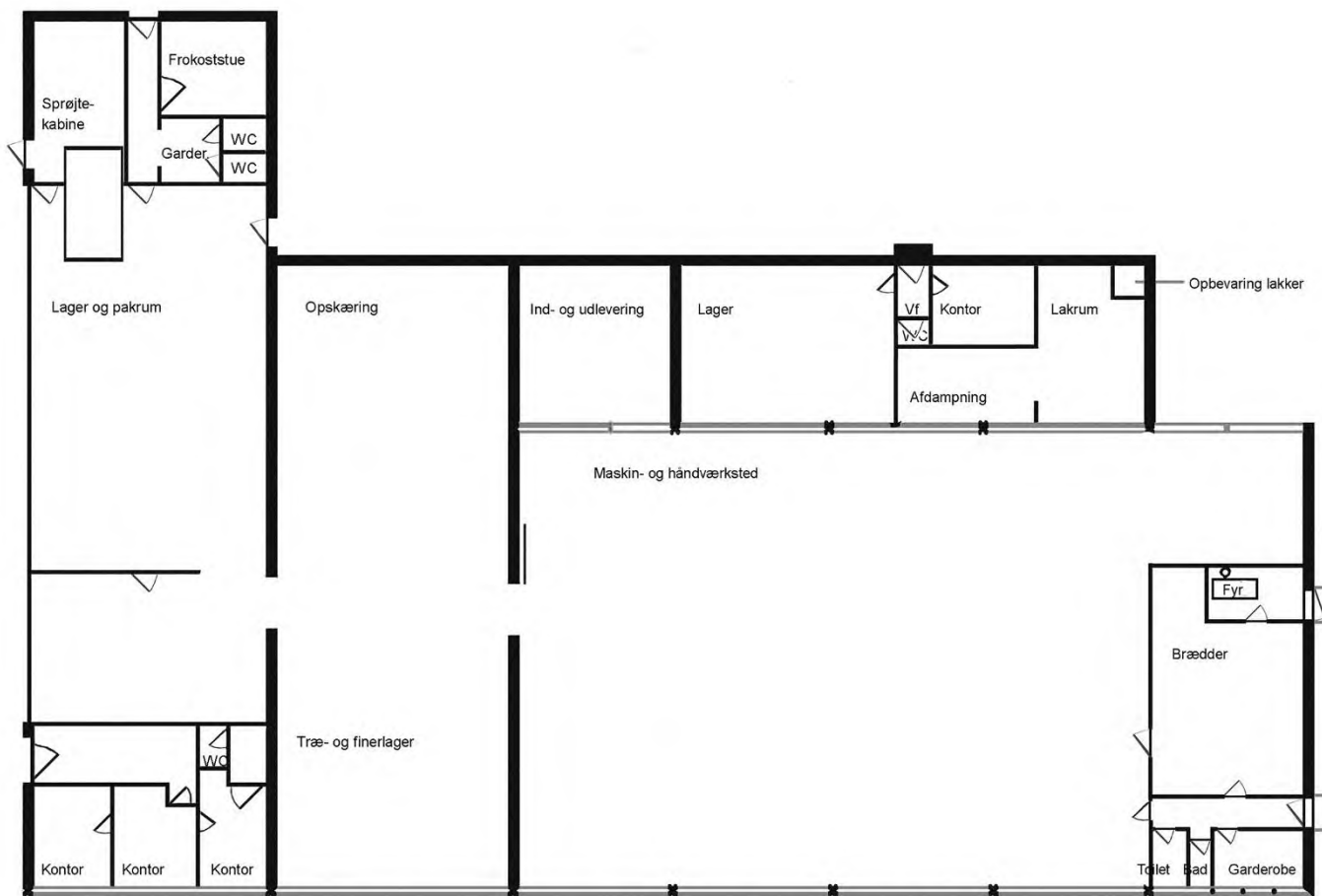
De 8 ejere holdt møde hver onsdag, hvor eventuelle vanskeligheder blev ryddet af vejen. Man gik ikke fra møderne, før der var enighed. Det gik godt med at blive enige da, hver af de 7 medejere havde hver sit ansvarsområde. Det var værkstedets drift, udvikling af lågemodeller, finerområdet, varens færdiggørelse, vareudlevering og forsendelse, og endelig havde Peter Just Holm ansvaret for kontor og bogholderi.

Der var i alt 34 medarbejdere.

Allerede fra starten var selskabet inde i en voldsom ekspansion. Det gik fra en omsætning på ca. 6 mill. kr. det sidste år inden omdannelsen til selskab til en omsætning på ca. 14 mill. kr. det første år som selskab. Det betød at der var behov for en betydelig udvidelse af virksomheden. Derfor blev naboejendommen Eli Christensens Vej 15 på 392 m² tilkøbt pr. 1. november 1983. De to ejendomme blev bygget sammen med en bygning på 221 m².

I naboejendommen blev der etableret personalefaciliteter, sprøjtekabine, lager og pakrum samt 3 kontorer. I sammenbygningen blev der etableret opskæring samt træ- og finerlager.

Der var tale om en udvidelse på 613 m², så NC Produktion havde nu, uden Niels C. Christensens privatbolig, ca. 1300 m² under tag.

Oprindeligt værksted på Eli Christens Vej 13 på 545 m² bygget 1962. Udvidet 1976 med 144 m². I 1984 er naboejendom med 392 m² bebygget tilkøbt og de to ejendomme er sammenbygget med 221 m². Her er der etableret opskæring og Træ- og finerlager. (Ikke målfast skitse F.Artved sept. 2022)

For at få byggetilladelsen skulle de to ejendomme slås sammen til et matrikelnummer. Selskabet købte derfor Eli Christensens Vej 13 af Niels Christensen i begyndelsen af 1984. Det var allerede ved stiftelsen af selskabet forudsat, at det på et tidspunkt skulle overtage ejendommen.

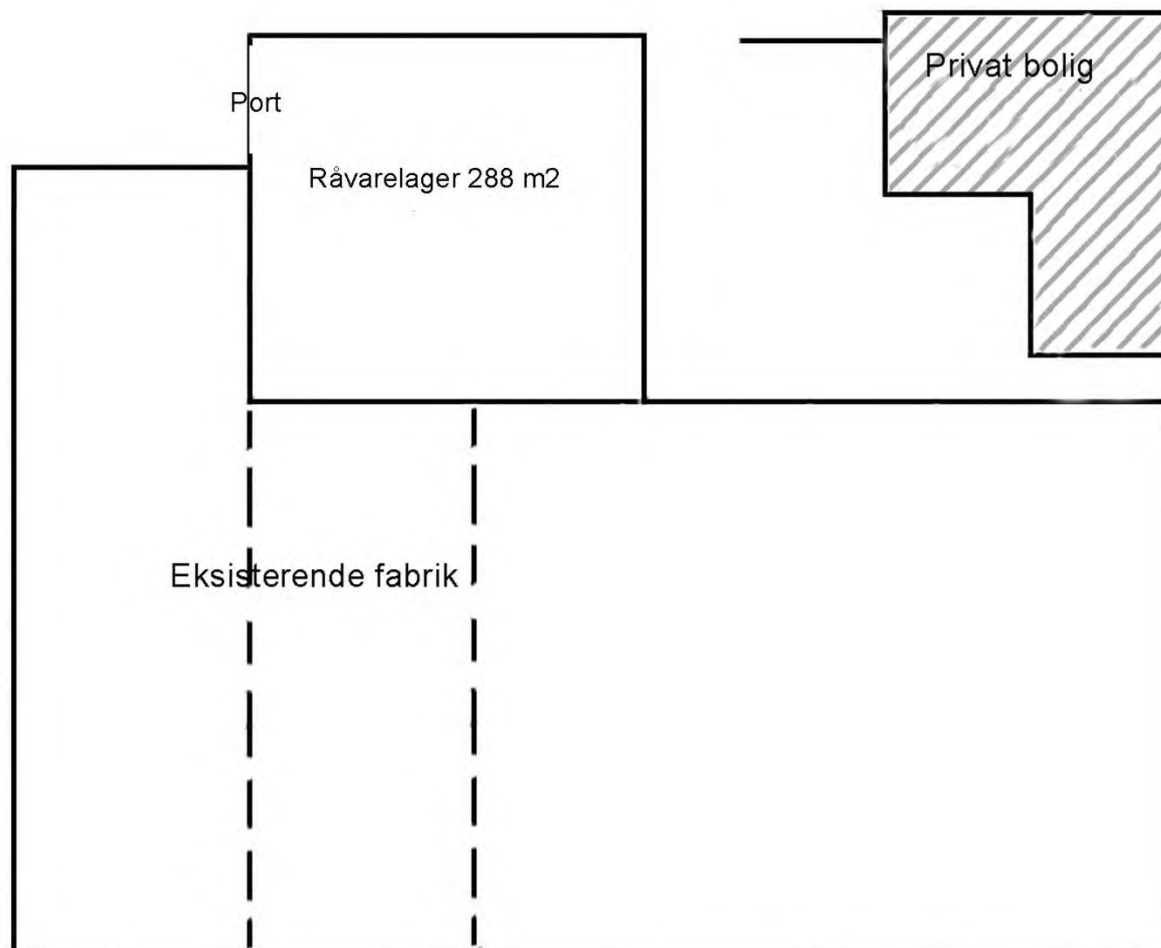
Selskabets produktion var skabslåger af mange typer, skuffeforstykker, lister med meget mere. Der var standardmål og standardvarer, men størstedelen af produktionen var kundespecifikke ordrer. Det betød at man ikke kunne være billigst på markedet, så man ikke konkurrerede på prisen men på kvaliteten.

Omsætningen var nogenlunde ligeligt fordelt på Danmark og eksportmarkederne. Her var det især England og Norge, der aftog nogenlunde lige meget.

Kundegruppen spændte over tiden vidt. Den gik lige fra Multiform, der afgav ordrer på enkelt køkkener i den høje prisklasse, hvor der tilsvarende blev krævet en høj kvalitet, over køkkenfirmaerne i mellemklassen både pris- og kvalitetsmæssigt til Harry Iversen, der mod slutningen aftog store mængder af få billige standardprodukter i fyrretræ, hvor kvaliteten ikke var afgørende.

Man havde et motto der sagde:

”Det vanskelige laver vi straks, det umulige tager lidt længere tid.”

Eli Christensens Vej 13-15, Ikast. Udvidelse med råvarelager 1986. (Ikke målfast skitse. F. Artved, sept. 2012)

Det gik fortsat stærkt for NC. Allerede i 1986 blev der behov for yderligere lagerfaciliteter, så der blev bygget et råvarelager på 288 m².

Fra 1988 og de efterfølgende år skete der ændringer i ejerkredsen. N. C. og nogle af de oprindelige medejere udtrådte af bestyrelsen, så kun Poul Arne Kristensen og Hardy Langborg-Hansen blev tilbage.

Da N. C. Christensen 1988 udtrådte af bestyrelsen i N. C. Produktion, flyttede han også fra privatboligen, der så blev indrettet til kontorer mv.

De fortsatte ændringer i ejerskab og ledelsen endte med at direktør Jens Ole Pedersen overtog ejerskabet af virksomheden og rollen som administrerende direktør i 1992.

I 1994 blev selskabet taget under konkursbehandling, og det blev endeligt opløst i 1996.

Tekst og tegninger: Frank Artved, sept. 2022

Kilder: Udskrift af CVR registret
Rigsarkivet: Diverse dokumenter om selskabets stiftelse og opløsning.
Byggesager i weblager.dk vedr. Eli Christensens Vej 13-15, Ikast
Artikel Ikast Avis 29.08.1984
Tingbog 4AK, Stensbjerg.
(Alle selskabets årsregnskaber er makuleret af rigsarkivet, så de har ikke været tilgængelige)

Niels B. Møbler

Snedkermester Niels Børge Sørensen

af Ester Bukhave

Niels Børge Sørensen, kaldet Børge, arbejdede i 1960erne på Ikast Møbelfabrik bl.a. som pudser. I fritiden lavede han sofaborde i lokaler på gården Skalmstang, som lå i den vestlige del af Ikast (mellem Rugtoften og Kløvertøften). Her blev han efter nogen tid selvstændig og ansatte Jørgen Overgaard.

I 1968 byggede Niels B. Sørensen snedkerværksted på 157,5 m² og privatbolig på Navervej 1. Her var han en af de første, som etablerede sig i det dengang ny udstykkede industriområde.

Produktionen bestod bl.a. af sofaborde, indskudsborde og urskiver i massivt træ med kakler.

Der var ansat 1-3 mand på fabrikken på Navervej.

I september 1970 blev Niels B. Sørensen og hans to børn, Gitte og Jan, dræbt og hustruen Inge hårdt kvæstet, da en bil kørte ind i dem ved Klode Mølle.

Jørgen Overgaard passede herefter fabrikken under Inge Sørensens langvarige hospitalsophold.

Herefter lejede Inge Sørensen i en kort periode værkstedet ud til Jørgen Overgaard, som havde købt maskinerne og videreført produktionen.

N. B. Sørensen
(Privat foto)

Niels B Møbler (Privat foto)

Tekst: Ester Bukhave. April 2020

Kilder: Jørgen Overgaard
Anne Grethe Jakobsen.
Ikast Avis. Nekrolog 25/9 1970
Weblager: Ikast-Brande kommune: Navervej 1
Oplysninger på Facebook fra Sv. Aage Nielsen.

Ove Hvergel A/S

af Frank Artved

Selskabet Ove Hvergel A/S er stiftet af Ove Bjerregaard Hvergel. Han blev født i Ølgod 1942 som søn af slagtermester Peder M. Hvergel og hustru Astrid Bjerregaard Nielsen. Ove voksede op i Ølgod, hvor han i 1956 blev konfirmeret.

I starten af 1970'erne var Ove Hvergel flyttet til Ikast. Her etablerede han sig som selvstændig tømrer med maskinsnedkeri i Ikast. De første år på privatadressen, men fra midten af 1970'erne havde virksomheden adresse på Industrivej 20, Ikast.

Dygtig tømrersvend
søges, samt snedkersvend til værkstedsarbejde.
Tømrermester Ove Hvergel
Industrivej 20 . Tlf. 15 39 68.

Ikast Avis 10.09.1984

I begyndelsen af 1982 overtog Ove Hvergel ejendommen Grøddevej 27 på tvangsauktion. Det var oprindeligt en landbrugsejendom, men var omdannet til industri, og både Dubo Huset I/S og Regner Madsens Logi Døren havde haft til huse her.

TØMRER OG MASKINSNEDKERI
Tømrer- og snedkerarbejde udføres
Vinduer og døre efter Deres ønske og mål
Finerarbejde udføres.
OVE HVERGEL
Industrivej 20 Tlf. 15 39 68

Ikast Telefonbog ca. 1977

Ved overtagelsen udgjorde det bebyggede areal 2.210 m², hvoraf privatboligen udgjorde de 210 m².

K.B. Danmark set fra luften 1985

I 1982 blev virksomheden omdannet til et aktieselskab med navnet Ove Hvergel A/S.

I 1983 erhvervede Ove Hvergel A/S en nabogrund, hvor man ønskede at udvide for at kunne producere limtræ til vinduesfabrikkerne.

I 1983 blev der bygget 316 m² til på den eksisterende produktionshal. (Det lyse tag i forlængelse af hallen). I 1985 blev der bygget en ny produktionshal på 1.160 m² på den tilkøbte nabogrund. (Det store lyse tag)

Ove Hvergel A/S lagde stor vægt på kvalitet og leveringssikkerhed. Virksomheden var ordreproducerende, og produktionen igangsattes først efter, kunden havde godkendt arbejdstegninger og modeller.

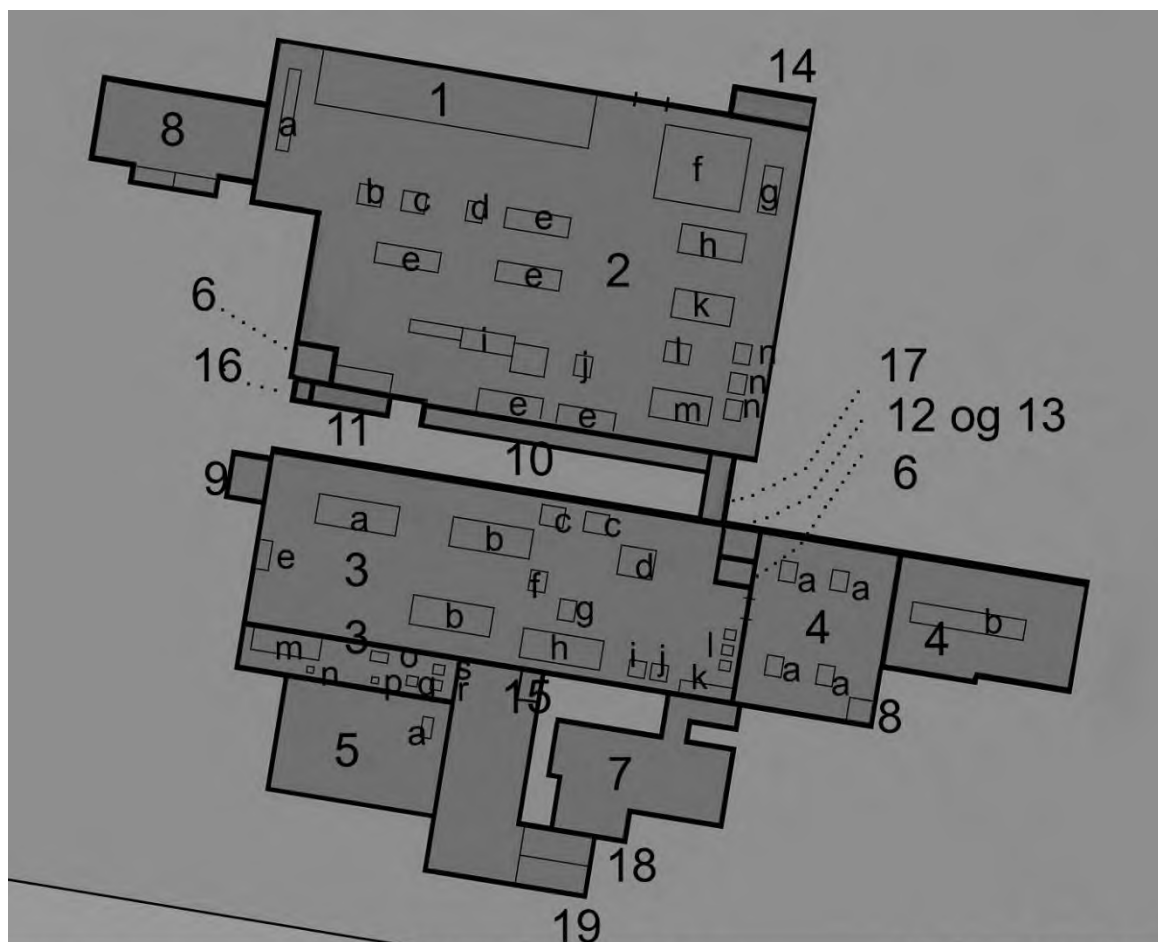
Ove Hvergel A/S investerede i et helt moderne produktionsanlæg med maskiner til forarbejdning af massivt træ.

For at sikre en høj kvalitet havde man tidligt investeret i CNC styret og CAD/CAM programmerede overfræsere, computerstyrede afkortningsanlæg og et elektronisk styret befugtningsanlæg. Det sikrede en konstant luftfugtighed i hele produktionen. De 9 spindelde kehlere med hydroophængte værktøjer sikrede en opretning og profilering indenfor små tolerancer.

2 heldags arbejdsdreng
og 1 snedkersvend søges til varigt arbejde.
Ove Hvergel A/S
Grøddevej 27
7430 Ikast
Tlf. 15 37 00

Ikast Avis 10.09.1984

01 Trælager	Produktion 2:	c Fræser	Samleværksted 4
02 Produktion	a Afkorter	d CNC	a Presse/lågesamler
03 Produktion	b Knuser	e Båndvasker	b Rammepresser
04 Samleværksted	c Multisav	f Rundsav	
05 Pak og forsend	d Båndsav	g Tapmaskine	Pak og forsend 5
06 Kontor	e Kehler	h Punkt t. punkt	a Trekantpresse/ lågesamler
07 Privat	f Oplægning	i Parallelsav	
08 Personale/WC mv	g Trekantpresser	j Bor før gearing	
09 Fyr/silo	h Laminering	k Afkortersav	
10 Filtre	i Aut. afkorter	l Fræser	
11 Cykler	j Rundsav	m Båndpudser	
12 Smedeværksted	k Grovpudser	n Båndsav	
13 Slibeværktøjer	l Fyldningsopskær	o Afretter	
14 Vand/sprinkler	m Tap/dyvel	p Tykkelseshøvl	
15 Beslag	n Fræsere	q Overfræser	
16 Transformator		r kædestrammer	
17 Mellemgang	Produktion 3	s Isætning dyvler	
18 Mødelokale	a Pudser		
19 Garage	b Dobbelttapper		

Ikke målfast skitse medio 1980'erne, Henning Frier og Hans Jørgen Børsting 2019

Produkterne var næsten alt indenfor massivt træ. Låger, døre, skuffer, kasser, spejlrammer og meget andet. Der blev arbejdet i mange træsorter f.eks. eg, teak, ahorn, rødell og bøg.

Ove Hvergel A/S havde kun få, men store kunder. En af dem var TM i Randers, der købte mange låger bl.a. skydelåger på 50 og 60 cm. i massiv fyr og teak. En anden var Invita Køkkener i Bording, som købte bl.a. låger og formspændte, buede lyslister til overskabe. Herudover blev der leveret udvendige døre til HAMO. Næsten 20 % af produktionen gik til eksport, hvor Norema i Norge var den absolut største.

Firmaet oplærte mange lærlinge. Hans Jørgen Børsting, der varetog uddannelsen af lærlinge, fortæller: *”Det kunne give mange udfordringer, men også mange sjove oplevelser. Jeg fik 10 kr. ekstra i timen for at tage mig af lærlingene, og jeg var også med, når de på Teknisk Skole præsenterede deres svendeprøve for skuemestrene.”*

Over årene kom der mere og mere fokus på sikkerhed på arbejdspladserne. I starten var det usædvanligt, hvis nogen gik med høreværn. Det skete også, at nogen mistede en finger. De sidste mange år blev de store maskiner pakket ind i bullhuse, og mange mindre maskiner fik mere afskærmning.

Der kom forskellige kemikalier og væsker i produktionen. Når der var behov for det, blev der anskaffet det sikkerhedsudstyr, åndedrætsværn mv., der skulle bruges. Ove Hvergel A/S lagde stor vægt på at passe på sine folk.

I midten af 1980'erne var der både i Danmark og i Norge afmatning på markedet. På trods heraf havde man i 1988, med ca. 50 ansatte, en omsætning på 34 mio. kr. og et overskud på ca. 2 mio. kr.

Selskabet videreudviklede løbende sine produkter. Bl.a. blev en massiv trædør beklædt med aluplader ind- og udvendigt for at sikre at døren var vandtæt.

I årenes løb blev der bygget næsten 3.400 m² produktionsareal til af i alt 5 gange, så virksomheden i slutningen af 1980'erne rådede over ca. 5.500 m².

I 1988 stiftede Ove Hvergel et nyt selskab O. H. Industri A/S, der overtog produktionen af døre. De omkring 10 medarbejdere fra Ove Hvergel A/S, der hidtil havde stået for dørproduktionen, blev ansat i det nye selskab.

I 1989 overtog Junkers Industrier A/S ejerskabet af Ove Hvergel A/S. De havde et datterselskab, Skouhus og Junge A/S i Hammel, som producerede finerede låger og havde en eksport til England på ca. 70 %. De to virksomheder ville supplere hinanden godt. Det blev forventet at produktionen i Ove Hvergel A/S kunne øges med bl.a. eksport til England og at beskæftigelsen på ca. 50 mand kunne opretholdes. Bestyrelsen blev udskiftet, og direktøren fra Skouhus og Junge, Henrik Felding overtog ansvaret som direktør.

I 1990 blev Ove Hvergel A/S og Skouhus og Junge A/S fusioneret, med Skouhus og Junge som det fortsættende selskab, og selskabet Ove Hvergel A/S eksisterede ikke længere.

Produktionen fortsatte i Skouhus og Junge A/S til det i 1998 blev optaget som datterselskab i Stones Invest koncernen, der var Steen Gudes holdingselskab. I 1999 blev selskabets navn ændret til Skouhus A/S.

Bilag: Profilbrochure ca. 1985

Tekst: Frank Artved, 2019

Fotos: Det kongelige Bibliotek: Danmark set fra luften før Google

Kilder: Samtaler med Hans Jørgen Børsting og Henning Frier
Ikast Avis 1983 og 1989
Ove Hvergel A/S profilbrochure.
Arkivalier Online: Kirkebøger og Tingbøger
BBR: Grøddevej 27
CVR registret
WEB-lager: Ikast-Brande kommune: Grøddevej 27

Bilag: Profilbrochure ca. 1985

PROFESSIONEL TRÆBEARBEJNING...

DET LEVENDE MATERIALE

Massivt træ har gennem tiderne spillet en afgørende rolle i en lang række konstruktioner. Ikke uden grund, da træ har nogle helt unikke egenskaber, såsom smidighed, holdbarhed og skønhed i ærgning og form. Anvendelse af og daglig omgang med træ giver ingen miljøgejter. Egenskaber, som har gjort massivt træ til forbrugers og producentens foretrukne materiale i mange produkter.

Træ forbliver et levende materiale. Opbevaring og behandling kræver høj faglig kompetence, og denne findes hos vore medarbejdere. Medarbejdernes samspil med det moderne produktions- og serviceapparat er grundlaget for den høje kvalitet, vi tilbyder vore kunder. Det gør os til en effektiv underleverandør for inventar- og møbelindustrien og andre industrier, som efterspørger færdige komponenter i massive træsorter.

Produktion og kvalitet. Vi har et moderne produktionsanlæg med maskiner til ethvert formål inden for massiv træbearbejning. Vi opdaterer løbende med ny teknologi og viden, og er konstant på forkant med udviklingen. Vi producerer altid i henhold til kundens oplæg. Hvis kunden ønsker det, rådgiver vi gerne om produktkonstruktion og design. Produktion igangsættes på grundlag af arbejds tegninger og modeller fremstillet af os. Disse godkendes af kunden for at sikre begge parter mod bekostelig fejlproduktion og forsinkelser.

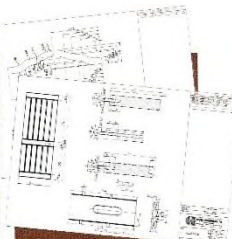
Produkttyper: Låger, skuffer, skuffelorsstykker, linnetræ, profilerede lister, sømreggale, spejlsrammer, eller i det hele taget ethvert produkt, som kunden ønsker fremstillet i massivt træ. Komponenter fremstillet i MDF plader er ligeledes en specialitet, som vi kan tilbyde. Hvis ønsket, tilbyder vi også overfladebehandling.

Industrielt sømregganlæg sørger for senere effektiv samling af emnerne.

Samling foregår i fikturer og med fagligt uddannede håndværkere, som sikrer ensartet kvalitet.

Færdigudarbejdede produktkomponenter, som godkendes af kunden, sikrer at det færdige produkt leveres som ønsket - om altude specialiteter.

Til råvarelaget indhaves alle træarter i den ønskede kvalitet, svarende til B107's fasthed, under høivårens kontrol gennem hele produktionsprocessen med elektronisk styret bordsåneanlæg.

CNC styret og CAD/CAM programmeret overfladeudligning fremstilling af rammer og profiler og kamme helt efter kundens ønske.

Mulene, computerstyret, aflømsanlæg, sørger for optimal fugtindhold og tilværelse af smukt kvalitets.

3 sprokkelte tekniskmaskiner sikrer en effektiv opretning og profilering med hydroplanter i varsløst.

Indgæng og sortering af stave til sludring foregår manuelt. Dette sikrer nøjagtig den illet som er bestilt. Lamineret foregår i dampovnen, sømmelempresse efterfulgt af rugning, som sikrer emnerne en ensartet tykkelse.

Et utal af forskellige profiler, som hele tiden udvikles som følge af kundernes ønsker.

Ikke fået lige, men alle tænkelige massive trækomponenter, såsom skuffer, kasser, pennebakkere, spejlsrammer etc.

OVE HVERGEL M

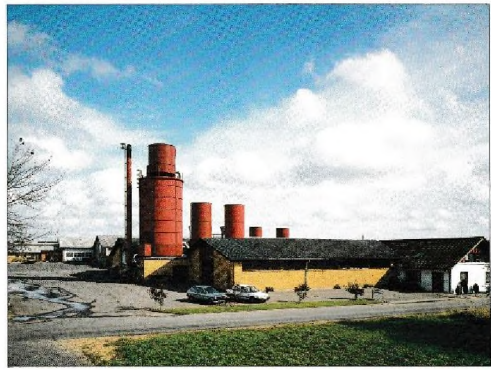

Alla produkter genomgår en strikt kvalitetskontroll för emballering.

Produktionen pakkas för emballering, skickas ut till kunderna för att byggas i utskickspack. Skand.

GRÖDDEVEJ 27 - 7430 IKAST
TELEFON 97 15 37 00
TELEFAX 97 25 07 45

Gröddesvej 27, 7430 Ikast, Danmark. Telefon 97 15 37 00

O. H. Industri A/S

af Frank Artved

O. H. Industri A/S (OH) blev startet af Ove Hvergel i 1988. Han drev i forvejen Ove Hvergel A/S, der producerede låger mv. på Grøddevej i Ikast. Ove Hvergel blev selv direktør og sad i bestyrelsen sammen med hustruen Bente og sønnen Lars.

Logo (April 2020)

OHs aktivitet var produktion og salg af døre og dermed beslægtede produkter. I løbet af få år oparbejdede OH en position som hovedleverandør til langt de fleste vindues- og dørfabrikker i Danmark samt til en lang række enkeltkunder i Norge, Island og Estland.

På Smedevej 17 i Ikast blev der bygget ca. 1.500 m² til produktion af døre.

Luftfoto O. H. Industri 1989
(KB: Danmark set fra luften før Google)

**TIL OMGÅENDE TILTRÆDELSE
SØGES:**

1 MASKINSNEDKER
til betjening af div. maskiner.

1 TRÆINDUSTRIARBEJDER
til betjening af div. maskiner.

1 HELDAGS ARBEJDSDRENG
u/18 år, til forefaldende arbejde.

Henv. pr. tlf. 22 30 65 04 - 97 25 12 00,
til Jørn Christensen.

**Smedevej 17,
7430 Ikast**

Annonce Ikast Avis 1988

Efter 8 år var der ca. 20 ansatte, og der var investeret 12 mio. kr. i maskiner og bygninger.

I 1999 overtog sønnen Lars B. Hvergel og Jørn Bjerg Christensen ansvaret som direktører i selskabet. De overtog ved samme lejlighed ejerskabet af OH i deres fælles holdingselskab Jørn Christensen og Lars Hvergel Holding ApS.

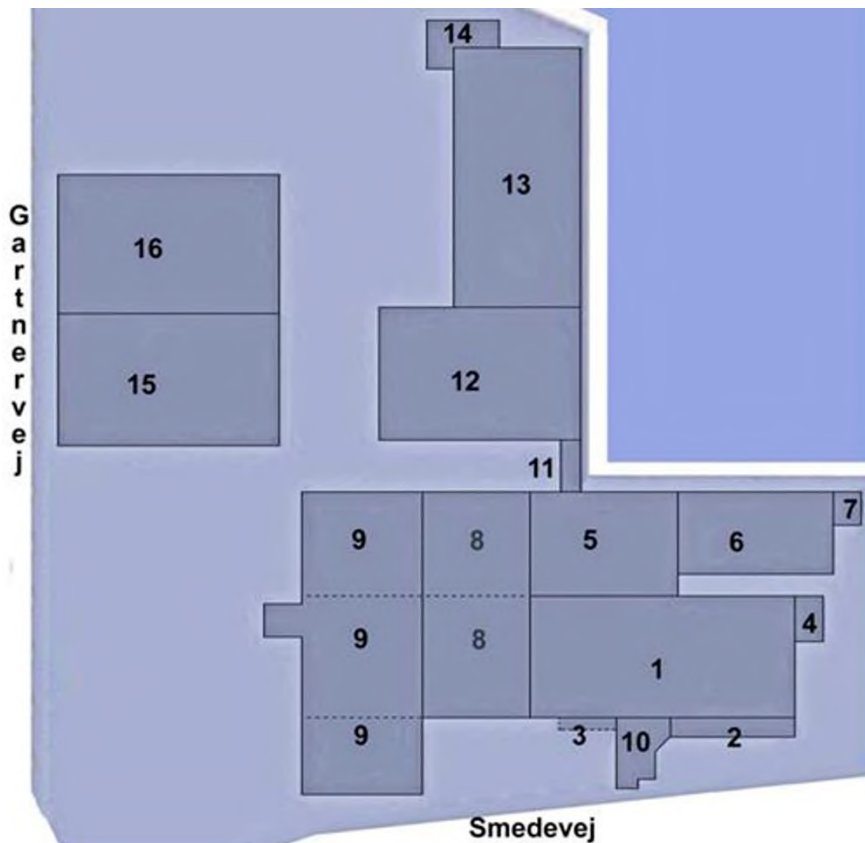
Der blev bygget meget de år, det gjorde at over de næste 5 år steg antal ansatte til over 60, og der blev løbende foretaget betydelige investeringer i bygninger og maskiner.

I 2005 blev selskabet overtaget af VKR koncernen. De nye ejere indsatte en ny bestyrelse og efter 2 år ligeledes en ny direktion.

Selskabets aktivitet blev nu ændret til at udvikle, producere og sælge dørpladekomponenter til industrielle kunder i Nordeuropa.

Store investeringer i endnu en produktionshal med robotter og andet moderne udstyr gav en øget kapacitet. Produktionen af dørplader og fyldinger skete nu i hver sin afdeling. Disse tiltag gav en højere leveringssikkerhed og kortere leveringstider, hvilket var med til at forbedre markedspositionen.

Tegning af Smedevej 17, Ikast efter tilkøb af naboejendommen.

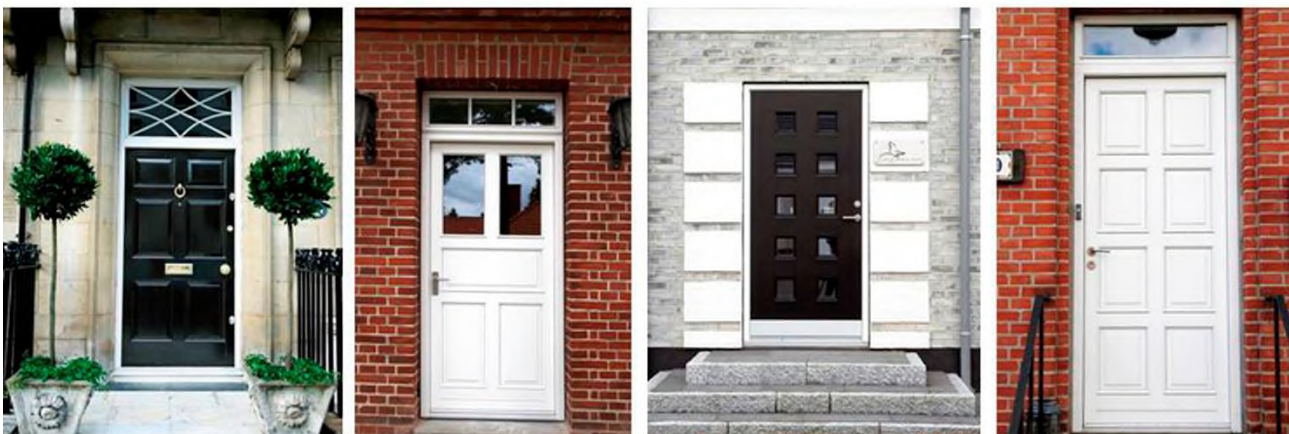
Byg nr	Anvendelse	m2	Byg. år
01	Produktion	1.295	1988
02	Administration	149	1988
03	Overd. rampe	0	1988
04	Spåner/fyr	60	1988
05	Produktion	698	1992
06	Produktion	598	1993
07	Garage/Depot	66	1993
08	Produktion	1.154	1997
09	Produktion	1.778	2000
10	Administration	121	2000
11	Forbindelsesgang	58	2002
12 - 14	Produktion	2.948	1999
15	Produktion, lager	1.388	2000
16	Produktion, lager	1.378	2006

Ikke målfast skitse (F. Artved april 2020)

Der skete løbende en betydelig produktudvikling. De næste år viste man en række nyheder, som gav øget indtjening til OHs kunder i vindues- og dørindustrien. På OHs hjemmeside OH-Industri.com vises en lang række produkter og produktdetaljer.

Her et lille udsnit fra hjemmesiden:

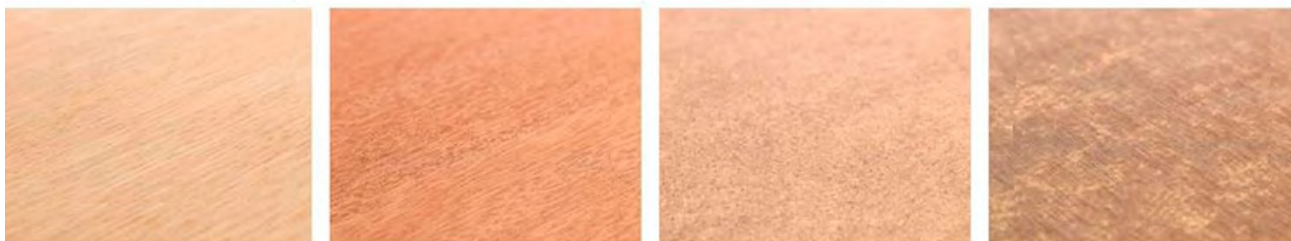
Eksempler på færdige døre:

(Kilde: www.OH-Industri.com)

Eksempler på overflader:

Eg

Mahogni

HDF

Laminat

Eksempler på opbygningen af døre:

Standard dør 55 mm

Sikkerheds dør 80 mm

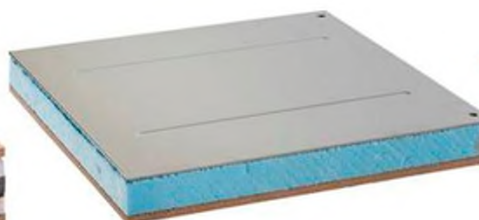

Hjørneprøve

Eksempler på opbygningen af paneler:

Akustik panel

Alu panel

Pyramide panel

(Kilde: oh-industri.com)

På den baggrund kunne mange vindues- og dørproducenter i løbet af få år, vise et bredere sortimentet af facadedøre. I Danmark blev 9 ud af 10 pladedøre lavet på basis af sandwichkonstruktionen fra OH.

Organisationen voksede nu til over 70 mand.

Som noget nyt blev der ansat en salgschef. Han skulle rådgive kunderne og styrke dialogen med dem. Den nye teknik gjorde, at det blev vigtigt med en grundig rådgivning om, hvad OH nu kunne levere, så kundens eget sortiment og identitet blev styrket.

I 2016 overtog OH virksomheden Partas, der ligger i Salling. Med 34 ansatte, producerer Partas halvfabrikata til vindues og byggeindustrien. Partas og OH har helt forskellige sortimenter, så de supplerer hinanden godt. I 2018 fusionerede O. H. Industri A/S med de to datterselskaber Partas A/S og KUHR INVEST ApS med OH som det fortsættende selskab.

I dag (maj 2020) udvikler, producerer og sælger OH isolerede dørplader og sandwich fyldninger til producenter af udvendige døre og vinduer i hele Nord- og Østeuropa. Produktionen er i høj grad automatiseret. Der er løbende investeret i nye maskiner og installeret robotter. Dette er med til at sikre en høj og ensartet kvalitet i processen.

Virksomheden fremstår som en moderne og effektiv enhed, med en stabil ledelse, velkonsolideret, god indtjening og et stabilt ejerskab i VKR-koncernen.

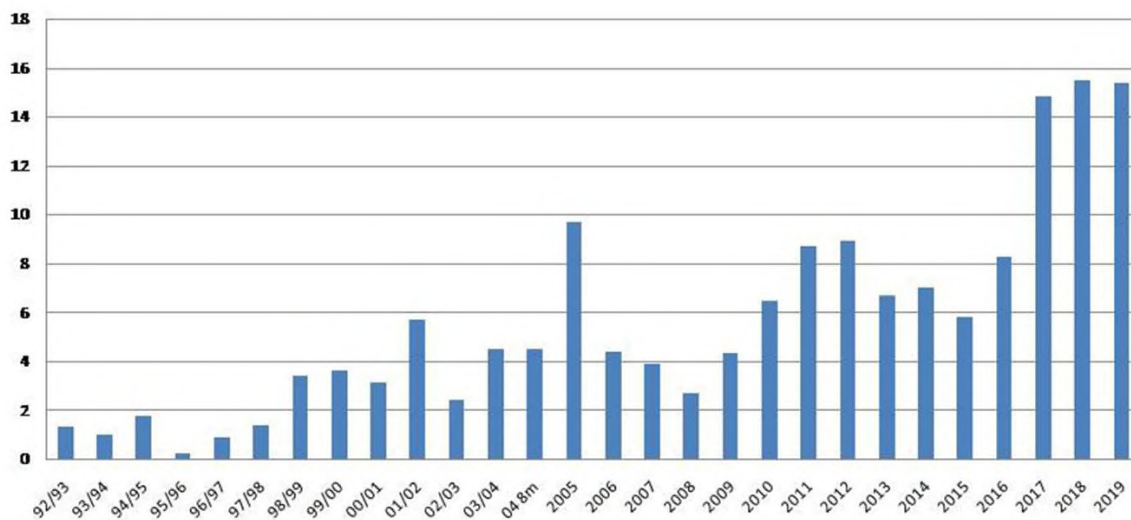
Bilag: Resultat efter skat, antal medarbejdere og investeringer vist grafisk

Tekst: Frank Artved, april 2020

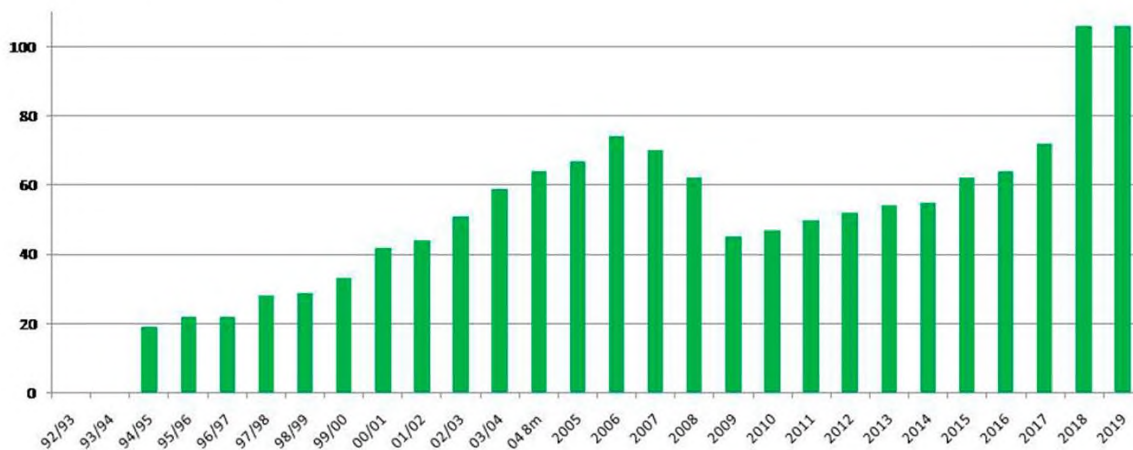
Kilder: Wood Supply, 22.12.2005
Limfjordsupdate.dk 22.06.2016
Mestertidende.dk 27.06.2016
weblager.dk: Ikast-Brande kommune: Smedevej 17
BBR: Smedevej 17, 7430 Ikast
CVR: registreringer og årsrapporter
www oh-industri.com

Bilag:

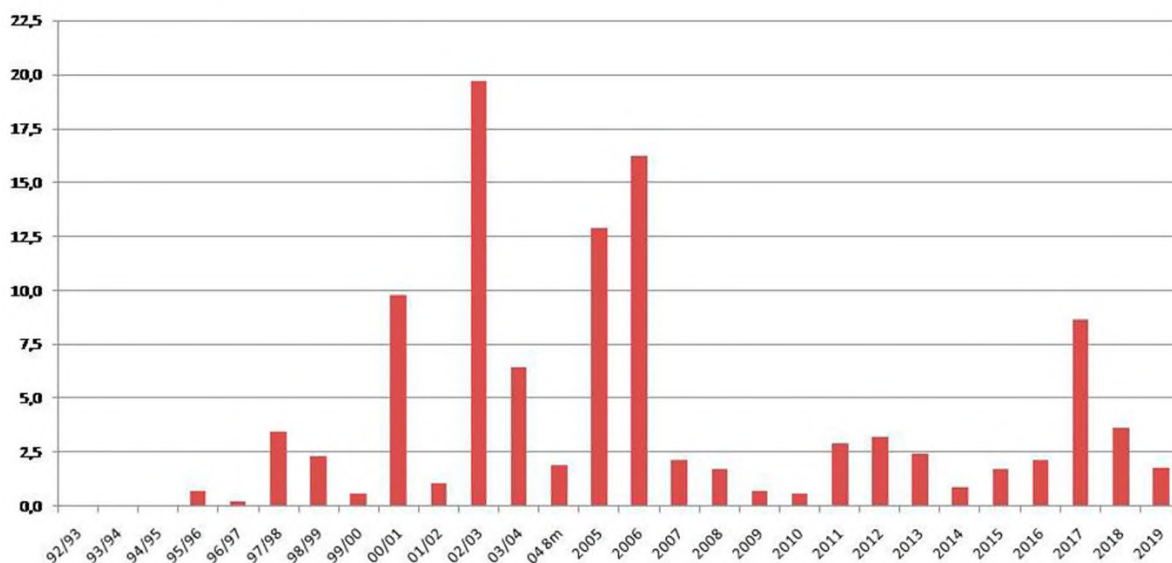
Resultat efter skat (Mill. kr.)

Antal medarbejdere

Investeringer (Mill. kr.)

P. K. Production A/S

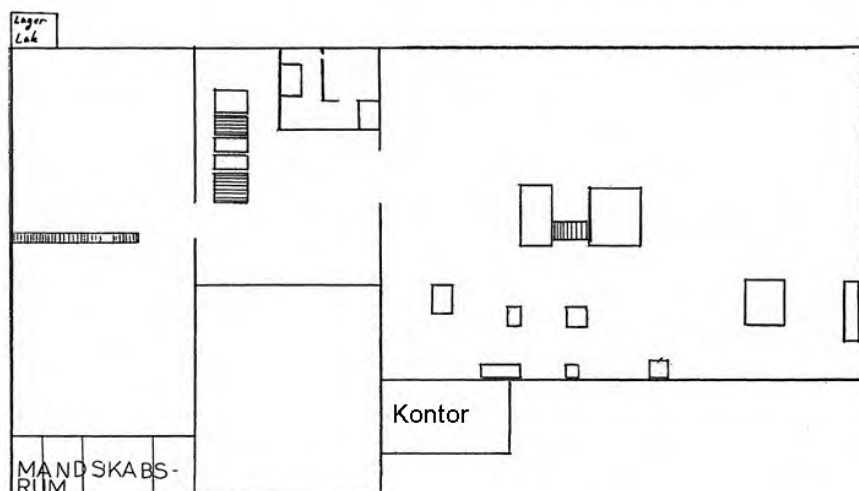
af F. Artved

Selskabet P. K. Production ApS blev stiftet den 19. juni 1996 af Poul Arne Kristensen. Han var tidligere en af de ansatte, der havde været medejere af N. C. Produktion Låger og Finer A/S.

I perioden op til starten af P. K. Production havde Poul Arne Kristensen en personlig virksomhed. Den var muligvis startet ved at Poul Arne havde overtaget hele eller dele af maskinparken fra N. C. Produktions konkursbo.

Ved stiftelsen af selskabet indskød Poul Arne sin personlige virksomhed med:

AKTIVER	1.000 DKK
Maskiner mv.	1.500
Varebeholdninger	600
Tilgodehavender salg	300
Andre aktiver	300
AKTIVER I ALT	2.700
PASSIVER	
Gæld i alt	2.500
Anpartskapital	200
PASSIVER I ALT	2.700

Selskabets aktivitet var produktion og salg af fortrinsvist låger til køkken- og møbelindustrien. Adressen var fra starten Navervej 11, Ikast. Her havde tidligere Elite Køkkenet haft adresse. Ejendommen var ejet af Ide Døren og P. O. Svendsen.

Navervej 11, Ikast. Ikke målfast skitse efter weblager.dk (F. Artved, sept. 2022)

Allerede 10 måneder efter stiftelsen blev selskabet omdannet til et A/S med Helle Kristensen som formand for bestyrelsen og Poul Arne Kristensen og Povl Rønn Olsen som medlemmer. Selskabets kapital blev

samtidig forhøjet fra kr. 200.000 til nu kr. 500.000. De første år havde P. K. Production en kraftigt stigende aktivitet med pæne resultater til følge.

Antal medarbejdere steg fra i gennemsnit 12 det første år til over 20 i 2000/2001.

Hjælpeværkfører søges

Vi fremstiller møbel- og køkkenlåger.
Tiltrædelse hurtigst muligt.
Henvendelse til Povl Olsen, 97 15 68 69.

PK **Production A/S**
LAMINAT · FINER · MASSIVE LÅGER
NAVERVEJ 11 · 7430 IKAST
Tlf. 97 15 68 69 · Telefax 97 15 69 88

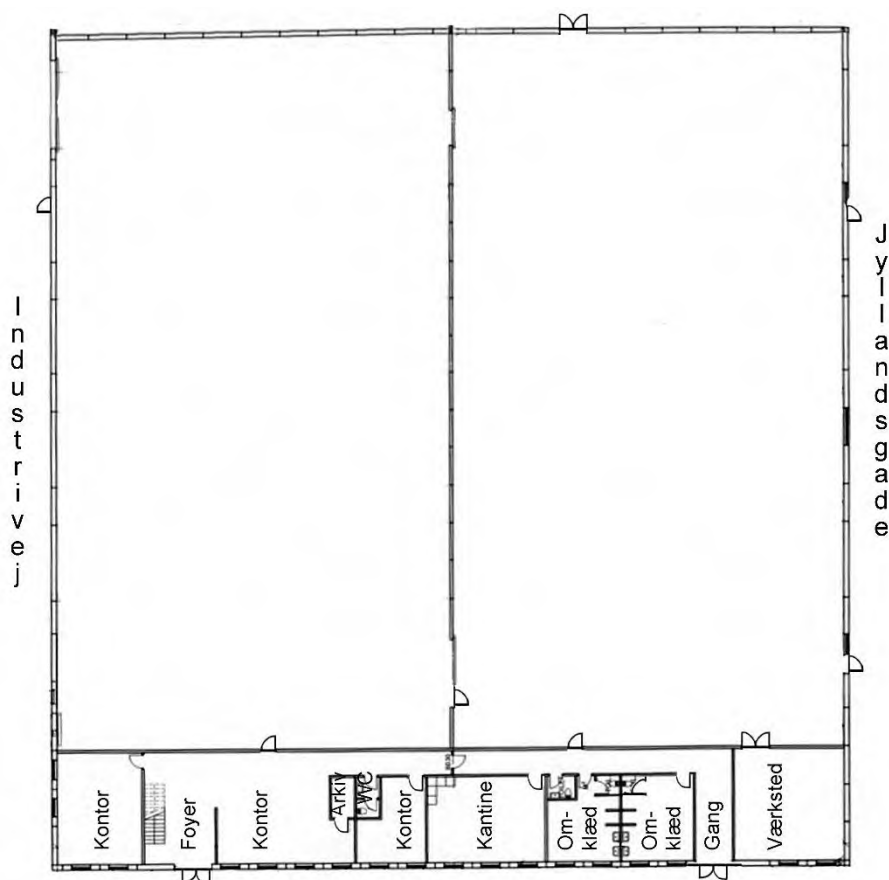
3 M/K'er søges

Tillært indenfor træindustrien, til varierende arbejdsopgaver til fremstilling af møbel- og køkkenlåger.
Tiltrædelse hurtigst muligt.
Henvendelse til Povl Olsen, 97 15 68 69. - mobil 20 41 15 41.

PK **Production A/S**
LAMINAT · FINER · MASSIVE LÅGER
NAVERVEJ 11 · 7430 IKAST
Tlf. 97 15 68 69 · Telefax 97 15 69 88

Stillingsannoncer Ikast
Avis september 1999

De gode resultater og den store øgning i aktiviteten gjorde behovet for mere plads aktuelt. Derfor købte selskabet 1. august 1999 en industrigrund på 16.850 m² på Industrivej 33, Ikast. Her blev opført en ny fabriksbygning på 2.750 m².

Uhregårds Alle

Industrivej 33, Ikast. Ikke målfast skitse efter weblager.dk (F. Artved sept. 2022)

Den nye fabrik blev taget i brug i august 2000. Investeringen i grund og bygninger blev i alt på 15,5 mio. kr.

Vurderingen var, at det ikke blev dyrere i den nye fabrik end lejeudgiften i den gamle. Til gengæld blev der forventet effektiviseringer og energibesparelser i den ny fabrik.

Med en satsning på eksportmarkederne blev det forventet, at selskabet havde gode fremtidsudsigter.

Da år 2000 var gået, blev det konstateret, at de forventede effektiviseringer i produktionen ikke var opnået. Da der samtidig skete et fald i konjunkturerne i møbelbranchen, endte året med et betydeligt negativt resultat.

De følgende år fortsatte de ustabile konjunkturer med en faldende omsætning på hjemmemarkedet. Satsningen på eksportmarkederne gav dog en øget eksport. Den kunne dog ikke sikre selskabets overlevelse på sigt.

Året 2004 gav et så betydeligt underskud, at selskabet i januar 2005 trådte i betalingsstandsning og indstillede sin aktivitet.

Den 30. juni 2005 var konkursbehandlingen slut og selskabet blev opløst.

Konkursboet blev overtaget af Poul Arne Kristensens tidligere handelsselskab, der havde fået navneforandring til Sportello A/S.

Det lykkedes heller ikke for Sportello at vende de negative resultater til positive. I 2007 sælges ejendommen på Industrivej 33, og selskabet flyttede til mindre lokaler i Sdr. Felding uden, at det ændrer situationen.

I 2009 sendte selskabet en anmodning om opløsning til skifteretten i Herning, hvor der blev afsagt konkursdekret i november måned.

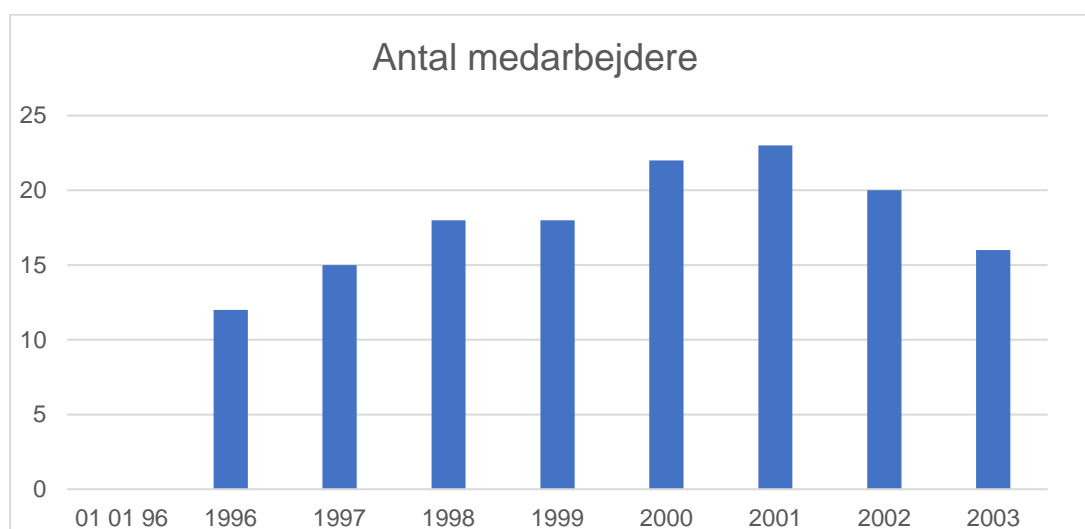
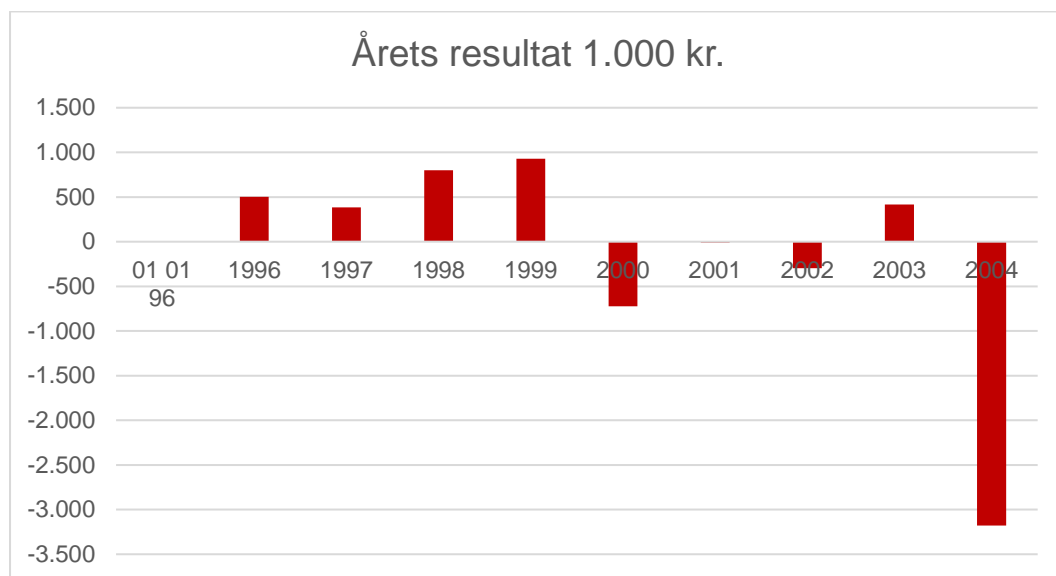
Bilag: Årets resultat og antal medarbejdere vist grafisk

Tekst: Frank Artved, sept. 2022

Kilder: CVR udskrifter for P. K. Production A/S, P. K. Holding Ikast ApS og Sportello A/S
Årsrapporter for P. K. Production A/S, P. K. Holding Ikast ApS og Sportello A/S
Tinglysning. dk: Historiske adkomster Navervej 11, Ikast og Industrivej 33, Ikast
Træ Nyt nr. 6 2005

Bilag: Årets resultat og antal medarbejdere vist grafisk

PEA Møbler

af Frank Artved

PEA Møbler blev etableret af brødrene Per og Erik Andersen.

Per er uddannet maskinarbejder og maskinmester. Han har arbejdet som maskinarbejder hos et sættevognsfirmas i Struer, senere som leder for teknisk vedligeholdelse hos Domino Møbler i Holstebro.

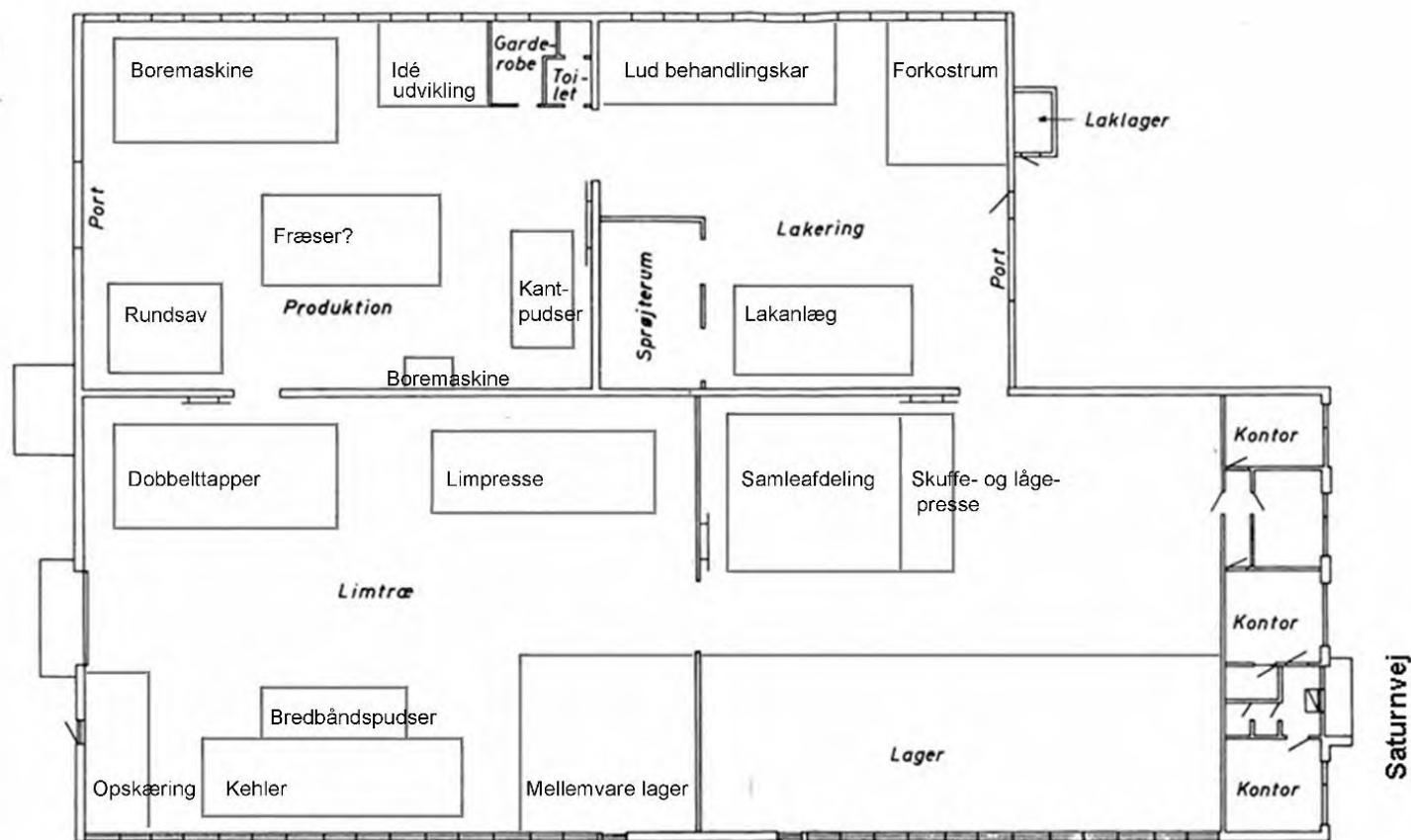
Op til opstarten af PEA Møbler arbejdede han som værkfører hos P. Westergårds Møbelfabrik, Silkeborg.

I 1977 stifter de et interessentskab PEA Møbler I/S og overtager JO Møbler A/S ejendom med 3.625 m² grund og 651 m² bygninger samt maskiner på Saturnvej 5 i Ikast.

Grundlaget for investeringen var bl.a. en 12 ér i tips, som dengang kunne give en fornuftig gevinst. Den tidligere ejer Jørgen Overgaard arbejdede efter overtagelsen i en kortere periode for PEA.

Produkterne var fra starten spise- og sofaborde i fyr. Arbejdsdelingen mellem ejerne var sådan, at Per stod for maskinafdelingen, medens Erik stod for lak, pak og forsendelse. Der var fra starten ca. 7 medarbejdere.

I 1984 bygges der til med yderligere 1.015 m², så PEA nu rådede over 1.666 m².

PEA Møbler, Saturnvej 5, Ikast, efter udvidelsen i 1984. Indretning værksted ca. 1988.
(Ikke målfast skitse F. Artved efter weblager.dk, indretning Birthe Christensen, marts 2021)

PEA Møbler, Saturnvej 5, Ikast, 1989
(KB Danmark set fra luften)

Møbelfabriker

Pea Møbler
Saturnvej 5, 7430 Ikast 07 15 23 35

**Fabrik for
borde og
skabe i fyr.**

Saturnvej 5
Ikast

Tlf. 07-15 23 35

Moestrups Vejviser Ikast 1982

Da PEA stadig havde pladsmangel havde man lejet en hal på Højris Alle 89 af Hardy Mogensen, hvor lageret var flyttet ud, indtil PEA fra midten af 1988 kunne leje en nybygget lagerhal på Thrigesvej 21 af Jens Nørholm på 904 m², hvor færdigvarelager og forsendelse blev placeret.

I 1984 omdannes PEA til et aktieselskab med en aktiekapital på kr. 300.000 og interessentskabet hævedes. Ejendommen blev ikke indskudt i selskabet, men den var fortsat ejet personligt af Per og Erik Andersen.

Sortimentet, der bestod af ludbehandlede og lakerede "bondemøbler", blev efterhånden udvidet, så det bestod af borde med stole, vitrine skabe, chatoller og polstrede sofamøbler i massivt fyrretræ. I starten blev det hele leveret samlet, men senere blev en del leveret som "saml selv" møbler. Herudover var Østergaards Restaurations Møbler, Ikast, en stor kunde. De aftog finerede kontormøbler i lys bøg og restaurationsinventar også oftest i finer.

Antal medarbejdere var nu vokset til 24 mand.

Produktionen skete oftest i mindre seriestørrelser, der blev solgt til Danmark, Norge, Tyskland og Holland. Kunderne var både enkelte detailforretninger og kæder, der blev betjent af agenter i de pågældende lande.

På grund af den generelle afmatning på alle markeder fra begyndelsen af 1990'erne, der også ramte mange i træ- og møbelindustrien, blev aktiviteten stoppet. Ejendommen blev solgt til Atena Møbler i 1996 og selskabet blev opløst i 1997.

Tekst: Frank Artved, mar. 2021.

Kilder: CVR, registreringer og årsrapporter
Anmeldelser til Handelsregistret
Notat fra Per Andersen
Informationer fra Birthe Christensen
Mostrup, Ikast vejviser
Weblager.dk byggesager
Tinglysning.dk
JO Møbler under "Træ- og møbelindustrien i Ikast"

Regner Madsen i træindustrien

DUBO huset, LOGI HUSE og Logi-døren

af Frank Artved

Regner Madsen blev født i Ry, Dover Sogn, den 18. januar 1942, som søn af savskærer Alfred Aage Madsen og hustru Marie Jensine. Han havde en bror, der var 11 år ældre, og en søster, der var 5 år ældre, så han var den mindste af 3 børn.

Faren var oprindeligt uddannet som gartner, men arbejdede som savskærer på Ry Mølle Savværk. Det gav ikke en høj løn, så de boede i en kælderlejlighed på Enghavevej i Ry. Efter besættelsen flyttede familien til Allingevej 18 (den senere Silkeborgvej), Ry i et hus, faren selv havde bygget.

Under besættelsen var tyske tropper, der havde været på østfronten, stationeret i byen. Synet af de tyske soldater gjorde et stort indtryk på den lille dreng.

Regner Madsen, 2019
(Foto: F. Artved)

Regners mor i haven på Enghavevej 11, Ry, hvor familien boede i kælderen

Huset på Allingevej 18, Ry, som Regners far byggede i 1945.

Regners familie på Allingevej.
Bagerst fra venstre:
Adolf
Karoline (Alfred Madsens søster)
Marie Jensine Madsen (Regners mor)
Alfred Aage Madsen (Regners far)
Forrest fra venstre:
Erna Madsen (Regners søster)
2 fætre
Regner Madsen

Regner gik i 7 år på Ry Skole. Han vidste tidligt, at han var god til håndværk, så han havde sløjd i stedet for engelsk de sidste år i skolen.

Om efteråret gravede han have for viceskoleinspektøren, hvor han fik en løn på 50 øre i timen. Det var han ikke tilfreds med, så han krævede 1 kr. i timen – og fik det. Senere arbejdede han efter skoletid hos to brødre Thomsen på en gård i Siim. Her var lønnen 5 kr. for en eftermiddag på 3-4 timer.

Efter sin konfirmation kom Regner til Stauning, hvor han arbejdede i landbruget i 3½ år.

Som 17-årig kom han tilbage til Ry. Nu kom han endelig i lære som tømrer.

Det havde han vidst, at han ville være, siden han var 7-8 år gammel. Læretiden var fra 1959 til 1963 hos tømrer Henry Hausgaard. Her var han bl.a. med til at bygge den nye skole i Ry. Undervisningen på teknisk skole foregik de 2 første år som aftenskole i Ry og de sidste 2 år som dagskole af 6 ugers varighed på teknisk skole i Århus.

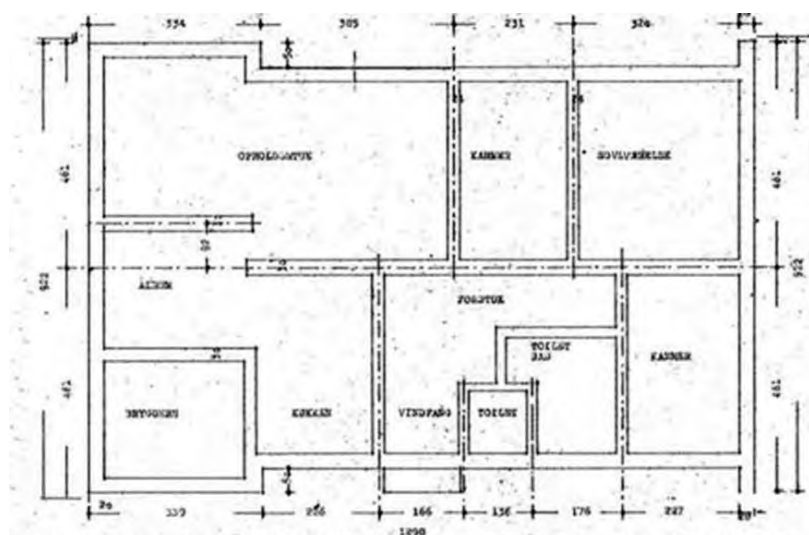
Da han var udlært i 1963, sagde han op. Det var læremesteren ikke tilfreds med, men Regner ville til Midtjylland, hvor han vidste, at der var stor aktivitet. Han så en annonce fra Kristian Hansen i Ikast, og ringede til ham. De fik straks en aftale. Kristian Hansen havde værksted på sin far Elvin Hansens gård i Grødde. Kristian Hansen var en målrettet og meget bestemt chef. Efter en større uenighed sagde Regner op, hvorefter han fik arbejde hos Johannes Vestergaard Jensen, der havde værksted på Eli Christensens Vej. Endelig var han i en periode hos Sibø Huse.

I Ikast boede Regner på et helt lille lejet værelse på Lassonsvej ved Mikkelsen. Det kostede 60 kr. om måneden. Han spiste, sammen med 60-70 andre hver dag på KFUM.

I fritiden fuskede han med husbyggeri sammen med Ejvind Vinter. Han byggede også hus til sig selv på Hans Egedes Vej 10, Ikast. Huset blev færdigt i 1965, samme år som Regner og Karen Marie blev gift. De fik sammen 3 piger.

I 1967 beslutter Regner Madsen og Ejvind Vinter at starte for sig selv. De registrerer Dubo-Huset v/Regner Madsen og Ejvind Vinter. Regner Madsen er tømrer og snedkermester og Ejvind Vinter er murermester. De annoncerer derfor med:

”Vi ordner alt i murer, tømrer- og snedkerarbejde. Nyt såvel som reparationer.”

Typehuset på 111 m². Udstillingshus på Bornholmegade, Ikast

Annonce Ikast Avis 07.04.1967

De annoncerer også med deres eget typehus på 111 m² + garage. Det bygges som udstillingshus på Bornholmegade 17 i Ikast. Midtjyllands avis skriver en god beskrivelse af huset.

Luksuspræg – men uden overdrivelse

»Dubo-huset« bærer præg af luksus, uden at man dog af den grund kan tale om nogen form for overdrivelse. Paa gulvet i bryggers, badeværelse og gæstetoilet er anvendt mosaikstifter, i køkken, børneværelser og soverum samt alrum er anvendt vinylfilt, medens der i stuen er egeparket. I vindfanget er der sjandsfliser, mens den særdeles rummelige entré har de slidstærke tæppefliser som gulvbelægning. Ogsaa rent udstyrmæssigt ligger

huset over middel. Saaledes er i køkkenet ikke færre end 14 skabe med køleskabet indbygget. I de to børneværelser er tofags skabe, medens der i soveværelset er firefags skab. Endvidere skal bemærkes, at der i badeværelset ogsaa er indbyggede skabe – noget nyt, som særlig husmoderen vil blive tilfreds med.

Husets 111 kvadratmeter beboelse er særdeles godt udnyttet. De to børneværelser er hver paa 8 kvm, medens soveværelset med 12 kvm er rummelig. Entreen optager ikke mindre end 10 kvm, men det er ikke spor for meget, husets indretning taget i betragtning.

Husets opholdsstue paa 28 kvm er efter de flestes mening maaske i underkanten, men med al-rummet mere end tilstrækkeligt. Alrummet er beliggende uden adskillelse fra køkkenet, og tilsammen optager de to rum 16 kvadratmeter. Endelig skal nævnes, at der i huset foruden et veludstyret badeværelse ogsaa findes et gæstetoilet. -igs

Uddrag af artikel i Midtjyllands Avis
25.08.1967

Dubo-Huset fik værksted i Grødde pr. Ikast, adressen bliver senere Grøddevej 27. Her flytter Regner Madsen ogsaa ind privat.

Det var tidligere en landbrugsejendom på 7 tdr. land ejet af Axel Lauersen. Senest i 1965 er den solgt til murer Bent Knudsen, der på det tidspunkt bygger et værksted på 98 m². Han gik konkurs, så DUBO kunne overtage ejendommen i 1967.

I Dubo-Husets tid udvides der nogle gange, så der i 1972 er et bebygget areal på næsten 500 m².

For byggefirmaer er 1960'erne en god tid. Der er gang i husbyggeriet, så DUBO Huset fik hurtigt succes, og byggede mange huse over hele Jylland.

Annonce i telefonbogen 1974

Annonce i telefonbogen 1975

Dansk nyhed!

Logi har med **GENBRUGSDØREN** skabt en dansk nyhed af verdensformat

Trængsel Døren har efter forlignelse af en anvendelsesform med et nyt konstruktionsprincip, en udvidelse af de anvendelige grænser. Fremtiden er lys og lysende. **Logi-døren** er en nyhed af verdensformat.

Logi-døren har gennemført en grundig og grundig undersøgelse af de nye konstruktioner og de nye materialer, som er blevet brugt til at skabe en nyhed af verdensformat. Logi-døren er en nyhed af verdensformat. Logi-døren er en nyhed af verdensformat.

BILIGERE FOR DEM - BEDRE FOR DANMARK

Logi-døren fremstiller
**NYE
FYLONINGSDØRE
GLATTE DØRE
INDV. DØRE
BRANDDØRE**
i eg, fyr, koto,
mahogni,
lamelæg og finér
til maling.

Noglen til en bedre DØR

Logi-døren **GRØDDEVEJ 27
2430 IKAST**

Annonce Ikast Avis 21.08.1977

I 1972 ophører samarbejdet mellem Ejvind Vinter og Regner Madsen. Regner Madsen overtager

ejendommen og etablerer LOGI HUSE v/Regner Madsen. (Ejvind Vinter fortsætter i byggebranchen i Ikast og dør som 82 årig i 2017)

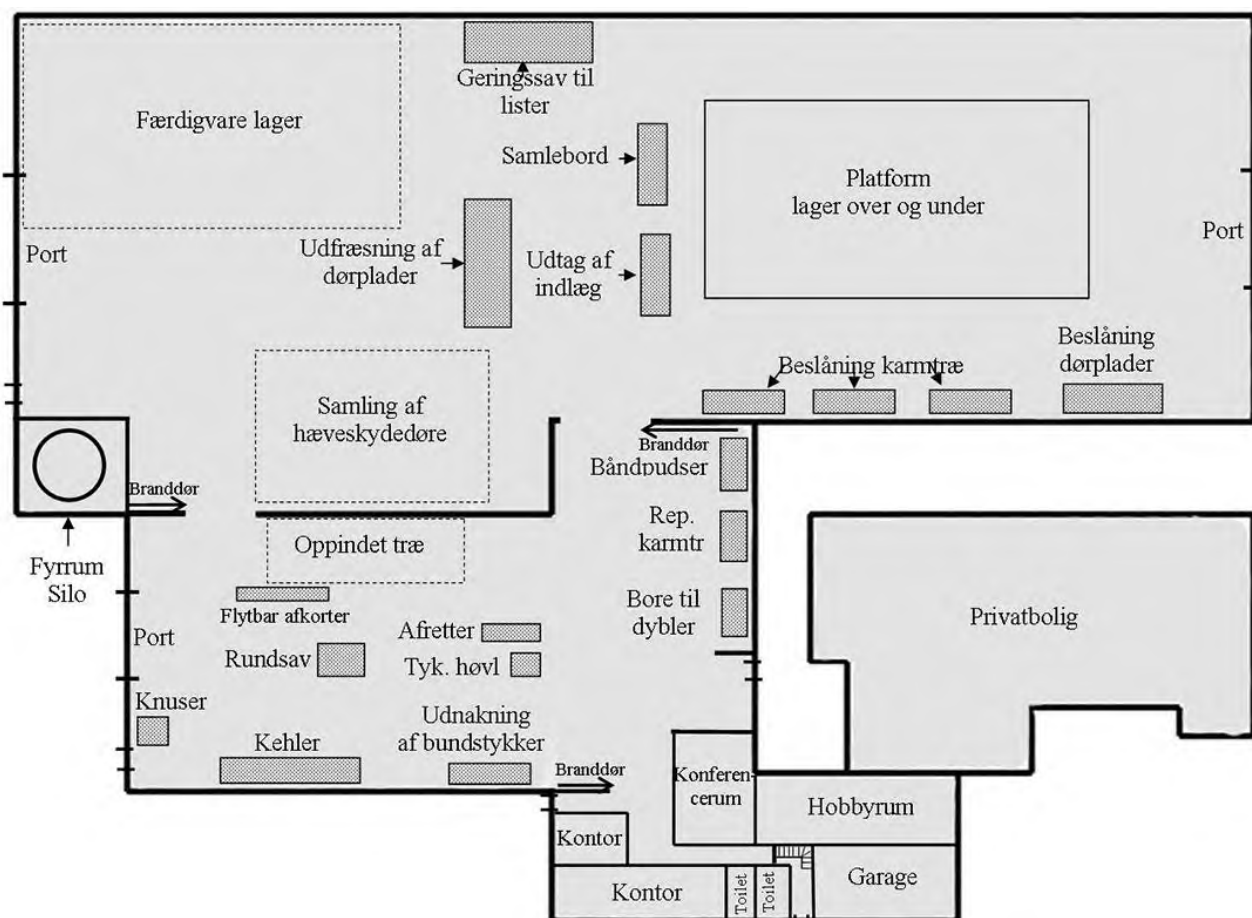
De første år fortsætter Regner Madsen aktiviteten med byggeri og leverancer til byggebranchen. Blandt de lokale kunder var Poul Erik Thomsen, HAMO og Ove Hvergel men også Hedebo Dørfabrik i Aulum, som fik dørkarme leveret. Da Hedebo lukker ned for dørproduktionen bliver der et ledigt marked, så i 1975 ændres firmanavn fra LOGI HUSE til Logi-døren. For Regner Madsen er det ikke holdbart både at bygge huse og være underleverandør til byggebranchen.

Aktiviteten bliver nu renovering af døre og produktion af indvendige glatte døre med karme samt hæve/skyde til HAMO.

I 1968 er der 2 mand på værkstedet. Egon Johansen stod for samling og indkøb af beslag, og Henning Frier stod for maskinafdelingen. På byggepladserne var der 15 – 20 mand afhængigt af byggeaktiviteten. For Regner Madsen var en idérig mand. En af idéerne var ”genbrugsdøren”. Idéen var, at glatte døre kunne omdannes til fyldningsdøre. Kunden skulle ”blot” afmontere døren, fjerne hængsler og lås og aflevere døren hos nærmeste tømmerhandler. Så klarede LOGI resten.

I løbet af få år havde man udviklet et program med glatte celledøre, massive branddøre og fyldningsdøre samt døre i spånplade, som kunden selv kunne male. Fyldningsdørene i fyr kunne fås med op til 12 fyldninger, hertil var der vægpaneler og skabslåger, der svarede til fyldningsdørene.

Man arbejdede med mange træsorter bl.a. eg, fyr og mahogni. Der var 34 standarddøre, hvor flere af dem kunne leveres i forskellige udførelser. Hertil kom et omfattende tilbehørsprogram.

Produktionens indretning Grøddevej 27, Ikast ca. 1978 (Ikke målfast skitse Henning Frier m.fl. 2019)

Der skete en fortsat udvikling af virksomheden. Der blev foretaget store investeringer i maskiner og bygninger. I 1973 blev der bygget maskinværksted og spånsilo på i alt over 350 m² (Det mørke tag nederst tv.). Allerede igen i 1974 skete der en stor udvidelse med en hal på over 1.200 m². (Det lyse tag øverst). I 1976 byggede man en tilbygning på ca. 140 m² til privatboligen.

Luftfoto venligst udlånt af Regner Madsen

Herefter havde Logi-døren 2.210 m² under tag, og den beskæftigede ca. 20 mand.

En maskine, af de mere specielle var en beslåningsmaskine, der kunne fræse ud til hængsler og lås i en arbejdsgang. Den var udviklet i et samarbejde mellem Regner og Helmer Zülau. Regner udtog patent på et system til udfræsning og montage af fyldninger på glatte døre.

Regner gjorde et stort markedsføringsarbejde, så produkterne efterhånden blev solgt gennem tømmerhandlere og byggemarkeder over hele landet. Han deltog også i byggeudstilling i Bella Centret.

Produktionen var så rationelt indrettet, at produktionen kunne fordobles med kun få yderligere investeringer og en mindre øgning af bemanningen.

Sådan gik det desværre ikke. Efter den 2. oliekrise vinteren 1978/79 kom samfundet igen ud i en alvorlig krise, byggeriet gik i stå, og mange virksomheder måtte lukke.

Hos Logi-døren havde der kun været gode år, så da krisen kom, var der så travlt, at man ikke fik gearet ned. Marginerne faldt og omkostningerne steg, det betød, at man måtte standse betalingerne i 1979. På trods af forsøg på at redde virksomheden måtte Regner Madsen gå konkurs i 1980.

Ejendommen gik på tvangsauktion, hvor Ove Hvergel overtog den i 1982 og startede en ny produktion af komponenter i massivt træ.

Efter konkursen flyttede Regner Madsen til Tørring, hvor han siden har boet. Han arbejdede i mange år som rejsende konsulent i hårdtræ og finere for Møller og Sørensen A/S, der var en af leverandørerne til Logi-Døren, og i øvrigt er leverandør til hele den træforbrugende industri.

Bilag: Brochure ca. 1978

Tekst: Frank Artved

Fotos: Hvor andet ikke er nævnt: Private fotos udlånt af Regner Madsen.

Kilder: Samtaler med Regner Madsen
Brochurer og prislister venligst udlånt af Regner Madsen
Samtaler med Henning Frier
Annoncer i Ikast Avis og Ikast telefonbog
Artikel Midtjyllands Avis 25.08 1967
Artikel Folkebladets Ugeavis 07.08.1978
Anmeldelser til handelsregistret bekendtgjort i statstidende i april måned 1967
Byggesager i weblager.dk
Arkivalier online: Kirkebøger og Digitaliserede tingbøger

Logi-dørene

NYT:
- nu også fyldningsvægpaneler og låger som harmonerer med fyldningsdørene.

Vi går tæt på kvaliteten

Logi-dørene kan tåle at blive set efter i sømmene - med selv de mest kritiske øjne. En Logi-dør består selvfølgelig af selve døren - og et karmparti. Begge dele skabt således at de passer perfekt sammen - såvel funktionelt som udsende. De kan vælge mellem to karmtyper - nemlig: En almindelig karm udført i svensk fyr og en karm udført i lamineret svensk fyr - en karmtype som sikrer optimal stabilitet under alle forhold. De to karmtyper kan leveres til samtlige dørtyper og i mål svarende præcis til selve dørene.

Som tidligere nævnt, er Logi-dørene også præget af et væld af gode detaljer, detaljer som gør dem ideelle til ethvert byggeri. Lad os gå tæt på et par Logi-døre:

Dør i almindelig og -glat - med almindelig karm

- Karmen er udført med dør, hvorefter bryder let og præcis samling - og en samling som holder i årtusinder.
- Stabiliteten er bestemt til at leve i, så dørkarmen forbliver i åren kan vendes til højre eller venstre - og med et under alle omstændigheder placeret under dørgrebet.
- Lågen passer til præcis taget alle kvalitetsdøreb.
- Hvert hængsel er fremstillet i 28 mm egtræ.

Dør i fyr - glas - med lamineret karm

- Karmen er samlet med dør, præcis til det og præcis samling - og en samling som holder i årtusinder.
- Stabiliteten er bestemt til at leve i, så dørkarmen forbliver i åren kan vendes til højre eller venstre - og med et under alle omstændigheder placeret under dørgrebet.
- Lågen passer til præcis taget alle kvalitetsdøreb.
- Hvert hængsel er fremstillet i 28 mm egtræ.

Hvad gemmer der sig bag de smukke dørfalder?

Ja, det har de fleste nok ofte spået sig selv om. Her er svarene på, hvad der skjuler sig bag den smukke overflade på Logi-dørene. I en Logi-dør kan tale, at de kritiske øjne går tæt på. Først lidt generelt: De materialer der er anvendt, som stabiliserende indlæg er gennemprøvede under alle forhold i praksis af de aktuelle myndigheder, hvad angår bl.a. brandsikkerhed og den generelle brugsikkerhed. Og endelig er dørens vægt nøje afsat med bl.a. de hængsler, der skal bære. Med andre ord: Også det skulle der gennemtænkt og i overensstemmelse med vores store kvalitetskrav. Tænk på:

Finerede dørfalder

Dørfalder - 2,5 mm fineret plade med 1250 mm stærkt træmateriale. Stabiliteten er sikret ved Dufaste udførelse. Dørfalderne er også i såvel finerede glatte døre som i finerede fyldningsdøre.

Finerede massive døre

Dørfalder - 2,5 mm fineret plade med 2120 mm massiv træmateriale. Stabiliteten er sikret ved 23 mm glas optagelse. Disse typer leveres også som fyldningsdøre. De døre som er af træ, hvor der ikke er nogen skarpe hjørner.

Massive dørfalder

Dørfalder - 2,5 mm massiv træmateriale. Stabiliteten er sikret ved 23 mm glas optagelse. Disse typer leveres også som fyldningsdøre. De døre som er af træ, hvor der ikke er nogen skarpe hjørner.

Døre til malning

Fyldning 125 mm glas udførelse med 48x100 mm massiv træmateriale. Disse typer leveres med mange muligheder.

Branddøre - Dørfalder - F.eks. 2,5 mm fineret plade med massiv træmateriale.
Stabiliteten er sikret ved 23 mm glas optagelse - godkendte materialer, afsluttet af de største krav.

Der er en Logi-dør

Herunder kan De se Logi-dørers store program i indvendige døre. Og vi præsenterer ikke, når vi påstår at der er en dør for enhver smag. Basisprogrammet omfatter 54 forskellige dørtyper - glatte døre, finerede fyldningsdøre og massive fyldningsdøre. Alle fås i disse forskellige mål - se bagsiden af denne brochure. Bemærk især de epokegængende Logi-hængsler. Dørene 22, 23, 32, 33 og 34 - alle disse typer leveres ubehandlede - klar til at male i præcis de farver, De ønsker, at Døren nye Logi-døre skal ha'.

1. Almindelig og -glat - med træalder

2. Fyr - glas - med også som træalder

3. Mahogni - glas - med også som træalder

4. Kædet - glas - med også som træalder

5. Laksøge - glas - med også som træalder

11. Fyr - fyldning 3/1

12. Fyr - fyldning 3/1

13. Fyr - fyldning 6/1

14. Mahogni - fyldning 3/1

15. Mahogni - fyldning 3/1

21. Kædet - fyldning 6/1

22. Fyldning - med Lågerne tilsluttet - klar til malning

23. Fyldning - med Lågerne tilsluttet - klar til malning

24. Massiv fyr - fyldning 1/1

25. Massiv fyr - fyldning 1/1

26. Massiv fyr - fyldning 1/1

27. Massiv fyr - fyldning 1/1

Døre for enhver smag

Disse typer er helt ideelle til bl.a. rum, hvor f.eks. døre og vægge skal matche præcis - for eksempel i indvendige rum. De skilte dørtyper fra rum til rum - og endelig kan De hvis De på et tidspunkt synes, der skal nye døre til, male dem i de nye akutte farver. Dørene 28, 29, 30 og 31 har vi givet den populære strukturformede overflade, således disse døre matcher perfekt med markedets strukturformede væg- og loftspaneler. Vælg Deres Logi-dør her:

6. Fyldning 3/1

7. Fyldning 3/1

8. Fyldning 3/1

9. Fyldning 6/1

10. Fyldning 6/1

16. Mahogni - fyldning 3/1

17. Mahogni - fyldning 6/1

18. Kædet - fyldning 3/1

19. Kædet - fyldning 3/1

20. Kædet - fyldning 3/1

28. Massiv fyr - fyldning - Strukturformet og behandslet 6/1

29. Massiv fyr - fyldning - Strukturformet og behandslet 6/1

30. Massiv fyr - fyldning - Strukturformet og behandslet 12/1

31. Massiv fyr - fyldning - Strukturformet og behandslet 12/1

32. Massiv fyr - fyldning - Strukturformet og behandslet 12/1

33. Massiv fyr - fyldning - Strukturformet og behandslet 12/1

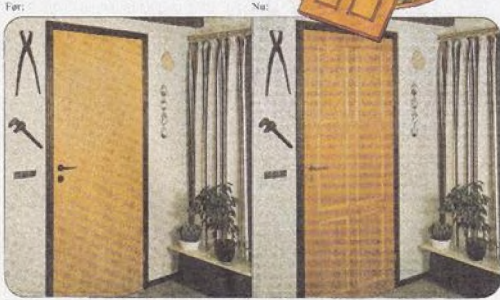
34. Massiv fyr - fyldning - Strukturformet og behandslet 12/1

En frisk fornyelse af hjemmets gamle døre

Som det fremgår af denne brochures midterleder, er fyldningsdøre igen blevet en særdeles populær dørløsning. Fyldninger giver en klar karakter - giver døren en smuk og rustik præg - et præg som falder smukt ind i den aktuelle boligstil. Forretninger De også fyldningsdøre, men har glatte finerede celledøre.

så har Logi-døre en helt ny løsning. De behøver ikke investere i at skille samtlige døre ud hvilket ofte medfører at karme m.v. også må udskiftes - og det går ikke realt for sig. Nej, Logi-løsningen er let. De skal blot afmontere dørene, mærke disse så De kan se, hvor de hører til, og koble dem sammen igen - så sørger denne for, at dørene bliver helt og bragt til Logi-døre. Her bliver Deres glatte, finerede celledøre til agte fyldningsdøre. Der bliver fået fyldningshuller i dørene, celledørens ferner i fyldningerne, de aftrådede fliser lægges ned i fyldningshullerne, og der påmonteres massive effektfliser. Og vovs nu de glatte døre er blevet til fyldningsdøre. De kan vælge mellem forskellige typer fyldninger - præcis som dørene 6-23 på midterlederne.

Nu også låger og paneler

I en tid præget af kunststofprodukter og stramlineede løsninger på et væld af ting er det befriende at opleve det ægte træ i miljøet, hvor mennesker mødes og omgiver sig. Træ skaber varme, levende miljøer. Træ er smukt ut se på og oplyser langt de fleste. Krav, hvad angår holdbarhed og let vedligeholdelse. H.A. derfor har generet foretrukket trædøre - derfor foretrak de fleste i dag trædøre.

Vi har i de senere år konstateret, at mange har ønsket at indrettede dørene miljøskabende og positive egenskaber til andre træer i rummet. Vores udviklingsafdeling P. og over: Skab nogle træprodukter, der kan anvendes som bl.a. vægdekledning, rumadskille. Låger i forbindelse med forskellige møbelarrangementer - og som matcher perfekt med fyldningsdøre. Resultatet blev en serie smukke fyldningspaneler og låger, der oftest i dag indgår som miljøskabende elementer mange forskellige steder. Bl.a. er serien anvendt i flere restauranter - men også i private hjem skaber Logi-paneler og låger hygge og atmosfære i mange rum. Anvendelsesmulighederne er utallige. Logi-paneler og låger fås i to forskellige udførelser:

Serie I - paneler - som i fyldningerne matcher med de finerede celledøre. Panelerne er også udført i Lineet plade med 33x20 mm rammebånd og stabiliseret med Dufalle celleindlæg, hvilket giver panelerne en styrke på i alt 40 mm. Et særdeles godtgjort og rustikt panel.

Serie II - paneler og låger - som i fyldningerne matcher med de massive fyr-fyldningsdøre. Paneler og låger er også udført i massiv svensk fyrtræ. Et udvælgningsskilt sættes - agte og rustikt.

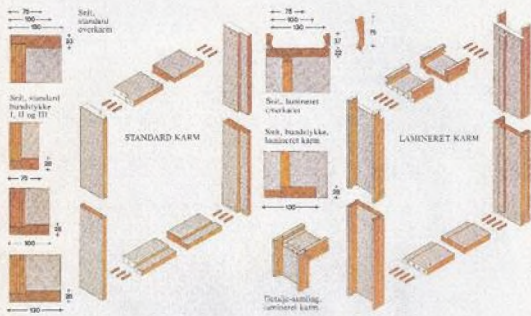

Kort og godt om Logi-paneler og -døre:
Serie I matcher i fyldningerne med Lineet døre 6-23, og det i samme udgave som døre. Dimensioner: -paneler: 2100x2100, 2100x1200, 1200x1200 og 1200x900 mm. -låger: 600, 750 og 900 mm.
Serie II matcher og låger - matcher i fyldningerne med Logi-døre 24-31 og fyldningsdøre som døre. Dimensioner: -paneler: 2100x2100, 2100x1200 og 1200x1200 mm. -låger: 600, 750 og 900 mm. Dimensioner: -låger: 600, 750 og 900 mm. -låger: 600, 750 og 900 mm.

Tæt på mål og specifikationer:

Herunder kan De bl.a. se i hvilke standardmål, De kan få Deres Logi-døre. De kan naturligvis også få leveret i specialmål, men det er det billigste og hurtigste at vælge døre i standardmål. Målene er naturligvis i overensstemmelse med de standardmål, der arbejdes med i det moderne byggeri - mål, enhver håndværker er fortrolig med.

Dørbrede	Dørbredde ramme	Mål
204 x 82,3 cm	208,2 x 87,2 cm	2134 x 730
204 x 122,3 cm	208,2 x 127,2 cm	2134 x 1130
204 x 162,3 cm	208,2 x 167,2 cm	2134 x 1530
204 x 202,3 cm	208,2 x 207,2 cm	2134 x 1930

Vil De vide mere om Logi-produkterne så tal med Dørens tonnerhåndter eller kontakt vor informationsafdeling (077) 15 20 66 og (077) 15 25 72.

Grunddøvej 27 - DK-7430 Ikast - Tlf. (077) 15 20 66 og (077) 15 25 72

Forhandler:

Scandinavia Production Group

Aage Schulz

af Frank Artved

Aage Schulz er født i Silkeborg i 1944. Han er uddannet som købmand i Brugsen, har været ansat i Dansk Supermarked i to omgange senest som indkøber af småmøbler og har ind imellem været selvstændig købmand i 3 år.

I 1963 blev han og Bente Elgaard gift. Sammen har de to børn.

Aage Schulz skriver: *"Igangsætterlyst og det at være selvstændig, kunne handle og tage ansvar for egne dispositioner gjorde, at det at starte noget selv var et "must"."*

Så den 1. april 1980 startede Aage Schulz og en tidligere kollega fra Dansk Supermarked, det der udviklede sig til Scandinavia Production Group A/S (SPG). Efter 3 måneder udtrådte kompagnonen af virksomheden.

Fra starten ville de på agenturbasis repræsentere forskellige firmaer, som de havde haft kontakt med som indkøbere i Dansk Supermarked. På møbelmessen i Herning i august 1980 kom de imidlertid i kontakt med firmaet Kjellbergs Successors. Kjellberg ønskede kontakt med en leverandør af et småvaresortiment.

Udviklingen tog fart. De danske aftagere voksede og eksporten til Norge kom i gang.

Den 1. november 1987 blev aktiviteterne i Linå Trævarefabrik ApS overtaget, og det blev starten på egenproduktion. Produktionen lægges i et eget selskab "Trævarefabrikken Scandinavia A/S". Efter 6 år sælges aktiviteten i 1993 til Laurids Pedersen, og selskabet ophæves.

I 1992 etableres en ny virksomhedsstruktur. Aktiviteterne i det "gamle" SPG sælges til et nyetableret Holdingselskab "SJABCO", som overdrager rettighederne fra det gamle SPG til et nyt datterselskab med navnet Scandinavia Production Group A/S.

Fra starten har det primære program været trævarer i ubehandlet fyr. I 1988 blev en linje med småmøbler i lys lakeret fyr samt lud/olie behandlet fyr lanceret.

Målet var at føre Skandinaviens mest aktuelle trævareprogram. Sortimentet skulle omfatte et bredt, dækkende udbud af trævarer og småmøbler, hvor man gik efter de 20% af sortimentet, der udgjorde 80% af omsætningen. Samtidig havde man også allerede på det tidspunkt miljøkrav til produktion og pakning.

Eksempler på møbler fra Scandianavia Production Groups katalog fra 1991.

Produkterne blev også markedsført også under navnet Furn-Line. Dette program bestod af to serier:

- "Rustique", som er lyst lakeret eller lud/oliebehandlede fyrretræsmøbler, og
- "Natural Born Users", som er et sengeprogram primært rettet mod børn.

Eksempler på møbler fra Furn-Line kataloget

De større møbler slog aldrig helt igennem, da firmaets agenter næsten kun var i kontakt med cash & carry afdelinger.

På nær de 6 år med produktion i ”Trævarefabrikken Scandinavia A/S” var hele aktiviteten baseret på produktion hos underleverandører. Der blev etableret kontakt med en række underleverandører. De to absolut største var BM Møbelindustri A/S og Laurids Pedersen, Ikast A/S, der begge ligger i Ikast, samt Sjørsløv Trævarefabrik ApS, der overtages af Laurids Pedersen i 1996. De kom tilsammen op på at levere 70-75% af SPG’s køb fra underleverandører.

Af andre leverandører kan nævnes PEA Møbler, Ikast, der aldrig blev en stor leverandør, men stod for en mindre serie i højere kvalitet, Bent Høy Trævarer, Skovbølling Tømrer og Bygningssnedkeri, Jydsk Træindustri samt en række mindre leverandører.

Det blev aftalt med de to store producenter, at de altid lagerførte bestemte varenumre i et aftalt volumen. Det lager garanterede SPG altid at aftage. Det betød, at man kunne kræve af producenterne, at leverings-sikkerheden lå på over 99% på aftalt leveringstid, at reklamationsprocenten ikke måtte overstige 0,8% målt i antal. De var samtidig garanteret, at lagerets omsætningshastighed var over 14, hvilket svarer til en lagerbeholdning på 26 dages forbrug. Dette betød at kunderne kunne få levering ”Just in time”. Sikkerheden for afsætningen betød at de store underleverandører kunne investere i moderne produktionsudstyr.

Fotos fra produktionen.

1) Opskæringsanlæg, 2) afretning og pudsning af låger, 3) montering og kvalitetskontrol og 4) fulldautomatisk pakkeanlæg.

På opskæringsanlægget var den daglige kapacitet på 45 m³ fyrretræ. Lågerne blev afrettet og pudset maskinelt i en produktionsgang. Pakkeanlægget var fulldautomatisk, og her blev de færdige varer palleteret og forsynet med labels.

Hos Laurids Pedersen var den primære aktivitet produktion af reoler, medens de øvrige møbler blev produceret dels hos BM Møbelindustri og hos PEA Møbler i Ikast, Kilde Møbler i Auning og senere Steens Møbler i Kjellerup.

De to store underleverandører havde ikke egne salgsfunktioner, men solgte udelukkende til SPG. Deres fabrikker blev udstyret med SPG’s logo, og når der kom kunder på besøg, viste Aage Schulz produktionsfaciliteterne i Ikast frem, ”som om de var hans egne”.

SPG havde i Silkeborg 17 egne ansatte. De varetog al administration, kontakt til sælgere, kontakt til egne kunder, fakturering m.v., samt et mindre stødlager.

Omsætningen nåede efterhånden op på over 100 mio. DKK. med resultater på 4 – 5 mio. kr. efter skat.

Det danske marked var med ca. 30% af omsætningen det største marked. Kjellberg Successors, der var den største enkeltkunde, eksporterede dog sit køb videre til resten af Europa. Herefter var Jysk Sengetøjslager den største kunde. De blev begge betjent af Aage Schulz. Byggevarerhusene, der blev betjent af to agenter, var også væsentlige aftagere. Herudover blev der solgt til supermarkedskæderne, medens de egentlige møbelhandlere kun havde ringe interesse.

På det norske marked – der aftog ca. 25% af omsætningen – var de store møbelkæder alt dominerende. Der blev dog også solgt til enkelte fritstående møbelhandlere, medens byggemarkederne ikke var indstillet på det brede fyrretræssortiment. Norge blev betjent af to agenter samt en underagent.

I Sverige havde produkterne af ubehandlet fyr ikke den store succes. Man havde kun samarbejdsaftale med to af de større møbelkæder, der blev betjent af to agenter. Herudover var der fra hovedkontoret kontakt til diverse postordrefirmaer. Det betød, at der alligevel var et salg på ca. 20% af omsætningen.

I Tyskland havde man kun salg til mindre udbydere. Jysk Sengetøjslagers tyske selskab Dänisches Bettenlager blev betjent af Aage Schulz selv. På grund af landets størrelse kunne Tyskland alligevel aftage 10% af omsætningen.

De resterende knap 15% af omsætningen blev solgt til de resterende europæiske lande, medens lande udenfor Europa kun aftog mellem 1 og 2 % af omsætningen.

I efteråret 1998 oplevede SPG en begyndende stagnation for møbler i fyr, ligesom konkurrencen blev hårdere og hårdere dag for dag. Udviklingen blev naturligvis fulgt tæt, med det resultat at en reduktion i lagerbinding gennemføres.

De store underleverandører oplevede vigende resultater. Laurids Pedersen mindre underskud omkring årtusindeskiftet, medens BM havde betydelige underskud.

Under Aage Schulz' ledelse leverede SPG gode resultater. I efteråret 1999 fik AaS en henvendelse fra Kjellbergs med tilbud om en kontant overtagelse af aktiekapitalen. Den 1. maj 2000 solgte AaS aktiekapitalen i SPG til Kjellberg Successors, der jo havde været en betydelig kunde fra starten. De kunne opnå store synergier ved selv at overtage ejerskabet af selskabet. Der blev indsat en ny formand for bestyrelsen, men Aage Schulz var fortsat tilknyttet selskabet som direktør frem til 2002.

Selskabet ændrede navn primo 2007 til Furnbox Finans A/S og flyttede i løbet af året til Herning. Aktiviteten blev solgt ud af selskabet og i 2009 blev selskabet opløst.

Tekst: Frank Artved, dec. 2021

Fotos: Scandinavia Production Groups katalog 1991
Furn-Line katalog

Kilder: Arkivalier online: Kirkebøger Silkeborg og Randers
CVR: Registreringer og årsrapporter/regnskaber
Aage Schulz: Samtale okt. og notat dec. 2021 samt notater og statistikker udarbejdet ca. år 2000
Scandinavia Production Groups katalog 1991
Furn-Line katalog

Scanparkett Production A/S

af Frank Artved

Scanparkett Production blev etableret af Freddy Lund i samarbejde med 4 andre investorer fra Danmark og en fra Tyskland i 1996.

Firmaet skulle producere og sælge lamelparket i forskellige længder med forsider i faste stavmønstre.

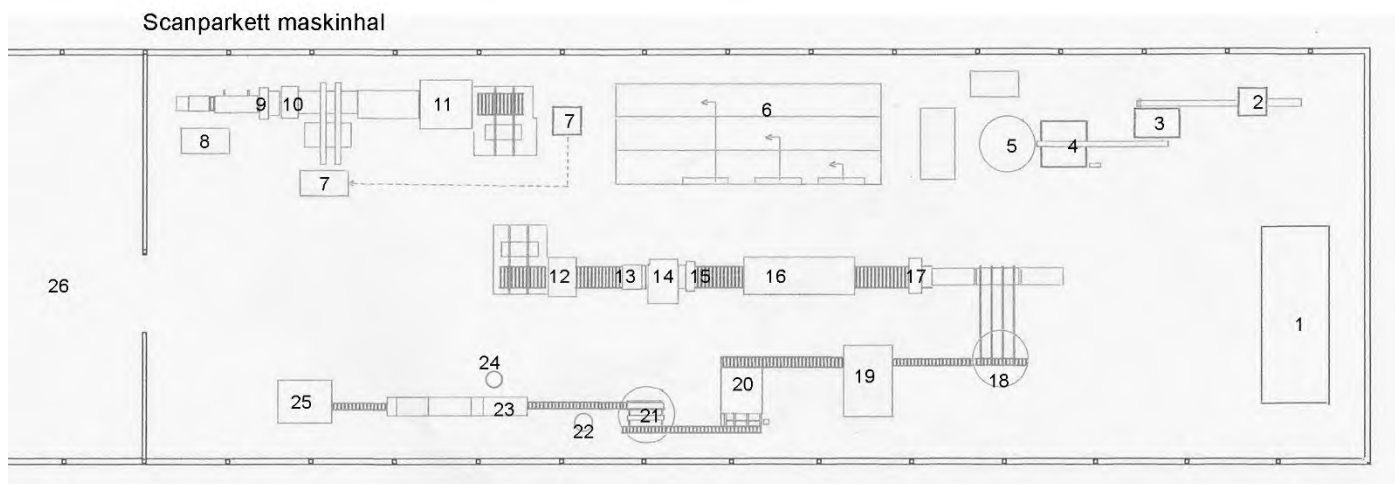
Freddy var oprindeligt uddannet som automekaniker. I 1990 startede han som 28 årig i trævarebranchen. Her arbejdede han med både indkøb, produktion og salg, herunder også med parketgulve.

Freddy Lund på Jupitervej 10, Ikast
(Foto. Kurt Larsen, 1996)

Firmaet lejede sig fra 15. juni 1996 ind i Svarres Modestriks lokaler på Jupitervej 10, Ikast.

Medarbejderne overtog man hovedsagelig fra Svarres Modestrik. Det var flest damer og kun få mænd. De havde hidtil arbejdet i tekstilindustrien. Omskoling til træindustrien tilbød både Hans Svarre og Freddy Lund at betale. Det blev ikke nødvendigt, for efter en kontakt til AMU Centret i Herning stod det klart, at når medarbejdere, der stod til at blive arbejdsløse, kunne omskoles til et fag, hvor der var arbejde til dem, blev det betalt af AMU midler. Det blev et positivt forløb med AMU Centret, hvor Freddy Lund fik mulighed for selv at orientere om træindustrien og Scanparkett.

01: Råtræ 25 x 65 mm i 3 længder	10: Limvalse	19: Dobbelttapper. Side
02: Kehler rå	11: Varmt vands presse. 8 etager, gravet 2 m. ned	20: Dobbelttapper. Ende
03: Kehler 4 sider	12: Multisav	21: Vendemaskine
04: 2 rundsave 3 klinger	13: Underpudser	22: QC
05: Rundbord sortering	14: Overpudser	23: Stakker
06: Finer samling og limning	15: Børste	24: Papkant
07: Finer halvfærdig	16: Lakanlæg	25: Vakuumpakker
08: Bund og mellemlag halvfærdig	17: Pudser	26: Færdigvarelager
09: Børste	18: Vendemaskine	

Ikke målfast skitse F. Artved (efter weblager, Ikast-Brande, Jupitervej 10)
Tekst Freddy Lund

Fabrikken var på 2.065 m² på en 5.000 m² stor industrigrund.

Som produktionschef blev der ansat en pensioneret tidligere produktionschef fra træindustrien. Han tog selv en uddannet maskinsnedker med, der blev ansat som værkfører.

Der blev investeret 13 mio. kr. i maskiner fra K. Lyrskov A/S i Herning. Herudover skulle Lind Maskiner levere finer- og limemaskinen. Alt blev finansieret af Unibank gennem Unileasing.

Ideen var at indkøbe færdigsorterede og bearbejdede hårdtræsemner, der blev opsavet til lameller og indkøbe færdigproducerede mellemlag med bagside pålimet fra Brasilien. Alt indkøbtes i fix mål. Lamellerne skulle opskæres og sammensættes til færdige forsider og mellem og bagside limes på til en sandwich. Panelerne skulle opskæres, lakeres, der laves fer og not, og det færdige gulv blev pakket.

Det var den omvendte proces i forhold til traditionel produktion. Den skulle give en væsentlig bedre finish. Man undgik problemer med uforudset spild, meget store investeringer i maskiner, tørreanlæg og lagre. Gennemløbstiden i produktionen blev også væsentligt forkortet.

Produktet var en 14 mm lamelparket med forsider af bøg, eg, ahorn, ask og evt. hevea. Forsiden var af 4 mm savede lameller på hver 68,3 mm bredde og 367, 440 eller 550 mm lange. Disse lameller blev sat sammen til forsider i faste stavmønstre. Til hver forside bruges kun lameller i samme længde. Ved køb af kun tre forskellige længder, kunne man opnå optimale indkøbspriser. Det var vigtigt, at fugtigheden i de indkøbte dele styredes meget nøjagtigt. Denne måtte være til 6 - 8%, hvilket betød, at der skulle installeres et simpelt akklimatiseringsrum i virksomheden.

Produktionen skulle afsættes på eksportmarkederne, hovedsagelig til Tyskland og Frankrig. Den tyske medinvestor kunne aftage hele produktionen. Starten blev imidlertid ikke problemfri. Maskinerne skulle leveres og monteres hen over sommeren 1996, så produktionen kunne starte i august. Men finersamlern blev forsinket i 2 måneder, hvilket udskød produktionsstarten. Med mellem og bagsiderne fra Brasilien oplevede man fugtproblemer, så pladerne bukkede, når gulvene var lagt.

Kapaciteten var med 16 fuldtidsansatte planlagt med 450.000 m² det første år. Det opnåede man ikke. Med den planlagte produktion kunne nulpunktet nås med en fordeling på 70 % A kvalitet, 25 % B kvalitet og 5 % skrot. Denne fordeling kunne heller ikke nås.

På et tidspunkt blev det nødvendigt at starte et aftenhold. Som holdleder fik man ansat en fagligt aktiv medarbejder. Hidtil havde man ikke haft problemer med at organisere medarbejderne. De havde alle været organiseret i den kristelige fagforening. Nu krævede den nye medarbejder imidlertid, at alle skulle organiseres i TIB og, at der skulle laves en overenskomst. Det var hverken virksomheden eller medarbejderne interesseret i. Efter et forgæves mæglingssmøde etablerede TIB en fysisk blokade af virksomheden, der varede 2 uger, så kun ledelsen og funktionærer fik adgang.

Dette hjalp ikke en virksomhed, der i forvejen havde økonomiske vanskeligheder. Så i august 1997 blev der afsagt et konkursdekret, så Scanparkett Production A/S måtte indstille produktionen.

Freddy Lund etablerede så Scanparkett A/S sammen med 2 medinvestorer.

På markedet var der kommet billige parketgulve fra Østen, som i Tyskland kunne sælges til danske produktionspriser. Selv om kvaliteten var væsentligt ringere end gulvene fra Scanparkett valgte forbrugerne ud fra prisen i stedet for kvaliteten.

Scanparkett A/S gik også derfor konkurs i januar 1998 mindre end et halvt år efter starten.

Et efterspil til Scanparkett:

Den tyske medinvestor havde påtaget sig at kautionere med 1 mio. kr. for et midlertidigt overtræk på kreditten hos Unibank.

Unibank havde skriftligt den 21.03.1997 bekræftet, at overtrækket bortfaldt den 30.06.1997, og at det betød, at kautionen på 1 mio. kr. bortfaldt 30.06.1997. Da denne skrivelse var modtaget blev kautionen på 1 mio.kr. underskrevet af tyskeren.

Scanparkett standsede sine betalinger d. 21.05.1997 og blev senere erklæret konkurs.

Først den 07.08.1997 fremsatte Unibank krav om indfrielse af kautionen, hvilket tyskeren afviste med henvisning til, at kautionen var bortfaldet d. 30.06.1997.

Sagen gik helt til Højesteret, der fandt, at skrivelsen af 21.03.1997 ikke skulle forstås som, at kautionen udløb 30.06.1997, men skulle forstås som, at den ikke omfattede gæld stiftet efter d. 30. 06.1997. Unibank havde ikke, ved først at kræve kautionen betalt d. 07.08.1997, mistet sin ret til, at kræve den indfriet.

Den tolkning var ny for mange, der hidtil havde arbejdet med kautioner.

Tekst og tegning: F. Artved, november 2022

Foto: Kurt Larsen, 1996

Kilder: CVR registreringer
Samtale med og notater fra Freddy Lund november 2022
Ikast Avis, annoncer maj 1996
Ikast Avis, artikel 07.06.1996
weblager.dk: Ikast-Brande kommune: Jupitervej 10, tegning og beskrivelse af produktionen
Ugeskrift for Retsvæsen 2001.1543 HD

af Frank Artved

Leif Pedersen er født og vokset op i Tulstrup. Efter skolen kom han i lære hos Viking Møbler, hvor han afsluttede uddannelsen som maskinsnedker i 1979. Herefter aftjente han sin værnepligt. I 1980 stiftede han SNEDKERGÅRDEN V/LEIF PEDERSEN på privatadressen i Sunds, som træemballagefabrik. I starten med forskellige former for dreje og snedkerarbejde. I perioder arbejdede han også i tekstilindustrien.

I 1988 fik Leif arbejde hos Ove Hvergel, senere Skouhus på Grøddevej, hvor han kehlede frem til 1995.

Nørremarks vej 10, Sunds
KB: Danmark set fra luften

Leif Pedersen arbejder herefter fuldtid i sin virksomhed. Produktionen af køkkenlåger startede så småt med køkkervis leveringer af laminatlåger med massive kanter.

Der blev løbende investeret i maskiner, bl.a. i 2004 et pladeopskæringsanlæg, så der altid var en god maskinpark.

Investeringen i pladeopskæring medførte tilgang af flere store kunder.

Virksomheden blev i 2007 omdannet til et aktieselskab med navnet Snedkergården Sunds.

Der var på det tidspunkt 10 mand ansat.
Navnet er siden ændret til SGS-Doors A/S.

Ved udgangen af 2008 overtog SGS-Doors A/S fabrikken på Thrigesvej 8-16 i Ikast, hvor både Skovhus Fronts, Brande Listefabrik og oprindeligt HAMO Vinduer har haft adresse. Her overtog man bygninger på 11.500 m², indrettet med store haller. Med en grund på knapt 39.000 m² kan der bygges mindst det samme igen. En samlet investering i grunde, bygninger og maskiner det år på over 20 mio. kr.

Der blev ansat 5 mand, og så var SGS klar til produktion af malede mdf låger, samtidig med at produktionen af laminatlåger fortsatte i Sunds. Det blev dog hurtigt klart, at produktionen skulle samles på en adresse, så allerede senere i 2009 blev produktionen fra Sunds flyttet til Thrigesvej.

Thrigesvej 14, Ikast (Foto F. Artved)

Virksomheden har siden gennemløbet en kraftig udvikling, så der i 2014/15 var ansat ca. 40 mand.

Forretningsideen er at producere kunde-specifikke låger samt specialprodukter til andre indretningsopgaver. Princippet om produktion efter ordre til det enkelte køkken, der leveres "just-in-time", er fastholdt og løbende udbygget. Det giver mange små ordrer, der kræver en høj grad af automatisering, både i produktionen, så der ikke går for meget tid til omstilling, og i administrationen.

Der produceres nu også større serier op til 2-3000 stk. I enkelte modeller lagerfører SG for deres kunder.

Produktsortimentet omfatter blandt andet:

Massivlåger samlet som fyldningslåger med massiv eller fineret fyldning bl.a. i eg.

Laminat låger med højtryksslaminat på spånplade. Det er en meget slidstærke låge.

MDF-låger der enten fræses af en MDF-plade, eller samles af 5 stykker, som en rammelåge.

Finerede låger der fås enten med finerede eller massive træ kanter

Melamin-låger der består af melaminbelagte spånplader. Det er en prisbillig låge, der fås i mange forskellige designs og farver.

Ud over lågerne kommer en lang række komponenter til køkken-, møbel- og inventarindustrien samt underleverandørarbejde i form af pladeopskæring, limning af laminatplader, kantlimning samt CNC-bearbejdning.

Thrigesvej 8 - 16, Ikast

I de enkelte haller er der følgende aktivitet:

- 1: Administration
- 2: Lager, laminatafdeling
- 3: Lak og finerafdeling
- 4: Samleafdeling og lager
- 5: Maskinværksted
- 6: Maskinværksted
- 7: Pladelager og opskæring
- 8: Pladelager og kantbearbejdning

(Tegning: F. Artved)

Fotos fra produktionen:

Grama kehler høvler egetræ

Homag pudser

Halvfærdigvarer af lameller

Rammepresning af låger

Plader på råvarelageret

Stor pladesav

CNC fræser laminat fronter

Færdige fronter til kunder

Der er løbende investeret i ny teknologi:

I 2013 et pladelager der kan rumme op til 7.000 stk. råplader. Lageret forsyner en pladesav og en nesting cnc med plader, så alt manuel løft først sker efter at emnerne er færdigbebejdet.

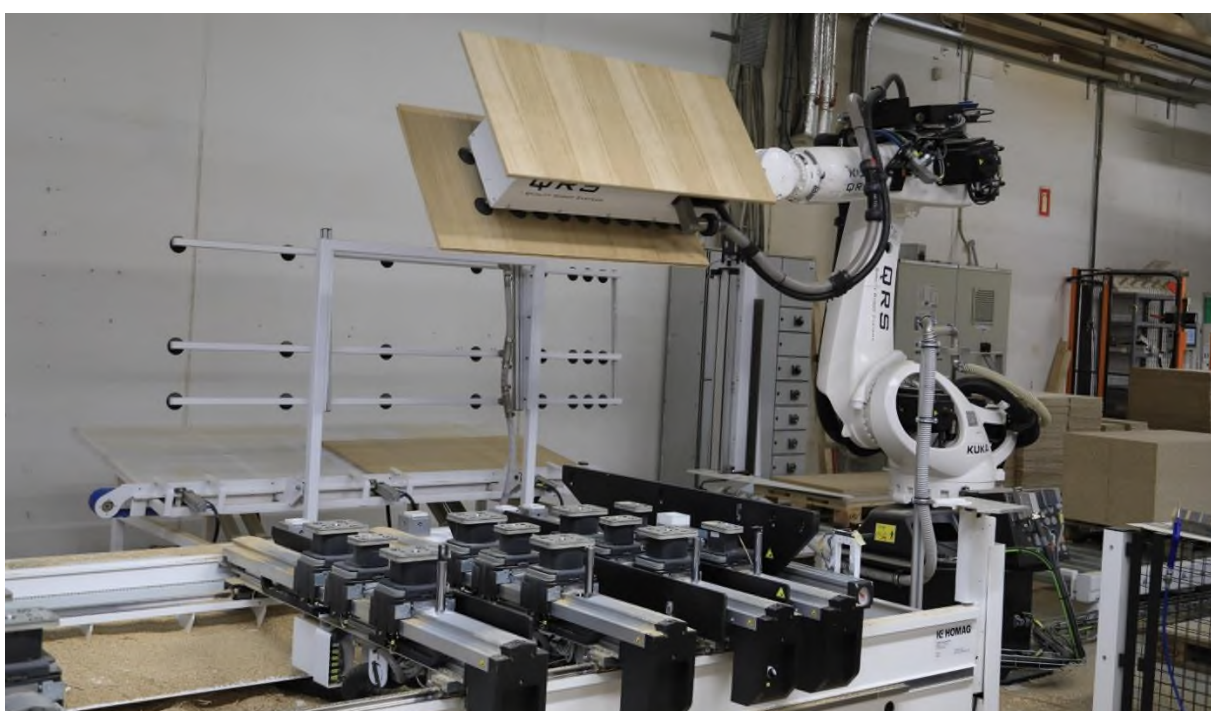

Biesse kran løfter plade ind på fuldautomatisk pladelager

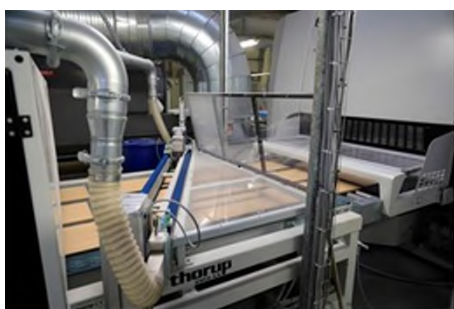

CNC der bliver betjent fra det fuldautomatiske pladelager

I 2019 en robot der føder en CNC fræser:

Renseaggregat foran traversanlæg

Travers lakering med hvid grunder

Pumper til travers lakanlæg

I 2020 blev et traverslakanlæg udskiftet, og der blev investeret i en ny rensemaskine til fjernelse af urenheder før lakering.

Antal ansatte er fortsat øget. Primo 2021 er der 75 mand ansat. 65 produktionsmedarbejdere, 6 i produktionsledelse/-teknik, 2 i salg og salgsadministration og 2 i økonomi.

Eksempler på jobannoncer:

Struktureret produktionstekniker med et godt overblik

TEMP TEAM A/S søger for SGS-Doors A/S i Ikast

Med udgangspunkt i fortsat vækst søger vi for SGS-Doors en produktionstekniker, som kan tage ansvar og som forstår vigtigheden af samarbejde, planlægning og videre formidling.

Er du produktionsteknolog, trætekniker eller p-ingeniør muligvis med en baggrund som maskinsnedker, vil det være en fordel, men ikke et krav.

Dine primære opgaver vil være produktionsmodning og ordrebehandling, hvor du vil få stor berøringsflade med såvel salg som produktion. Herunder indsamling og behandling af data.

I samarbejde med dine kollegaer kommer du til at arbejde med procesoptimering samt disponering.

Ikast Avis 31. januar 2019

Medarbejder til produktion

Grundet travlhed søger vi endnu en medarbejder til vores produktion til samling af låger + diverse maskiner

Den rette kandidat har erfaring fra træindustrien eller har flair for hurtig oplæring indenfor området

Dansk i skrift og tale er et krav

Hvis du har spørgsmål eller du ønsker at komme i betragtning til stillingen, kan du henvende dig til Karsten Søndergaard på mail: ks@sgs-doors.dk

Hvis du som ansøger ikke blevet kontaktet inden den 15. marts 2019, er jobbet besat til anden side.

Ikast Avis 12. februar 2019

Værkfører med drive og engagement til træindustrien

TEMP TEAM A/S søger for SGS-Doors A/S i Ikast

Går du med et ønske om at blive en del af en dansk virksomhed i vækst, hvor alle står sammen, når udfordringerne skal løses, vil du være et oplagt emne som ny værkfører.

SGS-Doors A/S søger en erfaren værkfører med solide kompetencer inden for ledelse og ordreproduktion. Den nuværende værkfører i maskinafdelingen, har på grund af væksten, valgt andre udfordringer i virksomheden. Derfor vil der i opstartsfasen være god mulighed for sparring omkring opgaverne.

SGS-Doors A/S ønsker en synlig leder, som får det fulde ansvar for at lede og motivere 25 medarbejder til at yde deres bedste. Som værkfører for maskinafdelingen, får du ansvaret for flowet fra start til slut frem til overfladebehandlingen.

Ikast Avis 31. januar 2019

Inkassomedarbejderen arbejder kun om sommeren (Ikke annonceret)

SGS-Doors er blandt de førende skandinaviske producenter af køkken- og skabslåger. Der er ca. 130 køkkenfabrikker og køkkenrenoveringsfirmaer som faste kunder. Eksporten til Norge og Sverige udgør ca. 40% af den samlede omsætning. Herudover er der et mindre salg til England.

SGS-Doors er en veldrevet virksomhed. Den har hvert år siden 2007 givet pæne overskud, der fra 2017 til 2019 næsten er fordoblet. (Se bilag 1).

Det er virksomhedens mål at indføre den højest tænkelige grad af produktionsforædling, den mest avancerede form for produktion- og produktionsstyring samt den mest fremtidssikrede fysiske materialehåndtering.

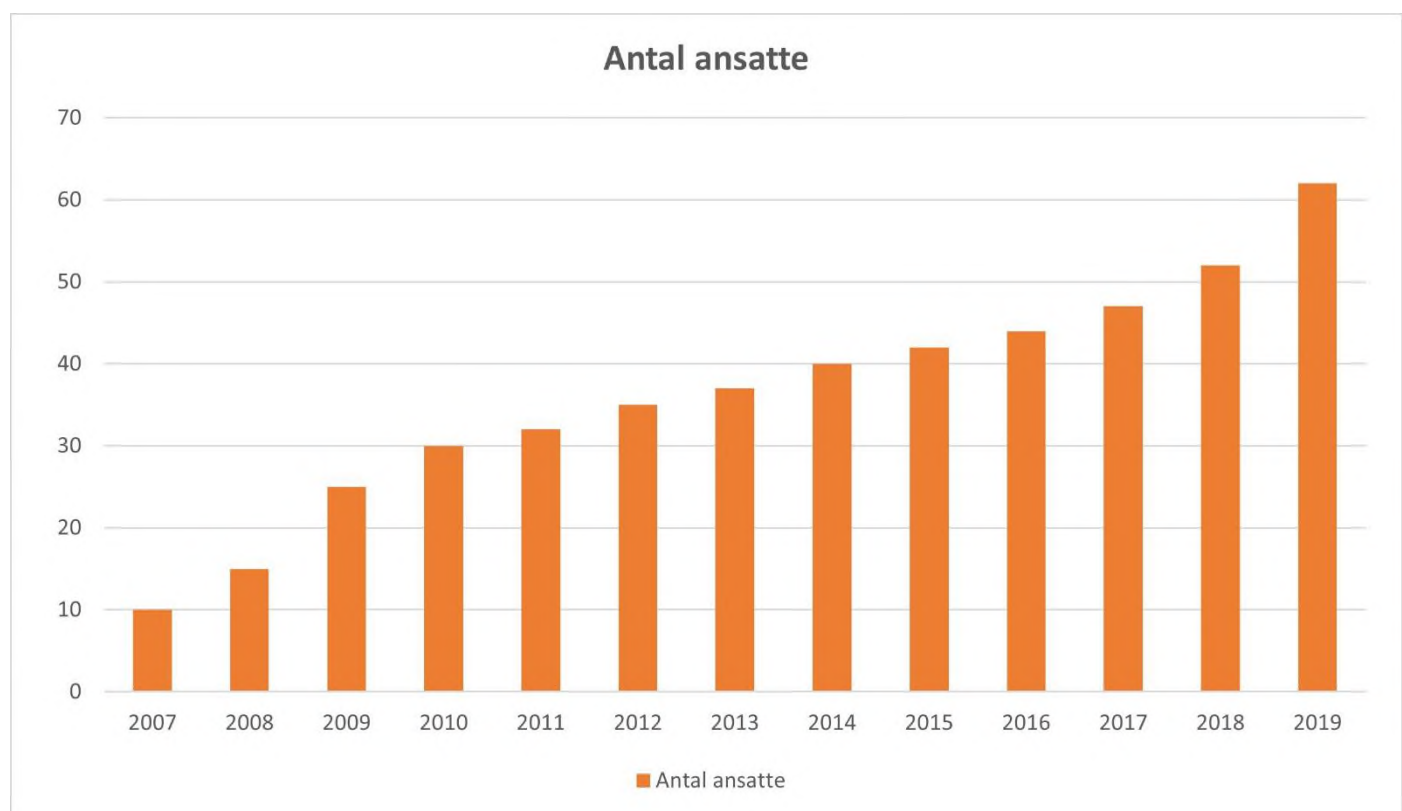
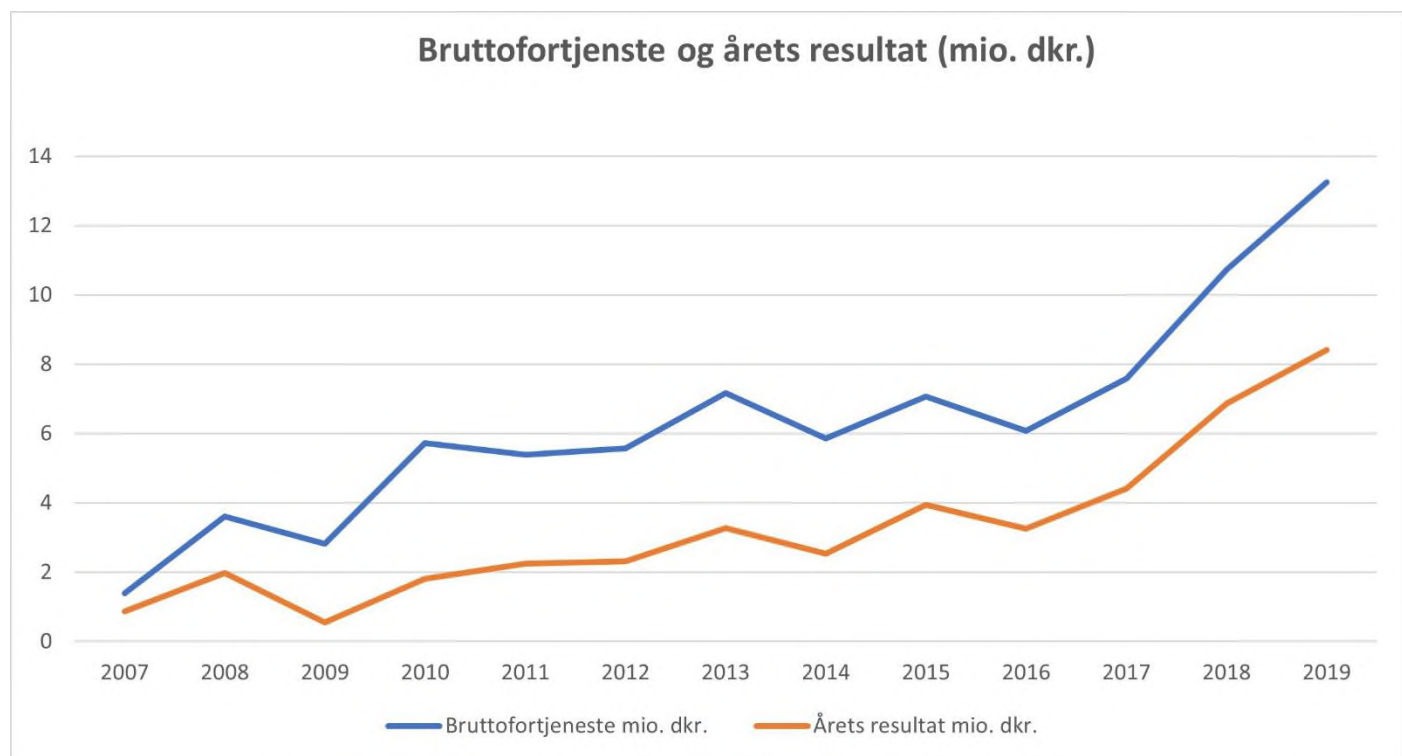
Bilag: Grafer: Bruttofortjenste/årets resultat og Antal ansatte

Tekst: Frank Artved, feb. 2021

Fotos: Udlånt af SGS Doors A/S
KB: Danmark set fra luften.

Kilder: Samtale med og notat fra Leif Pedersen, feb. 2021
Wood-Supply
CVR: Selskabsoplysninger og årsrapporter
Tinglysning.dk
www.Sgs-doors.dk
Ikast Avis stillingsannoncer

Bilag: Grafer: Bruttofortjenste/årets resultat og Antal ansatte

Skouhus A/S og Skouhus Fronts A/S

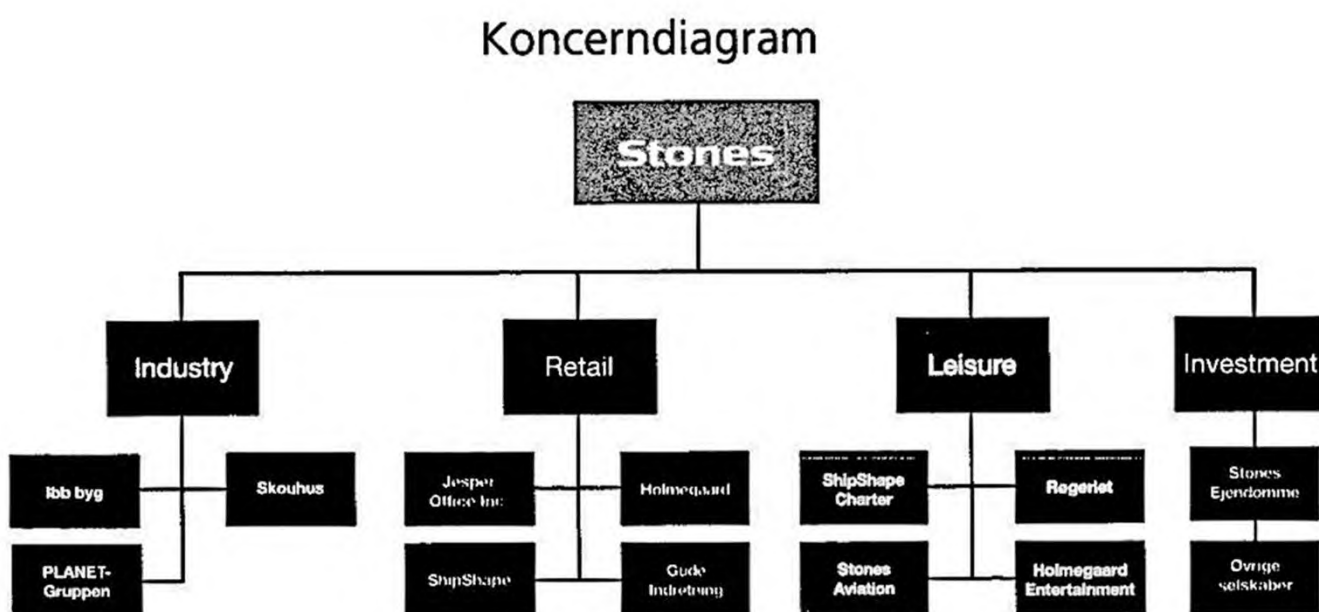
af Frank Artved

Skouhus og Junge A/S, Hammel, blev i 1966 stiftet af Peter Skouhus og Søren Junge. I 1989 overtog Junckers Industrier A/S ejerskabet. I 1990 blev selskabet fusioneret med Ove Hvergel A/S, der herefter blev opløst. I 1998 blev selskabet overtaget af et holdingselskab i Stones Invest gruppen, og i 1999 fik det navnet Skouhus A/S. I år 2000 blev det fusioneret med Ikast Industrilak A/S og selskaber under Brande Listefabrik, som Stones Invest gruppen havde overtaget tidligere. Skouhus A/S var det fortsættende selskab.

Stones koncernen bestod af 4 divisioner: Industri, Retail, Leisure og Investment.

Selskabet indgik i Stones Invest koncernen under Industry:

Skouhus, der blot er en kasse i diagrammet, bestod selv af flere enheder:

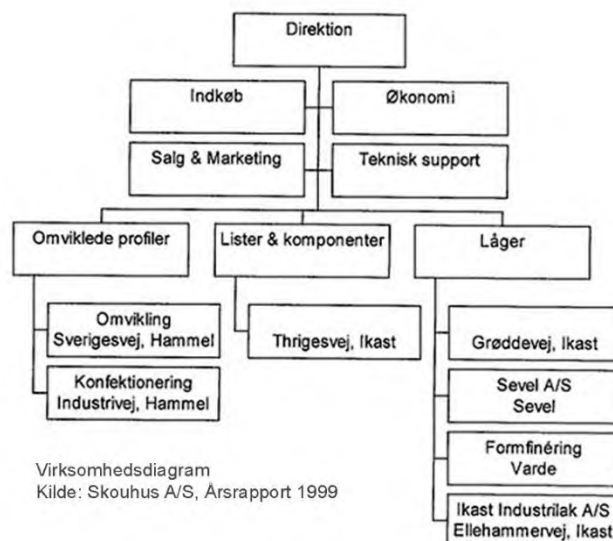
Selskabet havde fortsat adresse i Hammel, hvor "omviklede profiler" var placeret.

Hovedkontoret blev flyttet til Brande Listefabrik A/S`s tidligere fabriksanlæg på Thrigesvej i Ikast, hvor produktionen "Lister og Komponenter" var placeret.

Låger blev produceret på Ove Hvergel A/S`s tidligere fabrik på Grøddevej i Ikast.

Herudover var der en produktion i Sevel og i Varde.

På Ellehammervej i Ikast fortsatte Ikast Industrilak A/S.

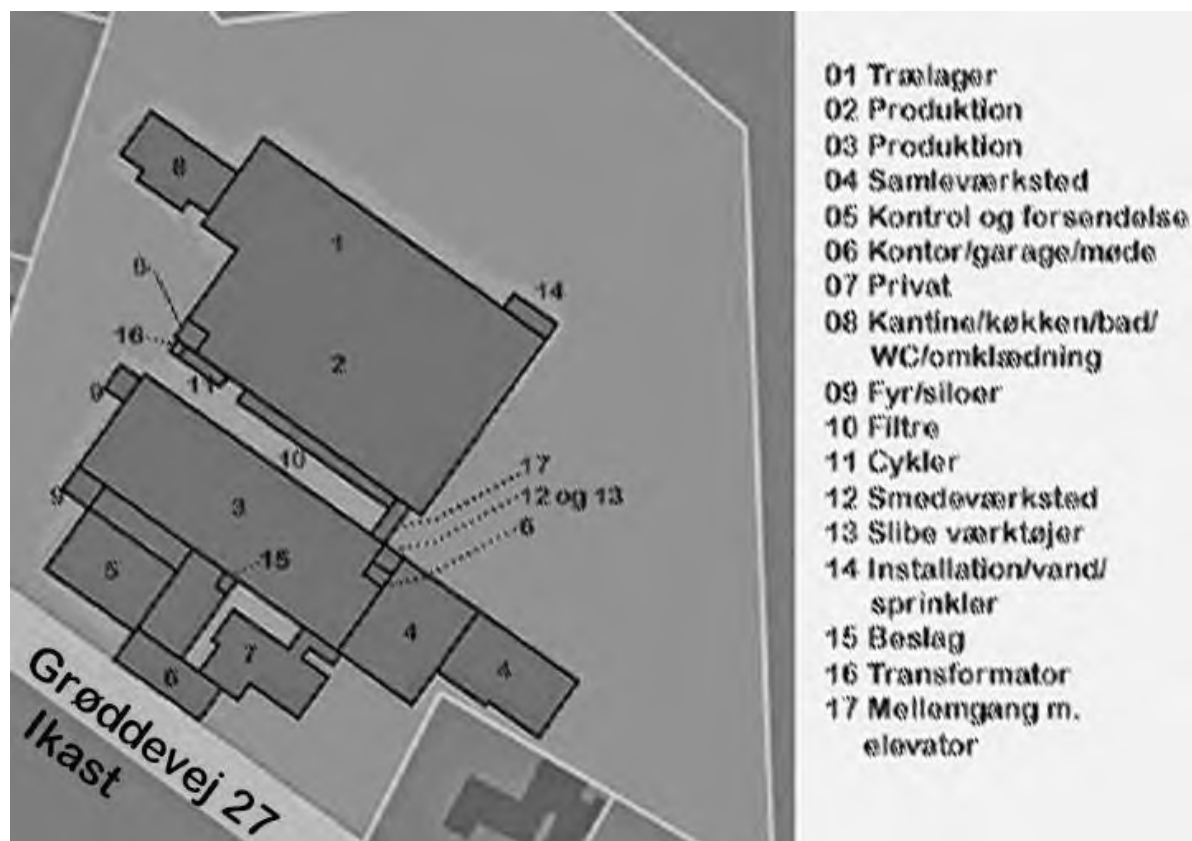

Virksomhedsdiagram
Kilde: Skouhus A/S, Årsrapport 1999

I det følgende vil produktionen af lister, komponenter og låger i Ikast blive behandlet.

På Grøddevej rådede man over ca. 5.500 m² til lågeproduktionen.

Ikke målfast skitse efter weblager. F. Artved 2019

Tekst: H.J. Børsting, H. Frier, 2019

De ca. 50 medarbejdere producerede fyrretræslåger, der blev afsat på det danske, skandinaviske og engelske marked.

Brande Listefabrik havde ejendommen Thrigesvej 8 – 16 i Ikast med 11.200 m² moderne industribygninger.

Thrigesvej 8-16, Ikast, som Brande Listefabrik overtog i 1989

KB: Danmark set fra luften

Her blev der fremstillet kantlister, hulkehllister, afdækningslister mm. til møbel- og køkkenindustrien samt glaslister til vinduesfabrikkerne. Der blev oparbejdet en stor eksport til nogle af de helt store møbelfabrikker og vinduesfabrikker i Tyskland.

Der blev også produceret halvfabrikata og speciallimtræ til andre i træindustrien.

På persiennelameller havde man en nicheproduktion, så man blev verdens største leverandør på det marked.

I det nye ejerskab fortsatte begge produktioner stort set uændret. Der fandt selvfølgelig fortsat optimeringer af produktionen sted, så alt var ikke stationært.

Omkring år 2000 oprettede Skouhus A/S hovedsæde og central administration i Fredericia.

Skouhus A/S havde på daværende tidspunkt produktion på 6 adresser:

- Fredericia (hovedsæde og administration)
- Sverigesvej Hammel (omviklende profiler)
- Industrivej Hammel (låger og kantlister)
- Grøddevej Ikast (køkkenlåger)
- Thrigesvej Ikast (persiennelameller og kantlister)
- Varde (finer- og formpresning)
- Sevel (køkken- og møbellåger)

Nøgletal

Mio. DKK

	<u>Omsætning</u>	<u>Resultat før skat</u>	<u>Balancesum</u>	<u>Egenkapital</u>	<u>Ansatte</u>
1998	108,1	5,4	68,8	16,1	148
1999	162,5	5,3	126,4	21,2	226
2000	152,3	-1,4	155,4	19,9	239
2001	121,1	-6,3	129,5	16,5	196

Skouhus A/S ekspanderede kraftigt både organisk, men også ved tilkøb af nye virksomheder.

Den kraftige ekspansion medførte en kraftig forøgelse af gælden. I 2001 mistede man en stor omsætning til en kunde, der startede en egenproduktion. Interne investeringer og omorganiseringer belastede produktionen og endelig var markedet præget af stor usikkerhed. Dette medførte en kraftig reduktion af omsætningen med store tab til følge. Ved udgangen af 2002 blev selskabet taget under konkursbehandling.

Et selskab i Stones Invest koncernen oprettede allerede den 31. januar 2003 et nyt datterselskab Skouhus Fronts A/S, der overtog alle aktiver. Dette selskab overtog produktionen på næsten alle adresser. Produktionen på Industrivej, Hammel blev dog overført til Grøddevej, Ikast. Bygningerne blev sat til salg af konkursboet.

Fineromviklingen på Sverigesvej, Hammel, blev først startet igen som et joint venture, men blev hurtigt overtaget helt af Skouhus Fronts A/S.

Skouhus Fronts fik en vanskelig start med meget små overskud de første år.

I 2005 flyttede man derfor produktionen af låger fra Grøddevej til Thrigesvej. Ejendommen på Grøddevej blev herefter solgt til kommunen, der har sin materielgård her.

I 2004/2005 overtog man MP-låger i Herning. Efter Skouhus A/S konkurs 2002 havde de overtaget en stor del af lågeleverancerne til en storkunde i England.

Omkring 2005 overtog man Hodsager A/S, der i nogle år havde produceret fyrretræslåger til møbelindustrien. Der påbegyndtes nu også en produktion af låger i hårdtræ.

Herning Finercentral blev også overtaget af Skouhus Fronts.

I 2007 overtog man Jesper Office A/S, Ulfborg, som i flere år havde specialiseret sig i finerede institutions- og kontormøbler. Det selskab havde produktion både i Ulfborg og i Ukraine.

I 2007 samlede man alle de "centrale" funktioner:

Salg, produktion, indkøb og administration på et nyt hovedkontor i Herning.

Selskabet havde på dette tidspunkt følgende aktiviteter:

Skouhus Herning..... Hovedkontor med alle de "centrale" funktioner:
Salg, produktion, indkøb og administration.
Skouhus Herning..... Produktion af formpressede og massive fronter.
Skouhus Thrigesvej, Ikast.... Produktion af MDF-fronter, lister og komponenter.
Skouhus Hodsager..... Produktion af fronter i fyrretræ og MDF.
Skouhus Hammel..... Produktion af omviklede profiler.
Skouhus Ukraine..... Produktion af emner i massivt træ og bearbejdning af råfiner.

Skouhus Fronts A/S beskæftigede nu 255 medarbejdere i Danmark og Ukraine.

Efter en beskeden start realiserede selskabet markante underskud:

Nøgletal

Mio. DKK

	<u>Omsætning</u>	<u>Resultat før skat</u>	<u>Balancesum</u>	<u>Egenkapital</u>	<u>Ansatte</u>
2002/3	123,0	1,2	62,7	13,0	170
2004	125,0	0,3	62,2	15,1	166
2005	133,0	0,2	117,5	22,1	172
2006	175,0	-3,7	181,0	59,0	260
2007	178,0	-9,4	213,0	60,0	255

Den store satsning lige op til finanskrisen – som ingen havde forudset - måtte give problemer.

Moderselskabet Stones Invest A/S var samtidig i så betydelige vanskeligheder, at det blev erklæret konkurs. Det kunne derfor ikke understøtte Skouhus Fronts længere. Det betød, at selskabet måtte indgive en konkursbegæring i august 2008.

Ejeren af Stones Invest A/S Steen Gude fik en dom på seks års fængsel for sin rolle som hovedmanden bag det skyldnersvig, skattesvig og bedrageri, der foregik i forbindelse med Stones Invests konkurs i 2008.

I Ikast har kommunen fortsat sin materielgård i ejendommen på Grøddevej.

På Thrigesvej driver Leif Petersen SGS-DOORS A/S, der, med stor økonomisk succes, producerer MDF- og massivtræslåger til mange formål.

Tekst: Frank Artved, august 2023

Foto: KB: Danmark set fra luften

Kilder: CVR registreringer for samtlige selskaber
CVR Årsrapporter
Skouhus brochure 1999
Personalehåndbog 2004
Fagbladet TIB april 2006
Skouhus Info januar 2002
Herning Folkeblad 3 artikler marts 2002
JobIndex, Skouhus Fronts 2004
WoodSupply 19.10.2005, 03.03.2006, 27.06.2006, 17.09.2008
Østre Landsrets dom 07.11.2017
Ikke offentliggjort notat. Jørgen Poulsen:
Et Lille "INDSPARK" til belysning af midtjysk træindustris historie.

Snedkermester Poul Erik Thomsen

af Maja Thomsen

Poul Erik Thomsen er født 6. oktober 1942 i Langelund, nær Give. Han var den ældste af en søskendeflok på 5. Familien flyttede senere til Ikast, hvor han gik på Ikast Vestre Skole, og ligeledes blev konfirmeret.

Efter skolen kom han i lære som møbelsnedker på Ikast Møbelfabrik. Efter endt uddannelse i 1962 kom han ind som soldat ved Prinsens Livregiment i Viborg, hvor soldatertiden var 16 mdr. Efter hjemsendelsen startede han 1. august 1963 på værkstedet hos Tømrermester Kristian Skjærbæk, Præstevænget 115, Ikast.

Her arbejdede han indtil april 1967, hvor han startede som selvstændig snedkermester. Han fik et lille værksted på svigerforældrenes gård i den gamle hestestald, beliggende på adr. Hold, i dag kaldet Remmevej 35, Ikast.

Poul Erik Thomsen
(Privat foto)

Poul Eik som lærling på Ikast Møbelfabrik

Svigerforældrenes gård Nederhold hvor han fik værksted i "Hestestalden"

Poul Erik i "Hestestalden"

Hos Kristian Skjærbæk havde han arbejdet sammen med Birger Andersen, så han blev efter kort tid ansat i firmaet, og et par stykker mere blev ansat i løbet af de næste par år.

I 1969 købte han et lille nedlagt husmandssted på Præstevænget 121, Ikast, så nu blev han nabo til sin tidligere arbejdsgiver Kristian Skjærbæk. Ligeledes blev han i 1969 gift med Maja Jensen, og hun fik - som så mange andre håndværkeres hustruer - glæden af at varetage kontoret, når egen arbejdsdag var slut.

I 1968 fik Poul Erik en lidt speciel – men også spændende - opgave, nemlig at være med til at indrette en "Western Saloon" med navnet Eldorado i Bethaniagade i Herning. Det var en udfordring, da indretningen var meget speciel, men vore medarbejdere tog godt imod opgaven, og arbejdet blev udført. Der blev arbejdet til ud på de små timer, især dagen/natten før åbningen, for at blive klar til tiden. Senere fik vi også opgaven at lave en Eldorado i Silkeborg.

I 1971 var pladsen blevet for trang i hestestalden, der var efterhånden blevet ansat 5 – 10 mand, så der blev bygget en værkstedsbygning på grunden ved siden af privaten på Præstevænget. Firmaet blev drevet med en blanding af værkstedsarbejde og udearbejde med nybyggeri og div. reparationer. Efterhånden som firmaet voksede, blev der så meget administrativt arbejde, at Maja blev fuldtids på kontoret. I 1974 blev det igen tid til at tænke på yderligere en værkstedsbygning. Medarbejderstaben var nu vokset til 17 – 20 ansatte incl. lærlinge.

Præstevænget ved købet i 1969

Hal 1 bygget 1971

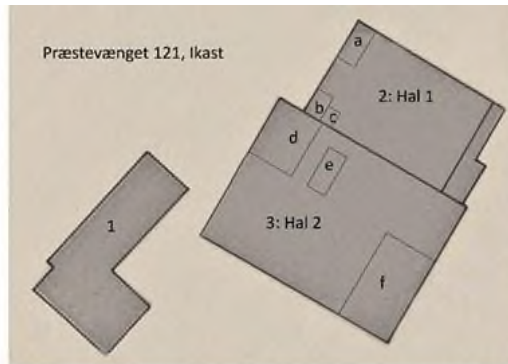

Hal 2 bygget 1974

Præstevænget primo 1990'erne

- 1: Privatbolig købt 1969
- 2: Hal 1: 300 m², bygget 1971
- 3: Hal 2: 560 m², bygget 1974
- a: Kontor Poul Erik Thomsen
- b: Kontor Maja Thomsen
- c: Beslagrum
- d: Frokoststue
- e: Limrum
- f: Lakrum

Grovskitse med omtrentlig placering og størrelse af de enkelte rum. Ikke målfast mv. (Tegning Frank Artved)

- Hal 1:
Fræser, tapslåer, afretter
tykkelseshøvl, pudser
- Hal 2:
Afkorter, finerpresse, kebler,
pudser, fræser, dobbelttapper,
korpuspresse.
- I begge:
Mindre maskiner og håndværktøj.

I mellemtiden var der også kommet et par børn til i 1973 og 1976.

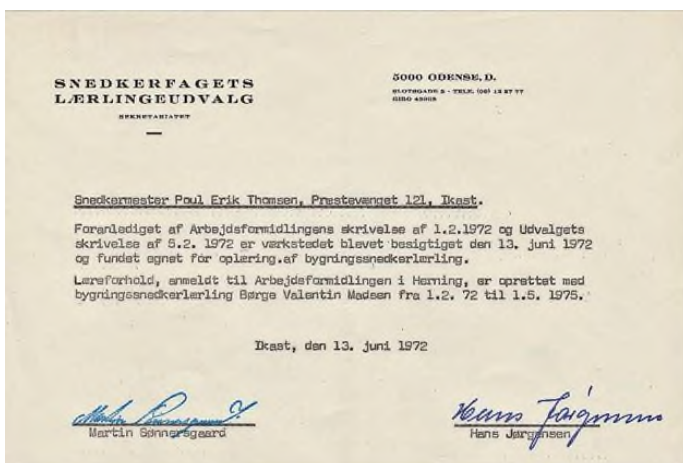
Produktionen på værkstedet var meget alsidig.

Der blev produceret vinduer og døre, trapper, specialinventar til bl.a. restauranter, kongrescentre, skoler, frisørsaloner, oplægger borde til tekstilindustrien og køkken-/badeværelses inventar.

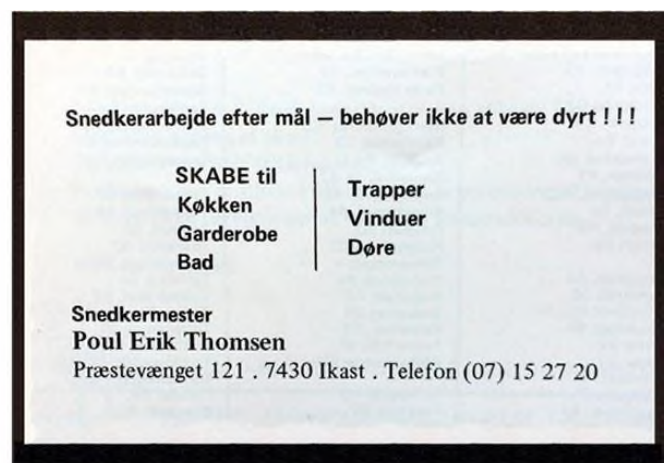
Korpus til inventer var som regel i melamin og lågerne var af forskellige materialer, bl.a. i finér, men der arbejdedes også meget i fyr, som var et materiale, Poul Erik holdt meget af. De sidste år produceredes der en del limtræ til møbelindustrien.

De første år havde han ikke selv en finerpresser, så denne del foregik hos genboen Winge Møbler, medens udvælgelse og syning af finéren forgik på eget værksted. Senere blev der investeret i en finerpresser.

Sammen med Winge Møbler blev der også investeret i en gaffeltruck, så antallet af tunge løft blev reduceret. Maskinparken indeholdt forskellige maskiner, så der kunne klares mange forskelligartede opgaver.

Godkendelse til lærlingeuddannelse

Announce i "Information om Ikast Kommune" udateret ca. 1976

Efter en konkurs hos Erik Larsen i Tulstrup i 1982 overtog Poul Erik dennes forretning, og Erik Larsen fortsatte den daglige drift.

Poul Erik skabte en god arbejdsplads og et godt arbejdsklima sammen med dygtige og trofaste medarbejdere. Det var en ret familiær arbejdsplads, hvor de ansatte altid kunne få lov at låne værkstedet efter arbejdstid, hvis de havde brug for det.

Der var en stor trofast kundeskare gennem årene, og kunden kom altid først. Han sagde aldrig nej, hvis der kom en kunde med en forespørgsel, uanset om det var hverdag eller weekend.

Poul Erik sparede aldrig sig selv, og det tærede helt sikkert på kræfterne. Den 22. september 1984 deltog han i et cykelløb arrangeret af Herning Cykle Klub, hvor han tidligere havde været aktiv rytter. Under dette løb blev han dårlig og fik hjertestop, så hans liv stod ikke til at redde. Det var et hårdt slag for mange, men især for os – hans børn og kone.

I foråret 1985 afviklede Maja virksomheden, Erik Larsen overtog igen sit gamle firma, og Birger Andersen – som havde været med alle årene – startede for sig selv, og videreførte en del af forretningen.

Bilag: Eksempler på produkter.

Forside af brochure fra 1984

Tekst: Maja Thomsen januar 2018

Foto: Alle fotos private, udlånt af Maja Thomsen

Kilder: De tidligere medarbejdere tømrer- og snedkermester Erik Larsen, tømrermester Birger Andersen, bygningssnedker Børge V. Madsen og tømrer Gunnar Christensen har givet gode baggrundsinformationer.

Bilag: Eksempler på produkter

1 Bar inventar

2 Dør primo 1970érne

3 Dør ultimo 1970érne

4 Konferencebord 1976

4 Skoleinventar

3 Skoleinventar

5 Trappe

6 Trappe

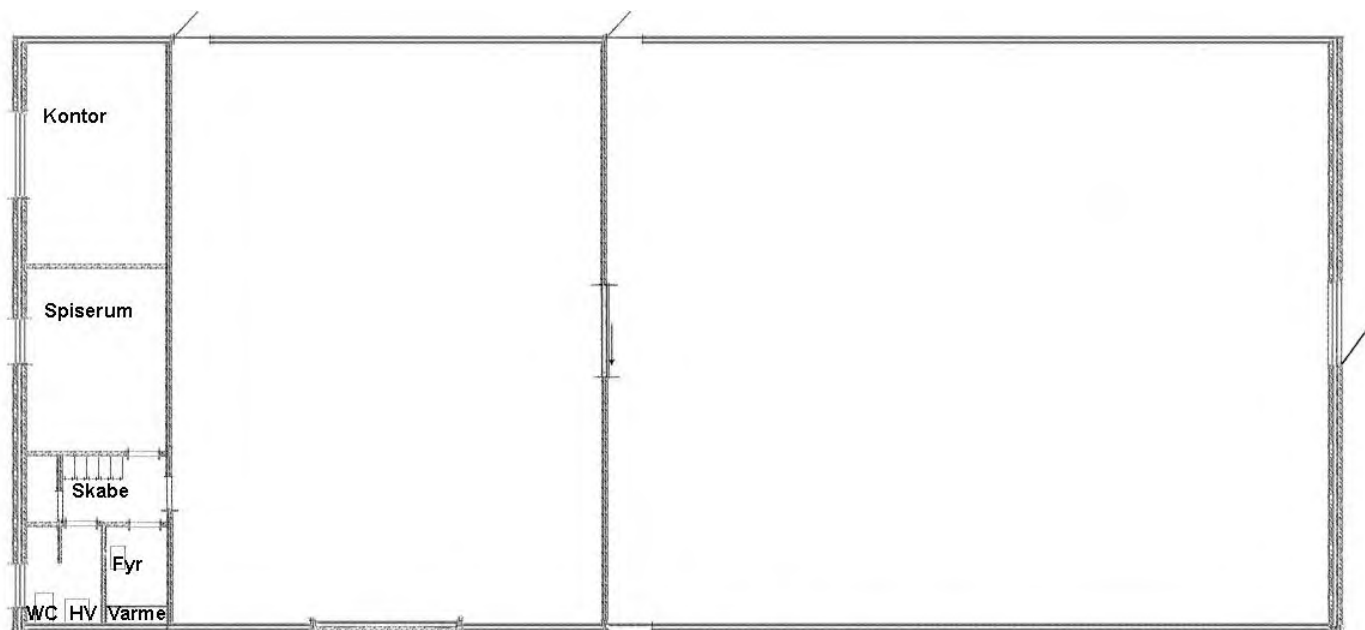

Viking Møbler A/S og Systema Ikast A/S

af Frank Artved

Møbelfabrikken Viking blev startet i 1972 i en gammel fabrik på Bredgade 36 i Bording af Johnny Rune. Han var som 21 årig netop kommet hjem efter 1½ år ved Søværnet. Efter 1½ år blev Birger Christensen optaget som kompagnon, fordi Johnny intet ejede og derfor havde svært ved at få finansieret tingene.

De købte kort efter en industrigrund på Rømersvej 15, Ikast på i alt 10.186 m². Den første hal på 597 m² blev bygget, og fabrikken blev primo 1974 flyttet hertil.

Viking Møbler v/Birger Østergaard Christensen og Johnny Rune
Rømersvej 15, Ikast
597 m² opført 1973/74

Efter nogle måneder skiltes deres veje, og Birger Ø. Christensen overtog Johnny Runes andel af virksomheden.

Produkterne var spiseborde i teak, der blev eksporteret til USA.

De følgende år bliver fabrikken løbende udvidet flere gange. I 1986 blev nabogrunden købt, så virksomheden nu rådede over 15.739 m² industrigrund.

Der skete også en løbende ansættelse af personale.

Maskinsnedker og træindustriarbejder

søges omgående. Varigt arbejde kan påregnes.
Henvendelse: Jørgen Agersen.

MØBELFABRIKKEN VIKING
Tlf. 15 38 55.

IA 12.09.1983

Møbelfabrikken Viking

Til omgående tiltrædelse søges

**møbelsnedker,
maskinsnedker,
træindustriarbejder**
samt

2 arbejdsdreng

fuldtids, under 18 år.

Varigt arbejde kan påregnes.

Møbelfabrikken Viking

Rømersvej 15 . 7430 Ikast . Tlf. (07) 15 38 55

IA 14.09.1984

Arbejdsdreng

Møbelfabrikken Viking søger omgående 2 arbejdsdreng(heldags) under 18 år.

Henvendelse

Møbelfabrikken Viking

Rømersvej 15 . 7430 Ikast - Tlf. 15 38 55

IA 05.09.1984

Møbelfabrikken Viking

Til omgående tiltrædelse søges

**Møbelsnedker
til samleværksted
samt arbejdsdreng**

fuldtids, under 18 år. Varigt arbejde kan påregnes. Henv.

MØBELFABRIKKEN VIKING

Rømersvej 15, 7430 Ikast . Tlf. 07-15 38 55

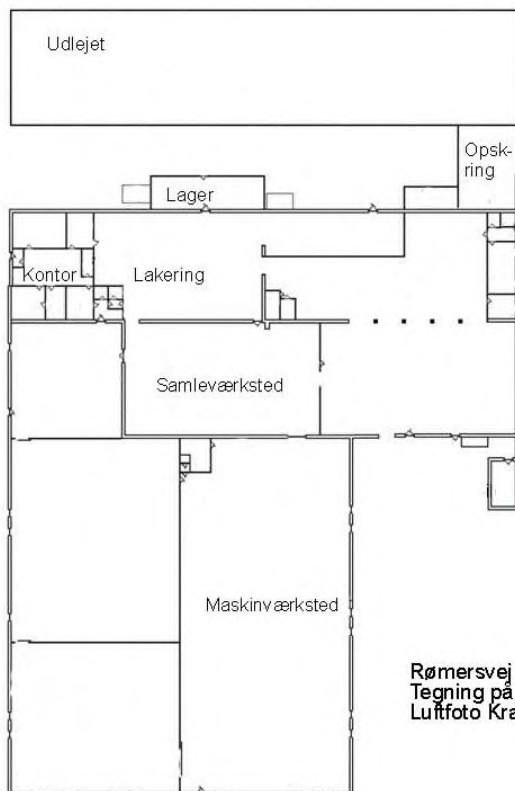
IA 12.10.1984

Stillingsannoncer i Ikast Avis

I 1983 blev virksomheden omdannet til aktieselskab under navnet Møbelfabrikken Viking ved Birger Østergaard Christensen, Ikast A/S. Den 29. oktober 1987 ændres navnet til Viking Møbler A/S.

Virksomhedens hovedprodukt var fortsat spiseborde.

Ved den seneste udvidelse i 1987 blev der bygget 772 m², så der nu i alt var 5.320 m² bygninger, hvilket svarede til en bebyggelsesgrad på 33% af grunden.

Rømersvej 15, Ikast
Tegning på baggrund af weblager B8/1988
Luftfoto Krak

Virksomhedens organisation blev løbende tilpasset dens vækst. Direktør Birger Ø. Christensen havde også ansvaret for den overordnede salgsledelse. Den 1. oktober 1984 blev Erik Krogh, P-Ingeniør, ansat som produktionschef med det formål at styrke den løbende produktionsplanlægning og styring. Ansvar for økonomi og administration stod økonomichef Ole Madsen for.

Den 8. august 1988 udbrød der en storbrand på fabrikken.

Selv om Falck-stationen i Ikast næsten er nabo til møbefabrikken, havde ilden godt fat, da brandmandskabet nåede frem. (Foto: Ole Lauritsen)

”Lånt” fra Ikast Avis den 9. august 1988

Branden opstod i den nyeste produktions- og finerhal. Skaderne på halvferdigvarer, maskiner og bygninger løb op i en størrelsesorden på 20 mio. kr.

Kraftige ildsøjler væltede op, og røgen steg op i flere hundrede meters højde. Branden kunne ses i store områder af Midtjylland

Heldigvis opstod branden efter fyraften, så ingen medarbejdere kom til skade.

Det lykkedes først de 25 brandmænd fra Ikast og Bording at slukke branden næste formiddag.

Under branden blev 1.829 m² bygninger beskadiget. De blev erstattet af 2.733 m² nye bygninger, så virksomheden nu rådede over 6.224 m² bygninger.

Det lykkedes ikke Birger Ø. Christensen at retablere virksomhedens drift efter branden, så ved årsskiftet 1988/89 overtog Systema selskabet.

Systema Ikast A/S

Systema Ikast 1989. KB Danmark set fra luften

Efter overtagelsen af selskabet blev navnet ændret til Systema Ikast A/S.

Selskabet blev overtaget med grund, bygninger, maskinpark og medarbejdere. Man producerede nu også finerede reoler i ædeltræ, og senere blev en produktion af børneværelses-møbler i fyrretræ taget op.

I 1993 nedlægger Systema produktionen i Ikast og bygningerne overtages af BM Møbelindustri. Se denne.

Selskabets navn ændres til Cabinex Herning A/S, og under dette navn fortsætter det sin drift frem til udgangen af 1995, hvor selskabet træder i likvidation.

Tekst og tegninger: Frank Artved 2023

Kilder:
Tingbog: Suderbæk, Ikast Sogn, Matr.nr. 4um
weblager: Ikast-Brande kommune, Rømersvej 15
Krak luftfoto
Stillingsannoncer Ikast Avis
Ikast Avis 23.11.1984 og 9.8.1988
Træ- og møbelindustrien: Notat fra Johnny Rune
Moestrup 1983 og 1984
CVR registret
KB: Danmark set fra luften

William Larsen A/S - Ikast Maskinsnedkeri

af Ester Bukhave

William Larsen blev født d. 2/9 1905 i Havnsø på Sjælland og døde d. 22/12 1989 i Ikast. Han blev udlært tømrer og bygnings-snedker i 1923 hos tømrermester Jens Nielsen, Havnsø. Herefter arbejdede han nogle år som svend forskellige steder på Sjælland og videreuddannede sig i vintrene 1923 - 1924 og 1926 - 1927 på Holbæk Bygmesterskole.

Da det o. 1930 var svært at finde arbejde på Sjælland, rejste han over til svogeren, tømrermester Sigvard Pedersen i Bording Kirkeby, for hvem han arbejdede som svend.

Opstart 1/10 1933

William Larsen overtog d. 1/10 1933 Skovdal Petersens Tømrer- og Bygnings-snedkeri og lejede dennes maskiner og lille værksted, som lå i gården bag Bredgade/Strøget 20, Ikast:

"- 1ste Oktober 1933 overtog jeg Skovdal Petersens Bygnings-snedkeri beliggende paa Strøget, dengang Bredgade, hvor nu Sko Nyt ligger. Det var kun Forretningen jeg overtog, for en Sum af 4000 Kr. Maskiner og Bygninger var på Lejemaal -"(WL 1985)

Broderen Jens Larsen blev ansat som svend og var der, til han gik på pension o. 1970.

William Larsen.
Det danske Landhaandværk
Redaktion
M. K. Gudmundsen
(Udateret ca. 1935)

Ikast Avis 20/7 1934

Ikast Avis 27/7 1934

Branden 1934

Det lille 2 etagers værksted bag Bredgade/Strøget 20 brændte i slutningen af juli 1934. Ilden var opstået i forbindelse med limovnen. Der blev kun reddet lidt tømmer, medens en del færdige snedkervarer gik tabt. Ikast Maskinsnedkeri flyttede herefter til foreløbige lokaler hos tømmerhandler Nybo Hagelskjær i Nygade.

Fotos: William Larsen. 1934

Foto: Willam Larsen 1934

Ikast Avis 3/8 1934

Vestergade og Lollandsgade

"- Juli 1934 nedbrændte dette Værksted, og saafremt jeg ikke selv kunne finde nye Lokaler, var Afstaaelsessummen tabt. Jeg købte en Grund Vestergade 15 og opførte her et nyt Værksted som blev færdig Foraaret 1935.

Til Grund og Værksted laante jeg ved Slagtermester Christensen, der fik 1ste Pant i Ejendommen. Maskinerne købte jeg ved I/S Junget Herning og betalte med 1 Vexel. Det gik imidlertid ret godt, og jeg betalte Vexlen inden forfald - " (WL 1985)

Umiddelbart efter branden købte William Larsen 1934 grunden Vestergade 15 i Ikast. Her byggede han et nyt, centralopvarmet værksted med eget trætørreri som åbnede fra januar 1935.

I 1941 købte William Larsen grunden ved siden af, Vestergade 13, hvor han samme år byggede privatbolig med møbelforretning i stueetagen. Der var ikke plads til et stort tømmerskur på grunden, så dette placeredes på lejet grund på den anden side af stien skråt bagved værkstedet.

Ikast Maskinsnedkeri
 Forretningen er flyttet til mit nye
 Værksted i Vestergade.
W. LARSEN (Skovdal Petersens Efterfølger).

Ikast Avis 18/1 1935

Foto: William Larsen. Værksted indvendig.

Foto: William Larsen. Værkstedet i Vestergade 15, opført 1935

Ikast Maskinsnedkeri
 Vinduer, Døre, Fodpanel og Lister, Expanko-
 korkparketgulve. — Centralopvarmet Værksted og
 egen Ovn for Tørring af Træ. Ærbødigt
W. LARSEN (Skovdal Petersens Efterfølger).

Ikast Avis 12/4 35

Ikast Maskinsnedkeri Tlf. 156 William Larsen
 Eneforhandling for Ikast og Omegn af »Expanko«
 Korkparket, Nutidens Gulvbelægning. Smukt, lydæmpende og
 lodvarende. Kan lægges paa saavel gl.Bræddegulve som Cementgulve. Forlang Tilbud

Ikast Avis 17/7 41

Midt i 1950'erne investeredes i nye, dengang moderne maskiner til værkstedet. Bl.a. en trespindlet keher og en ny afretter.

Sylvest Jensen. Luftfoto. Ca. 1947. Det Kongelige Bibliotek.
 Vedr. de enkelte bygninger, se bilag 2.

Sylvest Jensen. Luftfoto. 1961. Det Kongelige Bibliotek.
 Vedr. de enkelte bygninger, se bilag 3.

I 1959 blev nabogrunden Vestergade 17 (inkl. hus) på hjørnet af Vestergade og Lollandsgade købt. Jørgen Jørgensen, den hidtidige ejer, kom på De Gamles Hjem. Huset blev lejet ud til en af medarbejderne.

Jørgen Jørgensen - "Jørgen Pot" - avlede meget store, fine og flotte lækre jordbær og rabarber, som medarbejderne på William Larsens værksted nød godt af - indtil en af dem en morgen mødte ekstra tidligt og så Jørgen i gang med at gøde jordbærerne med natpotteindholdet – heraf tilnavnet.

I 1960-1961 opførtes en tilbygning til værkstedet, som nu gik helt ud til Lollandsgade. I forbindelse med udvidelsen blev der købt nye maskiner. En trespindlet keher mere, ny rundsav og fræser med flere hastigheder, ny "næsten lydløs" afretter, og da man gik mere og mere over til dyvelsamlinger i stedet for tapper, også en ny boremaskine. '

På trods af købet af nabogrunden Vestergade 17 i 1959 og udvidelse af værkstedet i 1961 var der stadig for lidt plads både indenfor i det treetagers værksted og på grunden udenfor, hvor der også skulle være plads til

prydhave ud til Vestergade mellem nr. 13 og 17. Da lastbilerne heller ikke blev mindre med tiden, gav det store problemer med tilkørselsforhold.

Bordingvej 7

I 1963 købte William Larsen ejendommen Bordingvej 7 i Hestlund. Den blev året efter taget i brug til lager og hjælpeværksted. Her var masser af plads og gode tilkørsels-forhold.

Bordingvej 7. Ca. 1973. Foto: Sylvest Jensen. Det Kongelige Bibliotek.

fandt ud af, at man bortset fra en stor tømmerhal kunne klare sig med de eksisterende bygninger.

Stuehuset blev til at begynde med lejet ud. Der blev indrettet værksted i kostalden og smedje i hønsehuset.

Produktionen

Produktionen på maskinværkstedet i Vestergade/Lollandsgade drejede sig hovedsageligt om inventar, vinduer og døre til firmaets egne mange, store byggeopgaver, men der blev også fremstillet en del specialinventar som f.eks. reolpartier. I en periode var der også en produktion af borde i massivt fyrretræ.

Ikast Maskinsnedkeri / William Larsen A/S var primært et byggefirma.

William Larsen havde fra 1933 til 1985 (bortset fra en stilstandsperiode under krigen) tømmer og/eller snedkerentreprisen ved mange af de store byggerier i Ikast. Desuden var han med i flere store boligforeningsbyggerier i Viborg, Herning og Hammerum.

Han skønnede selv i 1986, at firmaets samlede byggeri omfattede snedker- og/eller tømmerarbejdet ved ny- eller større ombygningsarbejder af 922 lejligheder, 8 banker og sparekasser, 10 fabrikker, 23 institutioner, skoler, hoteller mm., 8 kirker, kapeller og centre, 6 forretningsejendomme, 41 villaer og 22 yderligere projekter af forskellig art. Hertil kom mange mindre arbejder, reparationer mm. hvor bl.a. Eigil Nielsen i 1960erne kørte ud til kunderne med servicevogne, de såkaldte reparationsvogne.

Firmaets største samlede ordre nogensinde var tømmer- og snedkerarbejdet vedr. 240 lejligheder på Stadion Alle o. 1972. Den lød på 4,3 mill. kr.

I de travle perioder i 1960erne med store etageboligbyggerier, talte medarbejderstaben helt op til ca. 50 - 70 mand. I 1967 var der ca. 30 medarbejdere (heraf 2 funktionærer). I aug. 1970 var der mellem 15 og 20 medarbejdere. I oktober 1978 var der ca. 12 fastansatte i firmaet.

De gamle skure til trætørring mm. på den lejede grund bag værkstedet i Vestergade fik Eigil Nielsen og hans far i 1965 mod at fjerne dem. Faderen fik en garage og Ikast Sportsfiskerklub en hytte ved Karup Å, som - med udvidelser - står endnu (2017).

Ind til 1978 blev hele byggefirmaet og værkstedet gradvist flyttet hertil, medens der ca. 1977 blev etableret nye kontorlokaler i privatboligen på Højris Allé 24.

Oprindeligt var der planer om at bygge en helt ny produktionshal i Hestlund, men man

DE KAN NÅ DET
at få småreparationer udført
INDEN JUL

HUSK
vore vogne

kommer overalt i by og på land

William Larsen
IKAST MASKINSNEDKERI

Vestergade 13 · Ikast

Ikast Avis 10/12 1965

IKAST MASKINSNEDKERI

SPECIAL - INVENTAR
SOM DE VIL HAVE DET

VI BYGGER
Deres ønske

VI TEGNER
Deres idé op

VI GIVER
Dem gerne et tilbud

VI UDFØRER
alle slags opgaver
i mange moderne træsorter

Eks. REOLPARTI
BYGGET omkring dør

William Larsen A/S

IKAST MASKINSNEDKERI · VESTERGADE 13 · TELEFON (07) 15 13 55

Ikast Avis 3/4 1970

Mange bygningsnedkere, tømrere og maskinsnedkere er i tidens løb udlært hos William Larsen. Der har i perioder været op til ca. 10 lærlinge ad gangen. Mange af disse har siden været beskæftiget i egnens mange byggefirmaer og træindustrivirksomheder. En del har videreuddannet sig til arkitekter og ingeniører.

William Larsen A/S

Fra midten af 1960'erne drev William Larsen firmaet sammen med sønnen, bygningskonstruktør Helmer Larsen (1938-2013).

Den 1. september 1967 blev Ikast Maskinsnedkeri omdannet til et aktieselskab: William Larsen A/S. William Larsen A/S fik 16/1 1968 skøde på ejendommen Vestergade 13-17. Fra ca. 1977 kalder William Larsen A/S sig også Willa HUSE og koncentrerer sig især om at bygge huse med salg for øje. Det blev dog aldrig den helt store succes.

VI BYGGER OGSÅ FOR DEM

Willa **HUSE**

William Larsen A/S

HØJRISS ALLÉ 24 IKAST

TELEFON 07 - 15 13 55

Alle opgaver indenfor

- Reoler
- Inventar
- Køkkener
- Garderober
- Døre
- Vinduer
- Tømrer-
- Snedkerarbejde
- Glas- og fugearbejde

William Larsen A/S

Tømrer . Snedker og Maskinsnedkeri
Højris Allé 24 . Ikast
Tif. 15 13 55

Ikast Telefonbog 1977

Ikast Telefonbog 1980

I 1985 afhændede William Larsen firmaet til Preben Hjorth, som videreførte det under navnet Willa HUSE.

Møbelforretningen i Vestergade 13 William Larsens Møbelafdeling, W-MØBLER

I 1941 byggede William Larsen egen privatbolig med møbelforretning i stueetagen på værkstedets nabogrund, Vestergade 13, som han havde købt samme år.

Ikast Avis 19/2 1943

William Larsens Møbelforretning, Vestergade 13.
Foto: Maj 1945, Ikast lokalhistorisk arkiv.

Ikast Avis 26/11 1965

I midten af 1960'erne udvidedes møbelforretningen med et polstrerværksted. Der var ansat 2 møbelpolstrere, som også skulle passe forretningen sammen med Helmer Larsens hustru, Hanne Larsen.

I 1969 udvides møbelforretningen med nye butikslokaler og udstillingsvinduer hele vejen hen rundt om hjørnet af Vestergade og Lollandsgade.

Ikast Avis 16/1 1970

Foto: William Larsen. W-MØBLER på hjørnet af Vestergade og Lollandsgade. Udateret

Den 4. oktober 1976 solgte William Larsen A/S møbelforretningen og værkstedsbygningerne i Vestergade til Gunnar Dalgaard.

I 1965 overtog William Larsen Peter Poulsens bedemandsforretning, som blev drevet fra møbelforretningen i Vestergade 13. Her blev der indrettet ligkapel, ligesom der blev købt ny rustvogn.

"Vores kontormand, Simonsen, tidligere mejerist i Faurholt, en dejlig person - havde med bedemandsforretningen at gøre. Jeg kunne spørge ham: Hvad så Simonsen, er der gang i forretningen? Så svarede han: Desværre - vi er i en død periode." (Eigil Nielsen).

Bedemandsforretningen blev i 1977 overtaget af C. M. Gadeberg.

Ud over at drive byggefirmaet med maskinsnedkeri, møbelforretningen og bedemandsforretningen var William Larsen også medejer af og direktør for Ikast Møbelfabrik 1946-1970.

I dag (2017) er der cykelforretning med værksted og takeaway i William Larsens gamle bygninger.

William Larsens værksted på hjørnet af Vestergade og Lollandsgade i 2017. Foto: Frank Artved

W-MØBLER på Vestergade i 2017. Foto: Frank Artved

Bilag: 1 - 3: Matrikelkort og bygningsforklaringer

Tekst: Ester Bukhave 2017

Kilder: William Larsen: Mit Virke i Ikast fra Start 1933 til og med 1985 i alt 52 Aar. (Private optegnelser og fotos vedr. byggeopgaver, samlet 1985) (WL).
Oplysninger fra tidligere medarbejdere: Tømrer og snedker Herluf Foghmar og bygningsnedker Eigil H. Nielsen (EHN).
Silkeborg Avis 6/7 1934. Værkstedetsbrand i Ikast.
Herning Folkeblad 29/8 1975. William Larsen 70 år.
Herning Folkeblad 13/10 1978. Indvielse af værksted i Hestlund.
Ikast Avis. Annoncer 1933ff.
Telefonbog, vejvisere, skatte- og adressebøger for Ikast 1933ff.
CVR. Det Centrale Virksomhedsregister.
Tingbog for Herning retskreds 1927-2000: Suderbæk 6fh, opslag 238 i bog 143
Kompas. Indeks over Danmarks Industri og Næringsliv. 7. udgave København 1967.
M. K. Gudmundsen (red.): Det Danske Landhaandværk. Byggefagene II. Uden årstal (ca. 1935). Side 367-368.
Sylvest Jensen. Luftfoto. Det Kongelige Bibliotek.

Bilag

Bilag 1:

Hele William Larsens grund, hvor der i dag (2017) er blomster og cykelforretning, Takeaway og den gamle værkstedsbygning, har i dag matrikel nr. 6fh, Suderbæk. Men 6fh er oprindeligt kun matrikelnummeret på grunden med Jørgen Jørgensens i slutningen af 1960'erne nedrevne hus på hjørnet af Vestergade og Lollandsgade.

William Larsen købte i alt 4 grunde/matrikelnumre ad flere omgange:

A) 1934 Suderbæk 6il og 6lg, hvor han byggede den østre halvdel af den nuværende værkstedsbygning.

B) 1941 Suderbæk 6lf, hvor han samme år opførte beboelse og møbelforretning.

C) 1959 Suderbæk 6fh, hjørnet af Vestergade og Lollandsgade.

Alle 4 matrikelnumre samledes 3/6 1966 under Suderbæk 6fh

Uddrag af matrikelkort 1948-1959. Geodatastyrelsen

Bilag 2:

Bygningsforklaring:

Sylvest Jensen Luftfoto. Ca. 1947. Det kongelige Bibliotek.

- 2) Tørreskur mm.
- 3) Værkstedet fra 1935, Vestergade 15
- 5) Beboelse med møbelforretning i stuen, Vestergade 13
- 8) Jørgen Jørgensens hus, Vestergade 17

NB: Samme husnumre som på bilag 3

Bilag 3:

Bygningsforklaring:

Sylvest Jensen. Luftfoto. 1961. Det Kongelige Bibliotek.

- 1) Det høje skur. Her var trælager hvor træet blev stillet på højkant, for senere at blive kørt i tørreovn.
- 2) Det bagerste skur, et halvtag, hvor træet var pindet op for tørring. Skuret var også pladeskur til krydsfiner, masonit, m.m. Det var også maleskur, hvor vinduer og døre blev grundet, før de blev kørt til byggepladsen.
- 3) Det gamle værksted fra 1935 med skorstene til det gamle fyr og limovn. Vestergade 15.
- 4) Det ny værksted fra 1961.
- 5) Beboelse med møbelforretning i stuen Vestergade 13.
- 6) Kontorbygning i en etage mellem nr. 5 og nr. 7. (Kan ikke ses her på billedet).
Der var indgang fra vest.
Til venstre var der kontor for møbelforretningen og til højre for bygningsafdelingen og begravelsesforretningen.
- 7) På øverste etage var der møbellager og sengeafdeling. På nederste etage garage og lakrum mm.
- 8) Jørgen Jørgensens hus. Vestergade 17.

Winge Møbler

af Frank Artved

Winge Møbler blev etableret af Wedel Karl Pedersen. Han blev født i Ikast i 1929 som søn af væver Ingvard Pedersen og hustru Mette. Wedel voksede op i Ikast og blev konfirmeret i 1943. I 1955 blev Wedel og Inger Margrethe Jensen fra Ingstrup i Vendsyssel gift. De fik sammen to børn en datter og sønnen Lars i 1962. Inger døde i år 2000, og Wedel døde som 87 årig i 2017.

Wedel Pedersen 1986
(Privat foto)

Wedel blev uddannet møbelsnedker og arbejdede på Ikast Møbelfabrik. I 1957 gik han med planer om at skabe sin egen møbelfabrik. På Godts Alle 3, som han lejede af Karl Jørgensen, startede han i vaskekælderen med at lave sofaforde i sin fritid. Den 1. november 1957 stoppede han på Ikast Møbelfabrik for at starte selv.

Fabrikkens navn blev en kombination af hans eget navn Wedel og hustruens Inge: Winge Møbler.

Pladsen i kælderen blev hurtigt for trang, så han lejede nogle skure eller en garage på Sverigesgade 4. Her blev nu både fremstillet sofaforde og chatoller. Den officielle adresse forblev dog på Godts Allé.

En brugt høvlebænk til salg. .Winge Møbler», Sverigesgade 4, Ikast.	Møbelfabriker Ikast Møbelfabrik A/S, Sportsv. 26 5 12 17 Midtjysk Møbelfabrik, (S. E. Pedersen), Skolegade 45 5 12 69 Winge Møbler, Godts Allé 3 5 16 04
---	---

Annonce Ikast Avis 19. august 1960

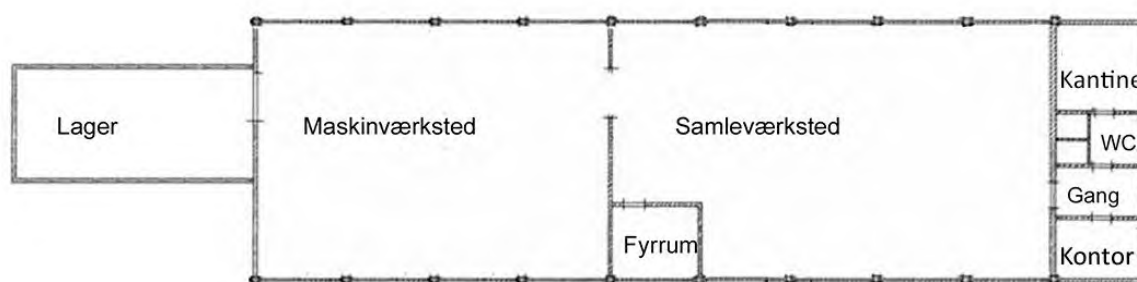
Ikast Telefonbog 1962

Efter nogle år på Sverigesgade blev pladsen også her for trang. Han købte derfor en byggegrund på Præstevænget 111 og byggede en ny fabrik på 630 m². Her flytter fabrikken ind i 1965.

Foto F. Artved 2018

Winge Møbler, Præstevænget 111, Ikast. Nybygget 630 m² i 1965.

Ikke målfast skitse. F. Artved april 2020.

Winge Møbler. Medarbejdere ca. 1965:
 Henning Bruun Lauersen (1. års lærling), Kaj Riskjær, Sv. Åge Hansen,
 Hardy Nielsen (Bager), Knud Reesen, Johannes Kimose, Ejnar Toft, ??

(Kilde: Hans Jørgen Kristensen, 2017)

Der beskæftiges fra starten 8 mand.

Sortimentet omfatter udover sofa borde og chatoller også faste reoler. Der skete nu en kraftig ekspansion. Allerede få år efter var der 16 mand ansat.

I løbet af 1970'erne blev fabrikken flere gange udvidet ved knopskydning.

Finerafdeling

Finerafdeling

Finerafdeling

Manuel kantlimning

Lakafdeling

Lakafdeling

Samleafdeling

Forsendelse

Produktion på Præstevænget 111 ca. medio 1970'erne. Private fotos venligst udlånt af H. J. Kristensen

Wedel Pedersen var fra starten med i ”Møbelfabrikantforeningen”. Da den i 1962 flyttede til København, brød han ud og stiftede sammen med en lang række andre jyske møbelfabriker ”Dansk Møbelindustri”.

I 1977 blev Wedel Pedersen formand for Dansk Møbelindustri.

Her byder Wedel Pedersen som formand for foreningen velkommen til møbelmessen i Herning i 1982.

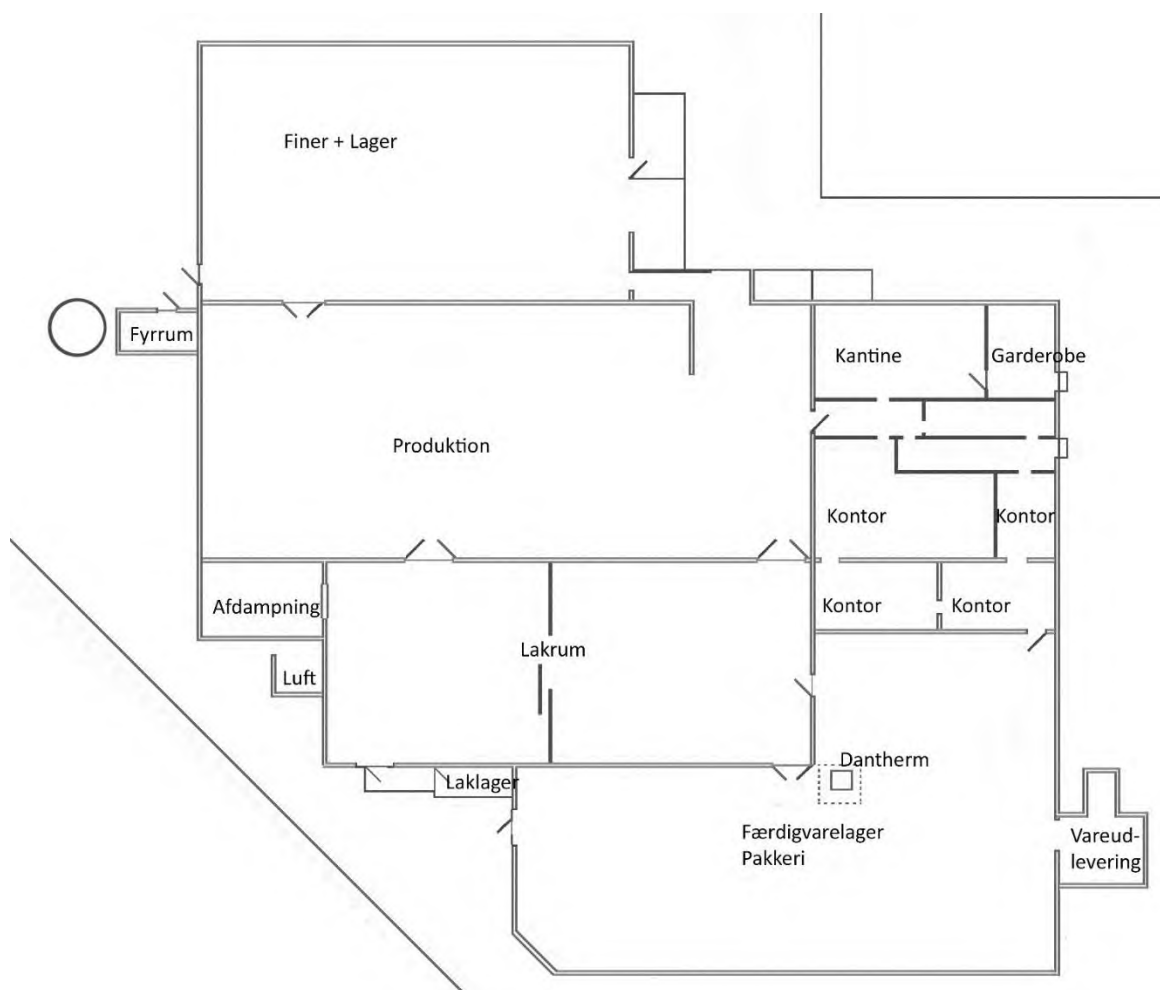
I 1989 var han som formand med til at fusionere Foreningen Dansk Møbelindustri og Møbelfabrikantforeningen i Danmark.

Foreningen videreførtes under navnet Foreningen Dansk Møbelindustri. Wedel fratrådte som formand 1990 eller 1991.

I 1982, hvor Winge Møbler kan fejre 25 års jubilæum, er omsætningen på ca. 14 mio. kr., hvoraf ca. 2/3 går til eksport, og der beskæftiges 35 mand.

Foto: Clausen Foto

Præstevænget 111, Ikast ca. 1989. Ikke målfast skitse F. Artved

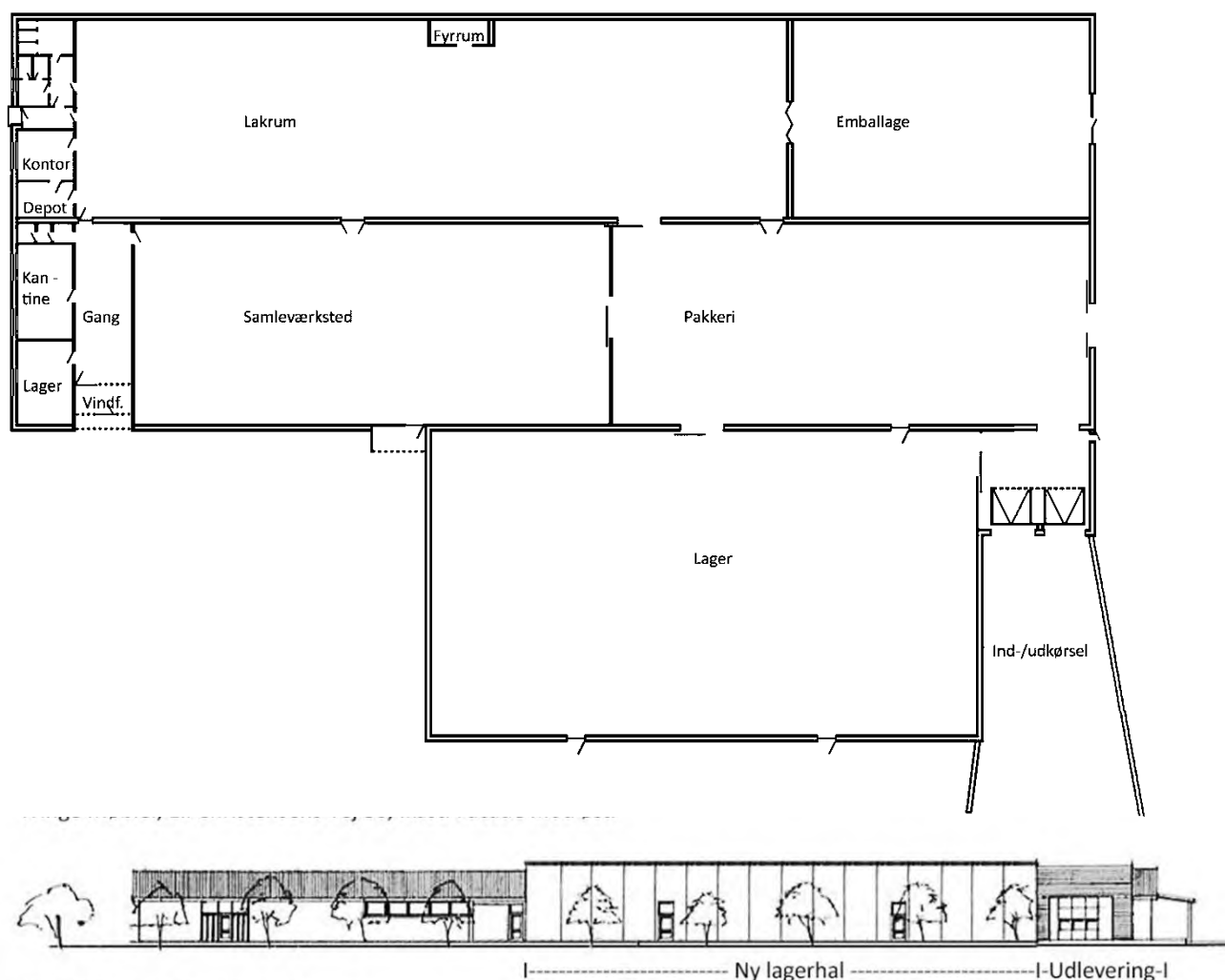
I 1989 er det bebyggede areal ca. 2.100 m², hvortil kommer to telthaller og en lagerhal. Produktionen af sofaborde og chatoller ophørte efterhånden.

I 1980'erne var samfundet ude i en krise. "Kartoffelkuren", der blev vedtaget i 1986, virkede. Den betød, at det blev dyrere, og der blev krævet en større egenbetaling ved lån til forbrug. Den medførte også et større krav til selvfinansiering i de første år efter køb af fast ejendom. Byggeriet faldt og efterspørgslen efter varige forbrugsgoder faldt.

Når effekterne af "Kartoffelkuren" betød, at efterspørgslen efter varige forbrugsgoder som møbler faldt, kan det være årsagen til, at Wedel Pedersen og Winge Møbler gik konkurs i 1990/91.

Sønnen Lars Wedel Pedersen og Egon Kristiansen stiftede sammen Winge Møbler I/S i 1991. De overtog ejendommen på tvangsauktion og fortsatte aktiviteten.

Det gik så godt, at der efter nogle år var behov for mere plads. På Præstevænget var det ikke muligt at udvide, så resultatet blev, at de i 1995 købte ejendommen på Eli Christensens Vej 86. Her var der tidligere tekstilfabrikker ejet af Wichman Madsen, men bygningen var oprindeligt opført som snedkerværksted af Peder Pedersen (Elite Køkkenet).

Skitse på baggrund af tegning i weblager.dk

Eli Christensens Vej 86, Ikast. (Ikke målfast skitse. F. Artved, april 2020)

Der blev nu bygget en ny lagerhal og en ny ind-/udlevering. Lakafdelingen, samleværksted og pakkeri blev flyttet hertil.

Samarbejdet mellem Lars Wedel Pedersen og Egon Kristiansen ophørte i år 2000. Lars overtog ejendommene og drev virksomheden videre under navnet Winge Møbler v/Lars Wedel Pedersen.

Aktiviteten var nu så stor, at der igen var behov for yderligere plads. Der blev derfor lejet lokaler på Rømersvej 15, Ikast, i ejendommen som BM Møbelindustri tidligere havde ejet. Her blev etableret lager samt samle- og pakkeafdeling, hvor samletvise møbler blev pakket. Herudover var der et værksted med nogle småmaskiner, hvor der blev gennemført udviklingsprojekter.

Denne afdeling fortsatte frem til finanskrisen i 2008.

I 2002 omdannede Lars sin personligt drevne virksomhed til Winge Møbler A/S. Selskabet startede med en balancesum på 28,3 mio.kr. og en egenkapital på 14,5 mio.kr. Ejendommene forblev personligt ejede. Der var i gennemsnit beskæftiget 88 mand.

Sortimentet bestod nu efterhånden udelukkende af reoler. De kunne ses på Winge Møbblers hjemmeside:

Avanti

Bellini

Monet

Trend Line

Eksempler på Winge Møbblers reoler

Det var plademøbler af høj kvalitet. Møblerne blev fremstillet af EUR-godkendte plader med træfinér og massive kantlister samt af malede MDF plader. Ved overfladebehandling blev benyttet miljøvenlig UV-lak. Kunderne var både på det danske marked og på eksportmarkederne. I Danmark førte de fleste møbelhandlere Winge Møbblers produkter.

Efter terrorangrebet i USA i 2001 opstod der en økonomisk krise. Efterspørgslen i USA og dollarkursen faldt kraftigt. Det betød at Winge Møbler A/S fik et meget stort underskud allerede i 2003.

I de næste år var der en del år med også ganske store underskud og kun få år med mindre overskud. Finanskrisen i 2008 betød, at møbelsalget faldt, så der kom yderligere negative resultater. Investeringer i maskiner og udstyr var ganske små. Aktiviteten faldt så kraftigt, at antal beskæftigede blev reduceret fra 88 til mellem ca. 20 og 30.

De dårlige resultater betød, at Winge Møbler ikke kunne fortsætte. Der blev indgivet konkursbegæring i efteråret 2017.

Konkursen gav mange kommentarer. En møbelhandler sagde:

"Det efterlader et hul i markedet her og nu, og der findes ingen dansk producent, som laver noget lignende i samme prisklasse. Med Winge kunne man typisk tilbyde en samlet løsning til 10.000 kroner. Det nærmeste, man kommer nu, er løsninger til det dobbelte af den pris".

En anden møbelhandler sagde:

"Vi har solgt en masse Winge igennem årtierne, men ikke i de sidste 2 til 3 år. Skænke med overdele, som de var kendt for, sælger vi næsten intet af mere. Jeg synes ikke, de har produktudviklet sig ind i 2017".

Om en anden designstrategi kunne have ændret noget for Winge Møbler, er ikke til at sige.

Efter 60 år i Ikast er en af Ikasts ældste virksomheder der ikke længere.

Tekst: Frank Artved, april 2020

Kilder: Arkivalier online. Kirkebøger og Tingbøger
Weblager Ikast-Brande.
www.winge-moebler.dk
CVR
BBR
Kompass 1967
Ikast Avis. Annoncer og telefonbøger.
Midtjyllands Avis. Artikel
Det fri Aktuelt. Omtale Wedel Pedersen 60 år
konkurs.dk
Wood Supply, Artikler
Samtale med H. J. Kristensen
Mail fra Træ- og Møbelindustrien, Hanne Delfs
Telefon og mailkorrespondance med Niels Holmgren Danielsen

Afsnit II: Personhistorier

Benny Søndergaard: Møbelsnedker hos Midtjydsk Møbelfabrik

Bjarne Højland: Mit liv i træindustrien

Eigil Nielsen: Mit liv på Ikast Møbelfabrik, hos William Larsen og så meget andet

Hans Christian Jeppesen: 42 år på Midtjydsk Møbelfabrik

Hans Jørgen børsting: 46 år med maskiner i træindustrien i Ikast

Hardy Rosborg Mogensen: Tømrer

Jan Larsen: Mit liv i træindustrien

Jørgen Rasmussen: Mit liv i træindustrien

Knud Larsen: Mit liv i træindustrien

Leif Louring Petersen: 39 år på Midtjydsk Møbelfabrik

Frank Artved: Tage Holck Rasmussens liv og virke i Ikast

Møbelsnedker hos Midtjydsk Møbelfabrik

af Benny Søndergaard

Baggrund

Jeg er født 1936 i Ikast, gik på Ikast Skole og tog Mellemskoleeksamen herfra i 1952.

Efter mellemskoleeksamen så min far og jeg en annonce i Ikast Avis, hvor S. E. Petersen, Midtjydsk Møbel i Skolegade, søgte en møbelsnedkerlærling. Vi tog hen og snakkede med S.E., og jeg fik lærepladsen og kunne begynde med det samme.

D. 3/5 1952, få dage efter, at jeg var begyndt min læretid, brændte fabrikken. S. E. sagde, at jeg kun kunne bevare min læreplads, hvis jeg ville arbejde som arbejdsdreng under opbygningen, hvilket jeg så måtte gøre.

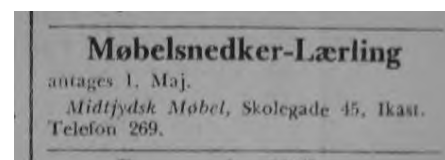

Benny Søndergaard
(Foto: F. Artved 2017)

I lære

Efter genopbygningen kunne min læretid som møbelsnedker så begynde d. 1/5 1953.

Midtjydsk Møbelfabriks produktion bestod den gang af højkvalitetsmøbler, f.eks. chatoller, chiffonnierer og hjørneskabe i nøddetræ, palisander og mahogni - ofte med buede fronter og med meget stor fokus på finering, overfladebearbejdning og lakering.

Announce Ikast Avis 18/4 1952

Det var en læreplads, hvor man virkelig lærte håndværket, men S.E. var også en til tider hård og noget brysk arbejdsgiver, som forlangte, at man ikke måtte holde fyraften, før et arbejde var gjort færdigt.

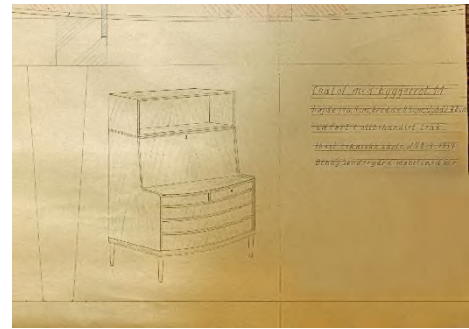
Dengang gik lærlingene på Teknisk Skole om aftenen efter at have været på arbejde hele dagen. Det var et stort problem, at S.E. ikke ville lade mig gå, før jeg var færdig med det, jeg var i gang med. Min far måtte derfor tage en alvorlig snak med ham om, at jeg nu engang var kommet i lære for at lære noget og derfor også skulle kunne passe min skolegang på Teknisk Skole.

Lærlingene havde også andre arbejdsopgaver dengang. S.E. havde villa lige bag værkstedet i Skolegade, og lærlingene skulle fyre for fru.

S.E. sparede arbejdsmæssigt ikke sig selv. Han arbejdede med i produktionen, som oftest i lakrummet, som dengang (ligesom alle andre steder) ikke var udstyret med nogen som helst form for udsugning.

1/5 1957 blev jeg udlært møbelsnedker med ros.

Mit svendestykke. Et kombineret skabsmøbel i teaktræ

Efter endt læretid kom jeg ind til militæret, hvor jeg var i ca. 2 år. I den periode var jeg bl.a. udstationeret i Gaza for FN.

Inden jeg blev udlært, havde min far sørget for, at jeg kom i arbejdsløshedskasse og fagforening og at mit kontingent blev betalt i den periode, jeg var inde hos militæret.

Møbelsnedker hos Midtjysk Møbelfabrik i 10 år

Efter militærtjenesten vendte jeg 1959 tilbage til S.E. og Midtjysk Møbelfabrik.

Vi arbejdede på akkord, og det knob ofte med at holde timelønnen. Men jeg blev hos S.E. i næsten 10 år, på trods af at løn- og arbejdsforhold var meget bedre andre steder, bl.a. på Ikast Møbelfabrik.

Jeg stod for overfladebehandling/bearbejdning af møblerne og dygtiggjorde mig bl.a. ved at deltage i kurser på Teknologisk Institut.

Vi deltog i mange møbelsmesser. Det betød lange arbejdsdage med stort arbejdspress.

I den periode ændrede Midtjysk Møbelfabriks produktion sig fra de håndværksmæssigt fine chatoller mm. i mahogni, palisander og nød til en industriproduktion af teaktræs-møbler, bl.a. store skabe, skriveborde mm. til de amerikanske tropper i Sydtyskland - og senere igen teakskriveborde til USA.

I midten af 1960erne begyndte udflytningen af fabrikken fra Skolegade til større bygninger på Eli Christensens Vej

Jeg havde nydt at lave det fine håndværk, men brød mig ikke så meget om at arbejde i en industriproduktion, så jeg sagde op i 1968.

S.E. blev ret chokeret over min opsigelse, men gav mig dog en pæn anbefaling.

Jeg begyndte herefter at læse til pædagog på pædagogseminariet her i Ikast.

I 1970 var jeg færdiguddannet som pædagog. I 1971 blev jeg leder af den nyoprettede Røde Kors børnehave på Gl. Kongevej. Her var jeg, til jeg gik på pension i 1996, hvor jeg havde 25 års jubilæum.

Benny Søndergaard

December 2017

Mit liv i træindustrien

af Bjarne Højland

Jeg er født 17/10 1947 i Hammerum. Jeg er opvokset ved landbruget, da mine forældre havde en gård i Ringstrup i Gjellerup sogn.

Jeg har gået i skole i Busk og i Hammerum Friskole. Herefter var jeg på efterskole i Vivild.

I 1963 kom jeg i lære som tømrer hos tømrermester Johannes Vestergaard Jensen i Ikast, som min far kendte, da han kort tid forinden havde lavet nyt køkken for mine forældre.

Tømrer Vestergaard havde værksted på Eli Christensens Vej 2 i Ikast.

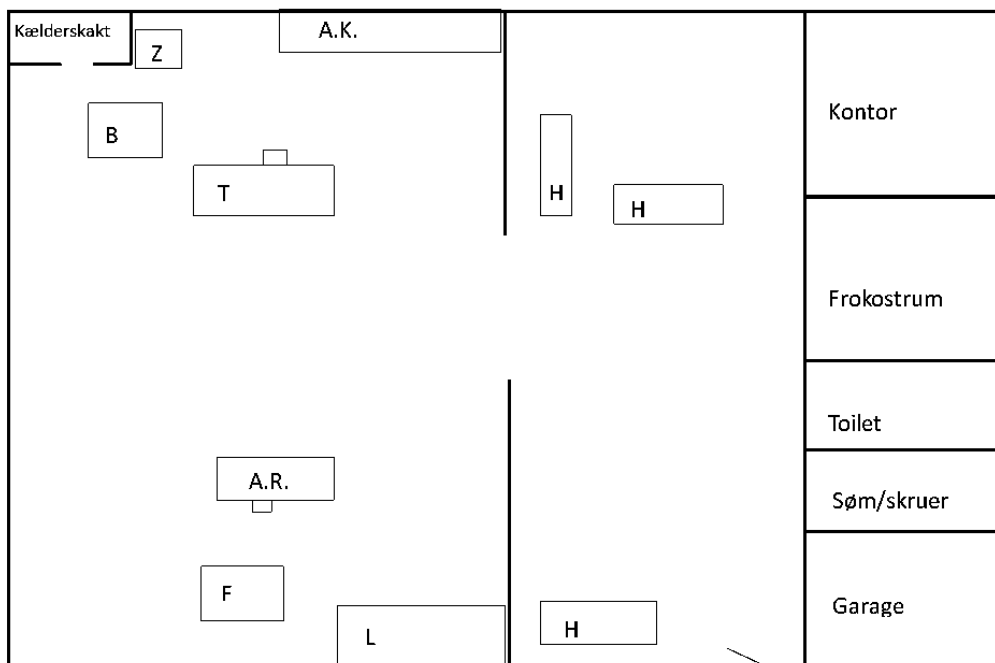
Det var et traditionelt tømrer- og snedkerfirma med et værksted med nogle få maskiner.

Bjarne Højland 2019

Foto: F. Artved

Johannes Vestergård Jensens værksted på Eli Christensens Vej

A.K.: Afkortersav. A.R.: Afretter. B: Båndsav. F: Fræser. H: Høvlbænk. L: Langbåndspudser.

T: Tykkelseshøvl. Z: Zinkemaskine.

Tegning efter skitse af Bjarne Højland.

Da jeg kom i lære, var tømrer Vestergaard ved at starte Højris Listefabrik op i det gamle Højris Teglværks lokaler på Remmevej. Her blev bl.a. produceret lister, loftsplader mm.

Vi tømrerlærlinge kunne her tjene en ekstra skilling ved fra fyraften og til kl. 10 om aftenen at skære lofts-gipsplader op på en almindelig pladesav og herefter fase dem.

Jeg blev udlært d. 1/10 1967. Ca. samtidigt hermed gik Vestergaard konkurs.

Efter at have været inde hos militæret 2/11 1967 – 26/12 1968, arbejdede jeg som tømrer flere steder.

I 1973 blev jeg ansat hos Regner Madsen, LOGI HUSE på Grøddevej 27 i Ikast. I begyndelsen arbejdede jeg som tømrer på byggerier. Senere, da firmaet gik over til dørproduktion og skiftede navn til Logi-døren, var

jeg dels i produktionen og dels chauffør, der kørte døre ud til kunderne. Efter at Logi-døren lukkede i 1980, arbejdede jeg et par år som stilladsmand.

I september 1981 fik jeg arbejde hos Ove Hvergel, der da var flyttet ind i lokalerne på Grøddevej 27, hvor Logi-døren før havde været.

Til at begynde med arbejdede jeg mest som tømrer. Efterhånden som vi gik mere og mere over til lågeproduktion, fik jeg flere og flere forskellige opgaver i produktionen, især i samleværkstedet. Her blev jeg i 27 år under skiftende ejere og flytning af fabrikken til Thrigesvej.

I 1988 solgte Ove Hvergel lågefabrikken til Junkers Industrier, hvorefter den blev fusioneret med deres datterselskab Skouhus og Junge. Efter flere fusioner skiftede den navn til Skouhus A/S. 2000-2002 var jeg medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem. Skouhus A/S gik konkurs lige op til jul 2002. I begyndelsen af 2003 blev jeg ansat hos det nydannede Skouhus Fronts A/S.

Ikast kommune købte 2004 Grøddevej 27 til materielgård.

I 2005 flyttedes lågeproduktionen fra Grøddevej 27 til Thrigesvej 8-16, hvor den skulle dele lokaler med Skovhus Fronts listefabrik.

Skouhus Fronts gik konkurs i 2008. Her var jeg den sidste produktionsmedarbejder, der forlod Skouhus. Jeg tømte og rengjorde det store lakanlæg.

Herefter arbejdede jeg et års tid hos Dema Møbler i Herning, før denne også gik konkurs.

I 2009 kom jeg til SGS Doors på Thrigesvej 8-16 i Ikast - samme adresse som Skouhus Fronts.

Ud over at arbejde i produktionen var jeg også en slags pedel/altmuligmand her. Jeg passede fyr, reparerede småmaskiner og i 2011 udskiftede jeg døre og vinduer på fabrikken.

I 2013 gik jeg på pension.

Efterfølgende har jeg i kortere perioder udført forskellige specialopgaver for SGS Doors.

Bjarne Højland
December 2019

Mit liv på Ikast Møbelfabrik, hos William Larsen og så meget andet

af Eigil Nielsen

Afs. 1: Solbakken Munklinde

Her kom jeg til verden den 12. november 1941 kl. 08,00. Det var det, der kaldes et husmandssted. 4 til 6 køer, grise, høns og kaniner, som var storebror Børges forretning. Jeg blev nr. fire i rækken af drenge. Mor og far havde håbet på en pige. De ældre søskende var sat i arbejde, når de ikke var i skole. Det var mager jord, fint til kartofler, men også til forskellige kornsorter, men meget slid og slæb for lille indtjening.

”Det lille hus på prærien” har jeg senere kaldt det. Bar mark, ingen træer, åbent landskab.

Det var et hårdt slid med få penge. Til stort held havde vi en meget fin tørvemose lige ned til Karup å. Tørvene var så efterspurgt, at far kunne sælge alt, hvad der kunne fremstilles. Det meste blev solgt i Ikast. Flere somre havde far to mand ansat i tørvemosen, så det var for en stor del det, der gav ”smør på brødet”.

Eigil Nielsen
(Foto: F. Artved 2018)

I det daglige var arbejdsgangen sådan om sommeren: Hjem fra tørvemosen, mor malkede, fodrede dyrene og lavede aftensmad. Far kørte hurtigt i marken, spiste aftensmad og kørte i mosen for at læsse tørv. Så gik turen de 12 km til Ikast. På hjemvejen faldt far mange gange i søvn på bukken, det sæde der er på vognen, men far fortæller, at hestene selv kunne finde vejen hjem.

Far havde en mælkerute. Han kørte for mejeriet i Munklinde. Hvis der var voldsomt med sne, var det borgerligt ombud at køre med lægen og jordemoderen.

Arbejde, arbejde, så ikke megen tid til lille Eigil. Hvad laver man så? Unoder!

Storebror Harry havde en harmonika med fine perlemorsknapper. Dem pillede jeg af alle sammen. Det var et stort arbejde. Så ned med bukserne og slag i enden. Der var arbejdsfordeling, så det var mors afdeling. Igen var det Harry, det gik ud over. Han havde nogle fine dværghøns. Der var en, der hed Grete. Jeg syntes den så tørstig ud, så jeg tog den op og dyppede dens hoved ned i vandtruget. Så blev den helt slap. Jeg gik hen til far og sagde: ”Grete vil ik` drik mier”, så var det ned med bukserne igen.

Tørvemosen er vel ikke egnet som legeplads for små drenge, men hvad skulle de gøre? Arbejdet skulle jo passes. Det resulterede i, at jeg faldt i tørvegraven to gange. Men nu var det synd for lille Eigil, jeg blev kørt hjem og puttet under en varm dyne.

I 1944 var far gået i stalden for at malke. Han havde en petromax med sig. Petromax er en petroleums-lampe, der lyser meget kraftigt. Et tysk jagerfly så lyset og skød efter det. Far fik hurtigt slukket lampen. En dag fandt jeg en stor rund jerntingest på vores ajlekule, far blev helt bleg, har han fortalt. Det var en granat fra det tyske fly, en ”forsager”.

Vi havde ikke el. Der var indkøbt materiale til det, men så kom krigen, og det hele blev kørt i skjul for tyskerne.

I alle årene under krigen var der julepakke fra USA. Det var spændende, når pakken skulle åbnes. Far havde tre farbrødre, der udvandrede til USA. To af dem hørte man aldrig fra, men Kristian var der kontakt med.

Det hårde slid på landet kunne mor ikke blive ved med at klare, fem børn, lillesøster Margit var kommet til verden, og ejendommen skulle sælges.

I sommeren 1946 skete der noget spændende. Der kom der besøg fra USA. Fars farbror, hustru og datter kom på besøg. Jeg husker det fine tøj, de havde på og de røde tånegle i sandalerne. Jeg troede først, det var en sygdom. De var i grisestalden, der var smågrise, og de tog dem op, de var jo søde. Jeg tænkte, bare de ikke tisser på deres fine tøj.

Far's farbror Kristian, hustru & datter fra Bindslev. Besøget i Bindslev i 1946. Den venstre side henstår alle til når den bliver fotografet. - hustruen er mangler hen er rødt af i et slaget. Hustruen er ikke særlig gammel men er allerede hestemat, så det er sikkert her i det første udsnit af.

Far's onkel fra USA er hjemme her med hatten i hånden, vi er på tur til Bindslev hvor vores familie på far's side kommer fra. nr. 2 fra venstre Børge, Werner, Harry, & Eigil

Vores familie på fars side kommer fra Bindslev, og der skulle vi alle på besøg. Der blev bestilt en vognmand til at køre os. Vores mål var en skole, hvor vi alle kunne være. Der var højt humør, liv og glade dage, vi sov alle på gulvet i gymnastiksalen.

Ejendommen i Munklinde blev solgt, og vi flyttede til Ikast foråret 1948. Grønnegade 17 blev købt af mors plejeforældre.

Afs. 2: Grønnegade 17.

Ikast foråret 1948.

Vi boede til leje hos nogle naboer i Munklinde i et par måneder, før turen gik til Ikast på hestevogn.

Far og mor havde købt Grønnegade 17 af min mors plejeforældre, Ane og Niels Anton Nielsen. Det hus var ikke mere moderne end ejendommen i Munklinde. Lokum i gården, vandpumpen var dog i vaskehuset. Mors plejeforældre, her kalder jeg dem bedstefar og bedstemor, skulle bo på 1. sal. Her var en lille stue, soveværelse og køkken.

Grønnegade 17. Mors plejeforældre Ane & Niels Nielsen. - Vi flyttede ind i 1947. Ane & Niels boede på 1. sal - Verner og jeg i tørvehuset (baghuset)

Efter nogen tid blev der indrettet toilet under trappen til 1. sal. Baghuset, som var brændselshus, blev indrettet til storebror og mig. Der blev gravet i vejen, vi fik fjernvarme, det gamle komfur blev pillet ned, og vi fik gaskomfur.

Vores nabo i nr. 19 var fr. Fenger, hun boede sammen med hendes søn Albæk. Han var det første ”nye” voksne menneske, jeg mødte. Jeg løb meget inde hos dem, og jeg fik 1 krone om ugen for at hjælpe ham. En dag tog han mig med på fodboldbanen ved IFS. Han havde en stor tøjpose med. Da han pakkede den ud, var det en faldskærm. Den blev så bundet til en af lysmasterne, og jeg gjorde store øjne, da den foldede sig ud. Albæk havde været med i modstandskampen under krigen, han fortalte aldrig om det. Han var bankansat og flyttede til Silkeborg efter nogen tid. Han har sikkert oplevet noget grimt under krigen, for efter nogle år hørte vi, at han havde taget sit eget liv.

Jeg startede min skolegang på Vestre Skole. Det var en stor omvæltning, jeg var ikke klar til at gå i skole, var bare seks år. I Munklinde havde jeg ingen at lege med, bare min hund. Mine tre ældre brødre var sat til at arbejde, sådan var det.

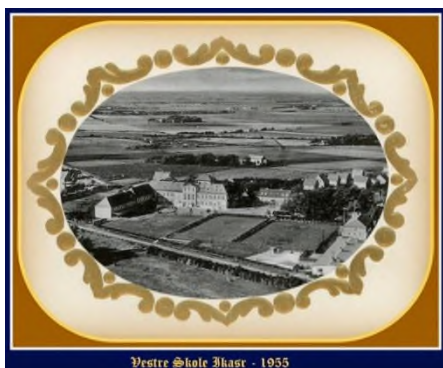

Far havde den holdning, at knejte skal have noget at bestille. I Bredgade var der en fiskehandel, her blev jeg hjælpedreng. Hansen hed han, han var halvbror til Holger ”Fællessanger” Hansen. Han boede på 1. sal med sin husbestyrerinde. Mit arbejde var at løbe med fisk pakket i avispapir og hente øl i ismejeriet i Grønnegården. Der var altid nogen, der sad og drak i bagbutikken. Hansen havde også et røgeri, til det skulle der bruges spåner. Dem hentede jeg hos William Larsen på Vestergade.

Storebror Verner fik arbejde som spoledreng. Han var bydreng hos O. K. Frederiksen, som havde et skomagerværksted. Verner spurgte mig, om jeg kunne tænke mig at overtage hans plads. Det gjorde jeg, men jeg var for lille til det arbejde. Fra Vernes side var det et spørgsmål om, at jeg skulle væk fra fiskemanden. Han kunne ikke lide fisk og kunne ikke klare lugten i mit tøj ved aftensmaden, han var lige ved at brække sig.

Værkstedet havde Frederiksen købt af min farbror Johannes Nielsen ”Anky”. Han var udlært håndskomager. Min tante Marie kunne fortælle, at en dag kommer Fru Jensen ind på værkstedet for at hente hendes sko, der er til reparation. Der bliver ledt både højt og lavt, men ingen sko. Fru Jensen bliver meget fortørnet. Johannes tilbyder, at han vil erstatte skoene, hvis de ikke bliver fundet. Næste dag kommer Fru Jensen ind på værkstedet og fortæller: ”Da jeg kom hjem, finder jeg mine sko, jeg havde glemt at indlevere dem”. Så siger Johannes: ”Dejligt at høre, men så har De vel skoene med”? ”Nej det har jeg sandelig da ikke, her bliver de jo bare væk”.

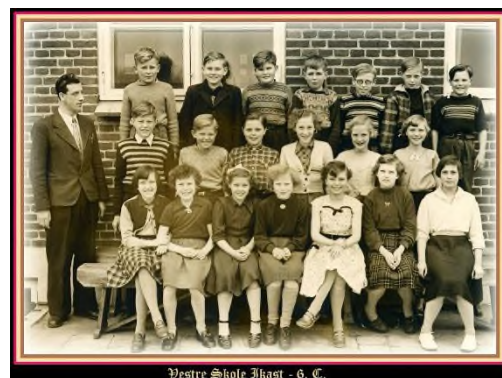
Afs. 3: Min skolegang på Vestre Skole.

Jeg startede april 1948, dengang var skolestart 1. april. Jeg startede i 1. c. Det var en kæmpe omvæltning fra Munklinde, hvor jeg altid var alene, til alle de børn/skolekammerater. I dag vil man nok sige, at jeg manglede de sociale kompetencer, men der er jo ingen væsner, der er bedre til at tilpasse sig end mennesker. C klassen var altid den, der fik alle vikarerne, så der var ingen kontinuitet i undervisningen. Men senere i 5./6. klasse blev der styr på det med en god klasselærer, lærer Korck, streng men et godt menneske.

En dag fik jeg besked på at skrive 200 gange ”Jeg vil aldrig kure ned af gelænderet mere”. Jeg sad derhjemme og skrev, far spurgte: ”Hvad laver du”? Jeg fortalte, hvad jeg var blevet bedt om. Han reagerede prompte: ”Det stopper du med med det samme. Du kan hilse lærer Korck og sige, at det skal der ikke spildes papir på, og hvis han vil noget, så kan han henvende sig til mig”. Næste dag skulle jeg aflevere opgaven. Jeg fremførte, hvad far havde bedt mig om. Lærer Korck blev ildrød i hovedet, men der skete ikke mere.

Så fandt jeg ud af, hvad der var fars måde at reagere på. I fars barndom kom børnene ud at ”tjene”, da han var 9 år. Det var op om morgenen kl. 05,00, ud at flytte får og køer, og så gå 5 km på bare tæer i skole. Han kom mange gange for sent i skole. I skolegården var der en bunke sten, dem skulle han flytte fra den ene side af skolegården til den anden som straf, hvis han mødte for sent i skole. Far havde en stor retfærdighedsans, han ”stod” altid op for vi børn, dejligt at have en at stole på.

Angående skolegang var mit store held, synes jeg, at det blev tilbudt alle, der var startet som seksårige at fortsætte i 8. klasse. Her lærte jeg på et år lige så meget som de andre syv år.

Den 1. april ud af skolen og i lære som bygningsnedker hos William Larsen.

Afs. 4: Ikast Møbelfabrik 1950.

Jeg var med min far på møbelfabrikken for at bestille taburetter. Da var jeg bare 9 år, men jeg har altid villet noget med træ. Når talen var om min beslutning, kunne mine forældre bekræfte det. Jeg var med for at hente taburetterne og tænkte, her er rart at være. Jeg spurgte min far, om han troede, de kunne bruge en bydreng. Han sagde, at det jo ikke kan gøre noget at spørge. Nogen tid efter cyklede jeg derned. Det var Gunnar Tibergaard Nielsen, jeg talte med. Han sagde lad os prøve.

Jeg startede, aftalen var 3 kr. om ugen, og der var nok at bestille. Dengang var der ikke udsugning fra maskinerne. Spåner og savsmuld foran maskinerne skulle bæres/skubbes ind i fyrrummet. Det var en stor skovl lavet i birke krydsfiner, der blev brugt. Det var første opgave, når jeg mødte. Så gik turen rundt til alle svende for at spørge, om jeg skulle hente noget ved bager og købmand. Det var bager Mørup og købmand Beck i Bredgade, der var målet. De lå nær hinanden på hver side af gaden.

Lim til varm lim kom hjem i store lærreds sække. Før det kunne bruges i limspandene, skulle det lægges i blød i vand. Det blev min opgave. Der var lønudbetaling om torsdagen, så jeg cyklede i banken. Jeg mener, det var Folkebanken, den hed. Jeg medbragte en lille lædermappe til at fragte pengene i. Jeg har siden tænkt, at det var et stort ansvar for en lille dreng, men det var aldrig et problem.

Da jeg startede, var det stilmøbler, der blev fremstillet. Før afhentning blev hver enhed omhyggeligt indpakket. Det var med avispapir, bølgepap og sejlgarn. Indpakningen skete i det, der blev kaldt "skuret". Det var en træbygning vest for hovedhuset i fin stand. Her hjalp jeg Vagn Schmidt-Møller med indpakningen klar til fragtmændene.

I bygningen længst mod vest havde billedskærer Andy Nielsen indrettet sin arbejdsplads. Der var fyldt med modeller, tegninger og en masse spændende værktøj. Der stod også en feltseng. Andy boede i Randers og boede på værkstedet i ugens løb.

I bygningen var der også tre høvlebænke/arbejdspladser til forefaldende arbejde.

Nye tider, stilmøblerne er ude.

Det jeg husker her, er nye træsorter, en anden lugt/duft. Svendene talte også om hovedpine og kvalme, de stod jo også i støvet ved maskinerne hele dagen. Et problem de også talte om var, at værktøjet hurtigt blev sløvt. Teaktræ indeholdt meget kisel, som sløvede værktøjet.

I stedet for enkelte emner var der store stakke af ens bordplader, det var vel starten på "møbelindustri". Ingen avispapir, bølgepap og sejlgarn, den store eksport af møbler til USA var i kasser fremstillet til formålet.

Der har været mange kreative tanker for at få en sådan produktion op at stå. Der husker jeg særlig Axel Hansen. Han var udlært smed, men arbejdede som maskinsnedker og blev vores "Ole opfinder". Han blev ved til problemerne var løst.

Møbelsnedker skulle jeg ikke være, jeg fik læreplads som bygnings-snedker hos William Larsen.

Rundgang på møbelfabrikken da jeg blev bydreng.

Skuret med billedskærerværksted har jeg været inde på. Nu vil jeg tage en tur i hovedbygningen. Indgang mod vest, lige indenfor th. et lille kontor hvorfra lønudbetalingen var om torsdagen. Lige frem trappe til 1. sal, th. for den, dør til fyrrum, døren var metalbeklædt og med smelteled.

Tv. mod nord maskinværksted med båndpudser, fræser, stødsav, tykkelseshøvl, afretter, og båndsav.

Mod syd: Samleværksted med stor limeovn i midten, med uret rundt finerpresse, som blev betjent af Knud Resen, finerbord, Wedel Pedersen som "rev" finer sammen, længst nede Knud Mikkelsen, han udvandrede senere til USA. I miden mod syd: Nedgang til finerkælderen under privatboligen, dernæst Tage Rasmussen, Erik Pedersen, lærling, Peter Pedersen, lærling, Niels Søndergaard, lærling.

Op ad trappen til 1. sal. tv. mod nord: Træ lager, bag trappen forskellige emner til billedskæreren. Th. mod syd, behandlerværksted, syd østlige hjørne sprøjtekabine, som blev betjent af Hansen, der var københavner. Jeg bar mange gange emner ud derfra. I det sydvestlige hjørne var der depot for lak og andet brandfarligt.

To personer jeg husker derfra var, Lars Peter Meldgaard og den anden var døvstum, fantastiske håndværkere.

Nogle ting der huskes tydeligt.

Jeg mødte efter skoletid, der var kødrand omkring båndsaften, fordi man havde savet i noget hårdt. Det viste sig at være en spydspids. Den havde siddet i træet, da det var ungt, og så var træet vokset over det.

En dag stod jeg bag saften og så svenden save sin tommeltot af.

Der var meldinger om transportskader på møbler til USA. Et færdigpakket møbel blev løftet op på taget af skuret, tippet ud over kanten. Det hele holdt.

Det var fem glade år på Ikast Møbelfabrik.

Afs. 5: Min læretid hos William Larsen.

Jeg kom i lære 1. maj 1956, jeg var 14 år, blev 15 år den 12. november. På grund af min unge alder var læretiden 4 år og 6 måneder. Den første tid var det mest som arbejdsdreng, sådan var det dengang.

Det var ikke let arbejde. Der var to trækvogne, den ene med træhjul og bladfyrede, den anden var med gummihjul og mere behagelig at køre med. Om vinteren var der en stor slæde til at fragte materialer på, men problemet var, at der, hvor der var fjernvarme tværs over vejen, der var der ingen sne. Her måtte jeg siksakke slæden over. Jeg har grædt mange modige tårer over de opgaver, jeg fik. Nogle dage var det at hjælpe Fru Larsen med storvask, bære træ til gruekedlen. Her var jeg uheldig/heldig at spille savsmuld på noget rent tøj, så blev jeg sat fra bestillingen, og en anden lærling kom til.

Jeg var meget lille, 156 cm, den næstmindste da jeg blev konfirmeret, desuden havde jeg meget sygefravær. Jeg havde hovedpine med opkast. I dag ville man sige, at det var migræne. Jeg var hos vores læge flere gange, han sagde: *"Knejten skal nok vokse fra det"*. Efter et halvt års prøvetid ville William Larsen opsige lærlingekontrakten. Han ville, at jeg skulle vente et år med at starte min læretid. Jeg blev meget ulykkelig og ked af det. Det så vores mestersvend Axel Kallesøe. Han var en ældre og meget venlig herre, men også én, der var meget respekt om. Kallesøe gik ind til mester og sagde: *"Jeg tror på Egi!"*. Og sådan blev det. Jeg fik lov at fortsætte min læretid. Ja og pludselig forsvandt alle skyer. Som andetårs lærling voksede jeg 17 cm. Og jeg har egentlig aldrig været syg siden.

Da jeg startede, var vi fire svende og fire lærlinge. Vi lavede alt mellem himmel og jord, lime gamle stole, reparation af vinduesrammer og nyt glas i med kitfals. Vi cyklede ud til kunderne med vores værktøjskasse, manglede vi noget, så hjem igen.

Noget jeg syntes var hyggeligt, var når vi sad på høvlebænkene med vores termokaffe og leverpostejmadder. Her kunne vi tale om alt mellem himmel og jord.

Mange ting gik langsomt og besværligt i halvtredserne. Ikast Andelsbolig Selskab opførte boligblokke på Vinkelgade. Vi havde snedkerarbejdet, og meget af materialerne blev kørt derned på hestevogn. Det var Mads Toustrup, der også havde Ceres øldepot, der kørte, ellers var det mig med trækvogn og muskelkraft.

Tiderne skiftede, der blev indkøbt en folkevogns pickup, værkstedet skulle have den om formiddagen, og møbelforretningen resten af dagen.

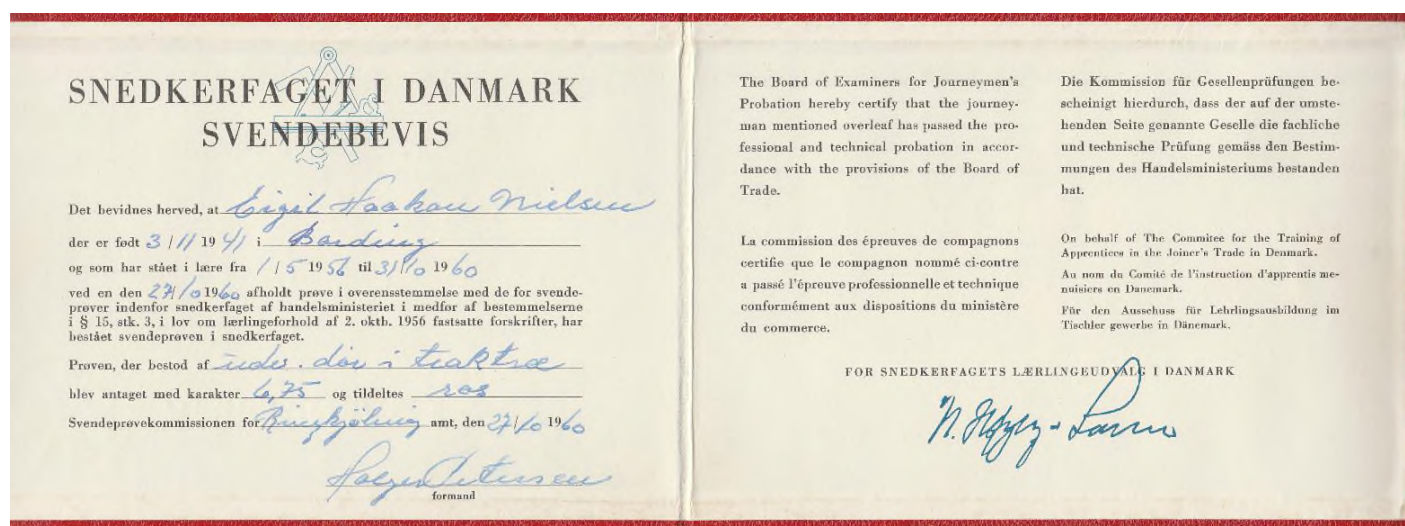
Træ til vinduer og døre, blev fragtet fra vores trælade til værkstedet. På 1. sal var der tørreovn, hvor træet blev pindet op for udtørring. Efter nogen tid blev der målt på vandindhold, og så kunne det anvendes.

I kælderen var der presser for limning af døre og låger, her var der også dørtvinger til limning af bordplader. På den tid var det normalt, at det var fyr, som blev lakeret eller blev bejdset og derefter behandlet med rå linolie. Her tilbragte jeg uger og måneder lidt kedeligt og lidt afsondret, men værkstedets toilet var også her, så der kom da jævnlige besøg.

Under møbelforretningens lager var der samleværksted. Her blev der samlet vindueskarme og vinduesrammer i stor skala. Dernæst tilpasning af vinduesrammer, det var med en langhøvl, en rubank. Dernæst montering af hængsler og andet beslag. Så var de klar til maler, de blev båret over i det lave skur, i daglig tale pladeskuret eller malerskuret. Her fik de grundmaling og var klar til at blive kørt til byggepladsen. Efter monteringen blev der stoppet mellem karm og mur med kapok. Kapok var et affaldsprodukt, som vi hentede på spinderiet. Det minder om, hvad der findes i vattæpper.

Jeg var ikke meget ude at arbejde i min læretid, hvad jeg følte var en mangel, men sådan var tiden. Indvendige døre i mahogni blev meget populære, de blev oliebehandlet med teakolie, det var et hestearbejde for en lille knejt.

Teknisk skole var mandag fra kl. 13,00 til kl. 20,00 og onsdag fra 18,00 til 21,00. Lørdag arbejdede vi til kl. 12,00, så var det med hurtigt at feje og rydde op, og så teknisk skole fra 13,00 til 18,00. Jeg var meget glad for at gå på teknisk skole, en venlig lærer som hed arkitekt Jensen. Noget jeg syntes var mærkeligt, jeg var bare 15 år, og han sagde De og Nielsen til mig.

Det blev tid til svendeprove, det blev en udvendig dør i teaktræ, samt en vinduesramme med krydssprosse i egetræ. Døren fik jeg lov at lave i mål, så den passede i mine forældres hus på Grønnegade 17. Den sidder der endnu, jeg var lige forbi i 2017. Det hele lykkedes, opgaven blev antaget med ros, og jeg fik mit svendebrev 1. november 1960, tolv dage før jeg fyldte 19 år.

Afs. 6: Udlært bygningsnedker og så soldat

Jeg blev udlært 31. oktober 1960, og fik så lige 5 måneder som svend. Lønnen var 167,00 kr. om ugen, ung svendeløn!

Jeg havde indkaldelse som soldat til Nørrejske Artilleriregiment i Århus på Vestre Alle. Jeg skulle møde 1. april 1961. Det blev en god tid for mig. Jeg fik lært at holde orden, lægge tøj sammen og blive mere voksen. Jeg vil ikke bruge så mange ord om den tid, men lige nævne, at det altid har været en stor fordel for mig med min uddannelse som bygningsnedker.

I en lang periode var jeg lånt ud til staldene. Der var der fire dragoner, der var udlånt fra dragonregimentet i Næstved, for at passe officerernes heste. Fra gammel tid var der en ridebane og ridehal. Her var der forskellige forhindringer med bomme, plinte og andet, som skulle vedligeholdes. Jeg var i skoven efter rafter til bomme. Hjemme igen kunne jeg stå ude i solen med bar mave og afbarkningsjern og nyde det. Sergenttutten fik spiritusbevilling, jeg blev spurgt, om jeg kunne lave en bar/amerikanerbar med baldakintag over. Jeg sagde selvfølgelig ja. Med en lille forsinkelse, jeg var på skydeøvelse i Oksbøl, stod den klar. Jeg var med til indvielsen, og blev selvfølgelig fuld.

En gammel tradition i artilleriet er trompeterkorpset. Der var optagelsesprøve, og jeg bestod prøven. Der kom en musiker fra Århus Byorkester en time hver dag og lørdag to timer. Carlsen var en lille rund venlig mand. Dengang var jeg ikke klar over, at trompeteren var oberstens "kæledække", en trompeter blev aldrig straffet.

Hjemme på orlov fortalte far, at William Larsen var forbi. Han sagde til far: *"Når ham knejten er hjemme på orlov, kan du så ikke bede ham komme op for at tale med mig"*. Det var jeg, og aftalen blev, at jeg startede efter hjemsendelsen.

Hjemsendelsen var 29. juni 1962.

Afs. 7: Hjemsendt og start ved William Larsen.

Jeg startede ved William Larsen igen juli 1962, det var med spænding, jeg syntes ikke, jeg kunne særlig meget. Sådan er det nok altid.

Det var ikke bare en ny begyndelse for mig, det var også en helt ny tid, meget havde ændret sig. I halvtredserne, husker jeg, sad arbejderne og klunsede om øl efter fyraften, i stedet for at gå hjem til konen. Men nu suste de ud ad døren for at støbe sokkel og bygge på deres parcelhusgrunde. Det var en god tid med optimisme, fart og glæde. Jeg startede de første måneder på værkstedet, som var udvidet til det dobbelte, mens jeg var soldat.

Efter nogle måneder kom jeg ud at arbejde, det var opstilling af inventar i Ikast Sparekasse på Bredgade. Det var i 1963, hvor jeg blev gift den 20. juli.

Afs. 8: Reparationsvogn.

Efter et par år, hvor jeg en dag gik og stillede køkkener op, kommer William Larsen ud til mig. Han siger til mig: *"Eigil den er helt gal, hver anden gang jeg tager telefonen, er det en skideballe. Folk siger: "Ja I vil gerne bygge nyt, men vi kan ikke få lavet reparationer". Vi har talt om, at hvis vi køber en reparationsvogn mere, om du så vil køre den"*. Jeg takkede ja.

Nogle måneder før var en af mine kollegaer startet med at køre en lignende. Der blev bestilt et "folkevognsrugbrød", som jeg fik indrettet med hylder til søm, skruer, beslag og håndmaskiner. Desuden værktøjskiste og opstillingsskamler, og på taget forskellige stiger.

Der var nok at tage fat på. Det blev almindeligt kendt, at nu var det bare at ringe, så kom vi. Stakkene af arbejdsedler

voksede, det blev virkelig en succes. Det virkede sådan, at vi på arbejdssedlen bare skrev de medgået materialer. Vores kontormand kunne så bruge arbejdssedlen som kladde til regningen.

Det blev en meget spændende tid. Ombygninger af butikker i Bredgade var en stor del.

Noget af det første var Ikast Avis, jeg mener det var i 1965. Når man trådte ind ude fra gaden, var det, som når vi ser Matador i fjernsynet. Adskillelser med glasvægge hvor personalet sad ved deres skriveborde og talte i telefon. Alle de mange glasvægge blev fjernet, men ikke uden problemer. Gamle Bernhardt Jensen gik og skældte ud på mig dagen lang, han kunne ikke klare alt det rod. Men så var der Tine, en gammel skrap, men meget elskværdig dame. Tine var der meget respekt omkring, hun sagde hele tiden til Bernhardt Jensen: *"Eigil skal du ikke skælde ud på, han udfører bare sit arbejde"*. I det ene hjørne blev der indrettet kontor til sønnen Preben Jensen, der havde overtaget roret. Over tid blev det til mange opgaver til mig, det var et spændende sted at arbejde, der var en speciel atmosfære over stedet. Det blev til mange opgaver over årene i takt med mere moderne teknologi.

På Ikast Avis blev Preben Jensen, i daglig tale til Preben Bogtrykker. Preben og Ritta byggede hus på Fuglsangs Allé. Underetagen står næsten rå. Det er her, jeg kommer ind i billedet. En stor del bliver indrettet til gildesal, her ønsker de gode mennesker en bar. Preben siger så: *"Hvad så Eigil, har du en ide, hvordan vi laver sådan en?"* Vi taler frem og tilbage om det, og enden bliver, at Preben giver mig 300,00 kr. og siger: *"Så kan du køre til Herning og besøge alle barer, der findes der, og få nogle ideer"*. I al beskedenhed vil jeg sige, det blev meget fint. Selve baren blev lavet på vores værksted i Hestlund. Det var Svend Erik Andersen, der udførte det fine arbejde, loft og belysningen udførte jeg.

Det blev også en slags venskab med traditioner. I mange år, når juletræet skulle på fod, blev jeg hentet og bragt. Efter veludført arbejde fik vi en dejlig frokost, dejligt med gode minder.

Omkring 1971 ophørte jeg med at køre reparationsvogn, jeg begyndte med "almindeligt" arbejde.

Afs. 9: Phønixteateret og Viggo Siefert.

På Phønixteateret kom jeg til at bruge mange timer, og med meget glæde. Phønixteateret og Viggo Siefert var samlingspunkt for alle børn i Ikast. Det var for vi børn og unge den eneste forlystelse. Hjemme fik vi først TV i 1958. Det første år, hvor jeg kørte reparationsvognen, fik jeg en opgave i biografen.

Jeg gik sammen med Siefert nede i biografensalen. Han sagde så: *"Jeg får mange klager over, at folk ser for dårligt fra deres siddepladser. Jeg har talt med arkitekt Jensen om problemet, men han havde ingen løsning"*. Arkitekt Jensen var min lærer på teknisk skole, han var meget gammeldags. Jeg tror ikke han kom i biografen. Jeg svarede meget modigt, at jeg troede, jeg kunne løse problemet.

(Foto: William Larsen)

Dengang missionshuset Ansgar blev bygget, blev der startet ungdomsklub i underetagen. Jeg startede med at komme der, da jeg var 14 år, senere blev jeg frivillig medarbejder. I den store sal i øverste etage så vi nogle gange film, og her fandt vi drenge ud af at stille stolerækkerne i "sildebens facon". På den måde kunne man se mellem dem, der sad foran.

Siefert og jeg aftalte, at jeg afmonterede nogle stolerækker, og jeg lavede en prøveopstilling. Han var med det samme meget positiv, indtil jeg fortalte, at det var noget med at fjerne 4 stolerækker. Jeg forklarede ham

så, at vi den nye generation er nogle høje mennesker, og der er for lidt benplads, så skal vi lave det helt rigtigt, skal vi sænke gulvet. Gulvet i biografens sal var udført som følge:
På murede søjler, ca. 90 cm høje, var der et bjælkelag, herpå var der lagt bøgemarketgulve. Grunden til, at der var lavet, det vi kalder ”krybekælder”, var, at der var blæsevarme under gulvet. Det var ikke mere i brug.

Vi aftalte, at vi i en periode lukkede biografens sal. Jeg fortalte William Larsen om planen, og at jeg fik brug for to mand til at hjælpe mig.

Biografens sal blev ryddet, stolerækkerne blev båret ud i sidegangen. Fra den sydlige indgangsdør og frem til scenen blev gulvet brækket op og bjælkelaget fjernet. Højden på de murede søjler blev ændret, så gulvet frem til scenen blev sænket ca. 60 cm. Nyt gulv blev lagt, og stolerækkerne monteret. Det blev 5 stolerækker, der blev fjernet.

Det hele endte lykkeligt. Siefert blev meget tilfreds, det blev biografgængerne også, og jeg fik afprøvet ungdommens mod.

Næste opgave blev at indrette/ombygge 1. salen. Siefert boede i det lille lave hus ved siden af Phoenix-teateret. Det blev udlejet til Kofods Farvehandel.

Siefert havde nogle gamle almuemøbler, så det blev stilen. Der blev monteret snydebjælker for at få det rigtige udtryk. Jeg havde en arbejdsdreng til at holde i den ene ende, det var meningen han skulle i lære. Men han virkede altid meget fraværende, så det blev ikke til noget. Desværre fandt jeg ud af, at han var syg. Nogle måneder senere døde han af en svulst i hjernen. Sådant noget er jo lige til at tude over, et ungt menneske, der dårlig nok er startet på livet.

Efter indretningen af 1. sal savnede familien at kunne gå lige ud i det fri. Jeg foreslog, at vi byggede en terrasse ud over eksisterende halvtag. Jeg gik i gang med opgaven, og enden blev, at den blev overbygget. Tiden var knap, det var snart ferietid, så jeg aftalte med William Larsen, at jeg brugte de fleste aftener før ferien, og den blev færdig.

Aftalen var den, at jeg kunne holde 3 ugers ferie. Det blev en dejlig ferie i Syditalien. Det var sommeren 1966, hvor der kun var 14 dages ferie, så mange spurgte, hvordan jeg kunne få lov til det? Men noget for noget, sådan var William Larsen.

Siefert var et meget politisk menneske. Stort var det for ham, da han i et optog sammen med statsminister Stauning gik op ad Bredgade. Derfor tænkte han tanker om Christiansborg. Ved siden af biografens sal var der den lange gang, hvor vi i pausen i filmen stod med sodavand og slik. En dag sagde han til mig: *”Eigil vi skal have lavet en lang bordplade, 60 cm bred i hele rummets længde”*. Det skulle være som vandrehallen i Folketinget. Sådant blev det, den blev monteret i en højde på 1,15 m., det skulle være sådan, at man kunne hænge op af den.

På et tidspunkt siger Siefert, at vi skal have monteret et stort spejl ude ved garderoben, det skal være fra gulv til loft. *”Hvorfor er du kommet på sådan en tanke”*, spørger jeg. *”Det skal jeg sige dig”*, siger han, *”så ser det ud til, at der er mange flere der skal i biografens sal”*, hvorpå han flækker af grin. Men sådan blev det. Først skulle der monteres nogle naturtræspaneler. Siefert ville selv være med til at udtage panelerne, så turen gik til Reimar Nielsens Tømmerhandel på Århusbakken i Silkeborg. Vi bestilte nogle fine asketræspaneler, og fint blev det.

Angående fint, så havde Siefert givet mig titlen og udnævnt mig til ”Hofsnedker”. Så kan det vist ikke blive finere.

Siefert fortalte gerne om hans liv i politik, om politiske møder og taler, politiske finter og meget mere. Jeg husker, at han fremhævede flere gange, at på et vælgermøde bliver taleren afbrudt af en meget støjende person, der står og bryder ind. Folk råber, sæt dig ned, hvorpå taleren siger: *"Lad bare den herre stå, det er en skrædder, der har rejst sig op for at hvile sig"*.

Jeg tror politik nogle gange var hårdt ved ham. Han fortalte, at han nogle gange efter et møde kunne ligge vågen hele natten og tænke, hvis jeg havde sagt sådan og sådan, så var det bedre.

Siefert tænkte meget over tingene. En dag siger han til mig: *"Eigil går du til fodbold?"* *"Ja det gør jeg"*, svarede jeg. *"Det kan jeg ikke forstå, for det må være idrættens grundidé, at 22 mand ser på at 2.000 mand spiller fodbold"*.

En dag spørger Siefert mig: *"Tænker du på, hvem du drikker sammen med"*? Jeg svarede, at det gjorde jeg ikke. Han fortalte så om en hændelse, da han var farende svend. De var nogle, der havde siddet i et muntert lag. Han bliver inviteret med hjem af en af svendene. Her finder han kone og børn liggende på gulvet på avispapir. Det satte sig nogle spor.

Noget, der var fast i bybilledet, var Peter Poulsen og Viggo Siefert, og der er mange anekdoter. Noget der var fast var, at Siefert sov middagssøvn. Når han så kom ned til mig i biografen, råbte han: *"Hvad, er du her endnu"*? Og så grinede han. Men en dag kom han helt stille, jeg spurgte ham om, der var noget i vejen? *"Ja, det tror jeg nok, jeg tror jeg kom til at genere Peter, så han er vist gal på mig"*. *"Det tror jeg ikke på, I er da altid gode venner"*. *"Jaaa"* siger Siefert, *"Peter havde været til læge og fået konstateret slidgigt, og der kom jeg til at sige: "Det kan da umuligt passe, for du har jo aldrig i dit liv lavet noget"*.

Siefert kørte ikke selv bil, men talte mange gange om steder, han havde været og gerne ville gense. Det blev sådan, at på 1. maj dage startede vi i min NSU Printz 4 til steder, han havde læst om i avisen, eller steder han havde været som farende svend. Vi kørte et sted, jeg mener, at det var ved Grindsted, så siger han: *"Drej ind til denne kro"*. Vi kommer ind i krostuen, så siger han: *"Det bord, der står her, er det samme, som da jeg kom her som ung svend. Vi sad en flok svende her, pludselig kom der en ind og fortalte, at der var en gård i nærheden, der var brændt. Alle fik travlt med at komme af sted for at finde ud af, hvem der fik arbejdet med at genopføre og ved dem søge arbejde"*.

På vores vej ud i landet tændte jeg for radioen. Der var taler og sang fra Fælledparken, og når de kom til Internationale så sang Siefert, så forruden duggede.

Afs. 10: Erhvervsskolen, Hagelskærvej, Ikast

I årene 1963 – 1964 blev Pigeskolen/Erhvervsskolen bygget. Den blev bygget og drevet af Direktoratet for Børene – og Ungdomsforsorgen. Det var arkitekterne Friis og Moltke, der var idémændene bag byggeriet. Ved rejsegildet på Hotel Medi fremhævede Friis, at tanken bag var en firelænget gård. For byggeriet fik de Træprisen det år.

På arbejdstegningerne stod der Pigeskolen, men det blev hurtigt ændret til Erhvervsskolen. Det første havde for dårlig en klang.

Snart kom jeg ind i billedet, der var meget, der skulle ændres. Der blev indrettet systue, så der blev samarbejdet med flere tekstilfabrikker. Det kom til at køre til stor glæde for alle parter. Jeg fik jobbet med at montere hylder, stille skabe op og meget andet.

(Foto: William Larsen)

Når der bygges med så meget træ, er der meget, der kan gå galt.

Træ er jo levende. Ud til atriumgårdene var der nogle store døre i massiv eg, når sådanne kraftige dørrammer får sol og varme, sker der noget. Mange af dørene vred sig, når de blev åbnet, med det resultat at glasset revnede, og mange punkterede. Det tror jeg ikke, der var mange, der havde set komme. Alt glas var monteret i termokit, og det blev hurtigt meget stift.

Det var bare én af de ting, som jeg over tid baksede med. Jeg vil ikke komme ind på det hele. Noget der var vanskeligt, var utætte tage, paptag med ral på.

Skolen var nomineret til 40 piger, der var afdeling A, B, C, og D, med 10 piger på hver afdeling. De mest barske på afdeling A. Derfra blev de sluset ud til de andre afdelinger. Det var nogle frygtelige ting de fortalte mig, om misbrug og om svigt. For mig, jeg var bare 25 år, var det helt ufatteligt.

På grund af min unge alder, tror jeg, fik mange af pigerne tillid til mig. Så pludselig var det ikke mere ham håndværkeren, så kaldte pigerne mig ”storebror”.

Ja, og det er klart, nogle gange var der nogle af pigerne, der skulle afreagere. Det kunne gå ud over loftplader og meget andet. Noget, der var meget udbredt, var tændstikker proppet ind i låsecylindrene, det var altså træls.

Skolen købte et gammelt hus ved Sminge sø nedenfor Gjern Bakker. Det skulle bruges som koloni. Det var meget forfaldent, det var med forskalling og pudsede vægge indvendigt. Alt puds blev banket af og båret ud, derefter blev det erstattet af gipsplader, et hestearbejde. Det var et stort arbejde og strakte sig over lang tid. Den bil, jeg kørte i, blev hurtig døbt ”prærieexpressen” af mine arbejdskammerater. Det blev også til at bygge bådebro. Det var lidt besværligt, nogle steder var der 50 – 60 cm dynd på bunden.

Søen gennemstrømmes af Gudenåen. En dag i middagspausen blev Tommy, min lærling, og jeg enig om, at vi ville prøve at sejle på Gudenåen ned til Svostrup Kro. Halvvejs dernede gik det meget hurtigt, vi drejede skuden, men ak og ve vi kunne ikke ro opstrøms. Vi fik jollen på land og bar den over vores hoveder, hjem over engen. Sådan er det jo, den der intet vover, intet vinder.

Det blev til mange lærerige år på Erhvervsskolen. Dejlig var også omgang med flinke medarbejdere og forstanderen.

Afs. 11: Arbejdskammerater

Arbejdskammerater, det var vi virkeligt hos William Larsen. Jeg arbejder på Ikast Avis, en af svendene, Henning Pedersen, siger til mig:

”Eigil når du nu går og arbejder dernede, kan du så ikke spørge, om de vil indrykke en annonce, angående om der er nogle firmaer, der vil være med til at spille fodbold”.

Jeg ved ikke, om det var det, der virkede, men vi og VVS firmaet Åge Andersen fik gang i det. Det blev starten på firmaidrætten i Ikast. Snart var der 10 firmaer med. Førnævnte Henning Pedersens svoger stod for turneringsplan. Vi startede helt i det små, men vi fik William Larsen til at betale for nogle fodboldtrøjer, det var stort. Stort var det også, at vi i vores turnering blev nr. 2. Nr. 1 blev fangerne på Kærshovedgaard, som var kommet med.

Der var Jysk mesterskab i firmafodbold i Kolding, men her fik fangerne ikke lov at komme med, så derfor blev det nr. 2, William Larsen, der skulle deltage. Vi rykkede ind på campingpladsen i Kolding med vores villatelte, og her blev der meget hygge om aftenen. Det var med indmarch på stadion og tale af

borgmesteren. Fodbold gik det ikke særlig godt med, vi tabte alle kampe. Jeg tror det var noget med for meget hygge dagen før. Ove Hvergel kom til firmaet, han var god til at sætte gang i fodbolden, han fik os meldt til indendørs fodbold, det havde vi meget fornøjelse af.

Jeg ved ikke, hvordan det opstod, eller hvem, der foreslog det, men i 5 vintre var vi 6 par der gik på danseskole sammen. Det var ved Evy, en sød dame fra Århus, der havde danseskole i Ikast. Det var en helt ny måde at være sammen på. Der var mange billige grin, men også det at her kunne vores kvinder lære hinanden at kende.

En af mine arbejdskammerater var Helge, han var en lun person. Han fortalte om sin læretid på Fyn. Hans mester kunne sige til ham:

"Helge, det er noget lort, du laver, det er godt, du ikke laver mere". Han kunne også sige: *"Helge, det godt, det du laver, det er en skam, du ikke laver mere"*.

På den tid var der rejsegilde på Hotel Ikast, det var Ikast Andelsboligforening, der var vært. William Larsen spurgte Helge, om han kendte hotellet: *"Nej det gør jeg ikke"*, svarede han. Nå men så skal jeg vise dig rundt. Da han åbnede døren ind til krostuen råbte alle: *"Hej Helge"*.

Angående sammenhold og gode arbejdskammerater. En svend havde et lille uheld, et brækket ben. Dengang gik det meget ud over ugelønnen. Vi fik en opgave af mester, det var en fabrik på Villavej, som skulle have den store tur. Vi var 9 svende, som arbejdede i weekenden, hvor det vi tjente gik til skadelidte.

Afs. 12: Store og små opgaver.

I starten af tresserne kom der nye øjne på mange ting.

De gamles hjem

(Foto: William Larsen)

På De gamles hjem blev der stillet større krav til standarden af værelser. Værelser blev inddraget til brug til baderum og toiletter, og andre blev lagt sammen, så jeg her vil kalde dem for stuer. Det var besværlig at udføre arbejdet, for der var beboere på stedet. Der var aldrig nogen afsnit, der blev lukket ned, og der var altid mange ældre omkring mig, hvor jeg arbejdede. Jeg fandt altid meget glæde i at arbejde her, der var altid nogle beboere, der kunne fortælle spændende ting om deres liv.

Omkring kl. 13,00 var der mange, der fik middagssøvn, og så skulle der helst ikke være for meget støjende adfærd. For at der skulle være rene linjer, gav jeg udtryk overfor den tilsynsførende fra kommunen, at der medgår uforholdsmæssigt mange timer på arbejdet. Jeg kunne jo ikke bare jage nysgerrige beboere væk. Det blev aldrig et problem, der var fuld forståelse fra kommunen, så jeg kunne slappe af. Det blev til meget arbejde i mange år, så på den måde lærte jeg alle beboerne at kende. Det blev til mange beretninger fra deres lange liv, og dem lagde jeg gerne øre til.

Senere blev der bygget sygeafdeling, hvor de mest plejekrævende flyttede ind. Her var det, at gamle Jørgen en dag sagde til mig: *"Do tømmer ka A et fo en nøvl te mi wærls"*, så siger jeg: *"Jørgen der er da ingen der vil stjæle fra dig"*. Så svarer han: *"Det we a da ett, så læng a ka how tebag har folk da wil stjæl"*. Det kunne han have ret i.

Demens, var der også nogle, der havde i forskellig grad, selvfølgelig. Der var særligt en ældre herre, der løb væk fra hjemmet. Ham fandt jeg nogle gange tøffende rundt ude i byen i kludesko. Jeg holdt ind og løftede ham ind i bilen. Så blev han virkelig sur, skældte mig ud og kaldte mig en dum knægt. Det var jo også meget forståeligt, jeg havde jo også berøvet ham hans frihed.

Ved udvidelse og tilbygning af sygeafdelingen, var det arkitekt Jensen der havde opgaven. Han var min lærer på teknisk skole, så jeg syntes, det var spændende som svend at tale med ham om forskellige problemer ved byggeriet.

Nogle år senere havde jeg job på De Gamles Hjem. Jeg kom ind på en stue, der sad arkitekt Jensen. Jeg sagde god dag Jensen, han reagerede ikke på min hilsen. Han var der ikke, han sad bare og flyttede rundt på notesblokke og blyanter og talte om opgaver og projekter, han var i gang med. Når et menneske, som man havde respekteret og set op til, sådan forsvinder, ja så er det lige til at tude over. Demens er en frygtelig sygdom.

Højris Hvilehjem.

Højris, Højris Hvilehjem som var navnet, er en meget gammel bygning. Her blev der også stillet krav, et af dem var, at alle vinduer skulle åbnes og lukke helt i. Hængslerne var i forbavsende fin stand, men de var også under et tykt lag maling. At høvle i sådan noget gammel maling er en udfordring.

Gammel oliemaling indeholder granitpulver for holdbarhedens skyld, det er et stort problem, når man skal høvle i det. Jeg fik fragtet en høvlebænk og en slibemaskine til stedet. Jeg lånte en garage, hvor jeg kunne stå. Det kom til at tage laaang tid at løse opgaven. Aldrig før havde jeg slebet så mange høvljern, men det hele blev løst uden at ødelægge de gamle vinduer.

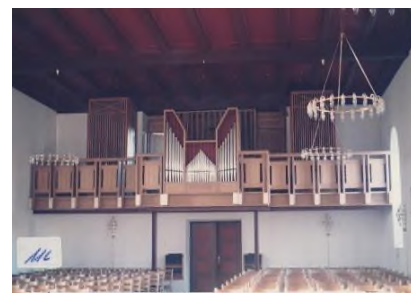
Også her på stedet var der mange forskellige jobs gennem tiden.

Ombygning og tilbygning af Ikast kirke i 1968.

Det var Arkitekten Viggo Hardie-Fischer, der havde opgaven. Han var dengang kendt som en meget dygtig arkitekt. Her i vores område er Mariehøj kirke i Silkeborg mest kendt, den blev bygget fra 1952 til 1958. Sådan noget kirkebyggeri er altid spændende, der stilles meget højere krav end til at bygge et almindeligt hus.

(Foto: William Larsen)

Jeg var så heldig at få opgaven med at montere prædikestolen, lydhimlen og knæfald. Det var sammen med en gørtler fra Holbæk en meget dygtig en af slagsen. Her lærte jeg virkelig meget med udmåling i skæve vinkler. Der er nogle, der er dygtige, og så er der dem, der er meget dygtige.

Til montering af prædikestolen var der beskrevet, at trin og repos skulle fastgøres med massive messingskruer. Det skulle ske ved at undersænke skruerne, men kun næsten. Skruehovederne skulle være med kærvi i træets retning og ikke helt glat med overfladen. Derefter blev skruerne med en håndpudser slebet glat med. Det så virkelig fint ud, det gør det også i 2018.

Når jeg tænker tilbage på den tid og William Larsen, så er der nogle ting, jeg altid vil huske. Det kunne være at, hvis der var nogle ting, der var for dårlig udført, så sagde han: ”Sikke noget huggehus arbejde”. Var der noget, der var stillet for store krav til, og det tog for lang tid, så kunne han sige: ”Jamen, jamen, det er jo det rene husflidsarbejde”.

Noget jeg lærte, var noget om proportioner. Menighedsrådet havde udset sig en belysning til søjlerne. Her var arkitekten skarp, han sagde: ”Kan i ikke se den er for stor, den tager jo det kolossale af søjlen”.

Der var også tid til lidt sjov. Jeg stod på prædikestolen og monterede pulten, den bibelen ligger på. Op ad kirkegulvet kommer formanden for menighedsrådet, Bo Roswall, en stor, kraftig mand. Da starter jeg med at synge salmen: ”Den store mester kommer”. Det kunne han ikke stå for, jeg kunne se, han syntes, det var sjovt.

Der var indvielse 26. maj 1968. William Larsen kom med en hilsen fra arkitekten, der gav os meget ros. Det er altid rart med tilfredse kunder.

Holstebro Sygehus, bygning i 8 etager.

(Foto: William Larsen)

Omkring 1967 fik William Larsen en stor ordre. Det var montering og isætning af vinduesfacader på et stort nybyggeri i 8 etager på Holstebro Sygehus. William Larsen fik opgaven som underleverandør fra firmaet Asmussen og Weber. Det firma findes ikke mere. Det var et stort byggeri, der strakte sig over flere år. Der var i Holstebro hyret lokale svende, men fra Ikast var vi med i arbejdet i lange perioder. Jeg kørte i denne tid reparationsvogn, her kunne vi være 3 mand. Tidligt om morgenen var jeg rundt for at hente svende. På vejen holdt vi ind til bageren i Simmelkær for at købe rundstykker og basser.

Der kunne nogle gange være bidende kulde. Når vi arbejdede i højden, kunne det blæse, så vores små stiger væltede. Sikkerheden den gang var ”en by i Rusland”. Der kunne ligge is og sne ud til kanten, hvor vi færdedes. Alt blev udført uden ulykker, og vi var aldrig syge trods nogle kolde vintre. Og dog, når vi skulle ind for at færdiggøre og kom i et varmt rum, så blev vi forkølet. Jeg havde fornøjelsen med at lukke og slukke med vores arbejde. Først på året i 1971 monterede jeg det sidste facadeelement ved Ambulancegården ved Grønnegade. Her kører man ind svarende til 3. etage.

Boligblokke.

På og omkring Jyllandsgade blev der bygget mange boligblokke. De røde blokke med de skæve hvide altaner blev bygget i min læretid. Min opgave her var at efterbehandle mahognidørene med teakolie. Dernæst at montere torpedodørgreb. På lågerne blev der monteret de såkaldte snaplåse.

I en af lejlighederne var en stor venlig mand ved at flytte ind, før jeg var færdig. Det var Jørgensen, han var politimand, fandt jeg ud af. (Foto: William Larsen)

Noget senere blev det til ”Cylinder Jørgensen”. På et tidspunkt kommer han ind til mig i naboledigheden og siger: ”Hvis du kommer til at mangle olie, så kan du komme ind til mig, og tørre noget af dørene”. Jeg havde glemt at tørre efter på nogle døre, og humor det havde han.

Længere mod syd blev der bygget nogle gule blokke. Det var første del af Sønderparken. Jeg var nyudlært på det tidspunkt. Jeg var med til at stille køkkener op og isætte døre. Men snart fik jeg andet job her.

Normalt er vinduerne trukket tilbage på en husfacade, men ikke her. Her var vinduerne trukket frem, helt imod alt sund fornuft. Resultatet var, at vandet drev ind ved vinduerne, og ja folk var flyttet ind. Fugerne omkring vinduerne var af cement, og kunne naturligvis ikke modstå regnvand. Min opgave var så at hugge cementfugerne ud og udskifte det med fugemasse. Det var med mejsel og spidsen af en lægtehammer, det var et stort arbejde, det meste skete fra et rullestillads. Nogle steder kunne vi ikke komme til ren fysisk. Her var det så, at vi af brandvæsenet lånte en gammel træbrandstige på hjul. Jo, jo, vi skulle ikke gå ned på udstyret.

Dengang, jeg tror det var i 1962, var der mange nye materialer, man ikke havde erfaring med. Omkring vinduerne blev der stoppet/tætnet med et tjæret materiale. Det, man ikke viste, var, at tjæredampene angriber fugemassen med det resultat, at den nedbrydes. Sådan sker der fejl, hvis man går imod sund fornuft. Ikast borgene var hurtige til at kalde blokkene for "Østre Fængsel" på grund af nogle små vinduer og det lidt skumle udseende.

På Jyllandsgade blev der bygget de store gule boligblokke, de fik tilnavnet "Østre Fængsel" på grund af deres skumle udseende. Facaderne var fyldt med fejlkonstruktioner, der trængte vand ind ved vinduerne. Det gav rigtig mange problemer, og arkitekten blev fyret.

Foto: William Larsen

Omkring 1970 blev der bygget 10 boligblokke, børnehave og vuggestue ved Stadion Allé. William Larsen havde tømrer- og snedkerarbejdet på det hele. Det var gedigent byggeri, vil jeg sige. Men firmaet Atlas var begyndt at fremstille køkkener. Det havde de ikke styr på, det var ikke gennemprøvet. Lågerne var stribede i lakken, hængslerne var defekte. Det blev et stort arbejde for mig. Jeg gik rundt om aftenen, var inde i alle lejligheder og noterede fejl og mangler.

Der var en grim vinterstorm i 1973. Dele af taget blæste af nogle af blokkene. I Esbjerg var der en grim ulykke, dele af tagværket blæste af en skole, og 2 børn blev dræbt. På én gang kom der nye forankringsregler, jeg fik opgaven på alle 10 blokke med at eftermontere forankringer. Det var virkelig besværligt, at ligge ned og svinge hammeren er ikke naturligt.

Toldstedparken i Gjellerup var et stort byggeri. Her var jeg med på tømrerarbejdet i en periode.

Småjobs.

Småjobs var der også ind i mellem. William Larsen havde købt en Morris 1000 til mig, så jeg kunne køre rundt og have en lærling med. Løbende var der butikker, der blev bygget om. Nogle fik lavet vinterhaver. Noget i tiden var også de små tilbygninger ved parcelhusene, de såkaldte "velstandspukler".

Willa Huse.

Firmaet skiftede navn fra William Larsen A/S, til Willa Huse. Hvordan navnet opstår og hvorfor, er jeg ikke klar over.

Der blev startet på at opføre huse på 120 til 140 m². De blev udført med træbagvægge, samlet i vores trælade i Hestlund.

Jeg havde fået jobbet med at bygge husene. Jeg havde tidligere været på nivelleringskursus og lært at sætte huse af. William Larsen købte nogle byggegrunde i Ikast, og så i gang.

Fundamentet blev bygget op i sokkelsten, det udførte jeg sammen med en lærling. Herpå blev der kranet de færdige bagvægge. Der blev rejst gitterspær, der var fremstillet i Hestlund. Gulvet var et bjælkelag, det var det, der kaldes krybekælder med isolering i gulvet. Husene blev skalmuret, alt andet var træ. Jeg tror, det blev nogle lune huse at bo i.

Vi var med i nogle byggeudstillinger, men jeg tror ikke husene blev det store hit. Men det var spændende at opføre husene helt fra grunden.

Engesvanghallen.

Dengang var der vinter. Jeg husker besværet med at fjerne sne om morgenen, når vi kom op på taget. Der var mange tagplader, der skulle bæres og lægges ud. Men det blev en fin hal med kunstgulve.

Hyldegårdsskolen.

Hyldegårdsskolen blev grundlagt i 1979. Jeg udførte tømrerarbejdet sammen med en lærling. Det var med færdigspær, med douglaskrydsfinerplader med papdækning. Tempoet var sådan, at vi to mand knapt kunne følge med. Jeg vil gerne indrømme, at jeg mange gange her fik min sag for.

I aulaen skulle der kranes nogle store limtræsbjælker ind. Der var ikke meget plads. Det hele lykkedes med en byggekran og en mobilkran, men der var nerver på.

Jeg har været på mange byggepladser, men aldrig på nogen, hvor samarbejdet med murene var så fint. Det var murefirmaet Jensen & Christensen, det synes jeg lige jeg vil nævne her.

Dejligt at slutte mit arbejdsliv som bygningsnedker af med sådan et byggeri. Det blev lige 20 år som svend.

Afs. 13: Det kan være farligt at gå på arbejde.

I 1957 var der stor udstilling i Axel Jensens sal. Det var missionsudstilling, missionærer fra hele verden var repræsenteret. Hele salen var fyldt med boder fra forskellige lande. Der blev bygget hytter af halm måtter, lægter og masonitplader. Jeg var hjemme for at hente ny forsyning af masonitplader, de blev lagret stående på højkant i vores pladeskur. Jeg tager fire plader under armen for at trække dem ud, i det samme bliver jeg væltet omkuld. Alle plader bliver suget med, da jeg fjerner de første, - det er som, når vi bladrer i en bog. Jeg er ved at blive kvalt, men i min desperation får jeg mig vredet rundt, så trykket bliver på mine hofter.

Jeg begynder at råbe på hjælp. Normalt er der ingen færdsel forbi, da skuret ligger afsides. Men lykken er med mig, der kommer en dame ind for at se, hvad der er sket. Hun løber ind på værkstedet for at hente hjælp, mesters bror Jens og Herluf får mig befriet.

Jeg slipper uden men og kan fortsætte arbejdet, men det var en grim oplevelse. Jeg fik senere at vide, at der var halvanden tons plader.

Omtanke eller mangel på samme, det var også i 1957.

Jeg var ved at skære blød masonit til opklodsning, det bruges til opklodsning under strøer til parketgulve. Det var båndsavnen jeg brugte, opklodsningerne var ca. 10 x 10 cm. På et tidspunkt sidder der nogle trevler fra pladerne fast inde ved klingens. Jeg forsøger at frigøre dem med højre langfinger. Det var virkelig dumt, fingeren bliver trukket ind i klingens, og skåret halvt over.

Når vi ser tilbage, så var det en hel anden tid, jeg var 16 år og betjente en farlig maskine.

Sparekassen SDS bygger på Østergade.

William Larsen havde snedkerarbejder på byggeriet. Vi møder to mand op, ingen ting er klar. Ingen skurvogn og intet toiletskur. Alle trappeløb op til 2. sal var forsynet med løse brædder, det var kort sagt livsfarligt. Jeg kontakter murermesteren, hvis ansvar det var, men intet skete.

Jeg fortæller William Larsen, at vi ikke starter, før tingene er bragt i orden. Efter nogen tid bliver tingene bragt i orden.

November 1974 er byggeriet af Sparekassen næsten færdigt. Jeg arbejder med tømrerarbejde på Handelsskolen på Bøgildvej. Torsdag den 7. november kommer William Larsen forbi, jeg skal møde i Sparekassen fredag morgen. Der skal monteres trin på spindeltrappen ned til boksrummet.

Sparekassen SDS
(Foto: William Larsen)

Jeg starter fra oven og ned efter. Halvt nede bærer jeg værktøjet ned i boksrummet. For at jeg kan skrue skrueerne i trinene, skal der bores for. Jeg mærker op og starter boremaskinen, pludselig en eksplosion og der er ild over alt. Gulvtæpperne er afdækket med plastik, det brænder ind i mine fingre, jeg forsøger at flygte ind gennem kælderen, men her er der ild over alt. Jeg stopper op og skrider, gulvtæppet er begyndt at smelte. Senere kunne jeg se, at der var smeltet gulvtæppe på mine sko. Jeg drejer rundt og løber op ad trappen, er heldig at ramme rigtigt med fødderne hver gang. På nederste halvdel var der kun jernkonstruktionen at sætte fødderne på.

Med Vorherres hjælp og en god kondition kommer jeg ud på fortovet. Der kommer en pige løbende ud fra radioforretningen, hun ringer efter en ambulance, den kommer efter 10 minutter, der føltes som meget lang tid.

Anne, som er rengøringsdame i Phønix Teateret, får mig ind på fortrappen, men her er jeg ved at besvime. Så ud på fortovet igen i den kolde luft.

Ambulancen kommer, jeg løber selv ind i den, på Herning Sygehus kommer jeg på en bære. Der bliver hældt vand på mine sår. Jeg har et dykkerur på. Det kan de ikke få af, da mine hænder er svulmet meget op. Det er i en stållænke, jeg beder dem finde det svageste sted, og begynde at bøje der til det knækker. Det virkede.

Jeg husker ikke meget mere fra den dag, men oversygeplejersken fortalte mig, at al det hud, der var hvidt, ville blive sort.

Næste morgen kom der sygeplejersker ind med store kanyler for at tømme store væskeblærer, så det ikke grisede i sengen. Jeg skulle drikke 3 liter væske om dagen, det blev æblemost. Jeg lå sterilt, så de havde store kitler på, når de kom ind til mig.

Efter 5 dage listede jeg ud af sengen for at se mig i spejlet, her vil jeg indrømme, at jeg græd. Mit hoved var kulsort og rundt som en fodbold, det hele var sår. Her tænkte jeg, det kan der ikke blive et menneske ud af.

Jeg vil her komme med nogen fakta:

Jeg var indlagt 33 dage, - helt eller delvist sygemeldt i 8 måneder.

Jeg vil lige komme med nogle tanker omkring ulykken. Årsagen til det hele var sløseri. Ikast Tapet og Farvehandel var ved at prime gulvene. De brugte et produkt, der var på spritbasis, det var der forbud imod. Det skulle være på vandbasis.

Det hele kunne være endt meget værre. Ud mod Østergade var glasset dækket af med brunt papir. Et lille hjørne var faldet ned, her stod en mor med sit lille barn og kiggede ind nogle minutter før eksplosionen. De store, specialfremstillede termoruder fra Belgien blev blæst tværs over hovedvejen, helt over til rutebilstationen.

Arkitekt Jens Jensen, der havde tilsyn med byggeriet, var helt bleg da jeg mødte ham senere: ”Det kunne jo være mig, der havde udløst det hele” sagde han. Jens havde altid en cigaret i munden.

Angående gulvfolkene, dem skete der ikke noget med, de blev blæst ud af kælder døren.

Afslutning.

Jeg vil nu afslutte min lange beretning, om min tid hos William Larsen.

Jeg havde sidste arbejdsdag 30. april ved William Larsen. 1. juni skulle jeg starte på mit nye arbejde som inspektør i Herning Centret.

Den 1. maj inviterede mine arbejdskammerater på pølse bord, øl og Gammel Dansk. Flaget var i top i haven. Der blev fortalt historier, nogle var løgnehistorier, men hyggelig var det. Det var en dejlig måde at sige tak for nu på. En havde jeg været i lære under, nogle var mine gamle lærlinge.

Eigil Nielsen, 2018

42 år på Midtjydsk Møbelfabrik i daglig tale Midtjydsk

af Hans Christian Jeppesen

Jeg blev født d 2/9 1947 i Christiansfeld. Familien Jeppesen flyttede nordpå til Nørre Snede og senere til Ikast.

Start på arbejdslivet

Da jeg gik ud af skolen efter 7. klasse, startede jeg som hjælpedreng på Marius Nielsens Trikotagefabrik i Nørregade.

De havde rundvæve, som jeg lærte at køre med plus forefaldende arbejde, bl.a. med stof der skulle i kælderens og garn, der skulle op til væve og strikkemaskiner. Men det var ikke så interessant.

Hans Chr. Jeppesen
(Foto: F. Artved 2019)

Så kom starten på arbejdslivet i træindustrien i 1964

Ikast Finercentral/Bocian Møbler på Gl. Kongevej (Staldbygningerne til Christian Poulsens gård) søgte en arbejdsdreng til forefaldende arbejde i produktionen.

Hans Chr. Jeppesen læsser træ på Bocian.
(Privat foto 1964.)

De fremstillede spiseborde, og senere begyndte de at fabrikere skriveborde. Det var mere interessant end at være væver.

Der var mulighed for en læreplads, så d. 2/3 1965 kom jeg i lære som maskinsnedker.

Men Bocian fik en ny ejer, som tændte ild i noget træaffald på møddingspladsen, så han kunne spare penge til fjernelse af det. Som følge deraf nedbrændte staldbygningerne.

Så der stod jeg så uden læreplads og hvad så?

Min far, som servicerede biler ved Ørum Petersen i Møllegade, servicerede også snedkermester S. E. Petersens Vauxhall. Far spurgte ham, om han kunne bruge mig som maskinsnedkerlærling og fortsætte min uddannelse på hans møbelfabrik. Svaret var, at vi kunne komme ind på fabrikken og få en samtale vedr. fortsættelse af min uddannelse.

Det var ok, blot skulle jeg have lagt ½ år til min læretid, da der var mere håndværk og flere maskiner. Så jeg accepterede, da der ellers ingen andre muligheder var for fortsættelse af min uddannelse.

Fortsættelse på min maskinsnedkeruddannelse på Midtjydsk Møbelfabrik

Da jeg så mødte på arbejde den første morgen i Skolegade 45, blev jeg mødt af værkfører Leif Pedersen og gav hånd. Så spurgte han, hvad jeg hed, og jeg svarede: "Hans Chr. Jeppesen". Han sagde: Vi har haft en, der hed Christian, og ham havde vi ikke held med, så du hedder Hans her på fabrikken". Sådan.

At Midtjydsk havde mere håndværk og mange flere maskiner var korrekt.

Der var:

Finerklipper, finersammensætter, finerpresser, limpåsmører og dobbelttapper. Dem fik jeg et godt og grundigt kendskab til.

Rundsav og valsepudser.

Båndsaven, som jeg skar spånpladeemner til hjørneskabe i diverse faconer med. Båndpudsemaskine. På den fik jeg lært at pudse buede fronter til hjørneskabe og andre emner. Kantpudser og langhuls boremaskinen. Her fik jeg lært at bore til låse, pindhængsler og lign. Overfræseren blev brugt til sinkning af skuffer, som jeg ofte lavede. Vi havde dørtvinger til sammenspænding af dørrammer og andet, trekantpresser til påspænding af lister og lignende, spændeform til buede hjørneskabs fronter. Som følge deraf var der nok at lære med alle de maskiner.

Dog var finerklipperen hellig, den fik man ikke lov at arbejde med, men måske dog til klipning af kantfiner. Alle de andre maskiner fik man godt og grundigt lært at arbejde med.

På Skolegade lavede man hjørneskabe i forskellige modeller, tillige skriveborde, skænke, kommoder og sofaborde i forskellige træsorter såsom teak, eg, nød og palisander.

Spånpladen havde også holdt sit indtog på Midtjydsk, men jeg erindrer, at bund og dæk til hjørneskabe blev pålimet krydsfiner. Måske havde man ikke tillid til spånplader.

Når der kom spånplader, skulle de læsses af pr. håndkraft. Da dobbeltdøren ikke var bred nok, skulle de ind på skrå, så musklerne blev også udviklet.

Når så spånpladerne skulle opskæres, så fik man udleveret en skæreseddel, og så var det fat i håndrundsaven og op på stakken og starte på opskæringen.

Svendeprøven!

Skive Tekniske Skole ca. 1965. Privat foto

Skive Tekniske Skole. Skolehjemmet ca. 1965. Privat foto.

Så kom efteråret 1968, hvor der skulle laves svendestykke. Det var et sofabord i nøddetræ. Nøddetræet til prøven skulle opskæres hjemmefra, plus en fineret plade med pålimede lister, som skulle medbringes til Skive Tekniske Skole.

Først skulle tegningen laves. Kravet til svendestykket var, at der skulle være 2 kontra-kehlinger og en speciel profil på pladen. Jernene til kontrakehling og profil skulle slibes. Efterfølgende skulle træet rettes, høvles i tykkelse og skæres i diverse længder. Side- og ende sarg skulle tillige skæres på smig, da benene var 60 mm i top og 30 mm forneden. Profilerne skulle fræses, 4 hjørner på benene, 1 på sargene og 2 på sprosserne. Derefter hulkehling på sprosser, 2 hjørner og lister til hylden på 4 hjørner. Så var der kontrakehling på sargene med tap og smig i enderne og derefter kontrakehling på lister til hylden og sprosser med tap i enderne. Benene skulle bores med langhuller til sarg og sprosser. I Sprosserne skulle der bores 5 langhuller til hyldelister. Sluttelig fræses profil på bordpladen.

Juhuu. Sofabordet var færdigt.

Så var der bedømmelse d. 11/10 1968. Jeg bestod med bronzemedalje.

MASKINSNEDKERFAGETS SVENDEPRØVEKOMMISSION
FOR DANMARK

SVENDEBREV

Det bevidnes herved, at *Hans Christian Jeppesen*
der er født den *219* 1947 i *Tyrstrup*
og som har stået i lære fra *213* 1965 til *3110* 1968
ved en den *1110* 1968 afholdt prøve i overensstemmelse med de for svende-
prøver indenfor træindustrien af handelsministeriet i medfør af bestemmelserne
i § 15, stk. 3, i lov om lærlingeforhold af 2. oktober 1956 fastsatte forskrifter,
har bestået svendeprøven som maskinsnedker
med karakteren *20,00* og tildeles *Bronzemedaille*
København, den *3110-1968*

P. P. Olsen
Formand for Svendeprøvekommissionen

Bryllup

Den 12/10 1968 blev jeg viet til Annelise, det var så en Guldmedalje jeg fik, har jeg erfaret i årene herefter. Vi fejrede Guldbrillup d. 12/10 2018.

Efter endt læretid fortsatte jeg arbejdet til d. 4/2 1969, da jeg blev indkaldt til aftjening af værnepligt. Hjemsendt 23/3 1970. Den 20. december 1969 fik vi Michael, og den 6. oktober 1972 fik vi Henriette.

Viking Møbler

Efter endt værnepligt skulle det ikke være Midtjydsk Møbelfabrik igen.

Jeg startede så hos Viking Møbler. Her lavede man spiseborde med udtræksplader og runde borde med tillægsplader.

Jeg købte et rundt bord med 3 tillægsplader, så der kan sidde 12 personer ved den. At lave borde var ikke lige mig, så der stoppede jeg efter kort tid.

SEA Møbler

Derefter var jeg i Bording ved SEA Møbler, hvor de lavede kommoder. Det var desværre for ensformigt.

Det forlød så, at Midtjydsk Møbelfabrik var interesseret, så jeg vendte tilbage. Jeg henvendte mig på Midtjydsk om en samtale ang. løn og arbejdet, som var kørsel med dobbelttapper og emner på boremaskinen og aftale om starttidspunktet. Jeg sagde så ok til jobbet og opsagde mit job hos SEA.

Midtjydsk Møbelfabrik

Job og beskrivelse af produktionsforløb

Så kom dagen i 1971, hvor jeg vendte tilbage til Midtjydsk.

Maskinværkstedet var flyttet til Eli Christensens Vej, og så blev jobbet igen spændende.

Dobbelttapper.

På dobbelttapperen skar jeg først i bredde, derefter i længde.

De forskellige emner skulle efterfølgende bores på boremaskinen, så de var klar til kantlimning.

Kantlimeren, som jeg først fik kendskab til, da jeg vendte tilbage, var en ny maskine for mig. Man skulle lære den at kende. Der var en fast mand, der kørte med den.

Der var også opgaver på småmaskinerne plus oplæring af vores lærlinge. Og sådan gik dagene.

Der blev også investeret i rullebaner. De blev placeret på de åbne områder, som der var, og hvor der var plads foran maskinerne.

Indkørsel og udkørsel fra maskinerne var også på rullebane. Og vogne til mellemtransport fra og til maskinerne. Senere kom der en rullebanevendevogn, så stakkene kunne vendes, f.eks. ved kantlimeren ved skift fra bag til forkant. Så det var en god investering.

Da Midtjydsk fik flere og større ordrer, blev det nødvendig at udvide maskinparken. Der blev købt 2 dobbelttappere og vendeborde. Emnerne blev lagt i første dobbelttapper, skåret i bredde, vendt på vendebordet og ind i dobbelttapper to og skåret i længde, ud på en stablemaskine og ned på rullebanen. Senere blev der købt en gennemløbsboremaskine, så emnerne kørte automatisk ind i den og blev boret.

Nok en maskine blev købt, en kombineret gennemløbsboremaskine med dyvelisætter og en stor stablemaskine. Nu skulle emnerne så lægges i den første maskine, og så kørte det automatisk ned gennem maskingaden og blev stablet ned på rullebanen.

Senere blev der investeret i 2 ilæggere, 1 til maskingadens skærebord og en til kantlimergaden.

Ilæggeren virkede på denne måde: En gitterlåge blev åbnet, stakken blev kørt ind, lågen blev lukket, og der blev trykket på START. Stakken blev hævet op til sugekopperne, som skulle tage emnet. For hvert emne hævede ilæggeren sig en plade tykkelse, en arm med sugekopper løftede emnerne fra stakken og ned på rullebordet. Så stor var ilæggeren.

Derefter kørte emnet ind i første dobbelttapper og så videre ned igennem maskingaden. Nu var det så maskinsnedkerens opgave at kontrollere og tjekke, at gaden kørte perfekt. Når sidste emne i stakken blev kørt i stableren, blev stakkene kørt på lagerbane klar til kantlimning. Herefter skulle maskingaden omstilles til næste emne osv.

Kantlimning, kantpudsning

Den sidste ilægger fik plads ved kantlimer/kantpudsergaden. Ilæggeren gjorde, at man kunne lægge lister i magasinet på kantlimeren og påse, at gaden kørte perfekt.

Kantlimeren påførte smelteklaeber på pladekanten, listen blev trukket frem af en pigrulle, listen blev trykket på af 4 trykruller, der var luftstyret, derefter afkapning af listeender med 2 kapsave, så nedfræsning på over- og underkant, derefter kunne der laves profil på forkant, så profilpudsning. Det var kantlimerens opgave. Ikke alle emner skulle have profil, da mange kanter var flade.

Maskinførerens opgave var at påfylde smelteklaeber i magasinet og kontrollere om klæbemængden var ok. Hvis der var tvivl, skulle man rykke en liste af og tjekke afkortning af listen, profileringen og profilpudsning. Ikke alle, der kørte med denne maskingade, kunne klare at få en påtale vedrørende kvalitetskontrollen, som ikke var ok. Det var absolut vigtigt, at man vidste, om listerne sad fast. Det var ikke firmaets kunder, der skulle påtale, at listerne sad løse.

Så var der kantpudseren. Der var først et fræseaggregat, som lavede runding på over/underkant, derefter et kantpudseaggregat, som pudsede forkanten, dernæst et aggregat til pudsning af runding på over/underkant. Herefter blev de kontrolleret af en medarbejder vedr. kantpudsning og blev manuelt lagt ned. Når det var profiler, som blev kantlimet, var det kun pudseaggregatet, der blev anvendt. Der blev så påsat en profilklods, der blev sat et lærredsbånd på, og så kørte det derudaf.

Der var også en kantlimer, som blev anvendt til kantlimning af skuffer og døre på rå spånplade og andre emner, hvor listerne skulle kantlimes inden finering. Dog skulle de igennem valsepudseren, før de var klar til finering.

Finerafdelingen

Der blev fineren bearbejdet: Klippet i længde, fuget og klippet i bredde. Finerpakken blev lagt ind i klipperen, et håndtag blev aktiveret, en trykbjælke gik ned for at holde finerpakken. Derefter blev der trykket på 2 kontakter med højre og venstre hånd, kniven kom ned og klippede. Så løsnede trykbjælken sig, og fineren kunne tages ud og lægges ned på en vogn klar til sammensyning.

Finer til døre/skuffer/dæk skulle være med kraftig åretegning. Det krævede meget omhyggelig syning/sammensætning.

Symaskinen syede fineren sammen med en smeltetråd, som zigzaggede over fugen.

På låger/skuffer/dæk skulle der syes et lige antal stykker finer sammen, 2 eller 4 stk. afhængigt af, hvor brede finerbladene var.

Herefter skulle de sammensyede emner kontrolleres på lysbordet for tynde finerhuller og lignende. Alt andet finer var ikke afhængig af lige antal stykker finer.

Finer til bagsider, på bund og dæk på højskabe, plus hylder i underskabe og på skuffer, eller sagt på en anden måde, bagsider, som ikke kunne ses, når man stod foran møblet, var klar til finering. Det blev købt og leveret fra PVH Finer A/S i Ribe.

Spånplader/MDF/lister/bagbeklædning/skuffebunde/foldeskuffer

Opskæring af spånplader, MDF og lignende på Midtjydske var begrænset, da det blev leveret i mål.

Spånplader i fiksmål blev leveret fra spånpladefabrikken i Engesvang og senere fra Swedspan i Sverige.

Fiksmål var lig med 2 cm i bredde og længde større end færdigmål. Der var en størrelse pr. palle og måske flere paller med samme størrelse. Når de blev leveret, blev de aflæsset og stablet oven på hinanden i første omgang.

Dernæst skulle de placeres som produktionsforløbet var, altså sidste emnestørrelse bagerst osv. Samtidig skulle overskydende emneplader fra en tidligere serie lægges oven på pallen. De overskydende emner var modregnet ved bestilling af ordren.

Vedrørende diverse overskydende emner blev de lagt på en palle. Efterhånden som emnerne blev fineret, blev de noteret på en seddel med emnenavn og mål på bredde og længde. Når serien så var afsluttet, blev sedlens antal tastet ind på computeren, som også havde holdt sit indtog på værkførerkontoret. Når der så kom ordre på en ny serie, hvor de emner indgik i, blev ordren tastet ind, og så blev overskydende emner modregnet og der kunne udskrives en bestillingsseddel, derefter over på hovedkontoret og sende den pr. fax. Denne procedure blev også brugt på andre emner til en serie.

MDF/lister/bagbeklædning/skuffebunde/foldeskuffer. Disse emner blev leveret fra underleverandører.

Fineranlægget

Anlægget bestod af en limpåsmører, en gennemløbsfinerpresser og en stablemaskine.

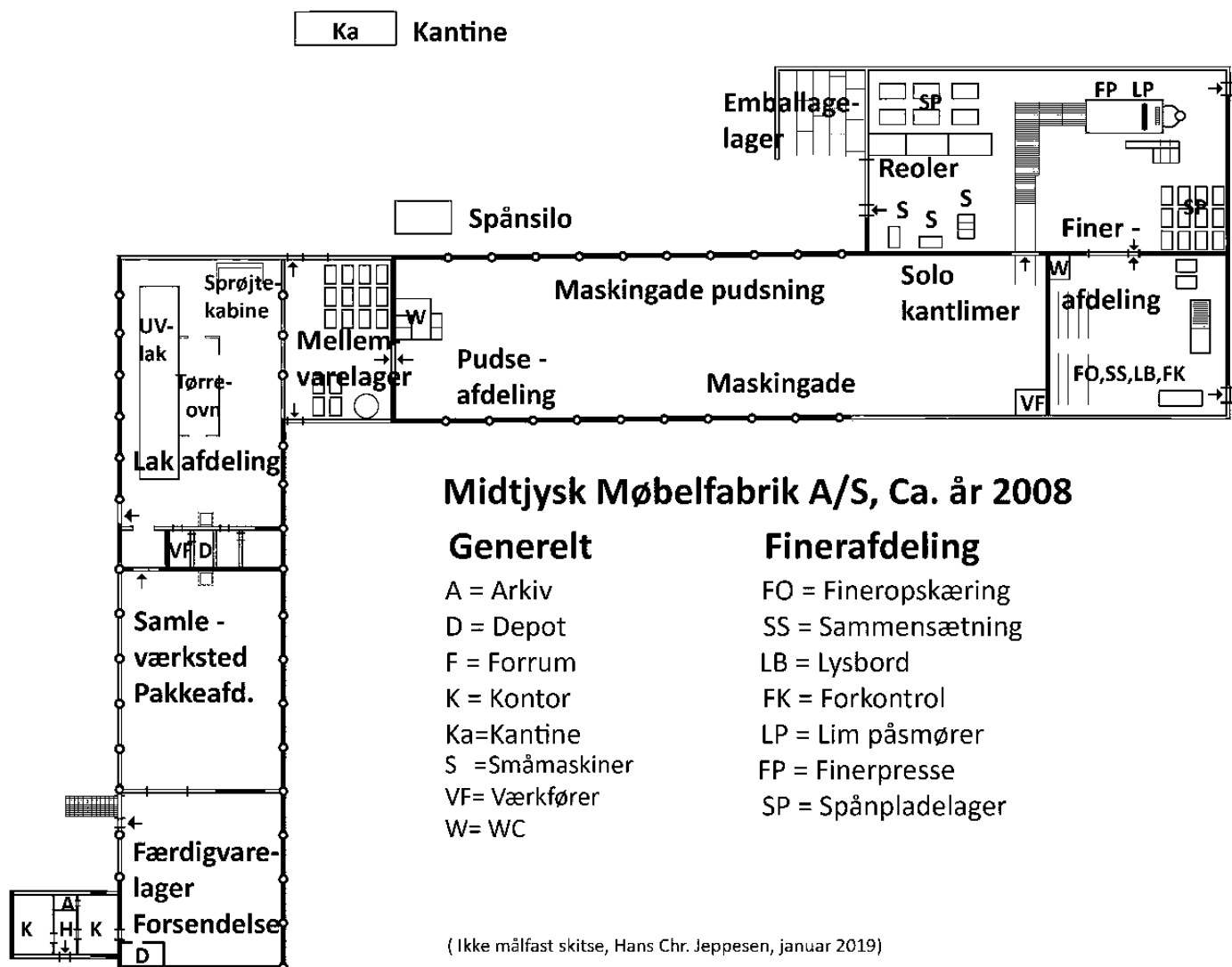
Der var 2 mand til betjening af anlægget: 1 ved limpåsmører og 1 ved presserens indføring.

Produktionen forløb således: Spånpladerne blev lagt op på limpåsmøreren, pladerne kørte ud på en knivbane med stop, så der kun var en plade af gangen. Et stykke finer blev lagt ned på indløbsarealet, en pedal blev aktiveret og en knivbane vippede op, så pladen rullede ned og blev lagt på fineren. Et stykke finer blev lagt ovenpå emnet. På et emne på 2 meter var der 1 stk. pr. bredde, hvis det var korte emner: 2 til 5 stk. i forlængelse af hinanden.

Ved finering af lange emner var der 2 mand til nedlægning af pladerne, efterfølgende blev der trådt på en pedal og emnet kørte en bredde frem og så samme procedure igen. Når indløbsbåndet var fyldt op, blev en anden pedal aktiveret. Så afventede man, at finerpresseren åbnede sig, når pressetiden var udløbet. Så startede gennemløbsbåndet, og emnerne kørte ud på stablemaskinen og ned på rullebanen, hvorefter det, der var lagt klar til indkørsel, blev ført ind i presseren, som lukkede. Det var forløbet på fineranlægget.

Skitse af Midtjysk Møbelfabrik ca. år 2008

Ansættelsesforløb på Midtjysk

Fortsættelse af min maskinsnedkeruddannelse i efteråret 1965 til den 11/10 1968.
 Maskinsnedker fra d. 11/10 1968 til d. 3/2 1969,
 Værnepligt til d. 23/3 1970
 Fra 23/4 1970 Viking og SEA Møbler til 1971
 Midtjysk som maskinsnedker fra 1971 til januar 1984.
 Formand fra januar 1984 til 11/4 1987
 i maskinværkstedet til forefaldende arbejde,
 oplæring af vore lærlinge, vedligeholdelse af maskinparken og koordinering af produktionen på maskinerne.
 Værkfører fra 1/4 1987 til 2004.
 Driftsleder fra 2004 til 12/3 2008, da fabrikken lukkede.

En hverdag på Midtjysk

Som værkfører og driftsleder startede min dag kl. 5.00, da ringede vækkeuret.

Så morgenmad - madpakken havde min skat Annelise smurt - og pakke. Så ud og op på cyklen til Midtjysk. Var derude ca. kl. 6.00 og ind på mit kontor og få overtøj af og madkassen i køleskabet.

Derefter gik jeg ud og startede kompressoren, så der var trykluft på maskinerne, derefter tjekke kantlimeren, om limkaret var under opvarmning, ud til fineranlægget og tjekke, om opvarmningen var ok.

Så var det retur på kontoret og starte dagens opgaver: Opgørelser, kalkulationer, timeregistrering og bestilling af materialer, skrive materialesedler, emnebeskrivelse og format, skæresedler på nye modeller osv. Så jeg kedede mig aldrig.

Vedr. sygefravær i 42 år, kan det tælles på en hånd

Det var så min beskrivelse af maskinparkens produktionsinfo, materialeinfo osv. og min egen hverdag på Midtjysk.

Job efter Midtjysk Møbelfabriks lukning

Jeg blev ansat hos Dan Modul på Smedevej som maskinsnedker til forefaldende opgaver. Men det var ikke lige det, som jeg forventede, så jeg valgte at fratræde efter ca. 1½ år.

Et firma, som hed Zystm, havde lejet sig ind hos Dan Modul. De lavede skabe og borde og mange andre møbler til hospitaler og laboratorier. De fik nys om, at jeg ville fratræde hos Dan Modul, så direktør Michael Kudsk spurgte, om jeg kunne tænke mig at arbejde hos dem. Jeg sagde ok.

Jobbet bestod i at skære diverse emner i færdigmål. Materialerne var spånplader med melamin eller laminat, der var kompaktlaminat og MDF, diverse emner i aluminium og diverse plastmaterialer.

Her arbejdede jeg til sommerferien i 2012, hvorefter jeg fratrådte, tog på ferie, og gik på pension den 2. september.

Hans. Chr. Jeppesen.

d. 29/1 2019

46 år med maskiner i træindustrien i Ikast.

af Hans Jørgen Børsting

Jeg er født i Torum, der ligger ca. 21 km nord for Skive, den 17. november 1943. Mine forældre var landpost Anton Børsting og hustru Ruth Irena.

I 1952 fik min far job som forsikringsinspektør i Ikast, men først efter 1 år var han så sikker på jobbet, at han og familien flyttede til Ikast. Vi flyttede ind på Tulstrupvej i Ikast. Efter 10 måneder flyttede vi til Kirkegade 64, hvor vi boede de næste 9 år.

Da vi kom til Ikast, var jeg ca. 8½ år. Jeg fortsatte min skolegang på Ikast Vestre Skole og gik ud af skolen efter 8. klasse i 1958. I fritiden havde jeg job i Åse og Jacob Skov Jacobsens Fiskehandel.

Jeg tog 9. klasse i 1959-60 på Hammerum Efterskole.

I avisen så vi, at William Larsen søgte en maskinsnedkerlærling. Jeg søgte pladsen og kunne starte som lærling 1. maj 1960. I læretiden arbejdede jeg mest med at lave døre, vinduer og skabslåger til William Larsens mange byggerier i området.

Vi var på det tidspunkt 11 lærlinge. Jeg var William Larsens første maskinsnedkerlærling. De andre var i lære som tømrere eller bygningsnedkere. Herluf Foghmar oplærte mig og tog sig af mig under hele læretiden. Ret tidligt arbejdede jeg selvstændigt ved maskinerne og sleb selv mine jern, så det var faktisk svendearbejde, jeg lavede. Foghmar sagde til William Larsen, at han udnyttede mig som billig arbejdskraft. Det gjorde, at William Larsen 2 gange stak mig 50 kr., der næsten svarede til en ugeløn, med strenge ordrer på ikke at sige noget til de andre lærlinge.

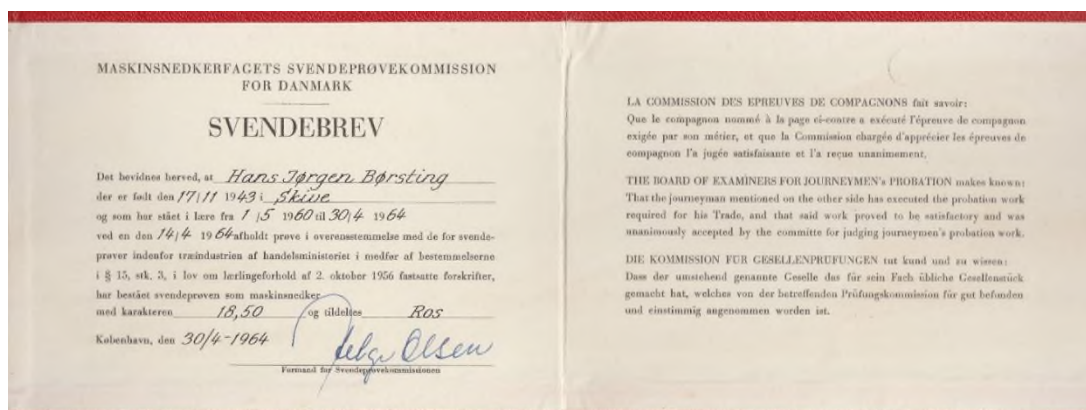
William Larsens værkstedsbygning var i 3 etager. Kælder, stue og 1. sal. I kælderen pudsede vi bl.a. låger. Når de skulle op eller ned, blev et par gulvbrædder fjernet, og lågen rakt op eller ned til en, der så tog imod. Jeg fik fortalt, at en gang var nogle ved at række låger op, hvor William Larsen, der altid havde meget travlt, skulle forbi. Han plejede at springe over hullet, men da der pludselig blev rakt en låge op, faldt han over den.

Der var ikke særlig god plads i værkstedet. Det var et stort problem, når vi bearbejdede lange emner. Her måtte vi ofte lade dem stikke ud ad vinduet.

Min læretid var 4 år, så den 30. april 1964 blev jeg udlært. Mit svendestykke var en indvendig dobbeltdør med 24 ruder, der i dag sidder i min brors ca. 150 år gamle hus i Ribe. Jeg fik karakteren ”Ros” for den.

H. J. Børsting 2018
(Foto: F. Artved)

Efter læretiden fortsatte jeg som svend i 10 måneder hos William Larsen. Jeg var her med ved udflytningen af værkstedet til Hestlund og opstillingen af maskiner her.

I marts 1965 kom jeg ind som soldat. Jeg aftjente min værnepligt som menig senere konstabel i Dronningens Livregiment på Nørre Uttrup kaserne. Her var jeg i 14 måneder, inden jeg tog til Cypern for FN i yderligere 6 måneder.

Da jeg kom hjem igen i november 1966, valgte jeg at tage på højskole i 5 måneder. Militæret betalte. Jeg følte, at mine skolekundskaber, især i sprog, godt kunne forbedres. Jeg havde gennem en soldaterkammerat hørt, at der på Odder Højskole var mange piger, der ville videreuddanne sig til sygeplejerske. Det lød jo godt, så jeg tog til Odder med håbet om at finde mig en kone. Der var mange søde piger, og jeg var heldig at møde Hanne. Hun havde planer om at blive sygeplejerske, men blev i stedet uddannet barneplejerske.

Vi blev gift i 1970 og fik børnene Peter i 1973 og Henrikke i 1979. I 2011 havde jeg den store sorg at miste Hanne alt for tidligt.

Desværre bevirkede militærtjenesten og højskoleopholdet, at jeg blev smidt ud af fagforeningen i 1967, da der var gået over 2 år.

Men jeg fik hurtigt arbejde på Midtjydsk Møbelfabrik. Jeg savede kantlister op på rundsav. Lønnen var lav, kun 10 kr. i timen.

Snedker - Maskinsnedker
samt 2 unge mænd til oplæring ved maskiner søges til varigt og vellønnet arbejde.
MIDTJYDSK MØBELFABRIK
Eli Christensensvej - Ikast - Telefon 5 12 69.

Annonce Ikast Avis 1965

Her blev jeg i 2 år. Så ringede min kammerat Verner Wachterhausen, at Erik Larsen i Hestlund, senere Tulstrup, manglede en maskinsnedker - ikke en tømrer!

I 1969 kom jeg så ud til Erik Larsen. Lønnen steg til 13,50 kr. i timen. En stigning på 35%, så det var noget, der kunne mærkes. De andre ansatte var tømrere, de havde forbud mod at røre maskinerne. Ud over Erik selv var jeg, som uddannet maskinsnedker, den eneste, der måtte betjene dem.

Produktionen bestod hovedsageligt af døre og vinduer – bl.a. hæve-/skydedøre og vippevinduer til Jens Yde, Økonomilageret i Skive og en tømmerhandel i Odense. Erik havde en stor ordre med at bygge Silkeborg Højskole.

Der blev arbejdet meget med at gøre produktionen effektiv og minimere opstillingstiderne.

Vi havde en lille dobbelttapper, hvor vi havde alle vore tapværktøjer på skiver og bokse. Så var det hurtigt at skifte fra at tappe karme til at tappe rammer. Vi havde også en Weinreich Kehler med 6 eller 8 spindler. Det var en fin maskine med kardantræk, der gjorde, at der ikke var så mange rystelser som med kæde- eller remtræk.

Jeg blev valgt til sikkerhedsrepræsentant. På et tidspunkt var jeg på sikkerhedskursus sammen med Erik i en uge.

Fra tømmerhandleren i Odense, der fik leveret rigtig mange døre og vinduer, fik Erik ikke alle sine penge for al sin flid. Det er klart, det var jo ikke et verdensfirma, han havde i Tulstrup, så han gik konkurs i 1982. Det var meget ubehageligt for Erik og familien, og jeg mistede mit job.

Den 22. april 1982 startede jeg som maskinsnedker hos Ove Hvergel på Grøddevej 27.

Fabrikken var oprindeligt en tidligere landbrugsejendom, hvor tidligere Logi Døren havde været. Der blev hurtigt pladsmangel, og medens jeg var der, blev der bygget til 5 gange ved ”knopskydning”.

Ove Hvergel havde kun få, men store kunder. En af dem var TM i Randers, for hvem vi lavede mange låger, bl.a. skydelåger på 50 og 60 cm. i massiv fyr og teak. En anden var Invita Køkkener i Bording, som købte bl.a. låger og formspændte, buede lyslister til overskabe.

Her startede jeg med at skære træ op til låger. Det var massivt træ: Eg, teak, ahorn, rødell og bøg.

Gennem hele perioden hos Ove Hvergel oplærte vi ca. 25 lærlinge. Det kunne give mange udfordringer, men også mange sjove oplevelser. Jeg fik 10 kr. ekstra i timen for at tage mig af lærlingene, og jeg var også med, når de på Teknisk Skole præsenterede deres svendeprøve for skuemestrene.

Jeg blev gennem alle årene valgt som sikkerhedsrepræsentant. Det gik uden de store problemer både med ledelsen og med kollegaerne.

Jeg er sikker på, at der er mange, der i vores fag har høreproblemer. Det var usædvanligt til at begynde med, hvis man havde høreværn. Der var selvfølgelig hen over så mange år nogen, der mistede en finger. De sidste mange år blev mange af de store maskiner pakket ind i lydhus, og mange af de små maskiner fik meget mere afskærmning. Nogen kom også til at arbejde med forskellige væsker, men hvis vi skulle bruge den slags hos Ove Hvergel, så fik vi det sikkerhedsudstyr, åndedrætsværn mv. vi skulle bruge. Ove ville jo også selv passe på sine folk.

På et tidspunkt blev jeg udnævnt til værkfører, og jeg var på værkførerkurser 2 gange. Men jeg gjorde op med mig selv, at det ikke var noget for mig, da det i længden ville blive for belastende for mig. Jeg sagde til ledelsen, at enten fik jeg mit gamle job som maskinsnedker tilbage, eller også ville jeg stoppe. Det endte med, at jeg fortsatte som maskinsnedker, og Jørgen Rasmussen blev værkfører i stedet for mig.

Efter at Ove Hvergel solgte virksomheden, fortsatte jeg under de skiftende nye ejere. Da firmaet i 2005 flyttede ud på Thrigesvej 8, flyttede jeg også med.

I 2007 kunne jeg fejre 25 års jubilæum.

Firmaet, som nu hed Skouhus Fronts A/S, lukkede i efteråret 2008, og jeg gik herefter på pension. Det blev så ca. 46 år med maskiner, så hørelsen er ikke, hvad den har været.

Hans Jørgen Børsting.

April 2018

Tømrer Hardy Rosborg Mogensen

af Hardy Mogensen

Jeg er født i Mønsted den 20/5-1940 som den yngste i en søskendeflok på 6. Mine forældre var tømrermester Jens Chr. Mogensen og hustru Johanne Katrine Mogensen. Jeg startede i Mønsted Skole i 1947. Det var i ordets bedste forstand den stråtekte. Vi var kun i skole hver anden dag, fra jeg var 10 år, holdt jeg fri om sommeren. Jeg skulle selv tjene mine penge, og det gjorde jeg ved at arbejde på en planteskole eller ved landbruget. Derudover havde jeg en avisrute med Jyllands Posten. Det var meget lærerigt, for jeg kom jo rundt til 78 hjem, og der gik jeg og handlede med alt fra ure, cykler, grammofonplader, høns, duer og kaniner, så det gav en rigtig pæn dagløn.

Som 13 årig gik jeg ud af skolen i 1954 og kom i tømrerlære. Lønnen var 5 øre i timen med en 48 timers arbejdsuge, gav det 2,40 kr. pr. uge. Året efter fik jeg 10 øre i timen, dertil kom kost og logi. Jeg sluttede læretiden med et ophold på Vinding Håndværkerskole, hvor jeg aflagde en svendeprøve, som jeg opnåede sølvmedalje for.

Derefter fik jeg ansættelse ved Almind Huse. Jeg fik min bror hjem fra Norge, og vi dannede makkerpar. Vi byggede huse i Danmark og Tyskland. Vi lavede et hus om ugen, men det var også med en 70 timers arbejdsuge. Firmaet Almind Huse kom ud i vanskeligheder, så vi blev sendt hjem i en uge på grund af manglende ordrer. Det passede mig meget dårligt, for jeg var lige blevet gift med Inga som 21 årig, og jeg ville ikke være arbejdsløs.

I Jyllands Posten så jeg en annonce fra en tømrermester Johannes Vestergård i Ikast. Jeg kørte til Ikast og talte med Johannes og hans hustru Tina - meget flinke og venlige mennesker - og vi faldt i hak med det samme. De havde opbygget en rigtig god tømrerforretning.

I samtalens løb spurgte Johannes mig, om det ikke var noget for mig at starte som værkfører/driftsleder på hans nye listefabrik, Højris Listefabrik. Han havde netop købt Højris gl. teglværk, og han var ved at lave bygningerne om til listefabrik. I den forbindelse manglede han en dygtig mand til at lede og drive fabrikken.

Jeg tænkte et par dage over tilbuddet, ringede til Teknologisk Institut i Århus, om de kunne lære mig alt om kehling og fræsning med mangespindlet kehlemaskine på 8 dage. De mente, at det var en mulighed, så jeg ringede til Johannes Vestergård og spurgte, hvornår jeg kunne starte. Han svarede "I morgen". Jeg måtte fortælle ham, at der ville gå 14 dage. Det var også i orden, så 14 dage efter, den 18/01-63, startede jeg i Ikast på Højris Listefabrik, som om jeg aldrig havde lavet andet. Jeg var da blevet 22 år.

Det gik rigtig godt. Vi fik godt fat i markedet og producerede lister i meget store mængder. Jeg lærte rigtig meget ved Johannes og Tina. Efter fyraften kom tømrermestrene og hentede lister til deres forbrug. Derved lærte jeg mange håndværkere at kende.

En aften kom Kristian Hansen efter lister. Han beklagede sig over, at det var næsten umuligt at skaffe vinduer og døre. Der var op til et halvt års leveringstid. Jeg gik dengang med en tanke om at starte en produktion af møbelbeslag i træ. Vi talte videre om problemet og enedes om, at der måtte være uanede muligheder ved at starte en vinduesfabrik. Det blev starten på Hamo Vinduer Ikast.

Hardy Mogensen 2018
(Foto F. Artved)

Svendebrev 3. november 1958

Jeg kunne skaffe 25.000 kr., og Kristian Hansen sagde, at så ville han også skyde 25.000 kr. ind i selskabet. Derefter lavede vi Hamo Vinduer Ikast I/S. Vi byggede en lille fabrik på Højris Alle 89, den var på 260 m², og den 1/5-1965 startede jeg op med at producere vinduer. Det gik strygende, allerede første år havde vi overskud. Vi udvidede stort set hvert andet år, og i de 20 år vi var på Højris Alle, udvidede vi 9 gange og sluttede med 5.000 m² under tag. Derudover købte jeg Rex Gartneriet på Grøddevej og renoverede bygningerne, så vi fik 2.200 m² til samleværksted. Vi sluttede på Højris Alle med i alt 7.200 m².

Der var også nogle meget svære bump på vejen. I 1973 købte jeg Kristian Hansen ud med et pænt stort millionbeløb. Den 15/11-1973 startede oliekrisen. Danmark gik i stå, telefonen ringede ikke mere, billøse søndage, det var helt forfærdeligt. Vi kørte med et dagligt underskud på 5.000 kr., og vi var meget tæt på at gå fallit. Men i 1975 fik vi en ny regering med Anker Jørgensen. Fordi olien var blevet en mangelvare, blev der vedtaget en lov om, at man ville give tilskud til isolering. Der var jo millioner af vinduer med 1 lag glas, så fra den ene dag til den anden lød spørgsmålet: Hvornår kan I levere?

Industriminister Niels Wilhjelms på Thrigesvej ca. 1988.

Så gav det penge, mange penge. De efterfølgende 10 år opbyggede vi en meget stor egenkapital, så stor at vi besluttede at bygge en helt ny fabrik på Thrigesvej 8-16. Vi købte 40.000 m² jord af kommunen, og i 1985 startede vi byggeriet af en ny fabrik. I starten på 8600 m², i 1986 en tilbygning på 800 m² og i 1987 en hal på 2.400 m², i alt sluttede vi med 11.600 m². En investering på ca. 40.000.000 kr., som vi stort selv kunne finansiere. Det gik bragende godt, vi tjente mange penge.

Alting har sin pris. Jeg kunne ikke stå distancen og gik ned med flaget. Vi var da oppe på ca. 100 mand. Alt kørte på mig især fagforeningen. De ville gerne styre det hele og satte 2 mand ind i min bestyrelse. De mente åbenbart, at de var bedre til at styre fabrikken, end jeg var. Det gik mig meget på, så jeg

fik en meget slem og alvorlig blodprop i hjertet den 8/3-1989. Overlægen på Herning Sygehus sagde, at nu skulle jeg bare tage hjem, og fortsætte som jeg slap, så ville de snart se mig igen, men jeg ville jo nok ikke se dem igen. Jeg indså, at prisen var blevet for høj. Jeg var kun 48 år, og jeg ville gerne have mange år endnu sammen med min kone og tre drenge.

Jeg besluttede, at nu sælger jeg det hele. Efter 14 dage havde jeg solgt hele mit livsværk. Jeg beholdt fabrikken på Højris Alle, som vi stadig ejer, men den er udlejet til Ikadan.

Jeg kunne forlade Hamo med 40 millioner på lommen. Det var meget bittert, at jeg blev tvunget til at sælge fabrikken, for den var meget mere værd, men som situationen var, var det den eneste rigtige beslutning.

Det var min indflydelse på træindustrien i Ikast. Det var 28 meget spændende og begivenhedsrige år.

Hardy Rosborg Mogensen.
Januar 2018.

Mit liv i Træindustrien.

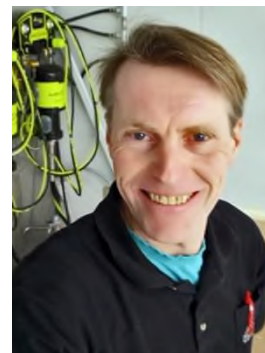
af Jan Vilhelm Larsen

Jeg er født i 1962 på en gård i Grindsted. Da jeg var ud af en landmandsfamilie, var det meningen, at jeg skulle overtage gården efter min far.

Jeg tog derfor en landbrugsuddannelse som driftsleder på Grindsted Landbrugsskole og derefter job som fodermester på Nørholm gods ved Varde.

Inden jeg tog til Japan for at videreudanne mig, arbejdede jeg et år på Club 8 Møbler i Ølgod, hvor min træinteresse blev vakt til live.

Så vendte jeg tilbage til landbruget og færdiguddannede mig på Kalø Driftsleder Skole.

Jan V. Larsen 2021
Foto: F. Artved

I begyndelsen af 1990'erne begyndte jeg at få kolde fødder mht. at overtage gården.

Jeg havde fået kone og børn. Min kone var ikke rigtigt indstillet på det, og jeg var det heller ikke selv mere. Vi boede på det tidspunkt i Herning, men købte snart herefter hus i Brande, hvor vi har boet siden.

Jeg kunne godt lide træ, så i 1993 startede jeg på Brande Listefabrik på Thrigesvej i Ikast under Henrik Baisner. Jeg arbejdede herefter på Brande Listefabrik - også da den skiftede navn til Skouhus – indtil konkursen i 2008.

Jeg befandt mig godt her. Jeg arbejdede mest med maling og sprøjtelakering, men især i begyndelsen lavede jeg også en del limtræ og pudsede.

Efter Skouhus konkurs arbejdede jeg i en kort periode hos Give Stålspar i Brande og senere hos Kernevinduet i Thyregod. Begge steder som maler.

I slutningen af april 2009 ringede Leif Pedersen, SGS-Doors i Ikast til mig vedr. arbejde. Jeg svarede ja tak, det kunne jeg godt.

Således kom jeg tilbage til ”mit gamle arbejde” som maler på Thrigesvej og har været ansat her siden.

Den gang var vi kun 6 mand ansat herude – ca. en i hver hal.

Jeg har et fleksibelt job, hvor jeg selv kan tilrettelægge arbejdet og mødetider. Jeg håndsprøjter småordrer og sprøjter og pudser emner i stakke, som skal videre til det store lakanlæg.

Jan Vilhelm Larsen,
februar 2021

Mit liv i træindustrien

af Jørgen Rasmussen

Jeg er født 20. november 1954 i Sevel Skovby ved Ryde, hvor mine forældre havde et lille landbrug med fire køer. Jeg var den sjette i søskendeflokken. Senere kom der tre mere til.

I 1959 flyttede vi til Feldborg til et større landbrug på 64 hektar med 23 køer. Her voksede jeg op og gik i Feldborg Skole i 7 år.

Arbejdsomt var det en hård barndom. Vi brugte stadig heste i 1959, jorden var mager, og vi avlede kartofler. Der var få penge, men vi havde det godt.

Jeg skulle hjælpe til på gården når jeg ikke var i skole, og efter konfirmationen blev jeg karl på gården. Jeg skulle være landmand. Som 18 årig kom jeg 3 måneder på Lægaard Landbrugsskole v. Holstebro. Herefter tjente jeg det næste år på en gård i Nørre Felding med lerjord og god avl.

Jeg begyndte dog at tvivle på, om jeg nu også skulle være landmand og søgte så ind på fabrik som arbejdsmand. Jeg kom til Aulum Maskinsnedkeri hos Kristian Armoose. Her fremstillede man skrå køkkenoverskabe med skydelåger – ”tallerkenskabe”. Her blev jeg et par år.

I begyndelsen af 1976 lærte jeg en pige fra Bording at kende, og jeg flyttede derfor hertil. Jeg fik arbejde hos hendes far, som var murermester. Vi boede i hendes forældres kælder i Borgergade. Da vi efter kort tid ventede tvillinger, mente hendes mor, at vi ikke kunne bo i kælderen.

Vi købte en byggegrund på Platanvej i Bording, og jeg begyndte at bygge i fritiden og i sommerferien med hjælp fra min svigerfar og svoger. I april 1977 fik vi tvillinger, og i efteråret 1977 flyttede vi ind i huset på Platanvej.

I 1976 kom jeg i arbejde ved Kildsgaard i Bording, som producerede fronter til køkken-firmaer, f.eks. Invita, HTH m.fl. både i Danmark og i udlandet. Efter kort tid fik jeg at vide, at det var en god ide at sige op, da jeg altid på grund af mit byggeri var meget træt på arbejde og ofte sov over.

Jeg skiftede herefter job til Komfort i Bording, hvor vi producerede teaktræsmøbler til eksport til USA.

Omkring årsskiftet 1977/1978 flyttede jeg arbejdsplads til Kirsten Pedersen i Bording Kirkeby, hvor jeg fik arbejde i maskinafdelingen. Der blev produceret vinduer og døre, lofter og gulve til byggeri. Kirsten lukkede forretningen i 1979.

Jeg tog herefter på grundkurser til maskinsnedkeruddannelsen med henblik på at komme i lære. Den 2. april 1979 fik jeg job hos Ove Hvergel på Industrivej i Ikast, men i lære kom jeg aldrig. Det blev hele tiden udskudt pga. travlhed.

Ove Hvergel var flyttet til Ikast i 1972, hvor han startede et enkeltmandsfirma på Industrivej. Firmaet voksede og i 1977 havde han flere tømrersvende ansat. Virksomheden blev udvidet med en maskinpark til snedkeriværksted, og her ansatte han flere medarbejdere bl.a. mig.

En af de første opgaver, jeg fik, var at konstruere et værktøj til kehlmaskinen, som skulle bruges til sløjfer til paneler. Jeg kendte maskinen godt, da Ove Hvergel havde købt Kirstens gamle maskiner fra Bording Kirkeby.

Ove Hvergels produktion omkring 1980 var ”alt i træ” til bygninger: Fodlister, skyggelister, bordplader, dørkarme, gulvbrædder, branddøre osv. samt skydelåger til Tage Mortensen.

Jørgen Rasmussen

Foto: F. Artved 2019

Især efter at produktionen var flyttet til Grøddevej, gik produktionen mere og mere over til fronter (låger) til det engelske og norske marked samt til Invita i Bording – i skarp konkurrence med Bent Kildsgaard.

Herudover lavede vi bl.a. også væghængte pusleborde, som kunne sænkes ned over et badekar.

I 1983 udvidedes på Grøddevej. Produktion af yderdøre/branddøre adskiltes fra produktion af fronter. Jeg fik et lille hold på ca. 10 mand på aftenhold.

I 1986 tog jeg VT 18 i Aarhus (Værkføreruddannelsen). Altså et par år med arbejde om aftenen og en uge med skole om dagen ca. hver tredje uge.

I 1988 flyttedes produktionen af døre til Smedevej (O. H. Industri) sammen med ca. 10 mand, der udelukkende arbejdede med dørproduktion. Vi andre fortsatte lågeproduktionen på Grøddevej.

Jeg blev værkfører for maskin- og samleafdelingen, Jens Jørgen Johansen for råtræsafdelingen og Ole Kongsted for eftergåning og forsendelse.

Møbelfabrik søger
Erfaren
træindustriarbejder
til samling af låger m.m.

Henvendelse til værkfører Jørgen Rasmussen
på telefon 97 25 08 00 kl. 9.00-15.00

 Ikast:
Skouhus & Junge A/S
Grøddevej 27
DK-7430 Ikast

Skouhus & Junge A/S i Ikast er underleverandør til køkken- og møbelindustrien i ind- og udland. Vi producerer hovedsageligt låger i massivt fyr, eg og ahorn, samt i mange forskellige kvaliteter.

I 1989 solgte Ove Hvergel lågefabrikken på Grøddevej til Junkers Industrier og den blev herefter fusioneret med deres datterselskab Skouhus og Junge.

I 2005 flyttede fabrikken efter en temmelig turbulent periode med flere fusioner, hyppige skift i ledelsen og en konkurs til Thrigesvej. Jeg var værkfører her indtil 2007.

Herefter var jeg medarbejdende værkfører hos Dema Møbler i Herning, indtil de gik konkurs 2010. De næste 4 år var jeg værkfører hos Tvillum i Hauge.

Ikast Avis 29/4 1992

I 2015 stoppede jeg på arbejdsmarkedet efter at have arbejdet en kort periode hos Bording Fronts.

Jørgen Rasmussen
November 2019

Mit liv i træindustrien

af Knud Larsen.

Jeg er født 1947 i Tulstrup pr. Ikast. Gik i Tulstrup skole med skolegang hver anden dag. Gik ud af skolen efter syv år.

Derefter forskellige daglejerjobs blandt andet ved en kartoffelhandler i Tulstrup. Et halvt år som karl på en gård.

1. november 1964 fik jeg så en plads som ungarbejder på Ikast Møbelfabrik. I starten som medhjælp på lageret, siden rykkede jeg ind på maskinværkstedet med henblik på senere at komme i lære som maskinsnedker.

Den 1. november 1965 startede jeg så som maskinsnedkerlærling. Det foregik som mesterlære med forskellige opgaver, man blev sat til at løse under nøje overvågning af værkføreren og svendene.

Vi var flere lærlinge på fabrikken, og vi kunne selvfølgelig ikke lade være med at drille især nogle af svendene. Det var nær gået galt en dag. Svenden kastede et kraftigt bordben efter os; hvis det havde ramt, var en af os kommet alvorligt til skade.

Undervejs i læretiden var der tre femugers ophold på Skive tekniske skole. Efter tre år afsluttet med svendepøven.

Fra februar 1969 til marts 1970 aftjener jeg værnepligten ved Dronningens Livregiment.

Ca. 1. april starter jeg igen som maskinsnedker ved Ikast Møbelfabrik. Det sås tydeligt, der var sket noget med firmaet i den tid, jeg var inde ved militæret. Vores råvarelager var stort set ikke eksisterende, så materialerne kom hjem til en ordre ad gangen. Der gik så også kun omkring 2 mdr., til vi alle blev fyret, og firmaet lukkede i løbet af sommeren. Så var jeg arbejdsløs.

Den gang skulle vi møde op på hjemme hos fagforeningsformanden en bestemt dag hver måned for at købe mærker til fagforeningsbogen.

Arbejdsløsheden varede nu ikke længe. Jeg blev kontaktet af min soldaterkammerat Jens Nørholm, der var tømrer hos Kristian Hansens Tømrer og Maskinsnedkeri. Han kunne fortælle, at man manglede en maskinsnedker på værkstedet. Jeg søgte jobbet og blev ansat på et værksted, hvor vi var to mand på maskinværkstedet og 7-8 mand på montage- og finishafdelingen.

Produkterne vi fremstillede var udvendige døre, fordøre, bagdøre, terrassedøre og hæve skydedøre. Stemningen på værkstedet var hyggelig og familiær. Chefen Kr. Hansen havde også tid til at sætte sig høvlebænken og få en øl og en snak med medarbejderne. Vi begyndte senere at eksperimentere med at lave indvendige fyldningsdøre. Den første produktion blev monteret i firmaets kontor, en af kunderne til vores udvendige døre (jeg mener det var Per Glerup) så, hvad vi eksperimenterede med og ville købe dem til de huse, han byggede. Det blev starten på Idé Døren, som det senere kom til at hedde.

Da jeg startede i firmaet bestod det af to mindre haller, et maskinværksted og en samlehal. Op gennem 70'erne og først i 80'erne blev der bygget nye haller hvert eller hver anden år på adressen Højris Alle 87. Vi blev også flere og flere medarbejdere. Som tiden gik, blev det mig, der var den faste mand på maskinværkstedet. Gennem tiden har der været mange forskellige mennesker inde som medhjælpere på værkstedet.

Det har været spændende og givet en indsigt i, hvor forskellige vi mennesker er.

Knud Larsen 2017

Foto: F. Artved

Ikast Dør-fabrik
Højris Allé 35
Telf. 07-152600
7430 Ikast

Ikast, den 28/3 1975

Knud Erik T. Larsen
Navn

Adresse

	Antal	i	Ialt	
			Kr.	Øre
Akkord timer				
Dagløstimer	1640	28/30	479	81
Sygedage	60	15/40	950	40
Sønsheldage	2	75/-	150	-
		Ialt	1580	21
ATP		6 -		
Skat 42% af 1160		1284 -	494	-
		Udbetalt	1086	21

Omkring 1980 blev jeg valgt som tillidsmand på fabrikken. Det kunne godt give nogen knubs, når kollegerne ikke synes lønstigningerne var store nok, men det var også spændende, for det gav indsigt i nogen af firmaets problemstillinger.

Virksomheden voksede stadig.

Omkring 1984-85 var vi vokset ud af rammerne på Højris Allé, så der blev bygget to haller på Navervej og senere et nyt råvarelager samt en ny lak- og lagerhal.

Vi var nu ca. 160-170 medarbejdere i firmaet.

Typisk håndskrevet lønseddel fra 1975

Dørene vi fremstillede var fyldningsdøre i lamineret fyrretræ og grantræ, senere begyndte vi at lave døre der var beklædt med finer og massive kantlister, mest i eg og bøg. Det seneste var massive døre beklædt med 8 mm. MDF plader, der så blev forarbejdet på en CNC fræser.

I marts 1988 blev jeg tilbudt en stilling som værkfører på firmaets afdeling på Navervej i Ikast. Uddannelsen som værkfører var et 2 årigt forløb med 1 uges ophold på Teknologisk Institut hver anden måned. Det var starten på en ny spændende periode i arbejdslivet. Især synes jeg, det var spændende at få indblik i ledelse og motivation af medarbejderne.

Efter 7 år som værkfører syntes jeg, der var blevet et dårligt arbejdsklima i topledelsen, og det smittede af ned i systemet, så jeg valgte at opsige mit job som værkfører. Jeg blev i firmaet som maskinsnedker i produktionen, hvor jeg også fik opgaver med fremstilling af specialordrer. Jeg blev igen indblandet i opgaver som sikkerhedsrepræsentant og tillidsmand for afdelingen på Navervej.

Så kørte tingene stille og roligt frem til december 2007. Vi var omkring 60-70 medarbejdere, der alle blev kaldt sammen og fik meddelelsen om, at ledelsen valgte at lukke firmaet. Jeg blev i firmaet frem til 31/3-2008. I den tid fik vi afsluttet igangværende ordrer samt ryddet op i lagervarer, der blev sat til salg engros.

Den første april startede jeg så i Ikast Design Doors, der blev startet op af salgschefen fra Ide Døren, Bjarne Hansen, så var jeg tilbage i et firma af samme størrelse, som da jeg begyndte ved hans far i 1970.

Jeg gik på pension som 65 årig sommeren 2012, men er stadig tilknyttet firmaet i det omfang, de har et behov for arbejdskraft.

Hvorfor jeg har været på samme arbejdsplads i så mange år? Det er et vanskeligt spørgsmål. Det har noget at gøre med, at det aldrig var nødvendigt at finde noget andet. Lønnen har altid været rimelig, og så har jeg haft en stor variation i mine arbejdsopgaver med mange spændende opgaver.

Knud Larsen
maj 2017

39 år på Midtjydsk Møbelfabrik.

af Leif Louring Petersen

Jeg er født 1927 i Hammel og udlært som møbelsnedker i 1945 hos A. Bach i Hammel. Efter min pensionering i 1987 skrev jeg mine erindringer.

1941. I Lære.

Efter længere tids søgen efter en læreplads fik jeg lov til at prøve mine evner inden for møbelbranchen.

Jeg havde altid gerne villet være urmager, men det var umuligt at skaffe læreplads i min barndoms by, Hammel, og pengene har nok også været små. Vi var jo en stor børneflokk.

Leif Petersen 2018
(Privat foto)

Prøvetiden faldt godt ud, jeg blev optaget som lærling 1/2 1941. Læretiden var 4 år.

Min læremester A. Bach, Hammel, var en dygtig og god mester. Dog kunne han være streng, men til tider var vi nok også selv skyld i det. Vi lærte noget godt håndværk. Der var intet, der hed maskiner for os lærlinge. Vi lærte det hele til bunds indenfor møbelbranchen.

Om vinteren gik vi på Teknisk Skole. Det startede den 1/9 til den 1/5 fra kl. 17.30 til kl. 22.00. Der var fag som regning, skrivning, dansk, matematik, frihåndstegning, fagtegnning og produktudvikling.

Senere i min læretid fik jeg lov til at lære maskinsnedkerfaget på den smule maskiner, der var (afretter, tykkelseshøvl, fræser, båndsav, langhulsboremaskine, båndpudser og slibemaskine). Det var ikke det store anlæg, men det kom mig dog til stor nytte senere hen.

Der er nok at berette om under min læretid, såsom om vinteren lavede vi ski til dem, der havde lyst til at købe dem. Asketræsplankerne købte vi på Farre Møbelfabrik og hentede dem hjem på kælk. Fra Hammel til Farre er der ca. 7 km., så det var en god strækning.

Ved min læreplads var der også møbelforretning, og i det sidste halve år fik jeg også lov til at passe forretningen. Det gav også et lille indblik i forretning.

Omkring 1. november 44 kom jeg på skole, hvor jeg skulle have den sidste afpudsning, inden jeg skulle i gang med udkast og arbejdstegning til mit svendestykke. I marts var jeg klar til at begynde på selve møblet, som var et dameskrivebord. Den 1. maj 45 blev jeg udlært.

Jeg arbejdede som svend til den 20/12 45. Da følte jeg, at der skulle ske noget andet. Jeg fik arbejde på Ringkøbing Møbelfabrik til påbegyndelse lige efter nytår 46.

1946. På Ringkøbing Møbelfabrik.

Lige efter nytår rejste jeg fra Hammel til Ringkøbing. Det var med en vis spænding, at jeg ankom dertil. Jeg opsøgte straks direktør Skovgaard på møbelfabrikken, hvor jeg fik besked på at møde næste dags morgen kl. 7.00. Samtidigt fik jeg henvist et værelse nede ved havnen. Det var et loftsværelse uden kakkellov. Der var bidende koldt. Jeg fik mig installeret, og så gjaldt det om at komme om på KFUM, hvor jeg blev godt modtaget, og jeg fik heldigvis lov til at spise der.

Min første opgave på fabrikken var at lave spiseborde, det vil sige, vi skulle jo bare samle dem. Senere kom jeg til at kantfinere bordplader. Det var et træls stykke arbejde. Efterhånden faldt jeg jo til og lærte, hvad det vil sige at stå på egne ben.

Jeg kom godt ud af det med bestyreren på pensionatet, og han lovede, at så snart der rejste en fra pensionatet, ville han tænke på mig, og allerede i februar var jeg heldig at få et værelse på KFUM.

Forstå den glæde, det var at komme fra et lille og iskoldt værelse til et dejligt, stort, opvarmet værelse med centralvarme. Ja, alting blev helt anderledes.

På fabrikken arbejdede jeg sammen med en snedkersvend, som hed Clausen og hans søn, som var i lære. De startede senere en møbelfabrik i Silkeborg. Og så var der en, der hed Aksel Rasmussen, og hans bror blev senere en meget god ven af undertegnede og min kone.

Sådan gik året 46, og i slutningen fik jeg meddelelse om at møde til militæret i Fredericia i maj 47.

På en måde var jeg ked af det, for nu syntes jeg lige, at det gik godt. Efterhånden havde jeg fået noget lært og kommet godt efter det. Dejligt værelse, mange kammerater, men sådan er det jo. Jeg måtte sige min stilling op, og jeg rejste sidst i april 47 hjem til mine forældre, som var flyttet til Silkeborg, og meldte mig til Hæren ca. 3/5 47.

1948. Samler på Midtjydsk Møbelfabrik

Efter militærtjenesten (hjemsendt 10/3 1948) skulle jeg jo i gang med at søge noget arbejde, men det var ikke så nemt. Jeg søgte flere steder, men uden held. Det blev fagforeningen, der henviste mig til Midtjydsk Møbelfabrik ved S.E. Petersen, Ikast, et knapt 5 år gammelt firma.

Så jeg måtte jo ud at begynde. Det skete den 25/3 48. Efter en dags arbejde spurgte min far, om ikke jeg skulle have mit værktøj med, hvortil jeg svarede: Nej, der bliver jeg allerhøjest 8 dage!!! men det skulle gå anderledes.

Jeg fik værelse hos mine forældre, Lyngbygade 94, og rejste med tog frem og tilbage.

Efter 8 dages forløb begyndte det at interessere mig. Arbejdet var meget håndarbejde. Der blev lavet spiseborde, spisebordsstole og dækketøjsskabe.

Jeg var jo ene om at samle. Mester lakerede selv og i maskinsnedkeriet var der en mand, der også var fra Silkeborg (Peter Vestergaard). Han startede selv senere egen fabrik i Silkeborg. Peter var en flink mand, men til tider kunne han godt være lidt selvrådig. Der var mange gange, vi tog en tørn, og hvis ikke mester snakkede os til fornuft, var jeg nok rejst flere gange. Det er klart, det kunne ikke gå i længden.

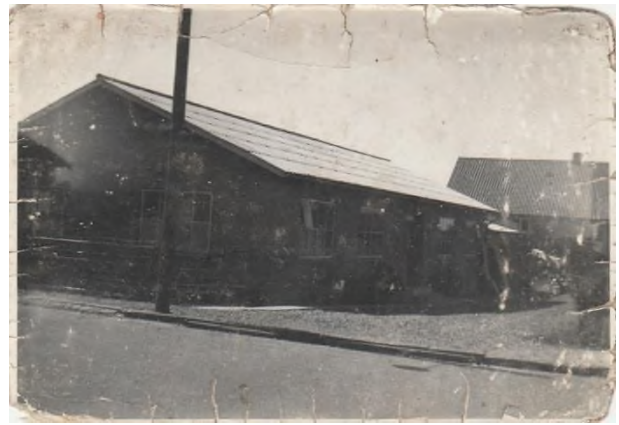
Vi havde ikke altid lige meget at lave. I slutningen af 1955 var det småt, og i januar 56 fik vi alle en fyreseddel. Jeg fik den besked om muligt at begynde om ca. 14 dage, men det måtte jeg ikke sige til Peter Vestergaard. Da var jeg jo klar over, at bruddet var kommet. Jeg søgte ikke andet arbejde, jeg ventede på besked fra S.E. Petersen, som også kom 14 dage efter.

Til at begynde med var der ingen på maskinværkstedet, men den stilling blev besat af en mand (Schmidt Møller), der havde været med til at starte Ikast Møbelfabrik. Der kom lidt gang i det igen. Vi begyndte at lave skriveborde, og der blev ansat en samler mere. Ligeså blev der antaget en behandler. Det var Børge Olsen, som var med til at polere vore berømte birketræsdækketøjsskabe, som selvfølgelig var et stort stykke arbejde.

Den mand, der var antaget som samler, var dog ikke i firmaet ret længe. For som han selv sagde: Det lugter af gamle skriveborde. Det var både det første og sidste, han lavede, men alligevel et dejligt menneske.

Øverst fra venstre: Schmidt Møller, Rasmussen, Børge Olesen, Leif Petersen, S. E. Petersen.
Nederst fra venstre: Benny Søndergaard, Leo Engedal. Ca. 1956.

Et stykke tid efter den første brand.
Det nye værksted set fra Skolegade.

Schmidt Møller, S. E. Petersen og jeg deltog i et kursus i maskinsnedkerfaget i en undervisningsvogn fra Teknologisk Institut. Undervisningen foregik om aftenen i 14 dage. Ca. 1957.

Allerede i Vestergaards tid var vi begyndt at lave hjørneskabe. Det var et møbel, hvor man virkelig havde brug for sine kundskaber som møbelsnedker. Men det gik bare ikke så godt med vores maskinsnedker. Det gik for langsomt, han havde for mange ideer om så mange ting. En skønne dag blev jeg kaldt ind til S.E. Petersen.

1957 formand og 1959 værkfører.

Samtalen med S.E. Petersen gik ud på, om jeg var interesseret i at overtage jobbet som maskinsnedker og i det hele taget stå for maskinsnedkeriet. Det gik ikke længere med Schmidt Møller.

Jeg greb naturligvis chancen, da jeg altid har haft en kærlighed for maskiner. Og helt uden erfaring var jeg heller ikke. Jeg havde lært noget under min læretid, og derforuden havde jeg deltaget i flere kurser i maskinsnedkeri i min fritid.

Der fulgte en dejlig tid herefter. Det varede ikke længe, inden vi måtte have mere mandskab, og lærling fik vi også, så det gik støt fremad.

Ildebrand har firmaet ikke været forskånet for. Jeg tror, der var 13 eller 14 gange. Første gang var i den gamle fabrik. Det var jo oprindeligt en hestestald, der var blevet pudset og istandgjort og samtidig bygget maskinværksted til. Men i alt fald kunne jeg ikke finde døren om morgenen, da jeg kom. Til al held var der færdigt maskinarbejde i maskinværkstedet. Det var skriveborde, de var næsten færdige til samling.

Vi lånte et værksted hos Rasmussens møbelforretning i Herning. Skrivebordene skulle pudses og samles. Der stod jeg så et par måneder, medens fabrikken blev bygget op igen.

Der var som sagt mange brande, men det skyldtes sikkert det farlige spånfyf.

Det var efterhånden hver gang, brandsirenen lød, at alle folk sagde: ”Det er selvfølgelig nede ved Petersens møbelfabrik”. Men så galt var det dog ikke.

Virksomheden voksede, og der blev flere ansatte. Lige før mit 10 års jubilæum blev jeg spurgt, om jeg ville have ansvaret som formand, og dette valg modtog jeg. Og sådan gik der et par år.

I 1959 kom sønnen Gert Petersen i lære som møbelsnedker. Samme år blev jeg værkfører, da der efterhånden var meget at se til.

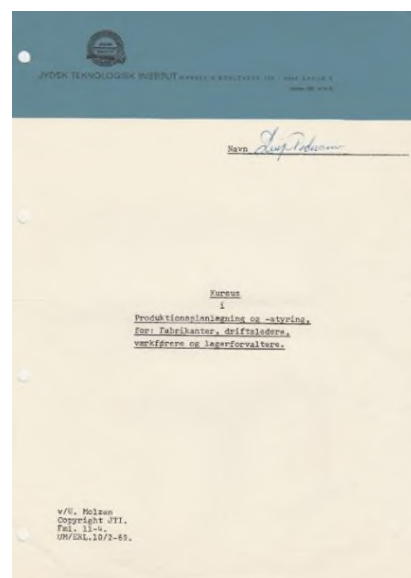
I mellemtiden havde vi jo fået bygget til, så der var dobbelt så meget plads som før.

1960erne. Udvidelser.

I min læretid ved A. Bach, Hammel lærte vi håndpolering. Det blev til mange stykker møbler, der fik den behandling, men det var en interessant måde at behandle på. Jeg fik da også brug for det senere ved Midtjydsk Møbelfabrik, ellers var det nærmest cellulose-lakering, som jeg dog også havde lært på min læreplads. I Ringkøbing var det mest afsyring eller ludbehandling. Så kort og godt fik jeg jo det hele lært.

I slutningen af 60'erne blev pladsen efterhånden for trang. Vi fik Teknologisk Institut til at se på forholdene, og de kom med følgende punkter:

- 1) Pladsbehov
- 2) Stambilag for produktionsplanlægning,
- 3) Tidsregistreringssystem
- 4) Kalkulationer
- 5) Produktions- og salgsbudgetter
- 6) Udvidelse af virksomheden
- 7) Likviditet
- 8) Konklusion.

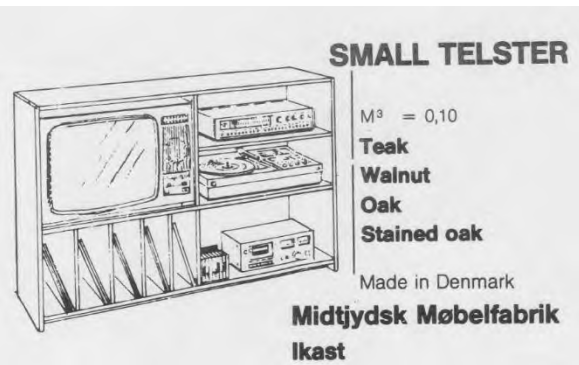
Der har aldrig været langt fra ord til handling her i firmaet. Det blev besluttet at bygge til samleværkstedet og bagefter maskinværkstedet. Vi fik faktisk dobbelt så meget plads, end vi havde før. Dernæst gik vi i gang med at se på produktionsplanlægning – og et tidsregistreringssystem. I det hele taget en gennemgribende undersøgelse og tilrettelægning.

Det lod til, at det begyndte at gå godt fremad. Vi begyndte på andre modeller såsom: Small Telster, Rack, videoreoler, video vogne, computerborde, tv reoler, tv videoreoler med plads til radio, grammofon, tv

recorder og bånd. Vi lavede jo også soveværelsesmøbler. Derimod var hjørneskabe en saga blot. Men de var jo også lavet i 28-29 år. Det kan man kun sige var flot.

AUDIO VIDEO TELSTER
 $M^3 = 0,15$
 Teak-Walnut-
 Oak-Pine-
 Stained oak
 Made in Denmark
Midtjysk Møbelfabrik
 Ikast
 Part I:II

SMALL TELSTER
 $M^3 = 0,10$
 Teak
 Walnut
 Oak
 Stained oak
 Made in Denmark
Midtjysk Møbelfabrik
 Ikast

RACK

$M^3 = 0,06$

Teak
Walnut
Oak
Stained oak

Made in Denmark

Midtjysk
Møbelfabrik
Ikast

også videoreoler, men da var firmaet reduceret og var kommet til at hedde Dema Herning. Men det er så en anden historie.

Det gik virkelig godt. Vi havde meget at lave, også så meget at vi måtte have andre til at lave 2 af vore modeller. Det blev Rudolf Feldborgs møbelfabrik i Herning, og han fik Small telster og Rack. Senere fik han

Det var en travl tid. Til at begynde med skulle de jo have færdigt finérarbejde og lister leveret. Ligeså skulle de informeres og faktisk oplæres i så mange ting. De havde været vant til at lave lud og afsyrede egemøbler, så det var nogle travle, men dog også sjove år. Turen imellem Ikast og Herning har jeg kørt mange gange. I dag er det et firma med fremdrift, så man kan jo spørge sig selv, hvis og hvas, ja hvad – det skal man nok lade hvile.

NE-85-86-87

S. E. Petersen . Ikast . Tlf. (071) 51269 . Denmark

midtjysk møbelfabrik

Det er vist en hel del møbler, som vi har lavet på Midtjysk Møbelfabrik, og da vil jeg nok sige, at hjørneskabene er den model, som vi har lavet flest af. Vi lavede dem helt op i halvfjerdsere. Der blev for det meste arbejdet på akkord.

I 1961-62 fik firmaet forbindelse med Mogens Jensen om at lave møbler til de amerikanske soldater i Tyskland.

Det begyndte vi med, og det var noget helt nyt. Der var mange forskellige møbler, men alligevel en helhed.

Det var nærmest kasse-møbler, ligeså var der også noget, der hed no. 85, 86, 87 og dertil alle småtingene.

No. 85, 86 og 87.

Der var rigtig kommet gang i salget, og vi havde meget travlt. Pladsen blev hurtigt for lille. Der skulle ske noget. Der blev købt industrigrund ved Eli Christensens Vej 88, hvor der blev bygget samleværksted, sådan at Skolegade udelukkende skulle være maskinværksted. Det færdige produkt blev kørt op til samleværkstedet i en pick-up folkevogn.

Den første hal, der blev opført på Eli Christensens Vej. Samleværkstedet.

Nr. 2 hal. Maskinværkstedet set fra bagsiden over mod Venøs Auto.

Maskinværkstedet set fra øst.

Et kik ned igennem værkstedet. Det var inden vi fik rullebanesystem.

Den første hal blev bygget ca. i 1966. I 1969 blev der bygget maskinværksted, og det var klar til indvielse den 10/10 1969.

Den 15/11 69 fik vi lejlighed her på Skolegade 37. Det var jo et mærkeligt sammentræf, at vi skulle få lejlighed her på Skolegade, når fabrikken flyttede. Men de første par år havde vi dog stadig finérværksted her på Skolegade.

Den 10. oktober 1970 havde firmaet 25 års forretningsjubilæum, så det var jo en stor dag for firmaet, og selvfølgelig for os alle.

Jeg kunne fortælle mange sjove og svære opgaver. Der var for eksempel silo...., men også det blev der taget højde for. Vi fik container og mere moderne udsugning. Meget af vores affald blev afbrændt udenfor. Det gav jo megen røg og gene for de omkringboende. Det var jo industriområde, men ak, kommunen må jo have lavet en fejl, for pludselig var der villakvarterer omkring os. Så blev det med at brænde affald af også forbudt.

Jeg har prøvet mange ting i min tid på Midtjydsk Møbelfabrik. Jeg kan nævne: Nedrivning af mure, murung af huller omkring rør, reparation af tag, reparation af gulv, reparation af vinduer og ikke mindst reparation af alle vore maskiner. For som tiden gik, havde vi naturligvis fulgt med i udviklingen af nye maskiner. Det var jo det primære i hele foretagendet.

1948– 1963 med toget fra Silkeborg.

Som allerede omtalt rejste jeg jo frem og tilbage mellem Silkeborg og Ikast. Vi skulle afsted kl. 4.45 om morgenen og skulle fra Ikast kl. 17.15 om aftenen. Somme tider var vi ikke hjemme før 18.30 - 19.00 tiden. Mange af os, der rejste på denne måde, vil sikkert mindes vintermorgener i de kolde tog. Det var jo godstog med kupé-vogne, træbænke og kakkellovn, der sjældent var meget varme på. Ganske simpelt fordi der manglede brændsel, men det fandt vi ud af. Når vi kom til Moselund, sprang vi ud efter tørv, og I kan tro, vi fik varme på.

Sådan gik årene, og det var mange gange træls. Vi søgte også om at få rutebiler til at køre om morgen og få lov til at tage toget om aften. Der blev søgt længe, så endelig blev det godkendt. Herefter skulle vi med rutebil kl. 6.30 mod Ikast og igen fra Ikast kl. 16.40 med toget. Det betød en forkortelse på dagen ca. 2-3 timer. Det var vi meget glade for. Man skal jo huske på, at der var ca. 3 rutebiler fulde af folk, inden de nåede Ikast om morgenen.

Jeg blev gift den 23. oktober 1955 med jordens dejligste pige. Vi fik en søn den 14. september 1956 og en datter den 17. april 1960. Vores første lejlighed var Danmarksgade 4, og så flyttede vi til Vandværksgade 17, og derefter boede vi en kort tid på Dalsvinget. I mellemtiden havde vi søgt lejlighed her i Ikast. I oktober 1963 lykkes det os at få en lejlighed på Vinkelgade 17 i Ikast. På en måde var vi glade for det, men det betød jo også, at vi skulle forlade Silkeborg. Men på den anden side skulle jeg jo ikke rejse mere, og det var jo selvfølgelig en stor lettelse for mig. Rejst i godt 16 år og så pludselig være fri.

Nye produktionsmåder.

Firmaet var også blevet medlem af Danske Møbelproducenters Kvalitetsmærkning, som består af, at møblerne skal være førsteklasses arbejde, hvorved man kunne stemple dem med en kvalitetsmærkning. Der kom en mand rundt og så efter, om det nu også var, som det skulle være. Det havde jo en vis indflydelse på kunderne.

Vi havde altid selv skåret vores spånplader, men efterhånden blev det jo rigeligt, så derfor fik vi spånpladefabrikken Engesvang til at skære dem ud i de stykker, som vi skulle bruge. Derfor skulle der laves skitser af stykkerne inddelt i plademålene.

Det blev dog ændret i halvfjerdserne, da spånpladefabrikkerne tilbød at levere de stykker, man skulle bruge. Ligeså skar vi jo også alle vore lister, rammetræ, skuffetræ og meget andet selv. Sommetider var det nogle store læs træ, der kom. Men også det blev ændret. Der blev tilbudt færdige lister, færdigt rammetræ, færdigt skuffetræ efter de mål, man havde brug for.

Jeg tror ikke, der er nogen, der i dag, 1987, kan forstå det enorme slæb, der var dengang. Men det var mere interessant dengang at få lov til at mærke kævlerne, træet og plankerne i sine fingre. Det at være snedker i dag er ikke, hvad det var dengang. Man havde kontakt med det hele.

Samtidigt med at vi var begyndt at lave møbler til Tyskland, begyndte vi så småt at lave reoler. Det var så en ny udvikling, der startede på fabrikken.

1973. 25 års jubilæum.

Den 25. marts 1973 kunne jeg holde mit 25 års jubilæum. Som sædvanligt mødte jeg på min arbejdsplads om morgenen, og kl. 7.30 blev jeg kaldt over på kontoret, hvor både hr. og fru Petersen samt Gert og Åse Frølund var til stede. Vi fik vores morgenkaffe, og jeg fik overrakt et telegram med pålydende: En telefon opstillet gratis i mit hjem. Derudover var der ca. 3000 kr. Ligeså havde alle arbejderne samlet ind. Jeg holdt fri resten af dagen, og til aften kom familien og venner. Så det blev en stor dag.

Tiden gik, det ene år efter det andet, og vi havde stadig lige travlt.

Igennem årene er det utroligt, alle de mennesker jeg har haft med at gøre. Nogen gad ikke bestille noget, andre kunne ikke noget, andre igen fik eksem, og andre igen fik ondt i ryg og lemmer. Men selvfølgelig var der også folk, som både ville og kunne noget. Dem er der trods alt en hel del af, som efterhånden har været i firmaet i adskillige år.

Lærlinge har der jo også været mange af. Også mange dygtige unge mennesker, som senere er blevet til noget. Jeg kan da nævne nogle her: Leo Engedal har egen fabrik i Bording, Jørn Larsen er driftsleder på Komfort i Bording, Lindy Hansen har egen fabrik i Kjellerup, Svend Erik havde en overgang egen fabrik, Ole Knudsen og Bruno Nielsen er begge to stadig på Midtjydsk Møbelfabrik og Hans Chr. Jeppesen, som i dag - januar 1988 - er værkfører på Midtjydsk Møbelfabrik, efter at jeg er gået af, men det er så en lidt senere fortælling.

Op i firserne havde vi stadig travlt på fabrikken. Og stadigvæk havde vi underleverandører. En overgang havde vi også møbelfabrikken Viking her i Ikast, men det gik ikke så godt. Vi følte, at der var for meget arbejde i at lære en fabrik den samme kvalitet, som der nu engang skal være. Så vi nøjedes med Dema i Herning, som virkelig havde fået styr på alting.

Vi var begyndt at snakke om, at det kunne være rart med en ny finérpresse, da den gamle efterhånden ikke var hurtig nok. Men da pladsen også begyndte at være lidt trang, var vi klar over, at der nok skulle bygges til. Der blev snakket en del om dette, og i juni 1984 var alt klar til at begynde.

Der blev købt et stykke jord af Venøs Auto, sådan at den nuværende hal kunne udbygges i forlængelse, og derudover blev der bygget en hal ved siden af. Så det var jo en ordentlig mundfuld.

Byggeriet var færdigt til november, og vi fik vores ny gennemløbspresser godt i gang i 84. Derudover fik vi 2 ilæggere, henholdsvis en til dobbelttapper og en til kantlimer, så nu var der lagt op til det store sus igen.

Arbejdsdreng

16-17 år søges, heldags.
 God løn.
 Henv. Værkfører Pedersen, tlf. 15 35 69.

Midtjydsk Møbelfabrik A/S
 Eli Christensensvej 84 . Ikast

Ikast Avis 28/1 1985

Træindustriarbejdere

med kendskab til møbelproduktion søges.
ARBEJDSDRENG M/K
 16-17 år, evt. læreplads.
 Henvendelse driftsleder Leif Pedersen,
 tlf. 15 35 69.

MIDTJYDSK MØBELFABRIK, Ikast

Ikast Avis 12/2 1986

Men desværre var mit helbred begyndt at svigte. Det havde knaget noget de sidste ti-tolv år. Jeg kunne jo selvfølgelig godt mærke, at jeg ikke var en ung mand mere, men som oftest glemte man det i travlheden, og naturligtvis kom smerterne, når man endelig holdt fyraften.

1984. Driftsleder.

I december 1984 blev jeg spurgt, om jeg ville overtage hele ansvaret for maskinværkstedet, finérværkstedet og finering plus tilsyn med samleværkstedet.

Samtidigt skulle Hans Chr. Jeppesen overtage tilsynet med alle maskiner og virke som formand.

Det var selvfølgelig en lettelse af mit arbejde, som jeg havde været vant til. Til gengæld gav det meget mere kontorarbejde, da vi var begyndt at lave finéarbejde for andre virksomheder. Jo, man kedede sig aldrig.

I den tid jeg har været på Midtjydsk Møbelfabrik, har jeg været fraværende 14 dage til genindkaldelse i hæren, 14 dage på grund af svigtende ordrer, 4 uger på grund af indlæggelse på hospitalet – og igen ca. 4 uger på hospitalet, og allerede 1 måned efter måtte jeg afsted igen, denne gang i 3 uger, og et par år efter måtte jeg igen på hospitalet, men denne gang dog kun en uge. Ellers har der ikke været noget. Jeg har altid begyndt ca. en times tid før de andre. Det skulle være sådan, at folkene kunne komme ind, når de kom.

1987. Afsked med Midtjydsk Møbelfabrik efter 39 år.

I sommeren 1986 begyndte jeg at spekulere på, om jeg skulle holde op til februar 1987. Jeg ville jo blive 60 år den 22/1 87. Mange gange var det en stor pine at være på arbejde. Benene og venstre arm var ikke gode mere. Til at begynde med skød jeg tanken til side, for jeg syntes jo også, det var for tidligt, men om natten, når man ikke kunne sove for uro og smerter, ja så ville man holde op.

Omkring første november 1986 tog jeg endelig min beslutning. Jeg ville holde op til den 1. april 1987. Dette meddelte jeg så min gamle mester. Han skulle være den første, der fik besked. Han ville selv meddele det til sønnen Gert. Firmaet var jo omdannet til et aktieselskab for en del år siden. De var måske nok lidt overraskede, men kunne da også forstå, at jeg ville holde op, når jeg havde det på den måde.

Men spørgsmålet var naturligvis hvem, der skulle overtage arbejdet efter mig. Jeg ved ikke, om det var et held for dem, at der var en kraftig afmatning på salget af møbler til USA, men selvfølgelig noget kedeligt for firmaet. Men der var i hvert fald ikke så meget at lave, så det var naturligt, at Hans Chr. overtog en del af mit arbejde, og hovedkontoret overtog det meste af kontorarbejdet, som jeg plejede at lave. Det var en sær fornemmelse at gå med at vide, at om et par måneder var det slut.

Fra firmaets side blev der holdt en afskedsfest. Det skete fredag d. 27/3 1987 kl. 13.45. Der var mødt hele personalet, S. E. Petersen, Gert Petersen, Bent Pedersen fra Ludvig M. Larsen, Gravesen fra Dema, Verner Hessemand fra Dema, Grønning fra Listefabrik, Christensen fra Hans Andersen, Silkeborg Sliberi.

Fra personalet fik jeg en bordlampe i marmor, og så fik jeg et utal af flasker. Fra firmaet fik jeg en check med et beløb på. Vi fik et par stykker mad og dertil øl og vand.

Der blev sagt nogle pæne ord, og det var selvfølgelig vemodigt at stå der og tage afsked med det firma, som havde været min arbejdsplads i 39 år. Jeg begyndte d. 25/3 1948.

Det er mange år, så det var svært at sige farvel.

Det er andre, der skal svare på, om det havde været bedre, om jeg var blevet urmager. Det at være snedker og opleve så mange skønne oplevelser, der er i at arbejde med træ - jeg føler i dag, at jeg er godt nok tilfreds. Der kunne sikkert nok fortælles mange andre ting om et liv som snedker i så mange år.

Leif Louring Petersen, 2018

En møbelsnedkers liv

Tage Holck Rasmussens liv og virke i Ikast.

af Frank Artved

Tage Holck Rasmussen blev født den 8. september 1920 i Sundby, Koed Sogn, der ligger i nærheden af Kolind på Mols. Hans forældre var Boelsmand Richard Valdemar Rasmussen og hustru Hansine Kirstine, født Hansen.

Landsbyen Sundby opstod i 1907, da der fra Vedø Hovedgård blev udstykket 22 husmandsbrug.

Forældrene var flyttet til Sundby med deres ældste søn Arne i 1917. Her havde de overtaget et af disse husmandsbrug.

I 1922 får Tage endnu en bror, Villy. I 1932 mister Tage sin far, der kun er 47 år gammel.

Tage blev konfirmeret i Koed Kirke i 1934, og på det tidspunkt var det almindeligt, at man herefter kom ud at tjene på en gård eller fik arbejde som arbejdsdreng til man kunne komme i lære. Så det har Tage måske også gjort.

Som 16 årig kom han i 1936 i lære som snedker hos Snedkermester Thorvald Rasmussen, der havde nedsat sig som snedker i Kolind by i 1933.

Tage får svendebrev som snedker den 30. oktober 1940. I folketællingen den 5. november 1940 bor han hos sin mester. Om han har boet der hele sin læretid er ikke afklaret. Han arbejder i en periode fortsat som svend, hvor han er udlært.

En oplevelse, han huskede hele livet, var, at han i en periode arbejdede på Hvidsten Kro. Her lærte han dem at kende, der siden blev henrettet af tyskerne som sabotører. Da filmen om Hvidsten gruppen kom frem for nogle år siden, gjorde den et stort indtryk på ham.

I Ikast etablerede N. P. Sørensen i marts 1943 Midtjydsk Møbelfabrik. Han kunne ikke få uddannede snedkere nok i Ikast, så han søgte folk fra et større område. Han startede med 16-17 mand.

Fabrikens speciale var store, rigt udskårne spisestuemøbler i egetræ. Det var dyre møbler. Et spisestuemøblement kostede 2.250 kr. i den lokale møbelforretning, det svarede til ca. 6 måneders løn for en almindelig arbejder.

Her får Tage arbejde. Han er den 25. marts 1943 flyttet til Ikast, hvor han bor på Bredgade 19.

Fotos fra Midtjydsk Møbelfabrik:

Midtjydsk Møbelfabrik etableret 1943.

Limer kantlister med dørtvinge. Finerpresse i baggrunden

Afretter   Båndsav   Tykkelseshøvl
(Ukendt fotograf)

Rammesav   Høvlbænk, m. jernspindel

N. P. Sørensens Midtjydsk Møbelfabrik fik desværre kun en kort levetid. Allerede den 24. februar 1945 nedbrændte fabrikken til grunden. Ved branden mistede Tage både sit værktøj og sammen med de øvrige nu ca. 25 ansatte også sit arbejde.

N. P. Sørensen genopbygger ikke sin fabrik. En af Tages kollegaer, der var kommet til Ikast fra Århus, S. E. Petersen etablerede i oktober 1945 sin egen Midtjydsk Møbelfabrik i Skolegade. Den levede til gengæld i mange år og blev først lukket i 2008 af S.E.'s barnebarn.

Tage er ved sessionen for 1942 erklæret tjenestedygtig, men egnet til Civilbeskyttelsestjeneste (CB). Efter flytningen til Ikast indkaldes han derfor til tjeneste ved Civilbeskyttelsen i Hernings Luftbeskyttelsesområde.

Han skal første gang møde på Kommuneskolen i Ikast til oplæring i 14 dage fra den 27. maj 1943. Under CB tjenesten møder han Meta Kirstine Jensen, der er Lotte. Meta og Tage bliver gift i 1948, og sammen får de 2 børn Ritha og Jørgen.

Efter Midtjydsk Møbelfabriks lukning er det usikkert, hvor Tage arbejdede. Det gjaldt for ham hele livet, at hvis han ikke kunne få arbejde som møbelsnedker,

Tage som CB'er
(Fotograf ukendt)

tog han arbejde som tømrer. De første måneder af 1948 boede han i Brande, hvor han muligvis har arbejdet på Brande Møbelfabrik.

I april 1948 får han arbejde på Ikast Møbelfabrik på Sportsvej 26 (nu Toftevænget 19).

Ikast Møbelfabrik bygget 1946
(KB: Danmark set fra luften)

Samleværkstedet
(Fotograf ukendt)

Tage limer

Ikast Møbelfabrik A/S, primo 1950'erne.

(Ikke målfast skitse, F. Artved april 2021)

Her var fabrikkens speciale også store, rigt udskårne spisestuemøbler men også dagligstuemøbler i egetræ.

Eksempler på møbler fra Ikast Møbelfabrik A/S katalog nr. 1 1949

Tage startede i maskinværkstedet, hvor han på timeløn på skift arbejdede ved alle maskinerne. Lønnen er god, den faste timeløn er på 2,95 kr. inkl. dyrtidstillæg. Iflg. Danmarks Statistik var den gennemsnitlige timeløn for en maskinsnedker i Provinsen på 2,71 kr. i 1948.

Efter 2 uger flyttede han til samleværkstedet. Her arbejdede han meget af tiden med samling af skabe. Han arbejdede også med øvrige opgaver i samleværkstedet som samling af borde og stole samt finering af skabe og bordkanter. Her arbejdede han på akkord med en samlet akkordløn på 3,15 kr/t.

I 1954 er hans timeløn steget til 3,75 kr. en stigning på ca. 27%, og hans akkordløn er steget til 4,19 kr. en stigning på ca. 33% over 6 år. Ud over timelønnen er der som noget nyt kommet tillæg for både overtid, skiftehold, søgnehellidage og værktøjspenge, så Tages samlede løn i 1954 er på 4,27 kr./time. Iflg. Danmarks Statistik var den gennemsnitlige timeløn i 1954 for en møbelsnedker i provinsen 4,00 kr. I sin tid på Ikast Møbelfabrik arbejdede Tage det meste af tiden i samleværkstedet på akkord.

Med en pause på ca. et år, fra oktober 1948 til september 1949, arbejdede Tage på Ikast Møbelfabrik frem til udgangen af 1954.

I 1954/55 byggede Tage hus på Kristiansgade 18, Ikast. Her boede han frem til sin død i 2020.

Hvor Tage har arbejdet efter Ikast Møbelfabrik er usikkert. Flere kilder nævner, at han i mange år arbejdede for William Larsen, som lavede både tømmer- og snedkerarbejde og havde eget maskinsnedkeri. I 1965 lavede Tage inventar til den nye Midtbank i Bredgade for William Larsen. Der er herudover nævnt flere mulige arbejdspladser. Både Højris Listefabrik, Tømmermester Johannes Sørensen, Tømmermester Foged på Kildevej og Arne Jensen, Hammerum Tømmerhandel er nævnt.

I 1971 etablerede Peder Pedersen Elite Køkkenet A/S, der fik adresse på Navervej 11, Ikast. Peder og Tage kendte hinanden fra Ikast Møbelfabrik, så Tage var en af de første han ansatte. Tages arbejde her var også samling af skabe, det var både garderober og skabe til køkkenet. Peder oplevede Tage som en stabil og faglig dygtig medarbejder, så han havde fast arbejde, til Elite Køkkenet lukkede i 1982.

Kristian Hansen, Idé Døren, og K. O. Svendsen, Sibø Huse, overtog bygningerne og drev Elite Køkkenet videre frem til 1984, hvor det blev overtaget af INVITA og flyttet til Bording. Tage fortsatte under de nye ejere frem til 1985, hvor han fyldte 65 år. Hans hustru var blevet syg med Parkinson, og for selv at passe hende gik Tage på pension. Hun døde i 2003. Herefter levede Tage alene i huset på Kristiansgade.

Iflg. Tages nærmeste var han flittig, han var altid i gang med noget, hjalp gerne andre og lavede mange forskellige ting. Han var af den gamle skole, der havde oplevet mangelsamfundet, så han gemte alt og smed intet væk. Det eneste problem var, at han ikke altid kunne finde det igen.

Tage boede alene i sit hus til det sidste. Hovedet var klart, men hans bevægelsesfrihed blev nedsat efter et fald i 2017. Kort før sin 100-års fødselsdag i 2020 fik han en aften hoste/vejrtrækningsproblemer. Kl. 22,00 blev Falck tilkaldt, de kørte ham til Herning Sygehus. Her kunne man ikke komme i kontakt med ham, han var død ved ankomsten.

Bilag: Oversigt over løn og arbejdstid på Ikast Møbelfabrik A/S.

Tekst: Frank Artved, april 2021

Kilder: wikipedia.org Vedø Hovedgård
sa.dk arkivalier online: kirkebøger og folketællinger
midtdjurslokalarkiv.dk: Sofie Adamsen Sørensen En selvbiografi – del 7
Indtegningsbevis om optagelse i Lægdsrullen
Mødebefaling
Ikast Avis: Navnestof og annoncer
Statistisk Årbog 1949 og 1955
Ikast Møbelfabrik A/S Katalog nr. 1 1949
Arbejdssedler fra Ikast Møbelfabrik for årene 1948 til 1954
Træ- og møbelindustrien i Ikast:
Eigil Nielsen afs. 4 Ikast Møbelfabrik 1950, Midtjydsk Møbelfabrik og
Midtjydsk Møbelfabrik v/N. P. Sørensen
weblager.dk: Sportsvej 26
Samtaler med: Jørgen Holck, Eigil Nielsen, Herluf Foghmer og Peder Pedersen marts/april 2021

Bilag:

Løn og arbejdstid på Ikast Møbelfabrik A/S

	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	Total
Timelønstimer	133,0	342,0	67,5	152,5	562,0	100,0	280,5	1.637,5
Timeløn *)	2,95	2,89	2,89	3,22	3,56	3,69	3,75	----
Timeløn i alt	392,70	987,90	195,36	490,61	2.000,44	369,00	1.051,76	5.487,8
Akkordtimer	1.017,0	273,5	2.218,5	1.600,0	1.844,0	2.196,5	1.997,0	11.146,5
Akkordløn pr. time *)	3,15	3,05	3,22	3,59	3,86	4,12	4,19	----
Akkordløn i alt	3.207,14	833,39	7.147,54	5.739,46	7.120,93	9.044,20	8.377,21	41.469,9
Overtid/skiftehold	0,00	0,00	0,00	34,25	286,82	41,68	17,99	380,7
Helligdagsbetaling	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	212,50	212,5
Værktøjspenge	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	68,96	69,0
Timer i alt	1.150,0	615,5	2.286,0	1.752,5	2.406,0	2.296,5	2.277,5	12.784,0
Timefortjeneste *)	3,13	2,96	3,21	3,57	3,91	4,12	4,27	----
Løn i alt	3.599,84	1.821,29	7.342,90	6.264,32	9.408,19	9.454,88	9.728,42	47.619,8
*) Inkl. Dyrtidstillæg								
Lønudvikling pr time:								
Timeløn	----	-2,2%	0,2%	11,2%	10,6%	3,7%	1,6%	----
Akkordløn	----	-3,4%	5,7%	11,3%	7,7%	6,6%	1,9%	----
Løn i alt	----	-5,5%	8,6%	11,3%	9,4%	5,3%	3,8%	----
% timefordeling :	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	Total
Timelønstimer	11,6%	55,6%	3,0%	8,7%	23,4%	4,4%	12,3%	12,8%
Akkordtimer	88,4%	44,4%	97,0%	91,3%	76,6%	95,6%	87,7%	87,2%
I alt	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%